

هایات ده ستوری مه جموعه

قەزلار وە سۆیگۆ

شنجاڭ خەلق باش نەشریاتی
شنجاڭ یەن تېخنىكا نەشریاتی

هایات دەستۇرى مەجمۇئەسى

قىزلار ۋە سۆيگۈ

تۇزگۈچى : ئوبۇلھاشىم قاسىم قاياناق

شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
شىنجاڭ يېڭى تېخنىكا نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

女人与爱情：维吾尔文/吾布力阿西木·卡斯木编
.— 乌鲁木齐：新疆科学技术出版社，2013.2
（健康快车系列人生指南丛书）
ISBN 978-7-5466-1303-1

Ⅰ.①女 … Ⅱ.①吾… Ⅲ.①女性 — 爱情 — 通俗读物
— 维吾尔语（中国少数民族语言）Ⅳ.① C913.1-49

پـلانـلـغـۇچى：ئىبراھىم سەمەن
تەشكىللىگۈچى：ئابلەت جۈمە تۇپراق
ئابدۇشۈكۈر ئىمىن
مەسئۇل مۇھەررىرى：رەنا باقى
مەسئۇل كوررېكتورى：ئالىيە مۇھەممەت
مۇقاۋىسىنى لايىھەلىگۈچى：ئوبۇلقاسىم ئەمەت
بەت لايىھەلىگۈچى：ئاينىسا ئوبۇل
بەت ياسىغۇچى：مەرپۇغە ئوبۇل

ھايات دەستۇرى مەجمۇئەسى

قىزلار ۋە سۆيگۈ

تۈزگۈچى：ئوبۇلھاشىم قاسىم قاياق
* * *
شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
شىنجاڭ پەن - تېخنىكا نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
（ئۈرۈمچى شەھىرى يەنئەن يولى №255 پوچتا نومۇرى：830049）
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدا سېتىلىدۇ
شىنجاڭ لىنو سودا ئىشلىرى باسما چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىدە بېسىلدى
فورماتى：880mm × 1230mm 1/32 باسما تاۋىقى：6.875
2013 - يىلى 2 - ئاي 1 - نەشرى
2013 - يىلى 2 - ئاي 1 - بېسىلىشى
ISBN 978 - 7 - 5466 - 1303 - 1
باھاسى：24.00 يۈەن

كىرىش سۆز

كىشىلىك هاياتتا ئادەم نېمىگە يولۇقمايدۇ، نېمىلەرگە ئۇچرىمايدۇ دەيسىز؟ بۇ — پەرەز قىلىش، مۆلچەرلەش، هەل قىلىش، جاۋاب بېرىش قىيىن بىر تېما، ئەمما بىز «هايات دەستۇرى» ناملىق كىتابقا نەزەر ئاغدۇرىدىغان بولساق، بىز يولۇققان، بىز هەل قىلىشقا تەشنا بولغان، جاۋاب تاپالمايۋاتقان سوئال، مەسىلىلەرگە تېزلا جاۋاب تاپالايمىز. سىز قايسى نۇقتىدىن نەزەر سېلىك، قايسى تەرەپتىكى سوئالغا جاۋاب ئىزدەك، مۆلچەرلىگەندىنمۇ ياخشى، ئۆلچەملىك، جانلىق، قايىل قىلارلىق جاۋابقا ئېرىشەلەيسىز. شۇنداقلا يەنە ئۆزگىلەرنىمۇ رازى قىلىدىغان مەزمۇن، مەنە ۋە هېكمەت دۇردانىلىرىگە ئىگە بولالايسىز.

بىز ئۇزاقتىن بۇيان شۇنداق يەكۇن ۋە قەلب تەشنالىقىنى قاندۇرىدىغان نۇرغۇن مەزمۇن، ئۇقۇملارنى قوبۇل قىلىپ كەلگەن بولساقمۇ، زامانىنىك تەرەققىياتى، تەقەززاسى بىلەن بۇ مەزمۇندىكى دۇردانىلەرگە تەكرار تەشنا، تەقەززا بولۇشتىن مۇستەسنا بولالماي كەلدۇق هەم بۇنىڭدىن كېيىنمۇ شۇنداق بولىدىغانلىقىنى نەزەردىن ساقىت قىلىۋېتەلمەيمىز. كىشىلىك تۇرمۇش داۋامىدا بىز هەر قېتىم روهىيىتىمىزنى سۇغىرىدىغان تەسەللى، بىلىم ۋە ئىقتىدار، پاراسەتكە تەشنا، تەقەززا بولغاندا، نەلەردىدۇ كۆرگەن، ئەمما هازىرنىك ئۆزىدە دەرهال تاپالمايدىغان ئۇگۇتلەر قايىنىمىغا شۇڭغۇپ باقمىز. بىراق، ئۇنى دەرهال تاپالمايمىز، بۇنداق چاغدا ئۇه سىنماي، كۆڭۈل يېرىم بولماي قالمايدۇ، هەتتا قەلبىمىزنىڭ چوڭقۇر قاتلاملىرى بوش هالەتتە قالىدۇ، سۇكۇت بىلەن روهىي غەمكىنلىك ئىچىدە مەيۇسلىنىپ قالمىز تېخى! پەقەت بولمىغان

چاغدا ئىزدەش، ئىزدىنىشكە قەدەم قويمىز ياكى ئىزدەپ بېقىپ توختاپ قالمىز. تاپالمىساق، ئۆزىمىزگە تەسەللىنى ھەمراھ قىلىش بىلەن تەسكىن تاپمىز.

قەلەم ئىگىلىرىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، بەزىدە شۇنداق ياخشى ئەسەرلەرنى يازغۇسى كېلىدۇ ۋە شۇ ئەسەرلەردە باشقا مەنبەلەردىن ئېلىنغان ئېسىل ئۇزۇندىلەرنى ماسلاشتۇرۇپ، يازماقچى بولغان ئەسىرىنى بېيىتقۇسى كېلىدۇ؛ بەزىدە ئەھمىيەتلىك يىغىلىش، سۆز قىلىش سورۇنلىرىدا ياخشى سۆز، ياخشى خۇلقلا تەۋە بايانلارنى مىسال كەلتۈرۈپ، سۆزنىڭ ئۇرغۇسىنى، مەزمۇنىنى بېيىتىپ، سورۇنغا جانلىنىش پۈرستى ئاتا قىلىش زۆرۈرىيىتى تۇغۇلىدۇ؛ ئۆي، مېھمانسارايلار ۋە تۇرلۇك پائالىيەت سورۇنلىرىنى مەزمۇنلۇق، دۇردانە سۆز، ھېكمەتلەرنى ھۆسنىخەت قىلىپ يېزىش بىلەن بېزەشكە توغرا كېلىدۇ، بىراق دەل ۋاقتىدا، شۇ ھامان، ئەڭ مۇۋاپىق بولغانلىرىنى تېپىپ، شۇ ئوي، شۇ تەپەككۇر، شۇ پىلانىمىزنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز مۇمكىن بولماي قالىدۇ، بەك ئەستايىدىل، قىزغىن ۋە قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ئىزدىنگەن چېغىمىزدىمۇ ئۇزاق ۋاقىت، كۆپ ئەجىر قىلىشقا توغرا كېلىدۇ، مانا بۇگۈن بىز «ھايات دەستۇرى»نى ئاچىدىغانلا بولساق، ئۇنىڭدىن ئاجايىپ ئېسىل دۇردانىلەرنى، بىز ئارزۇ قىلغان بارلىق مەزمۇن، ئۇقۇم، مەنىلەرنى، ھۆكۈم ھەمدە بۇيۇك ئابىدىلەردەك قىممەتلىك يادنامىلەرنى، ھاياتلىقنىڭ بىز ئويلاپ يېتەلمىگەن بايانلىرىنى تاپالايمىز.

سىز بەخت تۇيغۇسى سەزگەن ۋاقتىڭىزدا بۇ كىتابنىڭ بەختنىڭ قانداق پەيدا بولغانلىقى ۋە بەخت يەكۈنلىرى ھەققىدىكى قۇرلىرىغا نەزەر سېلىپ قويۇڭ، ئۇ سىزگە بەختنى تېخىمۇ چوڭقۇر چۈشىنىش، بەخت پەيزىنى تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ ئۇزاق سۈرۈش ھۇزۇرى ھەققىدىكى دەستەكنى بېرىدۇ؛ قايغۇغا دۇچ كەلگەن چېغىڭىزدا، قايغۇ ـ ھەسرەتنىڭ سەۋەبچىسى ۋە ئۇنىڭدىن

قۇتۇلۇش ھەققىدىكى بايانلارغا نەزەر سېلىڭ، ئۇ سىزگە روھىي ئوزۇق، روھىي ساغلاملىق ئاتا قىلىپ، ئاسايىش يولىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ؛ سىز توسالغۇغا ئۇچرىغاندا، تۇرمۇش يولىدىكى توسالغۇلارنى قانداق يېڭىش، بىر تەرەپ قىلىش ھەققىدىكى بايانغا نەزەر سېلىڭ، ئۇ سىزگە تەسەللى بىلەن سەمىمىيەت، ئىرادە بىلەن پاراسەت بېرىپ، قانداق مېڭىش يولىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ؛ تۇرلۇك ـ تۇمەن نەقىل ياكى بىرەر مەۋجۇت نەرسە ھەققىدىكى تەبىرگە ئېھتىياجلىق بولۇپ قالسىڭىز، ئۇنىڭدىكى بۇ خىل دۇردانىلەر كۆزىڭىزنى تېخىمۇ نۇرلۇق قىلىۋېتىدۇ.

شۇنداق ئېيتىشقا بولىدۇكى، بۇ كىتابتىن سىزنىڭ ھايات ھەققىدىكى بارلىق ئىزدىنىشىڭىز ۋە ھايات كەچۈرمىشلىرىڭىزدە يەكۈنلەپ بولغان، ئەمما خاتىرىڭىزگە ئالالمىغان ھەممە تەرەپتىكى يەكۈنلەر تېپىلىدۇ، ئۇنىڭ قىممىتى مانا مۇشۇ يەردە. «ھايات دەستۇرى» بىز بۇنىڭدىن كېيىن قىممىتىنى چۈشىنىپ يېتىدىغان ۋە قەدىرلەيدىغان ئەڭگۈشتەر، ئۇ تۇرمۇشىمىزغا، ھاياتىمىزغا مايماك بولۇپ نۇر چاچقۇسى!

تەشكىللىگۈچىدىن
2012 ـ يىلى 8 ـ ئاي

تۇزگۈچىدىن

مەن 1975 ـ يىلى ئەدەبىي ئىجادىيىتىمنى باشلىغان. 1981 ـ يىلى قەشقەر دارىلمۇئەللىمىن مەكتىپىنى پۈتكۈزۈپ، 2010 ـ يىلىغىچە ئوقۇتقۇچىلىق قىلدىم. كىتاب ـ ژۇرنال، گېزىت ئوقۇشنى، ئىجادىيەت بىلەن شۇغۇللىنىشنى بىر كۈنمۇ توختىتىپ قويمىدىم. ئەدەبىي ئىجادىيىتىمدە پايدىلىنىش، ئۆرنەك قىلىش مەقسىتىدە ئوقۇغان كىتاب ـ ژۇرنال، گېزىتلەردىكى نۇرغۇن ماقالە ـ ئەسەر، ھېكمەت، ماقال ـ تەمسىللەرنى خاتىرىلىۋالدىم. يېگىتلىك دەۋرىگە قەدەم قويغاندا «يېگىتلەر ۋە مۇھەببەت»، «قىزلار ۋە سۆيگۈ» ھەققىدە، تۇرمۇشلۇق بولغاندىن كېيىن «تۇرمۇش ھاسىلاتلىرى» ھەققىدە، پەرزەنتلىك بولغاندىن كېيىن «ئاتا ـ ئانا ۋە بالا تەربىيەلەش»، «ھايات ھەقىقەتلىرى» ھەققىدە، دەم ئېلىشقا چىققاندىن كېيىن «ئادەم ۋە كېسەللىك» ھەققىدە ناھايىتى كۆپ ماتېرىياللارنى توپلىدىم، ھېكمەتلەرنى يىغدىم. كېيىن مەن بۇ ئەسەرلەرنى تۇپلەپ كىتاب قىلىپ ئائىلىدە قوللاندىم: ئايالىم، ئوغلۇم، قىزىم، نەۋرەم ئوقۇيدىغان، بەھرە ئالىدىغان بولدى. مەن ئۇنى ئەدەبىي ئىجادىيىتىم ئۈچۈن مەنبە، بېزەك قىلدىم.

قەشقەر سەمەن سايامەت گۈرۈھىنىڭ لېدىرى، ساخاۋەتچى، مەرىپەتپەرۋەر، بىلىمگە خۇمار ئىبراھىم سەمەن ئەپەندىمنىڭ كىشىلىك ھايات، كىشىلىك مۇناسىۋەت، ئادەم بولۇش يوللىرى ھەققىدە كىتاب تۇزۇش تەكلىپى بەرگەنلىكىنى دوستۇم ئابلەت جۇمە تۇپراقتىن ئاڭلاپ بەكلا سۆيۈندۇم. ئابلەت جۇمە تۇپراق بۇ كىتابلارنى كۆرۈپ، بىز ئىزدىگەن كىتاب دەل مۇشۇ، بۇ ئالاھىدە

قىممىتى ۋە تەربىيەۋى ئەھمىيىتى بار ئوقۇشلۇق بويتۇ، نەشر قىلدۇرايلى، دېدى ۋە بىر قانچە مەزمۇننى قوشۇش، كونا قاراشلارنى چىقىرىۋېتىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. مەن بۇ كىتابلارنى قايتا ئىشلەپ، سەككىز چوڭ مەزمۇن بويىچە تۇزۇپ تولۇقلاپ چىقتىم. بەزى ماقالە ـ ئەسەرلەرنىڭ ئېلىنغان مەنبەلىرىنى كىتابنىڭ ئاخىرىدا ئىزاھلىدىم، بەزىلىرىنى ئۇنداق قىلىش ئىمكانىيىتى بولمىدى. بىز يۇرەك قېنىمىزنى سەرپ قىلىپ ئەسەر يېزىپ، جەمئىيەت ئۈچۈن خىزمەت قىلغۇچىلار، خەلققە مەنسۇب ئوزۇق بەرگۈچىلەر، شۇڭا بۇ كىتابلارنى تۇزۇش جەريانىدا مېنى ماقالە ـ ئەسەر مەنبەسى بىلەن تەمىنلىگەن تور باشقۇرغۇچىلار، كىتاب تۇزگۈچىلەرگە رەھمەت ئېيتىمەن. سەۋەنلىككە يول قويغان بولسام، كەچۈرمەنلەردىن ئەپۇ سورايمەن.

ئوبۇلھاشىم قاسىم قاياق
2012 ـ يىلى 5 ـ ئاي

مۇندەرىجە

مۇھەببەت ئۇلۇغ، سۆيگۈ قىممەتلىك

قىزلارنىڭ تۆت چوڭ ئالاھىدىلىكى.....1
قىزلاردىكى تۆت تەقدىر.....2
قىزلارنىڭ بەش تۇرلۇك سېھرىي كۈچى.....3
قىزلارنىڭ ئوبرازىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان بەش چوڭ ئىللەت...4
قىزلار ئۆمۈرلۈك ھەمراھ تاللىغاندا ئەستە تۇتۇشقا تېگىشلىك بەش مەخپىيەت.....5
قىزلارنىڭ ئوغۇللار ياخشى كۆرىدىغان ئالتە تەرىپى.....7
قىزلار يىگىتلەرنىڭ ئالدىدا ئالتە ئىشتىن ھەزەر ئەيلىشى كېرەك.....8
يىگىتلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتىكى ئالتە چوڭ پەيت.....9
يىگىتلەر مۇنداق يەتتە خىل قىزنى ئاسان تاشلىۋېتىدۇ.....10
يىگىتلەر ھەزەر ئەيلەيدىغان سەككىز خىل قىز.....12
قىزلارنىڭ سەككىز خىل ئىپادىسى.....12
يىگىتلەر مۇنداق توققۇز خىل قىزنى ياقتۇرمايدۇ.....13
قىزلارنىڭ يىگىتلەرنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشىشىدىكى توققۇز تۇرلۇك ئەخلاقى.....13
قىزلار ئۆگىنىپ قويۇشقا تېگىشلىك توققۇز خىل يالغان گەپ.....14
ئېسىل سۈپەت خانىم ـ قىزلارنىڭ ئون چوڭ ئالاھىدىلىكى...15
قىزلارنىڭ يىگىتكە كۆڭلى بارلىقىنىڭ ئون خىل ئىپادىسى...17
يىگىتلەر مۇنداق توققۇز خىل قىزغا كۆز قىرىنمۇ سېلىپ

قويمايدۇ.....19
قىزلار ئۇچرىشىشقا بارغاندا ساقلىنىشقا تېگىشلىك تۇققۇز مەخپىيەت.....20
ئۆزىڭىز ياخشى كۆرگەن يىگىتنىڭ قەدىرلىشىگە ئېرىشەي دېسىڭىز بۇ ئون ئىشنى قىلماڭ.....20
يىگىتلەرنىڭ كۆڭلىدىكى قىز مۇنداق ئون تۇرلۈك شەرتنى ھازىرلىغان بولۇشى كېرەك.....23
قىزلار بىلمەيدىغان 11 تۇرلۈك ئىش.....23
قىزلار بىلىشكە تېگىشلىك 14 تۇرلۈك ساۋات.....25
قىزلار ئوغۇللارنىڭ 15 تۇرلۈك مىجەز - خۇلقىنى بىلىۋېلىشى كېرەك.....26
قىزلار ئۆزىنى قوغداشنىڭ 15 تۇرلۈك ئۇسۇلىنى ئۆگىنىۋېلىشى كېرەك.....28
دانىشمەنلەر قىزلارغا قىلغان 30 ھېكمەت.....30
ئەقىللىك قىزلاردىن بولۇشىڭىزغا 50 تەكلىپ.....42

قىزلار ۋە مۇھەببەت ھەققىدە مۇھاكىمە ھەم بايانلار

قىزلار بۇ دۇنيانىڭ جۇلاسى.....48
زامانىمىز قىزلىرىغا نەزەر.....53
قىز - ئاياللارنىڭ ئەڭ قىممەتلىك گۆھىرى ـــ ئىپپەت...57
قىز ۋە قىزلىق ئىپپەت توغرىسىدا!.....59
ئىپپەت زار - زار يىغلايدۇ.....60
بىزگە قانداق قىزلار كېرەك.....63
قىزلار ئۆي ئىشلىرىغا پىشسۇن.....70
قىزلارنىڭ ۋاقتى ئەڭ قىممەتلىك.....75
قىزلار تاللىق باغقا كىرىپ قالغاندا قانداق قىلىشى كېرەك...78
قىزلار دوستلۇق ۋە ساداقەتمەنلىكتىن ئايرىلماڭ.....81

قىز - ئاياللىرىمىزنىڭ پاكلىقى نەدە.....87
قىزلار ئەنئەنىدە چىڭ تۇرۇپمۇ دۇنياغا يۇزلەنگىلى بولىدۇ...92
ئەي قىز ، قىممىتىڭىزنى جەمئىيەتتىن تېپىڭ.....96
قىزلار ئۆز قىممىتىنى ئۆزى ئاشۇرۇشى كېرەك.....100
ئەي قىز ، سىزنى سۆيىدىغان ئادەمنى قەدىرلەڭ.....101
قىزلار يىگىتلەرنىڭ خەتەرلىك تەرىپىنى قانداق بايقىشى كېرەك.....103
قىزلار يىگىتىنى مۇھەببەتكە تويۇندۇرۇۋەتمەسلىكى كېرەك...105
توي قىلىش ھەرگىز ئويىنىشىدىغان ئىش ئەمەس.....106
قىزلار توي قىلغاندىن كېيىن ھەرگىز مۇنداق ئويلىماسلىقى كېرەك.....108

سۆيگۈ ۋە ھىجران بايانلىرى

ھاياتلىقنىڭ گۈلى بولغان قىز.....111
ئەي قىز ، ئانىڭىز سىزگە مۇنداق دېگەنمۇ؟.....112
ئەي قىز ، سىز ئانا بولغاندا قىزىڭىزغا مۇنداق دەڭ.....113
بىر ئاننىڭ قىزىغا قىلغان نەسىھەتى.....113
قىزچاق، ئانىڭىزنىڭ مىجەزىنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنماڭ...115
قىزچاق مۇھەببەتنىڭ مەنىسىنى بىلەمسىز.....118
مۇھەببەت ئۈچۈن ھاياتىڭىزنى تەقدىم قىلالامسىز.....119
قىزلار ھەددىدىن زىيادە سەمىمىي بولۇپ كەتسە بولمايدۇ...121
دەردىمەن قىزنىڭ ھەسرەتلىك ئىقرارى.....123

قىزلار تۇرمۇشى ۋە ئەخلاق مىزانلىرى

مۇھەببەت دوقمۇشلىرىدىن چىرايلىق ئەگىپ ئۆتۈپ كېتىڭ...127
ئۇنىڭ تۇرمۇشىڭىزغا بىرئ ئېچىرىلەپ كېتىشىگە يول قويماڭ.....127

ئۆزىگىزنى ئۇنىڭغا ئوخشاشلا ئالدىراش كۆرسىتىڭ.....128
ئۇنىڭدىن كەلگەن تېلېفون ۋە ئۇچۇرلارغا ئالدىرىمايراق جاۋاب بېرىڭ.....130
ئۇنىڭغا ئۆزىگىزنىڭ يات جىنسلىق دوستلىرىڭىز بارلىقىنىمۇ بىلدۈرۈپ قويۇڭ.....131
مۇھەببەتتە ھەزەر ئەيلەشكە تېگىشلىك ئىشلار.....132
مۇھەببەتلىشىۋاتقان قىزلار ئاسان سادىر قىلىدىغان خاتالىقلار.....133
قايسى خىل مۇھەببەت ئىشەنچسىز بولىدۇ.....136
مۇھەببەتلەشكەن چاغلىرىڭىزنى ھەرگىز ئۇنتۇپ قالماڭ...139
ئۆمۈرلۈك ھەمراھ تاللىغاندا.....140
قايسى يىگىتنى تاللايسىز.....142
تۇرمۇش قۇرۇشتىن بۇرۇن بىلىشكە تېگىشلىك بەش مىزان...144
سوۋغات بۇيۇملىرىنىڭ مەنىسىنى بىلىپ قويۇڭ.....145
قىزلار ئۆتەلمەيدىغان سىناق.....145
قىزلار سورىسا بولمايدىغان سوئاللار.....147
ئۆزىگىزنىڭ تۇرمۇشىنى بەختلىك دەپ قارامسىز.....148
كېلىن ـ قېيىنئانا مۇناسىۋىتىدە بىلىۋېلىشقا تېگىشلىك قائىدىلەر.....149
قېيىنئانا بىلەن كېلىننىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش.....150
قېيىنئانىڭىز بىلەن ياخشى ئۆتەي دېسىڭىز.....152
قىزلار توي قىلغاندىن كېيىن مۇنداق ئۇچ خىل خاتا قاراشتا بولماسلىقى كېرەك.....153

تەسىرلىك سۆيگۈ ـ مۇھەببەت ھېكايىلىرى

بىر ئوچۇم قۇم ۋە ياتلىق بولۇش ئالدىدىكى قىز.....156
مۇھەببەت ۋە ئازاب.....157
يېگانە قىز.....158
ئاجرىشىش ئالدىدىكى ھېسسىيات.....159
ئازاب ۋە سۆيگۈ.....160
مەخپىي نومۇردىكى مۇھەببەت.....163
مۇھەببەتتىكى ئالتە ھەپتە، ئالتە ئاي ۋە ئالتە يىل.....166
مېھمان ـ شەپقەت مۇھەببەتتىن ئۈستۈن.....168
سىبىستىرا قىزغا كەلگەن خەت.....169

قىزلار مەڭگۈ گۈزەل بولسۇن

قىزلارنى زىلزالاشتۇرىدىغان ئۈچ خىل ئۇسۇل.....174
بىر كۈندە ئالتە خىل ئىش ئەمەلىيلەشسە قىزلار گۈزەل ھەم ساغلام بولىدۇ.....177
خانىم ـ قىزلارنىڭ ئۆخلىشىدىكى سالامەتلىككە زىيانلىق تۆت ھالەت.....178
خانىم ـ قىزلارنىڭ سالامەتلىكىگە زىيانلىق كىيىم ـ كېچەكلەر.....179
قىزلاردىكى گۈزەل قىياپەت شەكلى.....180
قىزلارنىڭ جەلپ قىلىشتىكى ئالاھىدىلىكلىرى.....182
خانىم ـ قىزلار ئوزۇقلۇق ئارقىلىق ئورۇقلاشنى قانداق قىلغاندا تەبىئىي داۋاملاشتۇرالايدۇ.....183

خانىم ـ قىزلارنىڭ سەمرىپ كېتىشىنى ئالدىن پەرەز قىلغىلى بولىدۇ.....183
ھۆسن تۇزەشنىڭ مەخپىي رېتسېپلىرى.....184
خانىم ـ قىزلار سەمىگە.....185

قىزلار ۋە سۆيگۈ ـ مۇھەببەت ھەققىدە ھېكمەتلەر

قىز ـ يىگىتلەر ھەققىدە.....187
قىزلار ھەققىدە مەشھۇر كىشىلەرنىڭ ئېيتقانلىرى.....188
سۆيگۈ ھەققىدە.....190
مۇھەببەت ھەققىدە.....198
سۆيگۈ ـ مۇھەببەت ئۇنچىلىرى.....199
قىزلار ۋە سۆيگۈ ھەققىدە ماقال ـ تەمسىللەر.....200
پايدىلىنىلغان ماتېرىياللار.....202

مۇھەببەت ئۇلۇغ، سۆيگۈ قىممەتلىك

قىزلارنىڭ تۆت چوڭ ئالاھىدىلىكى

1. قىزلارنىڭ كۆڭلى نازۇك بولىدۇ، بۇ قىزلارنىڭ بىرىنچى ئالاھىدىلىكى. قايسىدۇر بىر يازغۇچى قىزلارنىڭ كۆڭلىنى ئەتىياز پەسلىدىكى شۇرمەلگە ئوخشاتقان. شۇڭا، قىزلار بىلەن ئارىلاشقاندا چوقۇم ئېھتىياتچان بولۇش كېرەك. مەقسەتسىز سادىر قىلغان بىرەر ئىشىڭىز ياكى دەپ سالغان بىرەر ئېغىز گېپىڭىزمۇ قىزلارنىڭ بىرمۇنچە ھەسرەت ياشلىرىنىڭ تۆكۈلۈشىگە سەۋەب بولۇشى مۇمكىن.

ئەكسىچە، دەل جايىدا ئېيتىلغان بىر ئېغىز سۆز ئۇلارغا باھار ئاپتېپىدەك ئىللىقلىق يەتكۈزۈشىمۇ مۇمكىن. پەقەت چىن يۈرەكتىن چىققان مېھىر ـ مۇھەببەتلا ئۇلارنىڭ كۆڭلىنى ئالالايدۇ. 1

2. قىزلارنىڭ ئىنتىلىدىغىنى، يىگىتلەردىكى جەسۇرلۇق، قەتئىيلىك، سېخىيلىق، بۇ قىزلارنىڭ ئىككىنچى ئالاھىدىلىكى. پىسخولوگلار قىزلارنىڭ كۆڭلىدە يىگىتلەرنى باشقۇرۇشقا بولغان تەقەززالىق ئەمەس، بەلكى باشقۇرۇلۇشقا بولغان ئىنتىزارلىقىنىڭ كۈچلۈكلۈكىنى ئىسپاتلىدى. شۇڭا، سىز مىس ـ مىس، سۆرەلمەي بولماي، ۋۇجۇدىڭىزدا ئەركەكلەرگە خاس جەسۇرلۇقنى يېتىلدۈرۈپ، خاسلىقىڭىزنى ۋە مۇستەقىل كۆزقارىشىڭىزنى ساقلاپ قېلىڭ، ھەرگىزمۇ «يۇمىلاق تاۋۇز» بولۇپ قالماڭ، بۇ قىزلار ئەڭ يىرگىنىدىغان ناچار قىلىق. ھەر ئىشنىڭ ئۆز يولى بار، زىيادە سېخىي بولماڭ، لېكىن بەك بېخىللىقمۇ قىلماڭ.

3. قىزلار يۇمۇرىستىك خاراكتېرگە ئىگە يىگىتلەرنى ياخشى

كۆرىدۇ، بۇ قىزلارنىڭ ئۇچىنچى ئالاھىدىلىكى. قىزلار مۇھەببەتنى ھەممىدىن ئەلا بىلىدۇ، ئۇلارنىڭ ئىزدەيدىغىنى خۇشاللىق، خاتىرجەملىك. پەقەت يۈمۈرىستىك خاراكتېرگە ئىگە يىگىتلەرلا بۇ خىل ئېھتىياجنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالايدۇ، شۇڭا ئۇمىدۋارلىق بەلەن ھاياتنى، تۇرمۇشنى قىزغىن سۆيۈپ، غەم - قايغۇنى ئۆزىگە يۈك قىلىۋالماڭ، جاپا - مۇشەققەت ئالدىدا قەيسەرلىك بىلەن باتۇرلارچە ياشاڭ.

4. قىزلار گۈزەللىككە ئىنتىلىدۇ، بۇ قىزلارنىڭ تۆتىنچى ئالاھىدىلىكى. گۈزەللىك تاشقى گۈزەللىك ۋە قەلب گۈزەللىكىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. قەلب گۈزەللىكى بىر ئادەمنىڭ ئىدىيەسى ۋە دۇنيا قارىشى، غايىسى، مىجەز - خاراكتېرى، ئەخلاق - پەزىلىتى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، سىز بۇ ئىككى خىل گۈزەللىككە ئوخشاشلا ئەھمىيەت بېرىشىڭىز كېرەك. دۇنيادا مۇكەممەل ئادەم بولمايدۇ، سىز ئۆزىڭىزنى ئۇزۇكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈشكە تىرىشىڭ، ناچار قىلىق - ئادەتلىرىڭىزنى تاشلاپ زامانغا لايىق مەدەنىيەتلىك يىگىت بولۇڭ. يىگىت، مۇھەببەت سىرلىق ھەم غايىۋى بولىدۇ، ئۇ مەسئۇلىيەتچانلىقنى، ئەستايىدىللىقنى، سەۋرچانلىقنى تەلەپ قىلىدۇ.

مۇھەببەت قەسىرىنىڭ ئاچقۇچى ئۆزىڭىزنىڭ قولىدا، مۇھەببەت ئېكولوگىيەسىنى تەڭشەپ تۇرغۇچى پەقەت ئۆزىڭىز.

قىزلاردىكى تۆت تەقدىر

1. قىزلار ئاق كۆڭۈل بولغانلىقى ئۈچۈن ئاسان ئالدىنىدۇ.
2. قىزلار سەممىي بولغانلىقى ئۈچۈن ئاسان زىيانغا ئۇچرايدۇ.
3. قىزلار كۆڭۈلچەك بولغانلىقى ئۈچۈن بوزەك بولىدۇ.
4. قىزلار نادان بولغانلىقى ئۈچۈن خورلىنىدۇ.

قىزلارنىڭ بەش خىل سېھرىي كۈچى

قىزلارنىڭ سېھرىي كۈچى نەدە؟ ھازىرقى يېگىتلەرنىڭ نەزىرىدە قىزلارنىڭ سېھرىي كۈچى — مىجەزى بىلەن تەقى - تۇرقى ئۆزئارا بىرلەشكەن گۈزەللىكتۇر.

قىزلارنىڭ سېھرىي كۈچى ئۆزلىرىنىڭ تەبىئىي خۇسۇسىيىتىدىن باشقا، كېيىنكى تىرىشىش ئارقىلىق قولغا كەلتۈرگەن مەلۇماتى ۋە تەربىيەلىنىشى قاتارلىقلار بىلەن زور مۇناسىۋەتلىك.

1. خۇلق - مىجەزى. تۇنجى ئۇچراشقاندا، قىزلارنىڭ گۈزەل ھۆسنى كۆپ ھاللاردا يېگىتلەرگە نىسبەتەن ھەممىدىن بەكرەك بىۋاستە جەزبىدارلىققا ئىگە بولىدۇ، مۇناسىۋەتنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، يېگىتلەرنى ھەقىقىي تۇردە ئۇزاققىچە مەپتۇن قىلىدىغىنى — قىزلارنىڭ خۇلق - مىجەزىدۇر. قىزلارنىڭ بىرەر نازۇك ھېسسىياتى، بىرەر ئېغىز سۆزى يېگىتلەردە ئاسانلا چوڭقۇر تەسىر قالدۇرىدۇ. قىزلارنىڭ ئۆزىگە خاس كىيىم - كېچىكى ۋە گىرىمى يېگىتلەرنىڭ ھەۋىسىنى قوزغاپ، ئۇلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلىشتەك ئۇنۇم بېرىدۇ، چۈنكى كىيىم - كېچەك ۋە گىرىم ئوخشاشمايدىغان تۈس ئالغان بولىدۇ.

2. زېرەكلىكى. زېرەك قىزلار يېگىتلەرنى ھامان ئۆزىگە مەپتۇن قىلىۋالىدۇ، پىكىر قىلىشقا ماھىر، كۆزقارىشىنى مۇستەقىل ئوتتۇرىغا قويالايدىغان، باشقىلارنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى قىزغىنلىق بىلەن قوبۇل قىلىپ، تىرىشىپ ئۆزىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ ۋە تولۇقلاپ بارىدىغان، باشقىلاردا تەسىر قالدۇرالايدىغان قىزلار تەبىئىيكى، يېگىتلەرنى ئاشۇنداق قىزلار بىلەن بىللە ئۆتۈشتەك ئارزۇ - ئۇمىدكە كەلتۈرەلەيدۇ.

3. سەزگۈرلۈكى. كۆپ ساندىكى يېگىتلەر سەممىي رەپىقە ۋە پەزىلەتلىك ئانا بولالايدىغان قىزلار بىلەن جورا بولۇشنى ئارزۇ قى-

لىدۇ ۋە ئاشۇنداق قىزلارغا موھتاج بولىدۇ. ھامان بۇيرۇق بويىچە ئىش كۆرىدىغان، مۇستەقىل ئىش كۆرۈش ئىقتىدارى ئاجىز قىزلاردىن خورسىنىدۇ، تىرىشچان، مېھماندوست، ھازىرجاۋاب، باشقىلارنىڭ ئەھۋالىنى نەزەردە تۇتىدىغان، باشقىلارنىڭ ھالىغا يېتىدىغان، پەزىلەتلىك، تۇجۇپىلەپ ئىش كۆرىدىغان ئاياللار بىلەن بىرگە ئۆتۈش كىشىگە ھامان ئەركىن ـ ئازادىلىك ۋە شاد ـ خۇراملىق ئېلىپ كېلىدۇ.

4. پاكىزلىقى. يىگىتلەر قىزلارنىڭ كىيىنىشىگە قاراپلا ئۇلارنىڭ خاراكتېرى ۋە سالاپىتىگە باھا بېرىدۇ. رەتلىك، پاكىز، ياراشقان ئۇستباش كىشىنى ئازادە، چەبدەس كۆرسىتىدۇ، يېڭى پاسوندىكى كىيىم ـ كېچەك ھەۋىسىڭىزنى قوزغايدۇ.

5. مۇستەقىللىقى. ھاياتىنىڭ قىممەت قارىشىنى تۇرغۇزغان، خىزمەت ۋە ئىقتىدارغا ئىگە، راھەت ـ پاراغەتكە بېرىلمەيدىغان، باشقىلارغا تايىنىۋالمايدىغان، ئىنتىلىش ۋە ھەۋىسى كەڭ، تۇرمۇشقا بولغان مۇھەببىتى كۈچلۈك قىزلار بىلەن جورا بولۇش تۇرمۇشقا بولغان قىزغىنلىقىنى ۋە ھاياتىي كۈچنى ھەسسىلەپ ئاشۇرىدۇ، مۇستەقىللىقى كۈچلۈك بۇنداق قىزلار يىگىتلەرنى ئۆزىگە ئالاھىدە مەپتۇن قىلىدۇ.

قىزلارنىڭ ئوبرازىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان بەش چوڭ ئىللەت

1. ھەرىكىتى قوپال بولۇش. گۈزەللىك ئالدى بىلەن چىرايىڭىزدا ئىپادىسىنى تاپىدۇ. لاتاپەت ھەرىكىتىڭىزدە ئىپادىلىنىدۇ.

2. ئوبرازىغا دىققەت قىلماسلىق. خىزمەتتە ئوبرازىغا دىققەت قىلماسلىق، يەنى رەتسىز ۋە بەك ئوچۇق كىيىملەرنى كىيىش، يېرىم يالىڭاچ يۈرۈش ئاياللارنىڭ ئوبرازىغا تەسىر يەتكۈزىدۇ.

3. تاماقنى ئاۋاز چىقىرىپ ۋە ئالدىراپ يېيىش. ئاياللارنىڭ تا-

ماق يېگەن چاغدىكى تۇرقى ئۇلارنىڭ تەربىيە كۆرگەن - كۆرمە-گەنلىكىنى بايقايدىغان مۇھىم ئامىلدۇر.

4. ئاممىۋى سورۇنلاردا گىرىم قىلىش. ئاممىۋى سورۇنلاردا ئادەم بار - يوق دېمەي گىرىم قىلىش خانىم - قىزلارنىڭ ئوبرا-زىغا يامان تەسىر كۆرسىتىدۇ.

5. كۆلۈشنى بىلمەسلىك. قاچانلا قارىسا چىرايى تۇتۇلۇپ تۇ-رىدىغان تەلەتى سۆرۈن ئاياللار باشقىلار بىلەن يېقىنلىشالمايدۇ - دە، ئوبرازىغا تەسىر يېتىدۇ.

قىزلار ئۆمۈرلۈك ھەمراھ تاللىغاندا ئەستە تۇتۇشقا تېگىشلىك بەش مەخپىيەت

بىرسىنى چۈشىنىشنىڭ ئۇنى ياخشى كۆرۈشكە قارىغاندا نەچچە ھەسسە قىيىن ھەم مۇشكۇل ئىكەنلىكىنى، ئەتراپىڭىزدىكى بەزى يىگىتلەر پەقەت ئارىلىشىشقا ۋە دوست بولۇشقىلا لايىق بولۇپ، توي قىلىشقا ئەرزىمەيدىغانلىقىنى بىلەمسىز؟ تۆۋەندە ئۆمۈرلۈك ھەمراھ قىلىپ تاللاشقا ئەرزىمەيدىغان بەش خىل يىگىتنى تونۇش-تۇرۇپ ئۆتىمەن.

1. ئاغزىدا دائىم سىزنى ياخشى كۆرىمەن دەيدىغان، ئەمما سىز-نى ئەمرىگە ئېلىشقا ۋەدە بېرەلمەيدىغان يىگىتلەر.

سىلەر ئارىلىشىپ خېلى ۋاقىتلارغىچە ئۇ سىزنى ياخشى كۆرە-دىغانلىقىنىلا تەكىتلەپ سىز بىلەن توي قىلىش توغرىسىدا ئېغىز ئاچمىسا، بۇ ئۇنىڭ تېخى سىزنى ئۇنچىۋالا ياخشى كۆرۈپ كەتمەي-دىغانلىقىنى، ئىدىيەسىدە يەنىلا داۋالغۇش بولۇۋاتقانلىقىنى بىلدۇ-رىدۇ. شۇڭا، بۇنداق يىگىتلەردىن بەك ئۇمىد كۈتۈشكە، ئۇلارنى ساقلاشقا ئەرزىمەيدۇ.

2. باغرى تاش يىگىتلەر.

كىشىلىك تۇرمۇشتا ئۆزىڭىز ياخشى كۆرىدىغان ياكى سىزنى ياخشى كۆرىدىغان يىگىتنى تاپماق ئانچە تەس ئەمەس، ئەمما ئۆزئارا ياخشى كۆرۈشىدىغان، بىر - بىرىنى چۈشىنىدىغان ئۆمۈرلۈك ھەمراھنى تېپىش ناھايىتى قىيىن. باغرى تاش يىگىتلەرنىڭ سىزگە كۆڭلى چۈشكەن ھامان ئۇلار ھەرقانداق توسالغۇلارغا قارىماي سىزنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىدۇ، ئوخشاشلا سىزدىن كۆڭلى قالغان ۋاقىتتىمۇ قىلچە ئىككىلەنمەي سىزنى تاشلىۋېتىدۇ. ئۇلار ئىشنى كەسكىن قىلىدۇ، ئەمما ئىشنىڭ ئاقىۋىتىنى ئويلاشمايدۇ. بۇنداق يىگىتلەرنى ئۆزىڭىزگە ئۆمۈرلۈك ھەمراھ قىلىپ تاللىسىڭىز، سىزدە مەڭگۈ بەختەرلىك تۇيغۇسى بولمايدۇ.

3. قىلغان ئىشنىڭ ئاقىۋىتىدىن قاچىدىغان يىگىتلەر.

يىگىتلەردە چوقۇم قىلغان ئىشنىڭ ئاقىۋىتىگە مەسئۇل بولىدىغان جۈرئەت بولۇشى كېرەك، بەزى يىگىتلەر ئۆزىنىڭ قىلغان ئىشىدىن قاچىدۇ، بۇ بىر خىل شەخسىيەتچىلىكنىڭ ئىپادىسى. يىگىتلەردە مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسى كۈچلۈك بولغاندىلا ئاندىن ئۇ ھەقىقىي يىگىت، ئۆمۈرلۈك ھەمراھ بولالايدۇ.

4. ئاغزىدىلا گېپى بار، ئەمەلىيىتى يوق يىگىتلەر.

ئادەملەرنىڭ قابىلىيىتى ئوخشاش بولمايدۇ، ئەمما ئىشنى چوقۇم كۆڭۈل قويۇپ قىلغاندىلا ئاندىن بىر ئىشنى باشقا ئېلىپ چىققىلى بولىدۇ. كىشىلىك تۇرمۇش مۇساپىسى ناھايىتى ئۇزۇن مۇساپە، ئۇنى ئۆزگەرتىمەن دەيدىكەنسىز، داۋاملىق تىرىشىشقا توغرا كېلىدۇ. شۇڭا، سىز كېيىنكى تۇرمۇشىڭىزدا سىز بىلەن تەڭ كۈرەش قىلالايدىغان بىر يىگىتنى تېپىشىڭىز كېرەك. ئاغزىدىلا گېپى بار، ئەمما ئەمەلىيىتى يوق يىگىتلەر ئائىلە باشلىقلىق ۋەزىپىسىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمايدۇ.

5. مېھرىسىز يىگىتلەر.

ئاتا ـ ئانىسىغا كۆيۈنمەيدىغان يىگىتلەرنىڭ ئۆز ئائىلىسىگە، خوتۇن ـ بالىلىرىغا كۆيۈنۈشى ناتايىن، بۇنداق يىگىتلەرنىڭ كۆڭ-لىنچىسى شەخسىيەتچى، توك كېلىدۇ. مۇھەببەت بىلەن قېرىنداش-لىق مېھىر ـ شەپقەت كىشىلەر ئارىسىدىكى ئەڭ ئىللىقلىق، ئەڭ سەمىمىي ھېسسىياتتۇر. ئەگەر سىز ئۆزىڭىزگە ئۆمۈرلۈك ھەمراھ قىلىپ تاللىغان يىگىتتە بۇ خىل ھېسسىيات كەمچىل بولسا، ئۇنداقتا ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئۆتۈش ناھايىتى خەتەرلىك.

قىسقىسى، قايسى خىلدىكى يىگىتنى ئۆزىڭىزگە ئۆمۈرلۈك ھەمراھ قىلىپ تاللىغان بولسىڭىز، شۇ خىلدىكى يىگىت بىلەن نىكاھ ۋە كىشىلىك تۇرمۇشنى بىللە تاللىغان بولىسىز.

قىزلارنىڭ ئوغۇللار ياخشى كۆرىدىغان ئالتە تەرىپى

1. ئوغۇللار قىزلارنىڭ گۈزەل، چىرايلىق بولۇشىنى ياقتۇرىدۇ، ئەمما بەك نازلىق بولۇشىنى ياقتۇرمايدۇ.

2. ئوغۇللار قىزلارنىڭ چۈشىنىشىنى، كۆيۈنۈشىنى ياخشى كۆرىدۇ، ئەمما پۈلنى ياخشى كۆرۈشنى ياقتۇرمايدۇ.

3. ئوغۇللار قىزلارنىڭ «مەن سىزنى سۆيىمەن» دېيىشىنى ياخشى كۆرىدۇ، ئەمما كەلسە ـ كەلمەس دېيىشىنى ياقتۇرمايدۇ.

4. ئوغۇللار قىزلارنىڭ ئۆزىنى يۆلەنچۈكىدەك ھېس قىلىشى-نى، بەختى ئۈچۈن ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىنى ياخشى كۆرىدۇ.

5. ئوغۇللار قىزلارنىڭ ئۆزىگە ئۆزىنىڭ ئىشلىرىنى قىلغۇدەك يېتەرلىك ۋاقىت بېرىشىنى، ئىككىسىنىڭ كەلگۈسى ئۈچۈن تولۇق تەييارلىق قىلىشىنى ياخشى كۆرىدۇ، ئەمما بالىلارچە بىرگە يۇرۇپ ۋاقىت ئىسراپ قىلىشنى ياقتۇرمايدۇ.

6. ئوغۇللار قىزلارنىڭ كۆيۈمچان بولۇشىنى ياخشى كۆرىدۇ.

قىزلار يىگىتلەرنىڭ ئالدىدا ئالتە ئىشتىن ھەزەر ئەيلىشى كېرەك

ئەي قىز، يىگىتىڭىزنىڭ كۆڭلىدىكىنى تاپالمايسەن، ئۇنىڭ لۇغاتىمىز؟ يىگىتىڭىزنىڭ زادى نېمىگە بۇنچىۋالا ئىچى پۇشىدىغانلىقىنى، ئاھ ئۇرىدىغانلىقىنى بىلگىڭىز بارمۇ؟ تۆۋەندىكىلەرگە نەزىرىڭىزنى ئاغدۇرۇپ بېقىڭ، ئىشىنىمەنكى بۇلار مۇھەببەت يولىدىكى ئوچۇن يېڭى بىر بۇرۇلۇش بولۇپ قالىدۇ.

1. ئۆزىڭىزنى ئۇنىڭ ئالدىدا ھەممىنى قىلالايدىغان، ئالاھىدە ئادەم قىلىپ كۆرسىتىشتىن ھەزەر ئەيلەڭ. چۇنكى يىگىتىڭىز سىزنى قانچىكى ياخشى كۆرۈشىدىن قەتئىينەزەر، يەنىلا سىزنىڭ كىچىك پېئىل بولۇشىڭىزنى، ئۆزىدىن تۆۋەن ئورۇننى ساقلىشىڭىزنى ئارزۇ قىلىدۇ.

2. قارشى تەرەپ بىلەن ھېسابلاشماڭ. بۇنداق دېگەنلىك سىز ئۇنىڭ بىلەن تاماقتا بىللە بولغاندا ھېساباتنى ئۇنىڭ قىلىشىغا يول قويۇڭ. چۇنكى قارشى تەرەپىنىڭ نەزىرىدە سىز ئۇنىڭدىن ئاۋۋال ھېساباتنى ئۈزۈۋەتسىڭىز قارشى تەرەپنىڭ غۇرۇرىنى يەرگە ئۇرغانلىققا باراۋەردۇر.

3. ئۆزىڭىزدىكى ئىنچىكە ھالقىلارغا دىققەت قىلىشنى ئۇنتۇماڭ. چۇنكى يىگىتلەر ئۆزى بىرنەچچە ھەپتىگىچە كىيىم ئالماشتۇرمىسا كارى يوق يۇرۇۋېرىشكە رازىكى، سىزنىڭ ئازراقلا مەينەت كىيىمنى كىيىپ سىرتقا چىقىشىڭىزنى خالىمايدۇ. شۇڭا، مەيلى كىيىنىش ياكى گىرىم قىلىش جەھەتتە بولسۇن، ئىنتايىن رەتلىك، پاكىز بولۇشنى ئېسىڭىزدە چىڭ ساقلاڭ.

4. كونا خامانىنى سورۇماڭ. قىزلار ئادەتتە يىگىتىدىن زەربە يېگەندە ئۇنى بۇرۇنقى سۆيگىنى بىلەن سېلىشتۇرۇپ ئازابلىنىدۇ. ئەمەلىيەتتە بۇ ئۇلارنىڭ رېئاللىقنى قوبۇل قىلالمىغانلىقىدىن ئە-

بارەت. چۈنكى ھەرقانداق ئادەمنىڭ ئۆزىگە تۇشلۇق خۇي ـ پەيلى، مىجەز ـ خاراكتېرى بولىدۇ. شۇنى ئېسىڭىزدىن چىقارماڭكى، يېگىتىڭىز ھەرگىزمۇ قەلبىڭىزدە سېلىشتۇرما ئورۇنغا چۈشۈپ قېلىشنى خالىمايدۇ.

5. توختىماي كوتۇلداشتىن ھەزەر ئەيلەڭ. قىزلار بىردىنبىر ئېسىدە ساقلايدىغان ئىش دەل يىگىتىنىڭ ئالدىدا تولا سۆزلەپ، كوتۇلداشتىن ھەزەر ئەيلەشتىن ئىبارەت.

6. قارشى تەرەپنىڭ تېگى ـ تەكتىنى بەك سۈرۈشتۇرۇشتىن ھەزەر ئەيلەڭ، بۇنداق بولغاندا يىگىتىڭىز ئاسانلا سىزدىن بىزار بولۇپ قالىدۇ.

مۇھەببەتلىشىش مۇساپىڭىزنىڭ تېخىمۇ راۋان بولۇشى، يىگىتىڭىزنىڭ مەڭگۈ ئەتراپىڭىزدا پەرۋانە بولۇپ نېرى كېتەلمەسلىكى ئۈچۈن بۇ ئۇسۇللارنى سىناپ كۆرۈڭ، سىزگە ئامەت تىلەيمەن.

يىگىتلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتىكى ئالتە چوڭ پەيت

ھەممىمىزگە مەلۇم، قىزلار يىگىتلەرگە ئۇچۇق ـ ئاشكارا مۇھەببەت ئىزھار قىلالمايدۇ. ئۇلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ «سېنى سۆيىمەن»، «سېنى ياقتۇرۇپ قالدىم» دېيىش ئۇلار ئۈچۈن تولىمۇ تەس ئىش. ئۇنداقتا تۆۋەندىكى تاكتىكىلارنى ئىگىلەپ قويۇڭ، بەلكىم بۇنىڭ كۆڭلىڭىزدىكى ئادەمنىڭىزنى قولغا كەلتۈرۈشىڭىزگە ياردەمى بولۇپ قالار.

1. يىگىتلەر مەلۇم ئىشقا نىسبەتەن ئىككىلىنىپ قالغاندا، قارار چىقىرالمىغاندا، ئۇنىڭغا مەسلىھەت بېرىڭ. ئامال بار بەرگەن مەسلىھەتىڭىز ئۇنىڭغا پايدىلىق بولسۇن. بۇ دەسلەپكى قەدەمىڭىزنىڭ ئوڭۇشلۇق باشلانغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

2. بەزى يىگىتلەر باشقىلارنىڭ ئالدىدا ئۆزىنى ياكى باشقىلارنى ماختايمەن دەپ گەپتە كەتكۈزۈپ قويىدۇ. بۇنداق چاغدا سىز دەرھال

ئۇنىڭ گېپىنى قارشى تەرەپتىن چىقىپ ئىسپاتلاڭ ۋە باشقىلارغا شۇ گەپنىڭ ياخشى تەرىپىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بېرىڭ. بۇنداق بولغاندا ئۇنىڭ نەزىرى تەبىئىيلا سىزگە چۈشىدۇ.

3. ھەرقانداق ئادەم قىلغان ئىشىنى باشقىلارنىڭ ياقتۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىدۇ، لېكىن ھەممە ئىشنىڭ ئويلىغىنىدەك بولۇشى ناتايىن. ئەگەر قارشى تەرەپ ئۆزىنىڭ قىلغان ئىشىدىن مەمنۇن بولۇپ ماختانسا، گەرچە سىز ئۇنىڭ قىلغان ئىشىدىكى كەمتۈكلۈكنى بىلسىڭىز تۇرسىڭىزمۇ ئۇنى ماختاڭ، بۇ ئۇنى خۇشال قىلىدۇ. ئۇنىڭدىن كېيىن «ئەسلىدە بۇ ئىشنى بۇنداق يول بىلەن قىلسا تېخىمۇ ياخشى بولاتتى» دېگەندەك گەپلەر بىلەن ئۆزىڭىزنىڭ پىكرىنى بايان قىلىڭ. بۇنداق بولغاندا ئۇ سىزنىڭمۇ بىر قابىلىيەت ئىگىسى ئىكەنلىكىڭىزگە قايىل بولىدۇ.

4. بەزى يىگىتلەر ئىش قىلغاندا «بۇ ئىشنى مەندىن باشقا ھېچكىم قىلالمايدۇ» دەپ پو ئاتىدۇ ـ يۇ، ئاقىۋەت ئۇ ئىشنى ئەپلەشتۇرەلمەيدۇ. بۇنداق چاغدا ھەرگىزمۇ ئۇنى زاڭلىق قىلماي، ئۇنىڭغا تەربىيە قىلىڭ، قىلالمايدىغان نۇرغۇن ئىشلارنىڭ بارلىقىنى چۈشەندۈرۈڭ.

5. قارشى تەرەپ سۆيگىنىدىن ئايرىلىپ قالغاندا، ئۇنىڭغا تەسەللىي بېرىڭ، بۇ ئۇنىڭغا يېقىنلىشىشتىكى ئەڭ ئونۇملۇق تەدبىر.

6. ئامالىنىڭ بارىچە ئۇ ياخشى كۆرىدىغان، ئۇنى خۇشال قىلىدىغان ئىشلارنى قىلىڭ.

يىگىتلەر مۇنداق يەتتە خىل قىزنى ئاسان تاشلىۋېتىدۇ

1. تەنتەك قىزلار: بۇ خىلدىكى قىزلار دەسلەپتە ئوغۇللارنىڭ ئامراقلىقىنى كەلتۈرىدۇ، ھەتتا بىر مەزگىل ئارىلىشىپلا ئۇلارغا

مۇھەببەت تەكلىپى قويىدۇ. لېكىن ۋاقىت ئۇزارغانسېرى ئۇلارنىڭ بۇ خىل تەنتەكلىكى يىگىتلەرنىڭ بىزارلىقىنى قوزغاپ قويىدۇ. بۇ خىلدىكى قىزلار يىگىتىنىڭ سۆيۈشى ۋە پەرۋاسىزلىقى ئىچىدە مەڭگۈ گاڭگىراپلا ئۆتىدۇ.

2. ھازازۇل قىزلار. بۇ خىلدىكى قىزلار يىگىتلەرنى ئەڭ ئاسان بىزار قىلىدۇ. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئادەم بار - يوق دېمەي، سورۇن تاللىماي ھازازۇللۇق قىلىشى يىگىتلەرنىڭ يۈزىنى چۈشۈرىدۇ.

3. ئۆزىنى دۇنيادا بىر دەپ چاغلايدىغان قىزلار. بۇنداق قىزلار چىراي گۈزەللىكىنى ھەممىنىڭ ئۈستىگە قويىدۇ. گەرچە ئۇلار باشقىلارنىڭ نەزىرىدە ئىنتايىن ئادەتتىكىچە ئادەم بولسىمۇ، ئۆزىنى گۈزەللىكتە تەڭدىشى يوق دەپ قارايدۇ. شۇڭا ئۇلار يىگىتلەر نەمۇ كۆزگە ئىلمايدۇ. شۇنداق بولغاچقا يىگىتلەر بۇ خىل قىزلارغا ئوتتەك قىزىغان تەقدىردىمۇ، ئۇلاردىن ئاسانلا بىزار بولۇپ قالىدۇ.

4. ھاڭۋاقتى قىزلار. بۇنداق قىزلارنى ياخشى كۆرگەن يىگىتلەر ئاسانلا پۇشايمان قىلىدۇ. چۈنكى ئۇلارنىڭ بىر ئىشنى باشقا ئېلىپ چىقالماسلىقى، دائىم قارشى تەرەپكە يۆلىنىۋېلىشى يىگىتلەرنى بىزار قىلىدۇ.

5. ھۇرۇن قىزلار. جەمئىيەتتىمىزدە بۇ خىلدىكى قىزلار بىر قەدەر كۆپ سالماقنى ئىگىلەيدۇ، بۇنداق قىزلار ئۆي ئىشلىرى ۋە باشقا ئىشلاردا ھۇرۇنلۇق قىلغان بىلەن، ئۆزىنى ياساشقا ئىنتايىن چېۋەر. لېكىن بۇ خىل «چېۋەر»لىك يىگىتلەرنى ئاسانلا سەسكەندۇرۇۋېتىدۇ.

6. ھەددىدىن زىيادە ئەقىللىك قىزلار. بۇ خىلدىكى قىزلار ئاسانلا يىگىتلەر تەرىپىدىن تاشلىۋېتىلىدۇ. سەۋەبى يىگىتلەر قىزلارنىڭ يەنىلا ئۆزىگە تايىنىشىنى، ئۆزىدىن تۆۋەنرەك تۇرۇشىنى ياقتۇرىدۇ. شۇڭا ھەممە ئىشتا ئۆزىگە تايىنىدىغان، قارشى تەرەپنىڭ ياردىمىنى قوبۇل قىلمايدىغان قىزلار يىگىتلەرنىڭ سۆيۈشىگە مۇيەسسەر بولالمايدۇ.

7. نەزەر دائىرىسى تار، مەيدانى ئېنىق بولمىغان قىزلار: بۇ خىلدىكى قىزلارنىڭ نەرسە سېتىۋالغاندا بولسۇن ياكى بىرەر ئىشنى قىلىشقا توغرا كەلگەندە بولسۇن، ئىش قىلىپ ھەممە ئىشتا مۇستەقىل مەيدانى بولمايدۇ، شۇڭا يىگىتلەر بۇنداق قىزلاردىن ئاسانلا بىزار بولىدۇ.

مۇھەببەت ئۆزگەرمەيدۇ، يىگىتلەر مەڭگۈ بىرىگىلا بېرىلىپ ئۆتۈپ كېتىدۇ، دېيىش ئومۇمىيلىق ئەمەس. شۇڭا، يىگىتىڭىزنىڭ مىجەزى، خۇي ـ پەيلىگە قارىتا ئۇنى سۆيۈڭ، قېلىپقا سېلىۋالماڭ.

يىگىتلەر ھەزەر ئەيلەيدىغان سەككىز خىل قىز

1. كونترول قىلىۋېلىش خاھىشى زىيادە بولغان قىزلار.
2. ئۆزىنى چوڭ تۇتىدىغان قىزلار.
3. غەيۋەت ـ شىكايەت قىلىدىغان قىزلار.
4. ھەممىنى بېشىدىن بىۋاستە ئۆتكۈزۈشنى زىيادە تەكىتلەيدىغان قىزلار.
5. قاتتىق «ئىنتىزامچان» قىزلار.
6. زىيادە قىزغىن بولۇپ كېتىدىغان قىزلار.
7. ئانچە كۆيۈمچان ئەمەس قىزلار.
8. كىشىنى ھەيران قالدۇرغۇدەك گىرىم قىلىدىغان قىزلار.

قىزلارنىڭ سەككىز خىل ئىپادىسى

1. پۇلغا ھېرىس قىزلار چېچىنى ئويناشقا ئامراق كېلىدۇ.
2. پۇلنى چىڭ تۇتمايدىغان قىزلار تېلېفوندا ئۇزۇن سۆزلەشكە ئامراق كېلىدۇ.
3. پۇلغا كۆپرەك كۆڭۈل بۆلىدىغان قىزلار پۇلنى شاراقلىتىش ـ

قا ئامراق كېلىدۇ.
4. پۇل تېجەشكە ئامراق قىزلار قىمارۋاز ئەرگە ئۆچ كېلىدۇ.
5. پۇلغا ھېرىس قىزلار نەرسە سېتىۋالغاندا ئۇنى كۆرۈپ، بۇنى كۆرۈپ بىر قارارغا كېلەلمەيدۇ.
6. تۇرمۇشقا خام قىزلار ئويلانمايلا قىممەت نەرسىلەرنى ئېلىۋېتىدۇ.
7. بېخىل قىزلار لاتا قونچاق يىغىشقا ئامراق كېلىدۇ.
8. ئېلىم ـ بېرىم كۆزقارىشى ئېنىق قىزلار رەتلىك، پاكىز كېلىدۇ.

يىگىتلەر مۇنداق توققۇز خىل قىزنى ياقتۇرمايدۇ

1. ھاكاۋۇر قىزلار.
2. تىنىم تاپمايدىغان قىزلار.
3. چىرايىدىن مۇز يېغىپ تۇرىدىغان قىزلار.
4. خىجىل بولۇشنى بىلمەيدىغان بىزەك قىزلار.
5. ئۆزىنى گۈزەل ھېسابلايدىغان قىزلار.
6. توي قىلىشنىك كويىدا يۇرىدىغان قىزلار.
7. ھەسەتخور قىزلار.
8. زىيادە جىمىغۇر قىزلار.
9. كەلگۈسىگە نىسبەتەن ئىرادىسى ۋە ئەقىدىسى يوق قىزلار.

قىزلارنىك يىگىتلەرنىك ھۆرمىتىگە ئېرىشىشىدىكى توققۇز تۇرلۇك ئەخلاقى

1. يىگىتىڭىزنىك ئۆزى ياخشى كۆرىدىغان كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشىغا ياردەم قىلىك.
2. يىگىتىڭىزنى دوستلىرى بىلەن بىللە كۆڭۈل ئېچىپ تۇ-

رۇشقا رىغبەتلەندۈرۈڭ.

3. يىگىتىڭىزنىڭ يۈرۈش - تۇرۇشى، كىيىمى - كېچەكنىگە دىققەت قىلىڭ.

4. يىگىتىڭىزنىڭ كەيپىياتى ناچار چاغلاردا ئۇنىڭ قېشىغا بېرىپ پاراڭلىشىڭ ياكى بولمىسا ئەڭ يۇمۇرلۇق شەكىلدە سۆزلەشكە تەقدىم قىلىڭ.

5. تەشەببۇسكار بولۇپ يىگىتىڭىز بىلەن بەزى تەنھەرىكەت تۈرلىرى بىلەن شۇغۇللىنىڭ.

6. يىگىتىڭىز ياخشى كۆرىدىغان كەسىپ ۋە پىسخىك تەربىيە-گە ئائىت ياخشى كىتابلارنى تاللاپ سېتىۋېلىپ سوۋغا قىلىڭ.

7. مۇمكىن بولسا ئۆزىڭىز پىلان تۈزۈپ، ئايدا بىرەر قېتىم قىسقا مۇساپىلىق سایاھەت ئۇيۇشتۇرۇڭ.

8. خىزمەتتە يىگىتىڭىزگە جەڭ ئېلان قىلىپ، ئۇنى ئالغا يېتەكلەڭ.

9. يىگىتىڭىزنىڭ ناتوغرا ئادەتلىرىنى بۇاستە يۈزىگە سېلىپ ئۇنىڭ يېغىرىغا تەگمەي، چۈشىنىش ئاساسىدا مۇئامىلە قىلىڭ.

قىزلار ئۆگىنىپ قويۇشقا تېگىشلىك توققۇز خىل يالغان گەپ

1. قىزلارنىڭ سۆيگەن ئادىمىگە دەيدىغان تۇنجى يالغان گېپى: سىزدىن ئۆزگىرىشنى تەلەپ قىلمايمەن.

2. دوستلىرىڭىزنى ياقتۇرىمەن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى سىزگە ئوخشاشلا ئېسىل.

3. ئۆيىڭىزنى يىغىشتۇرۇپ بېرەي.

4. ئائىلىڭىزدىكىلەرنى بەكمۇ كۆرگۈم بار.

5. مەن تەنتەربىيەگە قىزىقمەن.

6. ئويلاپ باقسام سىزنىڭ دېگىنىڭىز توغرا ئىكەن.

7. چىرايلىق قىزلارغا تەكلىش ئوغۇللارنىڭ ئادىتى، شۇڭا مەن سىزنىڭ باشقا قىزلارغا قارىشىڭىزنى كۆڭلۈمگە ئالمايمەن.

8. مەن سىزنىڭ ھېچ نەرسىڭىزگە قىزىقمايمەن، ماڭا مۇھەببەتسىزلا كېرەك، پۈلىڭىز بولمىسا نېمە بوپتۇ، پۇل دېگەننى تاپقىلى بولىدۇ.

9. بۇنداق ئىش ھەممە ئادەمنىڭ بېشىغا كېلىدۇ، بۇنچىلىك قايغۇرۇپ كەتمەڭ.

ئېسىل سۈپەت خانىم ـ قىزلارنىڭ ئون چوڭ ئالاھىدىلىكى

ھازىر خانىم ـ قىزلارغا پۈلى بار، بىلىملىك، زىلۋا، چىرايلىق دەپ نام بېرىلىۋاتىدۇ. بۇ ئەرلەرنىڭ ئورتاق ئۆلچىمىگە ئايلىنىپ قالدى. بۇ باھا تولىمۇ ئاددىي، بىر تەرەپلىمىلىك بولۇپ، بۇ ئۆلچەمگە چۈشكەن خانىم ـ قىزلارنى ئېسىل سۈپەتلىك خانىم ـ قىزلار دەپ كېتىشكە بولمايدۇ. خانىم ـ قىزلارنىڭ ئېسىل سۈپەتلىكىنى بىلدۈرىدىغان نۇرغۇن تەرەپلىرى بار. ئۇنداقتا قانداق خانىم ـ قىزلارنى ئېسىل سۈپەتلىك خانىم ـ قىزلار دەيمىز؟

1. گۈزەل چىراي ۋە فىگۇرا. گۈزەل چىراي ۋە فىگۇرا ئېسىل سۈپەت خانىم ـ قىزلارنىڭ ئەڭ مۇھىم كوزۇرى. تاشقى گۈزەللىك بولمىسا قانداقمۇ روھىي، جىسمانىي جەھەتتىكى مۇكەممەللىكنى تەلەپ قىلغىلى بولسۇن. گەرچە ھەممە خانىم ـ قىزلار تۇغۇلۇشىدىنلا چىرايلىق بولمىسىمۇ، لېكىن كېيىنكى كۈنلەردە پەردازلىش ئارقىلىق ئۆزىنىڭ گۈزەللىكىنى نامايان قىلغىلى بولىدۇ. ئەلۋەتتە زۆرۈر تېپىلسا ھۆسن تۇزەش، شەكىل تۇزەش ئارقىلىق تاشقى قىياپەتنى گۈزەل قىلغىلى بولىدۇ. گۈزەل بولۇشنىڭ، گۈزەللىكنى سۆيۈشنىڭ ھېچقانداق يامان يېرى يوق.

2. ساغلاملىق. ھازىرقى ئەرلەرنىڭ ئوندىن توققۇزى قىلچە

ئىككىلەنمەستىن ساغلام خانىم ـ قىزلارنى تاللايدۇ. چۈنكى ئېسىل سۈپەت خانىم ـ قىزلار چوقۇم جىسمانىي، روھىي جەھەتتىن ساغلام بولۇشى، چىرايىدىن نۇر يېغىپ تۇرۇشى شەرت. دەۋر جىسمانىي ۋە روھىي جەھەتتىن كېسەلمەن گۈزەللەرنى شاللىۋەتتى.

3. مۇستەقىللىق. خانىم ـ قىزلار ئىقتىسادىي جەھەتتىن مۇستەقىل بولغاندىلا ئاندىن كىشىلىك قەدىر ـ قىممەت، مۇستەقىللىق ھەققىدە ئېغىز ئاچالايدۇ. ئىقتىسادىي جەھەتتە ئەرلەرگە يۆلىنىپ قالغاندا قەدىر ـ قىممىتى بولماي قالىدۇ.

4. ئىقتىدار. ئېسىل سۈپەت خانىم ـ قىزلاردا تاشقى گۈزەللىكتىن باشقا يەنە جۇشقۇن روھ، كامىل ئىقتىدار بولۇشى كېرەك. بولمىسا ئۇلار قۇرۇق تەشتەككە ئايلىنىپ قالىدۇ. گۈزەل تاشقى قىياپەت خانىم ـ قىزلارنى قۇياشتەك پارلىتىدۇ، ئىقتىدار بولسا خانىم ـ قىزلارنىڭ سېھرىي كۈچىنى ھەسسىلەپ ئاشۇرىدۇ.

5. مۇھەببەت. خانىم ـ قىزلار ھەرقانچە كۆزگە كۆرۈنگەن بولسىمۇ، ئۇنىڭ ئەتراپىدا ھېچكىم بولمىسا ئۇ يەنىلا بىچارە ھېسابلىنىدۇ. ئەر ـ خوتۇن ئىناق ئۆتمىسە ياكى ئىككىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئىللىق مېھىر ـ مۇھەببەت بولمىسا، ئۇلار ھەرقانچە گۈزەل، ئەقىللىك بولسىمۇ بەختلىك بولالمايدۇ. شۇڭا كىشىلىك تۇرمۇش ۋە ئائىلىۋى تۇرمۇشتا خانىم ـ قىزلارنىڭ مۇھەببىتى ئىنتايىن مۇھىمدۇر.

6. روھىي ھالەت. ئېسىل سۈپەت خانىم ـ قىزلارنىڭ روھىي ھالىتى تۇراقلىق بولۇشى، ئەھۋالدا ئۆزگىرىش بولسا تەمتىرەپ كەتمەسلىكى، ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشى، ئىشلارنى جايى ـ جايىدا قىلىشى، كەمتەر، ئېھتىياتچان بولۇشى، كۆرەڭلەپ كەتمەسلىكى لازىم.

7. نىكاھ. خانىم ـ قىزلار بەك چىرايلىق، ئاسماندىكى ئاي بولۇپ كەتسىمۇ، توي قىلىپ ئۆي تۇتقاندىلا ئاندىن ئۆزىنىڭ ئايالىلىق

قىممىتىنى ھەقىقىي نامايان قىلالايدۇ. نىكاھ بىر قورغان، خانىم ـ قىزلارنىڭ پاناھگاھى. خانىم ـ قىزلار نىكاھتىن ئىبارەت قورغان ئىچىدە ھەم پاناھلىنىشنى ھەم بەختلىك ياشاشنى ئۆگىنىۋېلىشى كېرەك.

8. يۈز ـ ئابرۇي. يۈز ـ ئابرۇي خانىم ـ قىزلار ئۈچۈن جاندەك مۇھىم. خانىم ـ قىزلار يۈز ـ ئابرۇي كېتىدىغان ئىشتىن بىرنى قىلىپ سالغىنىدا مەڭگۈ نامىنى ئەسلىگە كەلتۈرەلمەيدۇ.

9. ئاۋاز. ئاۋاز خانىم ـ قىزلارنىڭ ھۆسنىگە ھۆسن قوشىدىغان يەنە بىر ۋاستە. بەزى خانىم ـ قىزلار بىلەن يىگىتلەرنىڭ مۇھەببەتلىشىشى خانىم ـ قىزلارنىڭ ئاۋازىنىڭ سىلىق، يېقىملىق بولۇشى بىلەنمۇ مۇناسىۋەتلىك. خانىم ـ قىزلارنىڭ يېقىملىق ئاۋازدا دېگەن سۆزلىرىنى ئەرلەر رەت قىلىشقا ئاجىزلىق قىلىدۇ.

10. پەزىلەت. پەزىلەتنى پۈرسەتپەرەسلىك قىلىپ قولغا كەلتۈرۈۋالغىلى بولمايدۇ، شۇنداقلا كۈچ سەرپ قىلىپمۇ ئېرىشكىلى بولمايدۇ. پەقەت ئۇزاق مەزگىللىك تەجرىبە ـ ساۋاقلارنى يەكۈنلەش ھەمدە ئۆزىنى ئۇزۇكسىز تاكامۇللاشتۇرۇش ئاساسىدا بارا ـ بارا يېتىلدۇرگىلى بولىدۇ. 17

قىزلارنىڭ يىگىتكە كۆڭلى بارلىقىنىڭ ئون خىل ئىپادىسى

يىگىت بىلەن قىز ئارىلىشىش جەريانىدا، يىگىت قىزنىڭ ئۆزىگە كۆڭلى بار ـ يوقلۇقىنى بىلىۋېلىشقا ئالدىرايدۇ. تۆۋەندىكىلەر قىزنىڭ يىگىتكە كۆڭلى بارلىقىنى بىلدۇرىدىغان ئۇچۇرلار ھېسابلىنىدۇ.

1. قىز دائىم ھەر خىل باھانە ـ سەۋەبلەر بىلەن يىگىتنى ئىزدەپ تۇرىدۇ.

2. قىز ھەمىشە يىگىتىنىڭ ھالىتىگە سەپسېلىپ يۇرىدۇ، ئۇنىڭ خىزمىتى، ئۆگىنىش ئەھۋالىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن سۇرۇشتۇرۇپ تۇرىدۇ.

3. قىز يىگىتنى ئۆز ئائىلىسىدىكىلەرگە، دوستلىرى ۋە خىزمەتداشلىرىغا تونۇشتۇرۇشقا ئالدىرايدۇ.

4. يىگىت نەتىجىگە ئېرىشكەندە، قىز يىگىتتىنمۇ بەكرەك خۇشال بولىدۇ. قىينىچىلىققا ئۇچرىغاندا، ئۇنىڭدىن بەكرەك قايغۇرىدۇ.

5. يىگىت بىلەن بىللە ئۆتكەن كۈنلەردە يىگىتنىڭ ھەربىر ئېغىز سۆزى ۋە ئىشلىرىنى ئېنىق ئېسىدە ساقلايدۇ.

6. يىگىتنىڭ ئائىلىسىدىكى ئىشلاردىن خەۋەردار بولۇشنى بەكمۇ ئارزۇ قىلىدۇ، شۇنداقلا يىگىتنىڭ نېمىنى ياقتۇرىدىغانلىقىنى سوراپ تۇرىدۇ.

7. يىگىتنىڭ سىرتقى قىياپىتى ۋە كەيپىياتىدىكى ئۆزگىرىشكە قارىتا ئىنتايىن تېز ئىنكاس قايتۇرىدۇ.

8. قىز تەشەببۇسكارلىق بىلەن يىگىت ئېھتىياجلىق بولغان ۋە ياخشى كۆرىدىغان نەرسىلەرنى سوۋغا قىلىدۇ. ئەگەر يىگىت ئۇنىڭ سوۋغىسىنى قوبۇل قىلمىسا، ئىنتايىن بىئارام بولىدۇ.

9. قىزنىڭ ھەۋەس قىلىدىغىنى، قىزىقىدىغان نەرسىلىرى تەدرىجىي ھالدا يىگىتنىڭكى بىلەن بىرەكلىشىدۇ، پەرق بولغاندىمۇ چاندۇرمايدۇ.

10. قىز يىگىتتىن خەت تاپشۇرۇۋالغاندا، ئۆز ۋاقتىدا جاۋاب قايتۇرىدۇ. خەتنىڭ جاۋابىنى ھەرگىز ئىككى، ئۈچ كۈن كەينىگە سۈرمەيدۇ (ئالاھىدە ئەھۋال بۇنىڭ سىرتىدا).

ئەگەر قىزدا يۇقىرىقى ئەھۋاللار كۆرۈلسە، ئۇنىڭ يىگىتنى ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ. بىراق، بۇ پەقەت ياخشى كۆرۈشنىڭ باشلىنىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

يىگىتلەر مۇنداق توققۇز خىل قىزغا كۆز قىرىنىمۇ سېلىپ قويمايدۇ

1. پالانى كۇن مېنىڭ تۇغۇلغان كۇنۇم ئىدى، نېمە سوۋغا ئېلىپ بېرىسىز؟ تۇغۇلغان كۇن ئولتۇرۇشى ئۇيۇشتۇرۇپ بېرەمسىز ياكى تۇغۇلغان كۇن ئولتۇرۇشۇمغا قاتنىشىپ بېرەمسىز؟ دېگەندەك تەلەپلەرنى قويمىغان قىزلار.

2. زىيادە تار، يېرىم يالىڭاچ كىيىنىشتىن ئۇيالمايدىغان قىزلار.

3. ھەر خىل يالغان ـ ياۋداق سۆزلەر بىلەن ئاتا ـ ئانىسىنى ئىقتىسادىي جەھەتتىن قاقتى ـ سوقتى قىلمىغان قىزلار.

4. ئەر كىشىلەر (يېقىن تۇغقانلىرىدىن باشقا) نېڭ كۆزىگە ئەيمەنمەي قارىيالايدىغان قىزلار.

5. مەھەللىسىگە بارغاندا ياغلىقىنى سومكىسىدىن ئېلىپ چىگۈالىمىغان ياكى تەتىلدە ئۆيىگە قايتقاندا، بۇدۇر سېرىق چېچىنى تۆزلەپ قارىمىتىپ ئاندىن قايتمىغان قىزلار.

6. ئوغۇل ساۋاقدىشى، ئوغۇل تونۇش ـ بىلىشلىرىگە تاماكا سېتىۋېلىپ ئەكېلىپ بېرىمىغان قىزلار.

7. ھاراق ئىچىۋېلىپ مۇتىھەملىك قىلىۋاتقان «ھايۋان سۈپەت» لەرنى كىم بولۇشىدىن قەتئىينەزەر ئەيمەنمەي يۆلەپ يۇرەلەيدىغان قىزلار.

8. يېقىن ئەر تۇغقانلىرىنىڭ ھەمراھلىقىسىز كەچ سائەت 10 دىن كېيىنمۇ كوچىدا بەخىرامان يۇرەلەيدىغان قىزلار.

9. ۋەدىسىدە تۇرمايدىغان قىزلار.

قىزلار ئۇچرىشىشقا بارغاندا ساقلىنىشقا تېگىشلىك توققۇز مەخپىيەت

1. كېچىكىشتىن ساقلىنىش، ۋاقىتقا رىئايە قىلىش.
2. قېنىق گىرىم قىلىشتىن ساقلىنىش.
3. گەپ ـ سۆزدە ئۆزىنى مەركەز قىلىۋېلىشتىن ساقلىنىش.
4. ئۇچرىشىشقا پۇل ئالماي بېرىشتىن ساقلىنىش.
5. كىيىم ـ كېچەكلەرنىڭ سورۇنغا ماس كەلمەي قېلىشىدىن ساقلىنىش.
6. قىممەت باھالىق سوۋغىلارنى قوبۇل قىلىشتىن ساقلىنىش.
7. ئائىلىسىدىكىلەرنى خەۋەرلەندۈرمەيلا ئۇچرىشىشقا كېتىپ قېلىشتىن ساقلىنىش.
8. ئىسپىرتلىق ئىچىملىكلەرنى ئىچىشتىن ساقلىنىش.
9. يېرىم كېچىگىچە ئۆيگە قايتماسلىقتىن ساقلىنىش.

ئۆزىڭىز ياخشى كۆرگەن يىگىتنىڭ قەدىرلىشىگە ئېرىشەي دېسىڭىز بۇ ئون ئىشنى قىلماڭ

سىز ئۆزىڭىز ياخشى كۆرىدىغان يىگىت بىلەن ئارىلىشىۋاتقان دەسلەپكى مەزگىللەردە تۆۋەندىكىلەرگە دىققەت قىلسىڭىز، سىزنى ياخشى كۆرىدىغان يىگىتنىڭ قەدىرلىشىگە ئېرىشەلەيسىز.

1. ئۆزىڭىزدە مەن باشقىلارغا قەتئىي ئوخشىمايمەن دەيدىغان ھېسسىياتنى شەكىللەندۈرمەڭ. مۇھەببەت ۋە نىكاھقا ئىشىنىڭ، ئەگەر مۇھەببەتتە ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچراپ، داۋاملاشتۇرالمايدىغان ئەھۋالغا دۇچ كېلىپ قالسىڭىز، كۆزىڭىزدىكى ياشنى سۈرتۈۋېتىپ، ئۈمىدۋارلىق بىلەن ئالغا قاراپ مېڭىڭ، بۇ ئەلۋەتتە ئاسان ئەمەس.

2. پاراڭلاشقاندا بەك تەشەببۇسكار بولۇپ كەتمەڭ. قارشى تەرەپنىڭ سىزنى قانچىلىك ياخشى كۆرۈشىدىن قەتئىينەزەر، ھەر گىز ئالدىراپ «كەچتە ۋاقتىڭىز بارمۇ؟ بىللە سەيلە قىلىپ كېلەيلى» دېگەندەك قىزلىق غۇرۇرىڭىزنى چۈشۈرىدىغان گەپلەرنى قىلماڭ. ئۇنداق بولمىغاندا، قارشى تەرەپنى ئۆزىڭىزگە ھەقىقىي جەلپ قىلالىغانلىقىڭىزنى ياكى ئۇنىڭ سىزگە ئەدەپ يۇزىسىدىنلا ماقۇل بولغانلىقىنى قانداق بىلەلەيسىز؟

3. ھېسسىياتقا بەك بېرىلىپ كەتمەڭ. قىزلار ئۆزى ياخشى كۆرگەن يىگىتكە باشقا ئوغۇللارنىڭ گېپىنى قىلىپ بەرمەسلىكى كېرەك.

4. قارشى تەرەپكە قولايلىق بولىدىغان جايلاردىلا ئۇنىڭ بىلەن ئۇچراشماڭ. يىگىتلەرنىڭ كۆپىنچىسى تەۋەككۇلچىلىكنى ياخشى كۆرىدۇ. ئىككىڭلار بىرگە تاماق يېگەندە ئۇنىڭ پۇل تۆلىشىگە قارشى چىقماڭ، چۈنكى يىگىتلەر قىزلارنى قوغلىشىۋاتقان مەزگىلدە قىزلار ئۇچۇن پۇل خەجلەشنى ئۇنىڭ بىلەن بىرگە بولغانلىقىنىڭ مۇقەددىمىسى دەپ قارايدۇ، شۇڭا سىز بۇ ئىشتىن خجىل بولماي، خۇشال بولۇشىڭىز كېرەك. كېيىنچە مۇناسىۋىتىڭلار قويۇقلاشقاندا پۇرسەت تېپىپ كۆڭلىڭىزنى ئىپادىلەپ قويسىڭىز بولىدۇ.

5. تېلېفوندا پاراڭلاشقاندا سىز ئالدى بىلەن خوشلىشىڭ. مۇشۇنداق قىلسىڭىز قارشى تەرەپكە ۋاقىتنى قەدىرلەيدىغان كەسكىن قىزكەن دېگەن تەسىراتنى بېرىسىز، شۇنداقلا قارشى تەرەپنىڭ سىزگە بولغان قىزىقىشى ئاشىدۇ.

6. ئۇچرىشىش ۋاقتىڭىز بەك كۆپ بولۇپ كەتمىسۇن. بەزى قىزلار يىگىتى قانداق ۋاقىتتا ئۇچرىشىشقا تەكلىپ قىلسا، ھەرقانچە مۇھىم ئىشى بولسىمۇ تاشلاپ قويۇپ بارىدۇ، بۇنداق بولۇۋەرسە يىگىتلەر ئېشۇالىدۇ.

7. ئۇچراشقاندا بالدۇرراق ئاخىرلاشتۇرۇش تەكلىپىنى بېرىڭ. گەرچە ئايرىلغىڭىز كەلمىسىمۇ تەشەببۇسكارلىق بىلەن خوشلىشىڭ، بۇمۇ قارشى تەرەپنىڭ سىزگە بولغان قىزىقىشىنى ئاشۇرۇشنىڭ ياخشى ئۇسۇلى.

8. دەسلەپكى ئۇچرىشىشتىلا ئۆزىڭىزنى تۇتقۇزۇپ قويماڭ. بەزبىمەيدىغان مۇشۇك يوق، يىگىتلەر ئۆزۈندىن بۇيان ياخشى كۆرۈپ كېلىۋاتقان قىز بىلەن ئۇچراشقان ۋاقىتتا ئۆزىنى كونترول قىلالماي قېلىشى مۇمكىن، بۇنداق ۋاقىتتا سىز چوقۇم ئۆزىڭىزنى تۇتۇۋېلىشىڭىز كېرەك. ئەگەر ئۇ سىزنى ھەقىقىي ياخشى كۆرسە پىكرىڭىزگە ھۆرمەت قىلىدۇ.

9. قارشى تەرەپكە يول كۆرسەتمەڭ. ئەگەر ئۇ دەم ئېلىش كۈنلىرى ئاغىنىلىرى بىلەن بىرگە بولۇشنى خالىسا، ئۇنىڭغا يول قويۇڭ، چۈنكى ئەرلەر نېمە قىلىشنى خالىسا شۇنى قىلىشنى ياخشى كۆرىدۇ. باشقىلارنىڭ ئىسكەنجىگە ئېلىۋېلىشىنى خالىمايدۇ. شۇڭا ئۇنىڭغا قانداق قىلىش توغرىسىدا يول كۆرسەتمەڭ، ئۇ سىزنى ئۇنتۇپ قالمىسلا بولىدۇ.

10. ئۇنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنماڭ. ئەگەر سىز ناھايىتى بىلىملىك، ئەمما ئۆزىنى ئانچە تۇزەپ كەتمەيدىغان، دېسكو ئويناشنى خالىمايدىغان، ھېيت ـ بايراملاردا باشقىلار بىلەن دوستلىرىنىڭ، خىزمەتداشلىرىنىڭ ئۆيلىرىگە بارمايدىغان بىرىگە ئۇچراپ قالسىڭىز، ئۇ سىزنى چىن دىلىدىن سۆيسىلا، ئۆزىڭىزنى بەختلىك ھېسابلىسىڭىز بولىدۇ. ئۇنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنماڭ، ئۇ كەمچىلىكلەر ھېچقانچە ئىش ئەمەس، ئاستا ـ ئاستا ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ. ئەگەر ئۇ يىگىت سىزنى قارىتىپ قويۇپ باشقا قىزلار بىلەن ئىشپەش تارتىشسا ياكى كۆڭلىڭىز يېرىم ۋاقىتتا سىزگە ئازراقمۇ ھېسداشلىق قىلمىسا، ئۇ چاغدا سىز مۇناسىۋىتىڭلارنى قايتىدىن ئويلىشىپ باقسىڭىز بولىدۇ. بۇنداق يىگىتلەردە سىزنى ھۆرمەتلەش، سىزگە ياردەم بېرىش تۇيغۇسى كەمچىل بولىدۇ.

يىگىتلەرنىڭ كۆڭلىدىكى قىز مۇنداق ئون تۈرلۈك شەرتنى هازىرلىغان بولۇشى كېرەك

1. تەربىيە كۆرگەن بولۇش.
2. ئۆزىگە ئىشىنىدىغان بولۇش.
3. مۇلايىم بولۇش.
4. راستچىل، ئادىل بولۇش.
5. چىرايىدىن كۈلكە يېغىپ تۇرىدىغان بولۇش.
6. ئەدەپ ـ ئەخلاقلىق بولۇش.
7. روهى ئۇرغۇپ تۇرىدىغان بولۇش.
8. دوستلۇقنى قەدىرلەيدىغان بولۇش.
9. چىقىشقاق بولۇش.
10. مۇھەببەتنى قەدىرلەيدىغان بولۇش.

قىزلار بىلمەيدىغان 11 تۈرلۈك ئىش

1. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن كۈچلۈك بولۇشقا ئىنتىلىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئەرلەر قارىماققا كۈچلۈكتەك كۆرۈنگىنى بىلەن، كۆڭلى نازۇك بولىدۇ. شۇڭا ئۇلار يېنىدىكى قىزنىڭ ئۆزىنى ئەڭ ياخشى دەپ بىلىشى ئۈچۈن كۈچلۈك بولۇشقا ئىنتىلىدۇ.

2. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن ئاسانلىقچە ياش تۆكمەيدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئەرلەرمۇ ياش تۆكىدۇ، ئۇلار ياش تۆككەندە، بىر مەزگىللىك مۇھەببىتىگە خاتىمە بېرىدۇ.

3. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن ئازابلانغاندا تاماكا چېكىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئەرلەر قويۇق ئىس ئىچىدە ئۆتمۈشتىكى گۈزەل ۋاقىتلارنى ئەسلەپ، كۆڭلى تىنچىپ قالغاندەك هېس قىلىدۇ.

4. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن ئايرىلىپ كەتكەندىن كېيىن

يىنمۇ ئۆزلىرىدىن سەمىمىي ھال سورايدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئەرلەرنىڭ بۇنداق قىلىشى سىز بىلەن دوست بولۇپ ئۆتۈشنى ئويلىغىنى ئەمەس، بەلكى ئۆزىگە تەئەللۇق بولغان ئىلگىرىكى مۇھەببەتنى قايتۇرۇۋالماقچى.

5. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن ئۆزلىرىنىڭ يېغلاپ ـ قاقشىغانلىقىنى كۆرسە ئاچچىقى كېلىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئەرلەر قىزلارنىڭ يىغىسىنى بالايىئاپەتنىڭ بېشارىتى دەپ قارايدۇ.

6. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن ئايرىلىپ كەتكەندىن كېيىن ھەر ئاخشىمى ھاراق ئىچىپ مەست بولۇۋالىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. چۈنكى ئۇلار مەست بولۇۋالمىسا، شۇ كېچىنىڭ ئەسلەش ۋە ئازاب ئىچىدە ئۆتىدىغانلىقىنى بىلىدۇ.

7. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن باشقىلارنىڭ ئالدىدا مەردلىشىپ كېتىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئەرلەرنىڭ بۇنداق قىلىشى سىزنىڭ باشقىلارنىڭ ئالدىدا يۈزىڭىزنىڭ چۈشۈپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن.

8. قىزلار ئەرلەرنىڭ ئۆزىنى شۇنداق ياخشى كۆرۈپ تۇرۇپمۇ، يەنە نېمە ئۈچۈن ئاچچىقلايدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئۇلارنىڭ بۇنداق قىلىشى سىزنى سۆيمىگەنلىكى ئەمەس، بەلكى سىزنىڭ كېيىنكى تۇرمۇش مۇساپىڭىزدە باشقىلارنىڭ شېرىن ـ شېكەر گەپلىرىنىڭ قۇربانىغا ئايلىنىپ كەتمەسلىكىڭىز ئۈچۈن.

9. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن لايىقىنىڭ بۇرۇنقى يىگىتىگە كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. بۇ ئەرلەرنىڭ ئۆزىگە ئىشەنمەسلىكى ئەمەس، بەلكى لايىقىنىڭ كېيىنكى كۈنلەردە ئۆزىنى تاشلاپ، ئىلگىرىكى يىگىتىنىڭ قېشىغا كېتىپ قېلىشىدىن ئەنسىرىگەنلىكى.

10. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن ئۆزىنىڭ باشقىلار ئۈچۈن يازغان كۈندىلىك خاتىرىسىنى كۆرگەندىن كېيىنمۇ، سوغۇق قانلىق بىلەن بۇنى چۈشەندۈرۈشنى ساقلاپ تۇرىدىغانلىقىنى بىلمەي-

دۇ. بۇ ئۇلارنىڭ ئاچچىقلىنىشىنى خالىغانلىقى ئەمەس، بەلكى قىز-نىڭ ئاغزىدىن زادى كىمنىڭ مۇھىم ئىكەنلىكىنى بىلىۋېلىش ئۈ-چۈن.

11. قىزلار ئەرلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن «سىزنى سۆيىمەن» دېمەيدە-غانلىقىنى بىلمەيدۇ. ئەرلەر ئۆز مۇھەببىتىنى تىلى ئارقىلىق ئە-مەس، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق ئىپادىلەشنى ياخشى كۆرىدۇ.

قىزلار بىلىشكە تېگىشلىك 14 تۈرلۈك ساۋات

1. باشلىنىشىدىنلا سىزگە ناچار مۇئامىلە قىلىپ كەلگەن يە-گىتتىن ئايرىلىڭ، سىزگە كۆيۈنۈشنى بىلمىگەن يىگىت سىزنىڭ كۆڭۈل بېرىشىڭىزگە ئەرزىمەيدۇ!

2. سىزگە بۈتاپالىق قىلغان يىگىت ئۈچۈن ئازابلانماڭ، چۈ-شىنىڭكى ئازابلىنىۋەرسىڭىز يارىلىنىدىغىنى سىزنىڭ يۈرىكە-ڭىز، ئۇنىڭغا ھېچقانداق تەسىرى بولمايدۇ!

3. بىر يىگىت سىزگە «ئايرىلىپ كېتەيلى» دېگەندە، ياش تۆكە-مەك، كۈلۈمسىرەپ تۇرۇپ ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ كېتىڭ!

4. 25 ياشتىن كېيىن تېرىڭىزنى تېخىمۇ كۆڭۈل قويۇپ ئاسرا!

5. مال ـ مۈلۈككە بېرىلمەڭ، ئۇ زەھەرلىك دورىغا ئوخشاش سىزنى خۇمار قىلىدۇ.

6. ئامال بار ھەر خىل رەڭلىك كىيىملىرىڭىز تولۇق بولسۇن، ئۇنىڭغا ماس كېلىدىغان سومكىلىرىڭىز ھەم بەش جۈپتىن ئارتۇق ئايىغىڭىز بولسۇن.

7. ئۆزىڭىز ياخشى كۆرىدىغان ئادەملەرنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ.

8. سىز خالىغان ئادەمنى ياخشى كۆرسىڭىز بولىدۇ، لېكىن ئاۋۋال ئۆزىڭىزنى ياخشى كۆرۈشىڭىز كېرەك، چۈنكى ئۆزىنىمۇ

ياخشى كۆرمىگەن ئادەمنىڭ باشقىلارنى ياخشى كۆرۈش سالاھىيىتى بولمايدۇ.

9. كۆڭلىڭىز يېرىم ۋاقىتتا يىغلاپ بېرىدىغان ئادەمنى توغرا تاللاڭ.

10. ئۆيدىن چىقىشنىڭ ئالدىدا چوقۇم ئەينەككە قاراپ ئۆزىڭىزنى ئوبدان تۈزەشتۈرۈڭ.

11. ئەگەر بەزى سەۋەبتىن ھاراق ئىچىپ قالسىڭىز، باشقىلارغا ھەرگىز تېلېفون قىلماڭ، بولۇپمۇ يۇرگەن يىگىتىڭىزگە.

12. كېچىدە ئۆيىڭىزگە بالدۇر قايتىڭ، قىز بالىنىڭ كېچىدە سىرتلاردا يۈرۈشى تارىختىن ياخشى ئەمەس.

13. ئون ئىككى سائەت بىرلا ئادەمنى ئويلىماڭ، ئۆيدىكىلەرنى ياكى دوستلىرىڭىزنى ئويلاشقا ۋاقىت ئاجرىتىڭ.

14. بىرىنى ياخشى كۆرۈپ قالسىڭىز، مۇمكىن بولغان ئەھۋالدا ئۇنىڭغا ئوچۇق ئېيتىڭ، گەرچە جاۋابقا ئېرىشەلمىگەن ئەھۋالدىمۇ، تىرىشىپ كۆرگىنىڭىز ئۈچۈن پۇشايمان قىلماڭ. كىم بىلىدۇ، كەلگۈسىدە پۇشايمان قىلىدىغان ئادەم ئۇ بولۇشى مۇمكىن...

قىزلار ئوغۇللارنىڭ 15 تۈرلۈك مىجەز - خۇلقىنى بىلىۋېلىشى كېرەك

1. قىزىل رەڭنى ياقتۇرىدىغان ئەرلەر قىزغىن، ئەمما ئاچچىقى يامان كېلىدىكەن.

2. كۆك رەڭنى ياقتۇرىدىغان ئەرلەر جىمجىتلىقنى، يالغۇزلۇقىنى ياقتۇرىدىكەن.

3. يېشىل رەڭنى ياقتۇرىدىغان ئەرلەر ئېھتىياتچان، سالماق، پەزىلەتلىك بولۇپ، ھەممە ئادەمنىڭ ياخشى كۆرۈشىگە ئېرىشىدىكەن.

4. ئاق رەڭنى ياخشى كۆرىدىغان ئەرلەر ئەسەبىي (سەپرا)، ئەمما

ما لىرىكا يارىتىشقا ماھىر كېلىدىكەن.

5. سېرىق رەڭنى ياخشى كۆرىدىغان ئەرلەر ئوچۇق - يورۇق، ئەمما ئازراق بالا مىجەز كېلىدىكەن.

6. چېچىغا ئايالارەك كۆيۈنىدىغان ئەرلەر ئۆزىگە ئىشىنىدىغان، پەلسەپەتىش، خەقنىڭ رايىغا بېقىشنى خالىمايدىكەن.

7. چوققىسىدا چېچى قالمىغان ئەرلەر ئۆزىگە ئانچە ئىشىنىپ كەتمەيدىكەن، بىراق باشقىلارنى كۆپرەك ئويلايدىكەن.

8. گۆش بىلەن ياڭيۇغا ئامراق ئەرلەر تۇراقلىق، ئىشەنچلىك بولىدىكەن، ئەمما تەۋەككۈلچىلىكنى خالىمايدىكەن.

9. گۆشسىز تاماققا ئامراق ئەرلەر مۇلايىم، زىل كېلىدىكەن. باشقىلارنىڭ سۆزىنى ئەستايىدىل ئاڭلايدىكەن ھەم بەك سەزگۈر بولىدىكەن.

10. مېۋىگە ئامراق ئەرلەر باشقىلارنى خۇشال قىلىشقا ماھىر ئىكەن.

11. ھاراقنا ئامراق ئەرلەر قۇسۇرچى بولۇپ، باشقىلارنى خۇش قىلالمايدىكەن ھەم ئايالىغا تەلەپنى قاتتىق قويىدىكەن.

12. ماشىنىسى ئىككى سائەت توسۇلۇپ قالسىمۇ مىت قىلماي ئولتۇرىدىغان ئەرلەردىن ھەزەر ئەيلەڭ. بۇ خىلدىكى ئەرلەر بىر بولسا غىلجىڭ، بىر بولسا بىكارچى.

13. ئېسىل ئاياغ كىيىپ، پاكىز يۇرىدىغان ئەرلەر كۆپىنچىسى غۇرۇرلۇق ئەرلەر بولىدىكەن، بىرەر ئىشتا پىرىنسىپچان بولىدىكەن، ئانىسىنىڭ گېپىنى بەك ئاڭلايدىكەن.

14. جانبازلىق تۇرىدىكى كىنولارنى كۆرۈشكە ئامراق ئەرلەر ئۆزىگە چۈشكەن بېسىمنى يۇمۇر بىلەن بوشاشتۇرالايدىكەن، ئاچچىقىنى باشقىلاردىن چىقارمايدىكەن، بىراق مۇھىمراق ئىشلاردىن ئۆزىنى قاچۇرىدىكەن.

15. كىتاب كۆرۈشكە، ناخشا - مۇزىكىغا ئامراق ئەرلەر ئۆزىنى تۇتۇۋالالايدىكەن، ھەر ئىشنى ئۆز يولىدا تەرتىپ بويىچە قىلىدۇ.

كەن، سالاپىتىگە ۋە مۇھەببىتىنىڭ سۈپىتىگە كۆپرەك ئەھمىيەت بېرىدىكەن.

قىزلار ئۆزىنى قوغداشنىڭ 15 تۈرلۈك ئۇسۇلىنى ئۆگىنىۋېلىشى كېرەك

قىزچاق، تۆۋەندىكىلەرگە دىققەت قىلسىڭىز، ھېچكىم سىزگە يامان نىيەتتە بولۇپ چېقىلىشقا جۈرئەت قىلالمايدۇ.

1. ئۆزىڭىز ياخشى تونۇمايدىغان ئوغۇللار بىلەن باردى - كەلدى قىلماڭ. ئەگەر ئۇنداقلار بىلەن باردى - كەلدىڭىز قويۇق بولۇپ قالسىلا، مۇھەببەت يولىغا كىرىپ قالمىسىز - دە، بۇ ئىپپەتنى يوقىتىش، جىنايەت ئۆتكۈزۈشنىڭ مۇقەددىمىسى بولۇپ قالىدۇ.

2. ئۆزىنى تۇتۇۋالالمايدىغان، يېنىك، شاللاق قىزلار بىلەن ئارىلاشماڭ. ئۇنداقلارغا ئارىلاشسىڭىز ئۇلارنىڭ يامان قىلمىقلىرى يۇقۇپ قالىدۇ - دە، ئۆزىڭىزمۇ زىيانكەشلىككە ئۇچراپ قالىسىز.

3. ئىشىق - مۇھەببەت تەسۋىرلەنگەن كىتاب - ژۇرناللارنى ئوقۇماڭ. ئوغۇللار بىلەن بىرلىكتە شەھۋانىيلىق تەسۋىرلەنگەن سىنئالغۇ فىلىملىرىنى كۆرمەڭ ياكى شەھۋانىي سۆز - ھېكايىلەرگە قۇلاق سالماڭ.

4. بىرەر يەرگە ئولتۇرۇشقا بارسىڭىز ھاراق ئىچمەڭ. بولۇپمۇ ئۆي ئىگىسىنىڭ ئوغۇللىرى بىلەن چاقچاقلىشىپ، ئاپاق - چاپاق بولۇپ كەتمەڭ. بولۇپمۇ قىز ساۋاقداشلىرىڭىزنىڭ ياكى تۇغقانلىرىڭىزنىڭ ئۆيىدە قونۇپ قالماڭ.

5. ئۆزىڭىز يالغۇز بويتاقلارنىڭ ئىشخانىسىغا ياكى ئۆيىگە ئىزدەپ كىرمەڭ.

6. ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ئۆزىڭىز يالغۇز كېچىدە سىرتلاردا يۈرمەڭ. تونۇمايدىغان ئەر كىشى بىلەن خالىتا كوچىلاردا بىللە

ماڭماڭ. بەزى تاپتىن چىققان ھەربىرتەلەرگە ئۇچرىسىڭىز دەرھال ئۇنى ئەيىبلەڭ ياكى ئۇنىڭدىن يىراق كېتىڭ.

7. تونۇمايدىغان ئەر كىشىدىن يول سورىماڭ ھەم ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭماڭ. تونۇمايدىغان ئەر كىشى يول سورىسىمۇ ئۇنىڭغا يول باشلاپ ماڭماڭ.

8. ئۆزىڭىز يالغۇز ئۆيدە قالغاندا ئالدىراپ ئىشىك ئاچماڭ. بولۇپمۇ كەچتە مەيلى تونۇمايدىغان ئادەم بولسۇن ياكى قوشنىڭىز بولسۇن قارشى تەرەپكە ئىش بولسا ئاتا ـ ئانىڭىز كەلگەندە ئېيتىش لازىملىقىنى ئۇقتۇرۇڭ.

9. بەك قىزغىن بولۇپ كەتكەن ئەرلەردىن ھوشيار بولۇڭ. ئۇنىڭ شېرىن ـ شېكەر سۆزلىرىنى ئاڭلاپ قايمۇقۇپ قالماڭ، ئۇنىڭ ئورنىنىڭ يۇقىرىلىقى، يېشىنىڭ چوڭلۇقى ياكى باشلىق بولۇشى بىلەن كارىڭىز بولمىسۇن.

10. ئائىلىڭىزدە بېقىۋالغان دادىڭىز ياكى ئۆگەي دادىڭىز ئەدەپسىزلىك قىلماقچى بولسا، ئالدى بىلەن ئانىڭىزغا ئېيتىڭ، ئەگەر ئانىڭىزنىڭ ھېچقانداق ئامالى بولمىسا، جامائەت خەۋپسىزلىك ئورگانلىرىغا ئەرز قىلىڭ.

11. ئاتا ـ ئانىڭىزنىڭ سىزنى داخان، پېرىخون ياكى تېۋىپلارنىڭ خالىي ئورۇندا «داۋالاپ قويۇشى» غا ئىمكانىيەت يارىتىپ بەرمىگەن ئىتائەت بىلەن بويسۇنۇپ تۇرماڭ.

12. ياز كۈنلىرى ئاممىۋى سورۇنلارغا بارغاندا ياكى ئەر كىشىلەر بار خالىي مۇھىتتا، ياكى كېچىسى يول مېڭىشقا توغرا كەلگەندە ئەڭ ياخشىسى بەدىنىڭىز ئېچىلىپ تۇرىدىغان كىيىملەرنى كىيمەڭ.

13. تونۇمايدىغان ئەر كىشىنىڭ ماشىنىسىغا چىقماڭ.

14. باغچىدىكى دەرەخزارلىق، سۈنئىي تاغ قاتارلىق خالىي جايلارغا ياكى يېزا ئەتراپىدىكى دەريا بويلىرىغا، دەرەخ ئاستىغا بېرىپ كىتاب ئوقۇماڭ، دەرس تەكرارلىماڭ.

15. ھەرقانداق جايدا ئەر كىشىنىڭ تەھدىتىگە ئۇچرىغاندا، قۇتقۇزۇڭلار دەپ ۋارقىراڭ، بولمىسا قېچىپ كېتىڭ، زىيانكەشلىككە ئۇچراشتىن قورقۇپ بوزەك بولماڭ، ھەر ئامال قىلىپ قارشىلىق بىلدۈرۈڭ.

دانىشمەنلەر قىزلارغا قىلغان 30 ھېكمەت

1. ئەي قىزىم، قىزلارنىڭ ئەڭ گۈزەللى ھايا ۋە ئىپپەت پەردىسىگە ئورانغىنىدۇر. ھەقىقەتەنمۇ قىزلار قەلەم قاش، شەھلا كۆز، ئۈزۈن چاچ، كېلىشكەن، گۈزەل بولسىمۇ شەرم ـ ھايالىق بولماسا، ئۇلارنى ھېچكىم گۈزەل دېمەيدۇ. ئىپپەتلىك قىز دېگەندە، كۆز ئالدىمىزدا تەبىئىي مۇلايىم، ئەقىل ـ پاراسەتلىك، ھايالىق، نومۇسچان، ئاتا ـ ئانىغا مېھرىبان، قېرىنداشلىرىغا كۆيۈمچان، چوڭ ـ كىچىكلەرگە ئېتىبارلىق قىز نامايان بولىدۇ ۋە بۇنداقلار كۆزىمىزگە چىرايلىق، يېقىملىق كۆرۈنىدۇ. ھايا كىشىلەرنى يامان يولدىن قايتۇرغۇچى ۋە ياخشىلىققا ئۈندىگۈچىدۇر. كىمنىڭ ھاياسى بولمىسا، شۇنىڭ ئۈيىتى بولمايدۇ ۋە بارچە قەبىھ ئىشلارنى قىلىشتىنمۇ يانمايدۇ. 30

2. ئەي قىزىم، ئىپپەت ـــ ۋىجدانىي پاكلىق، نومۇس، ھايا دېگەنلىكتۇر. قىزلارنىڭ تەبىئىتىگە خاس پاكىزلىق، ھايا، نەپىسلىك، ھوشيارلىق كەبى پەزىلەتلەر ئۇلارنىڭ ھۆسنىگە ھۆسن، لاتا پىتىگە لاتاپەت قوشىدۇ. قىزنىڭ ھۆسنى يېرىم بايلىق، ئەقلى بولسا خەزىنە. ئۇلۇغ ئالىم ئىبن سىنا: «ئىنساندا مەڭگۈ تۇرىدىغان ھۆسن ۋە لاتاپەت ھايا بىلەن ئىپپەتتۇر» دېگەنىدى. دەر ھەقىقەت ئادەمنى ئۆزىگە تارتىدىغان، ئىسسىق كۆرسىتىدىغان نەرسە ـــ كىشىنىڭ ھايا ۋە ئىپپىتىدۇر. ھايا ۋە ئىپپەتنى ئۆزىدە مۇجەسسەملىگەن قىز ھامانەم ھەقىقىي ئىنسانلىق خاراكتېرىنى يېتىلدۈرەلەيدۇ.

3. ئەي قىزىم، تىل بىلەن يۇرەك ــ ياخشىلىق بىلەن ياماننىڭ پەرقىگە بارمىسەن؟ ياخشى بولسا، ئادەممۇ بەختلىك ۋە ياخشى بولىدۇ؛ بۇ ئىككىسى يامان بولسا، ئادەممۇ يامانلىق ۋە بەختسىزلىكتىن خالىي بولالمايدۇ. بۇنداق بولۇشتىكى سەۋەب: تىل ــ يۇرەكنىڭ جارچىسى. يۇرەك نېمىنى ئويلىسا، تىل شۇنى سۆزلەيدۇ، كۆڭۈلگە كەلگەننى ئالەمگە ئايان قىلىدۇ. كىشىلەر سۆزگە ئۇستىلىقى بىلەن ماختانسا، سەن سۈكۈت قىلىش بىلەن ماختان، ھەر نەرسىنىڭ دەللىلى بار. ئەقىلنىڭ دەللىلى ــ پىكىر، پىكىرنىڭ دەللىلى ــ سۈكۈتتۇر. سەن سۈكۈت قىلىش ئارقىلىق ئۆز مەقسىتىڭگە يېتەلەيسەن، سۈكۈتتىن يىراقلاشساڭ مەغلۇبىيەت سېنى قارشى ئالىدۇ.

4. ئەي قىزىم، كىشىنىڭ خاپا بولۇپ تۇرغان ۋاقتىدا مەسىلە سورىما. ئەگەر سېنىڭ خاپا بولۇپ تۇرغان ۋاقتىڭدا بىراۋ مەسىلە سورىسا، سۆزىگە قاراپ جاۋاب بەر، ئەقلىڭ يەتمەس سۆزنى سۆزلەمە، كۆچۈڭ يەتمەس ئىشقا ئېسىلما. ھەر ئىشتا ئوتتۇراھاللىقنى كۆزدە تۇتۇش كېرەك. جامائەت بار يەردە، مەجلىستە بىرىگە سۆزۈڭ بولسا، ئاشكارا سۆزلە، زۆرۈر بولمىسا پىچىرلاپ سۆزلىشىشنىڭ ھېچ پايدىسى يوق. ھەر تۇرلۈك سۆزنى ئاڭلىساڭ گويا كى ئاجىز - لىقتىن كۈچلەنگەندەك ئاڭلىغىن. بۇ سۆزلەر مەيلى كېرەككە كەلسۇن، كەلمىسۇن، جېنىڭ، تېنىڭ بىلەن ئاڭلا. چۈنكى سۆز بىر سەدەپكە ئوخشايدۇ، ئۇ كۆڭۈل دەرياسىدىن چىقىدۇ.

5. ئەي قىزىم، قىزلارنىڭ نازاكىتىنى، قىزلىق قەدىر - قىممىتىنى ئاشۇرىدىغان ئەمەللەرنىڭ كاتتىسى سىلىق - سىپايە، دەل جايىغا كەلتۈرۈپ، مېھرىبانلىق پۈرىقىنى سىڭدۈرۈپ تۇرۇپ ئەدەپ-لىك سۆزلەشتۇر. سۆزلىگەندىمۇ راست سۆزلەش، گەپنى قىسقا، مېغىزلىق قىلىشقا، مەنىلىك، ئورۇنلۇق سۆزلەشكە ئادەتلىنىش؛ ئۆزۈن، بىمەززە سۆزلەپ كىشىلەرنى بىزار قىلماسلىق كېرەك. خەلقىمىز تولا گەپ قىلىدىغان كىشىلەرنى ئەدەپسىز، كوت -

كوت، لاۋزا دەپ ئاتايدۇ. كۆپ گەپ قىلغۇچىلار ئۆزىنىڭلا گېپىنى يورغىلىتىدۇ، خاراكتېرىدىن مەمەدانلىق چىقىپ تۇرىدۇ، ئۇلارنىڭ كۆپ گەپ قىلىشىدىكى مەقسىتى ئۆزىنى كۆرسىتىشتۇر.

6. ئەي قىزىم، ئىپپەتلىك قىزلار ئۆزلىرىگە تەلەپچان، ھايالىق بولىدۇ. يۈرۈش ـ تۇرۇش، كىيىنىش، مۇئامىلە، مۇناسىۋەتلەردە قىزلىق شەنىگە يارىشا ئىش تۇتىدۇ. كىشىلەر ئارىسىدا كالتە، تار، كۆكرىكى چوڭ كىيىملەرنى كىيىش، مەمەدانلىق، چاكىنا قىلىق، ئورۇنسىز ھەرىكەتلەرنى قىلىشنى ئۆزلىرىگە ھار ئالىدۇ. ئىپپەتلىك قىزلار، بولۇپمۇ يېگىتلەرنىڭ ئالدىدا، چوڭلار بار سورۇنلاردا ئۆزلىرىنى قانداق تۇتۇشنى ياخشى بىلىدۇ، ھەربىر قەدەمنى ئويلاپ باسىدۇ. قىز بالا ئۆزىنىڭ تەبىئىي چىرايلى بىلەن يېقىملىقتۇر. ئۇنىڭغا يەنە پەرداز قىلىش ئۇنى سۈنئىيلەشتۈرۈپ قويۇشى مۇمكىن. بولۇپمۇ ھەددىدىن زىيادە پەرداز قىلىش، كەلسە ـ كەلمەس زىبۇ ـ زىننەتلەرنى تاقاش، قىممەت باھالىق كىيىملەرنى كىيىش قىزلارنى يەڭگىلتەك، قورچاق سۈپەت كۆرسىتىپ قويۇشى مۇمكىن.

7. ئەي قىزىم، دانالار ئىلمىنى مال ـ مۇلۈكتىن ئەۋزەل دەيىشىدۇ. ئېيتىلىشىچە، ئىلىم مېغىز بولسا، بايلىق ئۇنىڭ پوستى، ئىلىم گۈل بولسا، بايلىق ئۇنىڭ ھىدىدۇر. دانا كىشىلەر ھەر دائىم ئەنە شۇ مېغىزنى قولغا كىرگۈزۈش يولىدا جاپا چېكىدۇ. چۈنكى، ئىلىم بىرىنچىدىن پەزىلەتلىك كىشىلەردىن مىراس قالۇر، مال ـ بايلىق بولسا ھارۇن ۋە ھامانىنىڭ مىراسىدۇر؛ ئىككىنچىدىن، ئىلىم كىشىدە كەمتەرلىك پەيدا قىلسا، بايلىق مەنمەنلىك پەيدا قىلىدۇ؛ ئۈچىنچىدىن، ئىلىملىك كىشىنىڭ دوستى كۆپ بولسا، مالدار كىشىنىڭ دۈشمىنى كۆپ بولىدۇ؛ تۆتىنچىدىن، مالدار كىشىلەر ئۆتە خەسىس ۋە بېخىل بولسا، ئالىم كىشىلەر ساخاۋەت ئىگىسى بولىدۇ؛ بەشىنچىدىن، ئىلىم كىشىگە دۇنيادا ئابرۇي كەلتۈرسە، مال ـ دۇنيا ئازاب كەلتۈرىدۇ.

8. ئەي قىزىم، ئۇچ خىل كىشى ھېكمەت رەۋىشىدىن يىراق ۋە ئەقىل يولىدىن تاشقىرىدۇر. بۇنىڭ بىرىنچىسى، ئۆزىنىڭ كۈچ ـ قۇۋۋىتىگە ئىشىنىپ، ھەرقانداق بالا كەلسە قارشى كېتىۋېرىدىغانلار، بۇنداق كىشىلەر ئاقىۋەت ئۆزىنى ھالاكەتكە سالىدۇ؛ ئىكىنچىسى، تائامنىڭ ئۆزىگە يېتەرلىك مىقدارىنى بىلمەيدىغانلار ۋە مەيدىسىنىڭ ھەزىم قىلىشقا ئاجىز كېلىشىدىن قورقماي يەۋېرىدىغانلار، شۇبھىسىزكى بۇنداق كىشىلەر ئۆز جېنىنىڭ دۈشمىنىدۇر. ئۈچىنچىسى، ئاداۋەت ئەھلىنىڭ سۆزىگە مەغرۇر بولۇپ، ئۇلارنىڭ خۇشامەتلىرىگە ئالدانغانلار، بۇنداق كىشىنىڭ ئىشى ئاخىرى ھەسرەت ـ نادامەت ۋە پۇشايمان كەلتۈرىدۇ.

9. ئەي قىزىم، ياخشى خۇيلۇق، ئەدەپ ـ ئەخلاقلىق، مىجەز ـ خاراكتېرىدا خاسلىققا ئىگە، كۆڭلى ـ كۆكسى كەڭ، ياراملىق قىز بولۇش ئاسان ئىش ئەمەس. بۇنىڭ ئۈچۈن ئاتا ـ ئانا بولغۇچىنىڭ قىزىنى كىچىكىدىن باشلاپ تۈجۈپىلەپ تەربىيەلەپ ئەجىر سىڭدۈرۈشىگە، شۇنداقلا قىزلارمۇ ئېسىنى تاپقاندىن كېيىن ئۇنىسىز تەربىيە ۋە ئەتراپىدا يۈز بېرىۋاتقان ياخشى ـ يامان ئىشلارنى جايىدا پەرقلەندۈرۈپ، شۇ ئارقىلىق ئۆز ـ ئۆزىنى تەربىيەلىشىگە توغرا كېلىدۇ.

10. ئەي قىزىم، شىجائەت، ساخاۋەت ۋە خۇش خۇلقلۇق ئەڭ ئەلا پەزىلەتلەردىن بولۇپ، بۇ سۈپەتلەرگە ئىگە بولغان كىشىلەر ھەر دائىم ئۇلۇغلۇق سەرمايىسىدىن بەھرىمەن بولۇر. مەزكۇر سۈپەتلەر ئىچىدە خۇش خۇلقلۇق ئالاھىدە دىققەتكە سازاۋەردۇر. چۈنكى، ساخاۋەت ئالىي پەزىلەت بولسىمۇ، ئۇنىڭغا ھەممىلا كىشى مۇيەسسەر بولۇۋەرمەيدۇ، ئۇنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىش ئۇچۇن، كىشىلەرگە ھەر خىل شەرت ـ شارائىتلار كېرەك. ئەمما، خۇش خۇلقلۇق شۇنداق نەرسىكى، ھەممە ئادەم ئېرىشەلەيدۇ. يېقىملىق خۇلق ئىگىسىدىن چوڭ ـ كىچىكىنىڭ بارچىسى خۇرسەن بولىدۇ. بۇنداق خۇلق ئىگىسى باشقىلارنى خۇرسەن قىلىشتىن تاشقىرى ئۆزىمۇ

دائىم خۇرسەن يۈرىدۇ، باشقىلاردىن بولسا ئۇنىڭغا مۇھەببەت ۋە مۇلايىملىق قايتىدۇ.

11. ئەي قىزىم، دەۋرداشلىرىڭدىن ئەقىل - پاراسەتتە، ئىلىم - پەن جەھەتتە تۆۋەن ئۇرۇندا تۇرۇش تولىمۇ نومۇسلۇق ئىش. ئادەم تۇرۇپ ئادەمىيلىك قابىلىيەتكە ئىگە بولالماسلىق، ئادەم تۇرۇپ ئامەدەك ياشىيالماسلىقتەك ئېغىر مەھرۇملۇق بولمايدۇ. شۇڭا ئىنسان بالىسى ئۇچۇن ئەڭ چوڭ ئەيىب بىلىمسىزلىكتۇر. نومۇس قىلىش توغرا كەلسە ئۆزۈڭنىڭ نادانلىقىدىن نومۇس قىل، خورلۇق ھېس قىلىش توغرا كەلسە ئالدى بىلەن ئۆزۈڭنىڭ بىلىمسىزلىكىڭدىن خورلان. بىلىمسىزلىك سېنى ئىنسانىي تۇيغۇدىن مەھرۇم قىلىدۇ، شۇڭا، سەن ئالدىنىۋاتقانلىقىڭنىمۇ، ھاقارەتلىنىۋاتقانلىقىڭنىمۇ ھېس قىلالمايسەن. نېمىنىڭ ھەق، نېمىنىڭ ناھەق ئىكەنلىكىنى توغرا پەرقلەندۇرەلمەيسەن. شۇنىڭ بىلەن ئۆزۈڭگە قانچىلىغان ھاقارەت تامغىسىنىڭ بېسىلىۋاتقانلىقىنى خىيالىڭغا مۇ كەلتۇرەلمەيسەن.

12. ئەي قىزىم، قىزلارنىڭ نامىغا ئىلىشكەن ياماق داغ - نومۇسنىڭ كېتىشى بەكمۇ قىيىن. بەزىدە بايقىماي بېسىلغان تىكەنىڭ جەبرىنى بىر ئۆمۈر تارتىپ يۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. بەزىدە ئۇ كىشىنى ئۆمۈرۋايەت گۇمان، شۇبھى قىيناقلىرىغا دۇچار قىلىدۇ. بۇلارغا كۆپىنچە ئويلىماي ئىش قىلىش، ئىرادىنىڭ تىزگىنىنى ئازراقلا بوش قويۇۋېتىش سەۋەب بولىدۇ. ئىنسانىي پەزىلەتلەر، مەنۇي قەدىر - قىممەتلەر ھەققىدە سۆز بولسا ئۇلارنىڭ قىزلاردا ئەڭ ئالىي دەرىجىدە بولۇشى تەلەپ قىلىنىدۇ. چۇنكى قىز بالا مىللەتنىڭ كۆركى، مىللەتنىڭ كېلەچىكى ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا قىزلار ناھايىتى نازاكەتلىك، ئىپپەتلىك، سەۋر - تاقەتلىك، ئاقىل، مېھرىبان بولۇشى كېرەك. ئەيىب ياكى گۇناھ ئىش قىلىپ قويغان باشقا ھەممە كىشىلەر ئەپۇ قىلىنىشى مۇمكىن، پەقەت قىز بالىلا ئەپۇ قىلىنمايدۇ.

13. ئەي قىزىم، راھەتنىڭ ئىچىدە تۇرۇپ راھەتنىڭ قەدرىگە يەتمەيدىغان ئەھۋالدىن ساقلىنىش ئۈچۈن كۆڭلۈڭدە دائىم ئازرۇ - ئۇمىد چاقناپ تۇرسۇن. تېنىڭ نەپەس ئېلىپ قانغان ھالەتتىمۇ روھىڭ مەڭگۈ ئىنتىزار بولۇپ تۇرىدۇ. ئەگەر ھەممىگە ئېرىشسەڭ، ئۇ ھالدا ھەممە ئۇمىدسىزلىك ۋە نارازىلىققا ئۆزگىرىدۇ. ئاقىل بولغانلارمۇ باشقا شەيئىلەرنى چۈشىنىپ ھەۋىسىنى قاندۇرۇشى لازىم. ئۇمىد بىزگە ھايات بېغىشلايدۇ، ئەمما قورساق تويغۇزۇۋېلىپ تاماشا بىلەن ئۆتۈش جانىنى ئالىدۇ.

14. ئەي قىزىم، دېڭىز كەڭ بولغانلىقتىن ھەممە دەريا - ئېقىنلارنى ئۆزىگە سىغدۇرالايدۇ. باشقىلارغا پايدا يەتكۈزۈش ئۆزىگە پايدا يەتكۈزگەنلىك، باشقىلارغا زىيان سېلىش ئۆزىگە زىيان سالغانلىق، باشقىلارغا يول قويۇش ئۆزىگە يول قويغانلىق، باشقىلارغا زىيانكەشلىك قىلىش ئۆزىگە زىيانكەشلىك قىلغانلىق بولىدۇ. باشقىلارغا يول قويۇشنى ئۆگىنىۋېلىڭ! باشقىلارنى ھۆرمەت قىلساڭىز ئىززەت تاپسىز، يول قويسىڭىز نېيىتىڭىزگە يېتىسىز. ھۆرمەت قىلىشتا ناھايىتى ئېھتىياتچان بولۇش، ئىشنى چوڭ - كىچىك دەپ ئايرىماسلىق، ھەممىسىگە سەل قارىماسلىق كېرەك. يول قويۇشتا ھەرقانداق ئىشقا ئىمكانىيەت قالدۇرۇش، تۆھپىنى يالغۇز ئىگىلىۋالماسلىق، خاتالاشقاندا باشقىلارغا دۆڭگىمەسلىك كېرەك.

15. ئەي قىزىم، ھەر ۋاقىت پەزىلىتىڭنى ساقلاپ، پەزىلەتتە باشقىلارغا ئۈلگە بولغايسىز. تاكى جەمئىيەتتە كىشىلەر سىزگە ھەۋەس قىلىپ: «بۇ كىمنىڭ قىزىدۇ، نېمە ئىشقا ھەۋەس قىلىدىغاندۇ، ئەجەب ئەدەپلىك قىزكىنا» دەپ ئېغىزىنى چاكىلدىتىپ قالسۇن. سىزدىن ھەرگىز ئەدەپسىز قىلىقلار سادىر بولۇپ قالمىسۇن، ئەگەر سىزدە كىچىككىنە ئەدەپسىزلىك سېزىلىپ قالسا، شۇ ھامان شەنىڭىز بۇلغىنىدۇ، ئابرۇيىڭىزنى مەڭ قىلغان بىلەنمۇ ئەسلىگە كەلتۈرەلمەيسىز. سىز پەقەت ئۆزىڭىزنىڭ ئىپپەت - نو-

مۇسىنى چىڭ ساقلىيالمىغىزلا، ئۆزىڭىزنىڭ ئىنسانىي قەدىر - قىممىتىڭىزنى، بولۇپمۇ قىزلىق قەدىر - قىممىتىڭىزنى قولدىڭىزدا تۇتالايسىز، ئەڭگۈشتەر قولىڭىزدا بولىدۇ، ئەڭگۈشتەرنى قولىڭىزدىن بېرىپ قويدىڭىزمۇ، ئۆز قەدىر - قىممىتىڭىزنى يەرگە ئۇرىسىز.

16. ئەي قىزىم، مۇغەمبەر ئادەملەر ھەمىشە يوقىلاڭ ئىشلار بىلەن باشقىلارنى دەي - دەيگە سالىدۇ. شۇڭا زەربىگە ئۇچرىغان، خورلانغان ۋە ئاھانەتكە قالغان چاغلىرىڭىزدا، سوغۇققانلىق بىلەن ئەستايىدىل ئويلىنىپ، ئىشىنىڭ باش - ئايىغىنى تەھلىل قىلىپ كۆرگەندىن كېيىن ئاندىن بىر قارارغا كېلىڭ. بولۇپمۇ بەزىلەر سىزگە بەزىبىر ئىشلاردىن ئالاھىدە ئۇچۇر بەرگەن چاغلاردا ئۇنىڭ دېگەنلىرىنى ئىنچىكە ئويلاپ، ئۇنىڭدا باشقا بىر غەيرىي نىيەتنىڭ بار - يوقلۇقىنى چوڭقۇر تەھلىل قىلىڭ. چۈنكى نۇرغۇن ئىشلار سىز ئويلىغاندەك ئۇنچىۋالا ئاددىي بولمايدۇ؛ ئۇنىڭ ئارقىسىغا كىشىگە دېگىلى بولمايدىغان بىرەر مۇددىئا يوشۇرۇنغان بولىدۇ. شۇڭا كۆڭلىڭىزدە ئېنىتلىق سان بولسۇن، ھەرگىزمۇ باشقىلارنىڭ قولچۇمىقىغا ئايلىنىپ قالماڭ.

17. ئەي قىزىم، ئۆزىڭىزگە توغرا تونۇشتا بولمىسىڭىز، ئۆزىڭىزنىڭ كۆچلۈك ئىكەنلىكىڭىزگە ئىشەنمىسىڭىز، باشقىلارنىڭ ئىشەنچىسى ۋە ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولۇشىڭىز تېخىمۇ مۇمكىن ئەمەس. ئۆزىمىزنى توغرا تونۇپ، ئۆزىمىزنىڭ ئوبرازىنى يۈكسەلدۈرۈشنى ئۆزىمىزدىن باشلا ھەتتا ئۆزىمىزمۇ ئۇقمايدىغان يوشۇرۇن ئېقىمىزنى ئويغىتالمىشىمىز، ئاندىن تامامەن يېپىيېڭى گۈزەل ھاياتنى يارىتىشىمىز مۇمكىن، ئۆزىگە ئىشىنىش مۇمكىنسىزلىكنى مۇمكىنچىلىككە، ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرىدۇ. ئەمما، ئۆزىگە ئىشەنمەسلىك ئەسلىدىكى مۇمكىنچىلىكنى مۇمكىنسىزلىككە ئۆزگەرتىۋېتىدۇ.

18. ئەي قىزىم، ئاقىللار ئۆزلىرىنى دۇشمەن ھېيلە - مىكىر

رىدىن ياخشى مۇھاپىزەت قىلىدۇ، دۇشمەننىڭ يامان سۆزلىرى بەلەن يولدىن چىقمايدۇ. غاپىل كىشىلەر بولسا دۇشمەننىڭ يالۇۋ-رۇشى ۋە مۇلايىملىقىنى كۆرۈپ، ئاداۋەتنى ئۇنتۇيدۇ ۋە ئۇنىڭغا ئاشنا بولىدۇ. ئۇلار دۇشمەننىڭ سىرتىنى پەردازلاپ كۆرسەتكەن بىلەن كۆڭلىدە ئاداۋەت ساقلىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. ھەرقانداق دۇشمەننىڭ كىشىگە قەست قىلىشقا قۇدرىتى يەتمىسە، ھىيلە ئىشلىتىپ يېقىنلىق قىلىپ، نەسىھەت يولىنى تۇتىدۇ ۋە مەھرۇم بولۇۋېلىپ، سىرلىرىدىن ۋاقىپ بولىدۇ - دە، پۇرسەت تاپسا ئۆز ئىشىغا تۇتۇش قىلىپ، تۇرلۇك زىيانلارنى سالىدۇ. خامىنىدىن باشقىسىنى كۆيدۇرمەيدۇ ۋە قازا ئوقىدەك مۇراد نىشانىسىدىن بۆ-لەك نەرسىگە خاتالىشىپ تەگمەيدۇ.

19. ئەي قىزىم، ئەگەر بىرى سېنىڭ ئەيب، نۇقسانلىرىڭنى ئېيتسا قوبۇل قىلىپ كەمچىلىكىڭنى تۇگىتىشكە تىرىش. سېنىڭ ئالدىڭغا ئۆز ھالىنى ئېيتىپ كەلگەن كىشىنى زادى كەمسىتمە، بەلكى ياردەم قىلىپ، ئۇنى موھتاجلىقتىن قۇتۇلدۇر. ئۆزۈڭدىن كىچىكلەرگە ياخشى مۇئامىلە قىل، ئۇلارغا مېھرىبان بول. چۈنكى كىچىكلەر سېنىڭ ئېكىنزارىڭدۇر، ھەممە ئىشىڭ ئاشۇرلارنىڭ ياردىمى بىلەن پۈتىدۇ. ئەگەر تېرىلغۇلىرىڭ ۋەيران بولسا تىرىكچىلىكىڭ قىيىنچىلىقتا ئۆتىدۇ. دوستۇڭغا ياخشى نىيەتتە بول. خەلقىنىڭ ئالقىشىغا ئىگە بولۇشنى ئىزلىسەڭ، ئالىيجانابلىق يولىنى تۇت.

20. ئەي قىزىم، ئەگەر قىز بالا گۈزەل، خۇش قامەت، زىبۇ-زىننەتلىرى جايىدا بولسىمۇ مۇئامىلىسى قوپال، چېچىلاڭغۇ بولسا، ئەتراپىدىكىلەرنىڭ دىلىنى ئاغرىتسا، ئىشىنىڭكى، ئۇنى ھېچكىم، ھېچقاچان گۈزەللەر سېپىگە قوشمايدۇ، ئۇنىڭدىن كۆڭلى قالىدۇ. ھېچقانداق نەرسە كىشىنىڭ ئەقلىنى مۇئامىلە كەبى نامايان قىلالمايدۇ. قىزلار ئۆزىگە قانچىلىك زىننەت بەرمىسۇن، مۇئامىلە مەدەنىيىتىنى، مۇئامىلە سەنئىتىنى بىلمىسە، ھېچقاچان ئۆزگە-

لەرنىڭ ھۆرمەت ئېتىبارىغا سازاۋەر بولالمايدۇ. يىگىتلەرنىڭ مۇ-ھەببىتىگە سازاۋەر بولۇش ئۈچۈنمۇ قىزلاردا ئالدى بىلەن مۇئامە-لە سەنئىتى يۇقىرى بولۇش كېرەك.

21. ئەي قىزىم، سۆزلەش ئېگىز - پەس ۋە خەۋپلىك بولۇپ، كۆپ خەتەرلەر ئۈچرايدۇ. ئويلىماي - پىكىرلىمەي تۇرۇپ بىر-سۆزنى ئىزھارلاشقا لەۋزى ئاچماسلىق كېرەككى، ئويلىماي ئېيى-تىلغان سۆز كۆپلىگەن باشلارنى ئۆلۈم چەۋگانىنىڭ توپىسىغا ئايلاندۇرغان، جان خەتىرىسىنى زاۋاللىق ۋە نۇقسان قىمارىغا ئۇت-قۇزغان. سۆزلەشتە بىرنەچچە قائىدە بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەرب-رىگە رىئايە قىلماق لازىم. بىرىنچىسى شۇكى، سەۋەبسىزلىك ۋە بىمەھەللىك كىلىتى بىلەن سۆزلىشىش قۇلۇپىنى ئاچماسلىق كې-رەككى، گەرچە سۆز گۆھىرى توغرا ۋە ئېنىق بولسىمۇ، بىۋاقىت ۋە ئورۇنسىز ئېيتىلسا، ئىدراك بازىرىنىڭ گۆھەرشۇناسلىرى ۋە قائىدە بىلگۈچىلىرى نەزىرىدە ئېتىبارىدىن چەتتە قالىدۇ ۋە ھېچ-كىم ئۇنى ئاڭلاشقا رىغبەت قىلمايدۇ.

22. ئەي قىزىم، يادىڭىزدا بولسۇنكى، تۇرمۇشتا پۇل دېگەن ھەقىقەتەن تولىمۇ قىممەتلىك ۋە قەدىرلىك نەرسە، پۇل بولمىسا ھاياتتا بەھرىمەن بولۇشقا تېگىشلىك نۇرغۇن نەرسىلەردىن مەھ-رۇم قالىدىغان گەپ. لېكىن، ئادەمنىڭ ئالتۇن - كۈمۈش ئالدىدا ئۆزىنى تۇتالمىشى، پۇلغا ئەسىر بولۇپ ئۆزىنى بۇلغىماسلىقى بۇ-نىڭدىن نەچچە ھەسسە قەدىرلىكتۇر. ئۆزىنى پۇل قاپقىنىدىن ئامان ساقلىيالمىغان ئادەملا ھەقىقىي قەدىر - قىممەتكە ئېرىشەلەيدۇ. ئۇنداق چىن - دۇرۇس ئادەمنى كۆزگە سۇرتسىمۇ ئەرزىيدۇ. پۇل تاپ، لېكىن پۇلنىڭ ئەسىرى بولۇپ قالما. پۇل دېگەن ئادەمنى ئە-زىزمۇ قىلىدۇ، خارمۇ قىلىدۇ. پۇل ئۇچۇن ئىمانىنى، ۋىجدانىنى بۇلغاپ ئىنسانىي پەزىلەتنى يەرگە ئۇرۇش خارلىق دېگەن شۇ.

23. ئەي قىزىم، بىلىڭكى، گۈزەل ئەخلاقنى ئۆزىگە يار قىل-غان، ھايا، نومۇس چۈمپەردىسىگە چۈمكەلگەن، لېۋەن، ياخشى خۇي-

لۇق، ئىپپەت گۆھىرىنى چىڭ ساقلىغان، پەزىلەت غۇنچىسىنى يۇرىكىدە ئېچىلدۇرالىغان، سىپايە، قائىدە ـ يوسۇنلۇق، جەلپكار، سېپى ئۆزىدىن ھەقىقىي ئۇيغۇر قىزىغا خاس خىسلەتنى يېتىلـ دۇرگەن بولسىڭىز، مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان بولسىڭىز مەكتەپتە ساۋاقداشلىرىڭىزنىڭ، ئوقۇتقۇچىلىرىڭىزنىڭ سىزگە چىن يۈرۈكىدىن ئىچى كۆيمەي قالمايدۇ؛ ئەگەر سىز كەسىپىي ئورۇنلاردا ئىشلەپ قالسىڭىزمۇ، ئەتراپىڭىزدىكى ھەرقانداق ئادەمنىڭ سىزگە قايىللىقىدىن ئىچى كۆيمەي قالمايدۇ، شۇنداق سىز ئۆزىڭىزنىڭ ھەقىقىي جەلپ قىلىش كۈچىڭىزنى ھېس قىلىسىز ۋە ئۇنىڭ تۇرتكىسىدە ھەممە ھۆرمەتلەيدىغان شەخسكە ئايلىنىسىز.

24. ئەي قىزىم، ئېغىر بېسىقلىقنى خۇددى بىر گۆھەر دېسـ ڭىز، مۇلايىملىق باشقا كاندىن ئېلىنغان مەھسۇلدۇر. بۇلار ئارقىلىق سىز شاھ بىلەن گادايىنى ئۆزىڭىزگە ئىتائەت قىلدۇرالايسىز. ئـو ـچۇق چىراي، ئەخلاقلىق بولۇش كىشىنى ئادەملەر ئارىسىدىكى زىددىيەتلەردىن، ئازارچىلىق ۋە پىتنە ـ پاساتلاردىن خالىي قىلـ دۇ. مۇلايىم ۋە ئەدەپلىك بولۇش ئىنسان ۋۇجۇدىنىڭ مېۋىلىك بېـ غىدۇر، ئادەملىك تېغىنىڭ ئېچىدىكى قىممەتلىك يەر ئاستى بايـ لىقلار بىلەن تولغان زەر كاندۇر. بۇ كانىنىڭ بايلىقلىرى چەكسىز ـ كى، قېزىپ ـ قېزىپمۇ تۈگەتكىلى بولماس. ئۇنىڭدا چېچەكلىگەن مېۋىلەرنىڭ خۇش ھىدى پۇتكۈل يەر ـ جاھانىنى دائىما ئىللىتىپ تۇرغاي.

25. ئەي قىزىم، دۇنيانىڭ قانۇن ـ قائىدىلىرى مەۋجۇت بولـ سا، ئادەمگە ئادەمگەرچىلىك قىلىش ئۇنىڭ بەلگىسى بولىدۇ. كىشى ياخشىلىققا ياخشىلىق قىلىدۇ، بىر ياخشىلىققا ئون ياخشىلىق بېـ لەن جاۋاب بېرىدۇ. كىمنىڭ ياخشى نام بىلەن جېنى چىقسا، ئۇنىڭ ياخشى نامى دۇئا بىلەن داۋاملىق يادلىنىدۇ. ئۆلگەندىن كېيىن كىم ياخشى دۇئا بىلەن يادلانسا، ئۇ قايتىدىن تۇغۇلۇپ، يەنە بىر ھايات باشلىغاندەك بولىدۇ. مەيلى يەرنىڭ ئۈستىدە بولۇڭ ياكى

يەرنىڭ ئاستىدا بولۇڭ، ياخشى نامىڭىز مەشھۇر بولسا، شۆھرىتى-
نى ئۆزىڭىز كۆرىسىز.

26. ئەي قىزىم، بىلىم بىلەن جاسارەت ئۇنتۇلماستۇر، دېمەك ئۇلار سىزنىمۇ ئۇنتۇلماس قىلىپ قويالايدۇ. سىز قانداق بىلىم ئىگىلىگەن بولسىڭىز، شۇنداق ئادەم بولىسىز. ھەقىقىي ئەقىل - پاراسەتكە ئىگە بولسىڭىز، خالىغىنىڭىزچە ئىش قىلالايدىغان بو-لىسىز. ھېچنېمىدىن خەۋىرى يوقلار ئۆزىنى قاراڭغۇ دۇنياغا قاماپ قويغان بىلەن باراۋەر. جىسمانىي قۇدرەت ۋە ئەقلىي قابىلىيەت گويا ئىككى قول ۋە ئىككى كۆزگە ئوخشايدۇ. پاراسەتلىك، ئەمما جاسارەتسىز بولغانلارنىڭ پاراسىتى مېۋە بەرمەيدۇ.

27. ئەي قىزىم، مۇنۇ ئون گۈزەل خىسلەت ئادەمگە بەخت - قۇت كەلتۈرىدۇ: ھايا، مۇرۇۋۋەت، ساداقەت، تەۋەززۇ، ئەمگەك، سەۋ-خىيلىق، نومۇس، ئامانەتكە خىيانەت قىلماسلىق، ئادالەت، ھېلىم (مۇلايىملىق) ۋە شىجائەت. مۇنۇ ئون يامان خىسلەت ئادەمنى بەختسىزلىك — پالاكەتكە سۆرەيدۇ: ھەسەت، ئاداۋەت، بېخىللىق، تەكەببۇرلۇق، يالغانچىلىق، مۇناپىقلىق، چېقىمچىلىق، خىيانەت، جاھىللىق ۋە ھۇرۇنلۇق. كىمنىڭ ھىممىتى ئۇستۇن بولسا، شۇ-نىڭ قەدىر - قىممىتىمۇ ئۇستۇن بولغۇسى. بىراۋ ئەدەپ ئۆگەتسە ئۆگەنمىگەن كىشى ھايۋان، ئۆزرە سورىسا قوبۇل قىلمىغان كىشى شەيتاندۇر.

28. ئەي قىزىم، ئېيتقان سۆزىدىن يانمايدىغان، ۋەدىسىدە تۇ-رىدىغان ئادەم بۇگۈن سۆزلىگەن سۆزىدىن ئەتىسى كۈنى تېنىۋال-مايدۇ، ۋەدىسىدە چىڭ تۇرىدۇ. كىشى ۋەدە قىلىپ قىلغان ۋەدىسە-نى ئەملىگە ئاشۇرسا، ۋەدىسىگە ۋاپا قىلسا، خەلقنىڭ ئۇنىڭغا ئە-شەنچى ئاشىدۇ، ۋەدىنىڭ ئاپىتى ۋەدىسىگە ۋاپا قىلماسلىق ياكى ئۇنى سەۋەبسىز كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىشتۇر. ۋەدىنىڭ ۋاقتى ئۆتۈپ، ۋەدە قىلغۇچى باشقىلار ماقۇل بولغۇدەك بىر ئۆزرە كۆر-سىتەلمىسە، كىشىلەر ئۇنىڭدىن ۋەدە تەلەپ قىلمايدىغان، ۋەدە

بەرسىمۇ ۋەدىسىگە ئىشەنمەيدىغان ۋە ئۇنىڭغا بىرەر نەرسە بەرمەيدىغان بولۇپ قالىدۇ. شۇڭلاشقا، بەرگەن ۋەدىسىگە ۋاپا قىلىش چىن ئىنسانلىق خىسلىتىدۇر.

29. ئەي قىزىم، ئىنسانلار ئۇچۇن هايا ئىنتايىن شەرەپلىك بىر خىسلەت ۋە ئۇلۇغۋار ئەخلاقتۇر. هايا ئادەمزات جەمئىيىتىنىڭ گۈزەل ۋە تەرتىپلىك بولۇشى ئۇچۇن مۇهىم بىر شەرتتۇر. هايادىن ئىبارەت بۇ ئەخلاق كىشىلەر ئارىسىدىن يوقلىپ كەتسە، كىشى - كىشىدىن سۆز ۋە هەرىكەتتە ئۇيالمايدىغان بولۇپ قالسا، ئالەمنىڭ نىزامى بۇزۇلىدۇ، خەلقئارا ئېسىل رەسمىيەتلەر يوقىلىدۇ. مەئىشەت ئامانلىقىغا زور بالالار تۇغۇلىدۇ. كىشىلەر بىر - بىرىنىڭ هەققىدە دىيانەت ۋە ساداقەت ساقلىمايدىغان بولۇپ قالىدۇ. كۇچا-لۇكلەر ئاجىزلارنى تالاپ ۋەيران قىلىدۇ. هايا كىشىلەرنى ناچار ئەخلاق ۋە قىلىقلاردىن چەتكە تارتىدىغان تەبىئىي كۇچتۇر. ئىنسانغا هايادىن تولۇق پايدا ۋە مەنپەئەت باردۇر، ياخشى خۇي - ئەخلاق مېۋىسى هايانىڭ سۇيى ۋە ئاپتىپىدىن پەرۋىش تاپمىسا، تولۇق پىشالمايدۇ.

41

30. ئەي قىزىم، هۆكۈمالار خۇشخۇيلۇقنىڭ بەلگىسى ئون خىل بولىدۇ دەيدۇ. بىرىنچى، ياخشى ئىش توغرىسىدا كىشىلەرگە مۇخالىپەتچىلىك قىلماسلىق؛ ئىككىنچى، ئۆز نەپسىدىن ئۆزلۇكسىز ئىنساب كۆرسىتىش؛ ئۈچىنچى، كىشىلەرنىڭ ئەيبىنى ئىزدىمەسلىك؛ تۆتىنچى، كىشىلەردىن نالايىق ئىشلار سادىر بولسا، ئۇنى ياخشىلىققا سېلىش؛ بەشىنچى، گۇناهكار گۇناهىدىن ئۆزرە ئېيتىپ كەلسە قوبۇل قىلىش؛ ئالتىنچى، هاجەتمەنلەرنىڭ هاجىتىنى هەل قىلىش؛ يەتتىنچى، كىشىلەرنىڭ خىزمىتى ئۈچۇن مۇشەققەت تارتىش؛ سەككىزىنچى، ئۆز نەپسىنى كۆزلىمەسلىك؛ توققۇزىنچى، باشقا كىشىلەرگە چېهرىدىن مېهرىنى كۆرسىتىش؛ ئوننىنچى، كىشىلەرگە ياخشى سۆز قىلىش.

ئەقىللىك قىزلاردىن بولۇشىڭىزغا 50 تەكلىپ

1. سىزگە ئېتىبار قىلمىغان يىگىتتىن يىراق تۇرۇڭ، چۈنكى سىزگە كۆڭۈل بۆلمىگەن يىگىتتىن ئايرىلالماي يۈرۈش ياكى داۋاملىق ئۇنىڭ ئۇچۇن مېھرىبانلىق ۋە سۆيگۈڭىزنى ئىپادىلەش ئەخمەقلىق بولىدۇ.

2. ھەرقانداق چاغدا بىر مەسئۇلىيەتسىز يىگىت ئۈچۈن ئازابلانماڭ. قىزلار ئاسان ئازابلىنىپ قالىدۇ، بىراق چوقۇم ئېسىڭىزدە بولسۇن بۇ ئەرزىمەيدۇ. چۈنكى بەكرەك ئازابلىنىدىغىنى ئاخىرى يەنىلا ئۆزىڭىز بولىسىز. شۇڭا ئازابلىنىشلارنى يىغىشتۇرۇپ خۇشال ياشاشنى بىلىڭ.

3. ياخشى كۆرگەن يىگىتىڭىزنىڭ ئەتراپىدا توختىماي ئايلىنىپ يۈرمەڭ، سىز ئۇنى ئۆزگىچە ياخشى كۆرسىڭىزمۇ بىراق يەنىلا ئۇنىڭ ئۇچۇن بىر بوشلۇق بېرىشىڭىز كېرەك، بولمىسا ئۇنى بىزار قىلىپ قويىسىز.

4. ئەگەر يىگىت سىزگە: «ئايرىلىپ كېتەيلى» دېسە ھەرگىز كۆز يېشى قىلىپ يۈرمەڭ، غەيرەتلىك بولۇپ كۇلۇپ تۇرۇپ: «خوش» دەڭ.

5. ئۆزىڭىزگە ئىشىنىڭ، ئۆزىڭىزگە مۇئامىلىڭىز ھەر ۋاقىت ياخشى بولسۇن، چۈنكى ھاياتلىق سىزنىڭ.

6. ھەر كۇنى ئەتىگەن ئىشكىتىن چىقىش ئالدىدا يارىشىملىق كىيىنىپ كۇلۇمسىرەپ چىقىڭ.

7. يىگىتىڭىز ئۇچۇن كۇلۇمسىرىشىڭىزنى ئايىماڭ.

8. بەدەن شەكلى ۋە تەرىڭىزنى ئاسراشنى بىلىڭ.

9. تاماكا چەكمەڭ، ھاراق ئىچمەڭ.

10. ئىچىڭىز پۇشۇپ كەتسىمۇ قاۋاقخانىلارغا بېرىپ يۈرمەڭ، يالغۇز قالغان چاغدا شۇ يالغۇزلۇقتىن ھۇزۇرلىنىشنى بىلىڭ.

11. ھەرگىز يالغان ھېسسىياتتا بولماڭ، بۇنداق قىلىش يۈرەكنىڭگە ئاچچىق تامغا بېسىپ قويىدۇ.

12. ئېگىز پاشنىلىق ئاياغ كىيىپ يۈرۈڭ، بىراق بەك زىيادە ئېگىز بولۇپ كەتمىسۇن.

13. يالغۇز قالغىنىڭىزدا، سىزنى «ياخشى كۆرىمەن» دېگەن ئىنسانىنىڭ نېمىشقا سىزنى يالغۇز قالدۇرغانلىقىدىن ئازابلىنىپ كەتمەڭ، بۇنىڭ سەۋەبىنى ئۇ ئوبدان بىلىدۇ.

14. ئۆمۈرلۈك ھەمراھىڭىزنى تاللىغاندا كۆزىڭىزنى چوڭ ئېچىڭ. ئەگەر خاتا تاللاپ قويغان بولسىڭىز ۋاقىتىدا ئايرىلىپ كېتىڭ. سۇنىڭ ئېقىشىغا باقمىڭ، بۇ ئىككىڭلار ئۈچۈن ياخشى.

15. يىگىتلەرگە قول ئۇزاتماڭ. چۈنكى بىرىنچىدىن، سىز ئۇلار بىلەن تەڭ بولالمايسىز؛ ئىككىنچىدىن، سىز بىلەن قول ئۇزىتىشىپ سوقۇشقان يىگىت چوقۇم سارىڭ... شۇڭا ئۇرۇشقاندىن ئۇرۇشمىغان ياخشى.

16. دائىم سىرتلارغا چىقىپ سايادەت قىلىپ كېلىڭ، بۇ سىزنى ناھايىتى ئۇمىدلىك ۋە روھلۇق قىلىدۇ.

17. دائىم ئۆزىڭىزگە تەملىك چاي دەملەپ ئىچىپ، كىتاب كۆرۈپ، مۇزىكا ئاڭلاپ ھۇزۇرلىنىشنى بىلىڭ.

18. ئۆزىڭىزگە لايىق كىيىم ـ كېچەك سېتىۋېلىشنى بىلىڭ. ئۆزىڭىزگە يارىغىنى خانغا يارىغىنى، ھەرگىزمۇ باشقىلارنىڭ ئۈستىبېشىغا ھەۋەس قىلىپ كەتمەڭ.

19. سىز ياخشى كۆرمىگەن يىگىتنىڭ سۆزىنى ئەڭ ياخشىسى قوبۇل قىلماڭ.

20. بىر قېتىمدا پەقەت بىرلا يىگىتنى سۆيۈڭ.

21. ئۆزىڭىزنىڭ نېمىگە ئېھتىياجلىق ئىكەنلىكىنى بىلەمسىز؟ يىگىتلەرمۇ بۇنىڭ ئىچىدە.

22. ئۆزىڭىزنى پەقەت يالغۇزلۇقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈنلا خالىغان بىر يىگىت بىلەن ئارىلاشماڭ، بۇ سىز ۋە ئۇنىڭ ئۈچۈن

تەڭسىزلىك بولىدۇ ھەمدە ھېسسىياتىڭىزغا نىسبەتەن مەسئۇلىيەتسىزلىك بولىدۇ.

23. سىز ياخشى كۆرمىگەن يىگىت ئەتراپىڭىزدا پەرۋانە بولسىمۇ، سىز چوقۇم ھېسسىياتىڭىزنى ئېنىق ئىپادىلىشىڭىز كېرەك.

24. خىزمىتىڭىزگە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىڭ، خىزمەت بەلكىم سۆيگۈدەك يۈرىكىڭىزنى تىترىتەلمەسلىكى مۇمكىن، بىراق خىزمەت سىزنىڭ قورسقىڭىزنى تويغۇزىدۇ، تۇرغۇدەك ئۆيگە ئىگە قىلىدۇ. بىراق مۇقىملاشمىغان سۆيگۈ سىزگە بۇلارنى بېرەلمەيدۇ... شۇڭا چوقۇم ياخشى ئىشلەڭ.

25. ئىللىق كەيپىيات ساقلاشنى بىلىشىڭىز كېرەك، قانداق سورۇنغا قانداق كىيىنىپ بېرىشنىمۇ بىلىشىڭىز كېرەك.

26. قولدىن بېرىپ قويغان ياخشى يىگىت ئۇچۇن پۇشايمان قىلىپ كەتمەڭ، چۇنكى ئۇلار سىزگە ئاش بولمايدۇ، كۆزىڭىزنى چوڭ ئېچىپ يەنە بىرنى ئىزدەڭ.

27. كىيىملىرىڭىز چوقۇم ماسلاشقان بولسۇن، ئۇستىبېشىڭىزدىن ئايالىلىق تۆكۈلۈپ تۇرسۇن.

28. ئائىلىسى بار ئەرلەرنى ياخشى كۆرۈپ قالماڭ. چۇنكى ئۇلارنىڭ ئايالى بىلەن ئاجرىشىپ كېتىپ سىز بىلەن توي قىلماقچى بولغانلىقى ھەيران قالارلىق ئەمەس. ئۇ چوقۇم يەنە بىر قىز بىلەنمۇ شۇنداق قىلالايدۇ.

29. تۇغۇلغان كۇنىڭىزدە ياكى ئايالىلار بايرىمىدا سىزگە گۈل سوۋغا قىلىدىغان ئادەم بولمىسا كېرەك يوق، سىز ئۆزىڭىز شۇ گۈللەرنى سېتىۋېلىپ سىزنى ئاپىرىدە قىلغان ئاتا ـ ئانىڭىزغا سوۋغا قىلىڭ.

30. سىز ياخشى كۆرگەن ھەرقانداق كىشىڭىزنىڭ تۇغۇلغان كۇنىنى ئېسىڭىزدە چىڭ تۇتۇڭ، ئەلۋەتتە ئۆزىڭىزمۇ بۇنىڭ ئىچىدە.

31. سىز ئەلۋەتتە بىر يىگىتنى ياخشى كۆرسىڭىز بولىدۇ. بىراق بارلىق سۆيگۈڭىزنى ئۇنىڭ قوينىغا تۆكۈپ بەرمەڭ. چۈنكى هاياتلىقتا هاياتىڭىزنى سېلىپ بېرىپ سۆيگۈدەك يىگىت مەۋجۇت-مىدۇ؟ شۇڭا ئۆزىڭىزنى قەدىرلەشنى بىلىڭ. چۈنكى، ئۆزىڭىزنى قەدىرلىگەندىلا باشقىلارنىڭ ياخشى كۆرۈشىگە ئېرىشەلەيسىز.

32. ئۆزىڭىز ياخشى كۆرگەن كىشىگە ئۇچۇر ئەۋەتمەڭ، ئەگەر ئۇنىڭدىن ئىنكاس بولمىسا سىزمۇ چېكىنىپ ئۇرۇڭ.

33. يالغۇزلۇق هېس قىلسىڭىز دوستلىرىڭىزنى ئىزدەڭ، ئۇلار بىلەن پاراڭلىشىڭ، كوچا چۆرگىلەڭ، بىرگە تاماق يەڭ، يالغۇزلۇق ئىچىدە ئۆزىڭىزنى يوقىتىپ قويماڭ.

34. ئۆزىڭىز ئۈچۈن ناخشا ئېيتىشنى بىلىڭ. ياخشى ئېيتالمىسىڭىزمۇ مەيلى، چوقۇم ئۆزىڭىز ئۈچۈن ياخشى ياشاڭ.

35. ئەگەر كۆڭلىڭىز يېرىم بولۇپ يىغلىغىڭىز كەلسە، ئىشەنچلىك بىرىنىڭ ئالدىغا بېرىڭ. هەرگىزمۇ خالىغانلا بىرىنىڭ مۇرىسىنى ئىجارىگە ئېلىپ يۇرمەڭ.

36. ئەتىگەن سىرتقا چىقىشتىن بۇرۇن چوقۇم ئەينەككە قاراپ ئۆزىڭىزگە ئىللىق بىر كۈلۈمسىرەشنى ئۇنتۇمالڭ.

37. بۇنىڭدىن كېيىن ئەقىللىكىرەك بولۇڭ، يىگىتىڭىزنىڭ سىزنى ياخشى كۆرىدىغان - كۆرمەيدىغانلىقىنى سوراۋەرمەڭ، ئۇ ياخشى كۆرسە چوقۇم تەبىئىي هالدا دەيدۇ. بولمىسا، سىزگە بەرمەكچى بولغان جاۋابىدىن ئۇ مەغرۇرلۇق هېس قىلىپ سىزگە ئېتىبارسىز قارايدۇ.

38. سۆيگۈڭىزگە تەڭ نىسبەتتە مۇئامىلە قىلىڭ، كۆپ كېمىگە دەسسىسىڭىز كېمە هامىنى ئۆرۈلۈپ چۈشىدۇ.

39. بىر يىگىتنى ئويلاپلا ئۆتمەڭ، باشقا دوستلىرىڭىز ۋە ئالىڭىزدىكىلەرگىمۇ ۋاقىت بېرىڭ.

40. ئەگەر بىرىنى ياخشى كۆرسىڭىز مۇۋاپىق ۋاقىتنى تېپىپ بۇ هېسسىياتىڭىزنى چوقۇم بىلدۈرۈڭ، بەلكىم بۇنىڭدىن سىز

جاۋابقا ئېرىشەلمەسلىكىڭىز مۇمكىن، بىراق سىز ئۆز سۆيگۈڭىز ئۈچۈن ھامىنى تىرىشتىڭىز، شۇڭا ھەرگىز پۇشايمان قىلمايسىز. تەڭگە ئاچچىق ھالدا تەڭھا سىڭىپ كەتكەن سۆيگۈ تولىمۇ ئازابلىق، ئېچىنىشلىق بولىدۇ.

41. ۋاقىت ئۆتكۈزىدىغان مۇۋاپىق بىر سورۇنىڭىز بولۇشى كېرەك. مەسىلەن، كىتابخانا، كۈتۈپخانا... دېگەندەك. بۇ يەردىكى مۇلازىملار سىزنى تونۇپ كەتسۇن. بۇنداق بولغاندا زېرىكىپ قالماسلىقىڭىز ئىللىق ماكانغا ئېرىشكەندەك بولىسىز.

42. ئەگەر بىرەر يىگىت «سىزنى ياخشى كۆرىمەن» دېسە ئىشەنمەسلىكىڭ. «سىزنى ياخشى كۆرمەيدىغان بولۇپ قالدىم» دېسىمۇ ئىشەنمەسلىكىڭ، چۈنكى سىزنى ياخشى كۆرمەيدىغان ئىنسان بىلەن تېزراق يىراق بولسىڭىز بۇ سىزنىڭ تەلىيىڭىز.

43. باشقىلارنىڭ گېپىنى قىلىشقا توغرا كەلگەندە ھەرگىزمۇ ئۆزىنى يامان تىلدا تەسۋىرلىمەڭ، دېيىش كەلسىمۇ ياخشى تەرەپتىن سۆزلەڭ.

44. ئۆزىڭىزگە يارىشىملىق، چىرايلىق ئۇخلاش كىيىمى سېتىۋېلىڭ، بۇ كىيىم بەك رومانتىك بولىسىمۇ مەيلى.

45. قولىڭىزنى ئاسراڭ، چۈنكى قولىڭىز سىزنىڭ ئىككىنچى يۈزىڭىز. بىراق ئاسىرىدىم دەپ ھېچ ئىشنى قىلمىسىڭىز تېخى بولمايدۇ.

46. ئاتا ـ ئانىڭىزنى ئەسلەپ تۇرۇڭ، ئۇلارغا ئۆزىڭىزنىڭ كۆيمىنى بىلدۈرۈڭ، ئۇلارنىڭ يۈكىنى يېنىڭ قىلىڭ.

47. ئۆيىڭىزدىكى گۈللەرگە سۇ قۇيۇشنى ئۇنتۇماڭ، كامىنىدىروپكىغا ياكى يىراق بىرەر جايغا بېرىشنىڭ ئالدىدا ئۆيىڭىزنى ياخشى تازىلاپ قويۇڭ. بۇنداق قىلغاندا قايتىپ كەلگەندە ئىللىق ئائىلىنىڭ مېھرىدىن بەھرىمەن بولىسىز.

48. ئامال بار ئۆزۈن چاچ قويۇڭ. چۈنكى قىسقا چاچ گەرچە يېقىملىق بولغىنى بىلەن ئاياللىق جەزبىدارلىقىڭىزنى نامايان قى-

لىپ بېرىشكە ئاجىزلىق قىلىدۇ.

49. ناۋادا يېگىت ئۆزىنىڭ خىزمەت ئالدىراشلىقىنى باھانە قىلىپ ياكى باشقا ئالدىراشلىقلىرىنى باھانە قىلىپ سىزنىڭ ئۇچۇرىڭىزغا ئىنكاس قىلمىسا، سىزنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىڭىزغا كۆڭۈل بۆلمىسە، غەيرەتلىك بولۇپ سىزمۇ ئۆزلۈكىڭىزدىن يىراقلىشىڭ. ئۆزىڭىزگە ئۆزىڭىز كۆڭۈل بۆلگەندىن ئارتۇق ھەقىقەت مەۋجۇت ئەمەس. سىزنى ياخشى كۆرمەيدىغان ئىنسانغا بېرىلىشىڭىز ۋاقىت ۋە ھېسسىيات ئىسراپچىلىقىدىن باشقا نەرسە ئەمەس.

50. يېگىت سىزدىن چىن كۆڭلىدىن ئەپۇ سورىسا ئۇنى كەچۈرۈشنى بىلىڭ. كەچۈرۈمگە ئېرىشكەن بۇ يېگىت سىزدەك بىر مېھرىلىك قىزدىن ئايرىلىپ قېلىشىدىن قورقىدۇ.

قىزلار ۋە مۇھەببەت ھەققىدە مۇھاكىمە ھەم بايانلار

قىزلار بۇ دۇنيانىڭ جۇلاسى

خۇددى ئاسمانىنىڭ جۇلاسى قارا پەردىگە ئالماس قاداپ قويغاندەك چاراقلاپ يېنىپ تۇرغان سانسىز يۇلتۇزلار بولغىنىدەك، چىن مەنىسىدىن ئېيتقاندا، بۇ دۇنيانىڭ، ھاياتلىقنىڭ ھەقىقىي جۇلاسى گۈل يۈزلۈك ئاشۇ قىزلاردۇر. دىنىي رىۋايەتلەرگە قارىغاندا، ئادەم ئاتا يارىتىلىپ ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇنىڭ تەبىئىي ۋە سېغىنىشىنىڭ تەقەززاسى تۇپەيلىدىن ئۇنىڭ يېتىم قوۋۇرغىسىدىن ئىنسانلارنىڭ تۇنجى ئانىسى ھەۋۋا ئانا يارىتىلغان. ئۇلار مەيلى جەننەتتىكى بەختلىك كۈنلىرىدە بولسۇن ۋە مەيلى گۇناھ ئۆتكۈزۈپ زېمىنغا ھەيدەلگەندىن كېيىنكى جاپالىق كۈنلىرىدە بولسۇن، ھايات ـ ماماتتا بىرگە بولۇپ، پەرزەنت قالدۇرۇپ، ئىنسان ئەۋلادىنىڭ بۇ گۈنگىچە داۋاملىشىپ كېلىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلغان. خۇددى ئادەم ئاتا تەشنا ۋە تەقەززا بولغىنىدەك، قىزلار بۇ دۇنيانىڭ تەقەززاسى ۋە تەشنالىقى، تەشنالىقنى قاندۇرغۇچى، شۇ تەشنالىق ۋە قىزغىن مېھىر ـ مۇھەببەت قايىنىمدا ئەۋلاد قالدۇرغۇچى، ھەر نېمە دەپ تەرىپلىسىمۇ ئەرزىيدىغان پەزىلەت ئىگىسىدۇر. شۇنداقلا گۈزەللىكى، نازۇكلۇقى، جەلپكارلىقى، نازاكەتلىكلىكى، پەزىلەتلىكلىكى بىلەن بىر دەستە ئاجايىپ خۇش پۇراق گۈلگە، جىرىڭلاپ تۇرىدىغان جانان چىنىگە، سۆزۈك ۋە تىنىق قاشتېشىغا ئوخشايدۇكى، ئۇنى ئاۋايلاپ پەرۋىش قىلىش، ئاسراشقا خەلقىمىز ئەزەلدىن كۆڭۈل قويغان، مول تەجرىبە ھاسىل قىلغان، بۇ جەھەتتە ئۆزىگە

خاس مەدەنىيەت ئەندىزىسى ياراتقاندۇر، ھەربىر ئاتا قىزلىرىنى ئە-
دەپلىك، ئەخلاقلىق، مېھرىبان، ئۆز خۇلقلۇق قىلىپ تەربىيەلەشكە
ئەھمىيەت بېرىپ كەلگەندۇر. خەلقىمىزنىڭ ئۇزاق ئۆتمۈشتىكى
ئەپسانە ـ رىۋايەتلىرىدە ئۇيغۇر قىزلىرى نۇردىن، خىسلەتلىك دە-
رەخلەردىن تۆرىلىدۇ ۋە پەزىلەت غۇنچىسىنى قەلب تۆرىدە ئېچىل-
دۇرۇپ، ناھايىتى پاك، مەسۇم ۋە ئادەمنىڭ ئىچى كۆيگۈدەك بولۇپ
ئۆسۈپ يېتىلىدۇ. ئوغۇزخاننىڭ نۇر ئىچىدە تۆرەلگەن خوتۇنى پاك-
لىق ۋە گۈزەللىكتە ناھايىتى يۇقىرى سۇپەتلەرگە ئىگە بولۇپ، «ئۇ
كۈلسە كۆكمۇ كۈلىدۇ، ئۇ يىغلىسا كۆكمۇ قوشۇلۇپ يىغلايدۇ».
ئۇنىڭدىن كېيىن ئۆتكەن تۈرماريسقا ئوخشاش مىڭلىغان باتۇر،
نازاكەتلىك، گۈزەل ئۇيغۇر قىزلىرى تارىخ بېتىدىن مۇناسىپ ئو-
رۇن ئېلىپ، ئۇيغۇر قىزلىرىنىڭ شەنىنى كۆتۈرگەن، ئابرۇيىنى
كۆككىچە ئۆستۈرگەن. ئورخۇن بويلىرىدا ئات چاپتۇرۇپ سەلتەنەت
سۈرۈپ ئۆتكەن ئەجدادلىرىمىز دەۋرىدە قاغانلار پەرمان ئېلان قىل-
غاندا «قاغان پەرمان قىلىدۇكى...» دەپ ئېلان قىلسا كۈچكە ئىگە
بولمايتتى، پەقەت «قاغان بىلەن خانىش پەرمان قىلىدۇكى...» دەپ
ئېلان قىلغاندىلا كۈچكە ئىگە بولاتتى. شۇ دەۋرلەردە تاكى ئىسلام
دىنىغا كىرگىچىلىك ئۇيغۇر ئەجدادلىرىنىڭ مەيلى باي، مەيلى
كەمبەغەل ۋە مەيلى ئەمەلدار بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، بىر ئەر بىر
خوتۇنلۇق بولۇشتا ئىزچىل چىڭ تۇرۇشمۇ خەلقىمىزنىڭ قىزلارنى
ئالاھىدە ھۆرمەتلەيدىغانلىقى ۋە ئىززەتلەيدىغانلىقىدىن دېرەك بە-
رىپ تۇرۇپتۇ. ھالبۇكى، جاھالەت پىرلىرى بولمىش خوجا ـ ئى-
شانلارنىڭ ئۆزۈن مۇددەت جاھالەتتە قالدۇرۇشى تۈپەيلى، قىزلىرى-
مىزنىڭ قەدىر ـ قىممىتى ئاجايىپ زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كەتـ-
كەن، ئاشكارا ھالەتتە بېكىنىدۇرۇلدى، ھەتتا ساۋاتلىق بولۇش ھو-
قۇقىدىنمۇ مەھرۇم قىلىندى، ئەمما خەلقىمىزنىڭ قېنىغا تىندۇر-
ما بولغان قىزلارنى ئەتىۋارلاش ۋە ئۇلارنى كۆيۈنۈپ تەربىيەلەشتىن
ئىبارەت ئېسىل خىسلەت زامانلارنىڭ ئۆتۈشى بىلەن سۇسلىشىپ

قالمىدى. باشقا مەدەنىيەت تېپىدىكى خەلقلەرگە ئوخشاش قىز پەر-زەنت كۆرسە ئۇنى پەس كۆرىدىغان، خورلايدىغان، ھاقارەتلەيدىغان، يۈك دەپ قارايدىغان ئىجتىمائىي كەيپىيات ئۇيغۇر جەمئىيىتىدە چوڭقۇر يىلتىز تارتالمىدى. ھالبۇكى، فېئودالىلىق ئىدىيەنىڭ تەسىرىدە بەزى قىزلىرىمىز ئۆزلىرىنى تۆۋەن كۆرىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى كەمسىتىدىغان، چوڭ ئىشلارنى قىلالمايمەن، قىزلارنىڭ قولىدىن ئىش كەلمەيدۇ، دۇنيانىڭ مەزلۇمى بىز، نېمىشقا ئوغۇل بولۇپ يارىلىپ قالمىغاندىمىز، دەيدىغان تولىمۇ خاتا ۋە بىر تەرەپلىمە قاراش تۈپەيلىدىن ھاياتلىق يولىدا ئۆزىنى ئۆزى چۈشەپ قويىدىغان، ئۆز قەدىر - قىممىتىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن يول تاپمايدىغان، ئىزدەنمەيدىغان، ئىنتىلمەيدىغان خائىش ناھايىتى كۆچلۈك بولۇپ كەلگەنىدى. 20 - ئەسىرنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا يېقىلغان مەرپەت چىراغلىرى مەھكۇملۇقتا ئىچى سىقىلغان قىزلىرىمىزنىڭ قاراڭغۇ دىللىرىنىمۇ يورۇتۇپ، ئۇلارنىڭ زامانىۋى دۇنيا بىلەن ئۈچرىشىشىنى، بىلىم ئېلىشىنى، مۇشۇ ئارقىلىق ئەۋلادلارنى ياراملىق قىلىپ تەربىيەلىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىپ، خەلقىمىزنىڭ مەنىۋى ساپاسىنى ئۈمۈميۈزلۈك يۇقىرى كۆتۈرۈشىگە تۈرتكە بولغانىدى. بۇنىڭ نەتىجىسىدە قىزلىرىمىزنىڭ يۇزىنى يېپىپ تۇرغان قارا چۈمپەردە ئېلىۋېتىلىدى، قىزلار ئىنتىلگىنىگە، ئارزۇ قىلغىنىغا قەدەر يۇقىرى ساپاغا ئېرىشىش ئىمكانىيىتىگە ئېرىشتى. مۇشۇنداق ئەۋزەل شارائىتتا قىزلارنى ئەزىز كۆرگەن خەلقىمىزنىڭ قىزلىرى ئۆزلىرىنىڭ قىز بولۇپ يارىلىپ قالغانلىقىدىن ھەرگىز ئۆكۈنمەسلىكى، ئەكسىچە پەخىرلىنىشى، مەغرۇرلىنىشى كېرەك. چۈنكى، قىزلار بۇ دۇنيانىڭ بىزىكى، ھاياتلىق قۇۋۋانچىسى، ئىنسان ئەۋلادىنىڭ داۋاملاشتۇرغۇچىسى، شۇنداقلا ئوغۇللاردىن ئۈستۈن تۇرىدىغان سېھرىي قۇۋۋەت-كە ئىگە ئىنساندۇر. بىرنەچچە يىل ئىلگىرى مەن بىر ژۇرنالدىن مەملىكىتىمىزدىكى ئون مەشھۇر كارخانىچى قاتارىدىن ئورۇن ئال-

غان بىر ئايال كارخانىچىنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش يولى ئۈستىدە توختىلىپ: «مەن بىر ئانا، مەن بالا تۇغالىغانىكەنمەن، ئەرلەر قىلغان ھەرقانداق ئىشنى قىلالايمەن» دېگەن سۆزنى ئوقۇغانىدىم. قىزلار تەڭرى تەرىپىدىن مۇشۇنداق تەڭداشسىز خىسلەتكە ئىگە قىلىپ يارىتىلغانىكەن، ھەرگىز ئۆز - ئۆزىنى كەمسىتىش پو-زىتسىيەسىدە بولماي، ئۇنىڭ ئەكسىچە رېئاللىققا يۈزلىنىپ، ئەمدى نېمە قىلىمەن، كەلگۈسىدە قانداق ئادەم بولىمەن؟ دېگەننى كۆپرەك ئويلىشى، ئۆزىنى چۈشىنىشى، بىلىمىنىڭ يۈكسەك چوققىسىغا چىقىشقا ئىنتىلىپ، قىزلار ھازىرلاشقا تېگىشلىك شەرتلەرنى پۈتۈنلەي ئۆز ۋۇجۇدىدا ھازىرلاپ، ئۆزىنى تاكامۇللاشتۇرۇپ، كامىل ئىنسان بولۇپ يېتىلىشكە بەل باغلىشى كېرەك. ھەي، گۈزەل قىز! سىز شۇ تاپتا مەلۇم بىر ئۇنىۋېرسىتېتنىڭ ئازادە كوچىسىدا زامانغا لايىق كىيىنىپ مەغرۇر قەدەم ئېلىپ كېتىۋېتىپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى ھاياتلىق يولىڭىزدا قانداق قىلىشنى، قانداق ئىستىقبالغا ئېرىشىشنى كۆزلىگەن، كۆڭلىڭىزگە نۇرغۇن يۈكسەك غايىلەرنى پۈككەن، شۇ يولدا تىنىمسىز تىرىشىۋاتقان، ئىزدىنىۋاتقان، ئويلىنىۋاتقان غايىلىك ئوقۇغۇچى بولۇشىڭىز مۇمكىن؛ ياكى ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان، ئالىي مەكتەپلەردە ئوقۇشنى ئارزۇ قىلىۋاتقان ئىنتىلىشى كۈچلۈك، ئۇلۇغ غايىگە ئىگە ئوقۇغۇچى بولۇشىڭىز مۇمكىن ۋە ياكى ئۆرلەپ ئوقۇش ئارزۇيىڭىز ئەمەلگە ئاشماي قالغان، ئاساسىي قاتلاملاردا ئىشلەۋاتقان ياكى خىزمەت كۈتۈپ تۇرغان ۋە ياكى ھاياتلىق يولىدا تەمتىرەپ قالغان قىز بولۇشىڭىز مۇمكىن. ھەتتا نۇرغۇن ئارزۇ - ئارمانلىرىڭىز مۇرەككەپ ئىجتىمائىي سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن كۆپۈككە ئايلانغان، ئارمىنىڭىز ئارمان پېتى قالغان، تەكلىماكاننىڭ بىر چېتىدىكى خىلۋەت مەكانغا باغلىنىپ قالغان، ئۇنۇمسىز يەرلىرىڭىزگە تەر تۆكۈۋاتقان دېھقان قىزى بولۇشىڭىزمۇ مۇمكىن. قانداقلا بولۇشىڭىزدىن قەتئىينەزەر، سىز گۈزەل، نازاكەتلىك، ياخشى خۇلقلۇق بىر ئۇيغۇر

قىزى بولغانىكەنسىز ئۆز مىللىتىڭىزنىڭ ئەنئەنىسى بويىچە ئۆز - ئۆزىڭىزنى تاكامۇلاشتۇرۇشىڭىز كېرەك، ھەرگىز بۇ قۇتۇلۇق يولدىن تايماسلىقىڭىز كېرەك. ئۇزۇكسىز ئىلىم ئۆگىنىشكە ئادەتلىنىپ، كەلگۈسىدە ئۆزىڭىزگە ئاجايىپ يۇقىرى ساپا، جەمئىيەتكە مىننەتسىز تۆھپە قوشالايدىغان روھ، كەلگۈسىدە ئەۋلادلىرىڭىزنى ياراملىق قىلىپ تەربىيەلەشكە باب كېلىدىغان مەنىۋى قۇرۇلما ھازىرلىشىڭىز كېرەك. قىزلار دۇنياسىدا قانداق ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كېلىۋاتىدۇ، سىز بۇ ئۆزگىرىشلەرگە قانداق قارايسىز، قانچىلىك ماسلىشىپ كېتەلىدىڭىز؟ بۇ ئۆزگىرىشلەر نېمىڭ ئىجابىي تەرەپلىرى زادى قانچىلىك، ئەگەر بۇ ئۆزگىرىش مۇشۇ پېتى كېتىۋەرسە قانداق يامان ئاقىۋەتلەرنى ئېلىپ كېلىشى مۇمكىن؟ قانداق مەنىۋى كەيپىيات بۇنداق يامان ئاقىۋەتلەرنى ئۇنۇملۇك توسۇپ قالالايدۇ؟ ئەي قىز، مانا بۇ سوئاللار ئالدىڭىزغا قويۇلۇپ باقتىمۇ، بۇ مەسىلىلەرنىڭ بىرەرى توغرىسىدا باش قاتۇردىڭىزمۇ، قانداق خۇلاسىلەرگە كەلدىڭىز؟ دەرۋەقە ئالدىڭىزغا قويۇلغان سوئاللار ئىنتايىن نۇرغۇن، ئۇنىڭ جاۋابلىرىمۇ ناھايىتى نۇرغۇن بولۇشى مۇمكىن، لېكىن يەنىلا ھايات مۇمكىنچىلىكلىرى ئىچىدىن يول تېپىپ ئۆزىنىڭ قانۇنىيىتى بويىچە ئىلگىرىلەپ كېتىۋېرىدۇ. ۋاقىتقا يۈگەن سېلىشنى، ئۆز قىممىتىڭىزنى تېپىشنى بىلەلىسىڭىز، شۇنداقلا قىزلارغا خاس گۈزەل ئەخلاقنى ئۆزىڭىزگە يار قىلىپ ئالماستەك ئىراده تىكلىيەلىسىڭىز، سىزنىڭ قىزلىق لاتاپىتىڭىز ۋە نازاكىتىڭىزدىن جاھان تەسىرلىنىپ، پۈتكۈل مۇھىتىڭىز باھار ئەيىيامىغا جۆر بولىدۇ، بەختىنىڭ نەغمە - ناۋاسىنى ياڭرىتىپ، ھايات سازىنى سازلىيالايسىز! قىز بولۇپ يېتىلىش پېشانىڭىزگە پۈتۈلگەنىكەن، سىز بۇ مۇقەددەس ئىرادىدىن ئۆزىڭىزنى چەكسىز بەختلىك سانىشىڭىز، قىز بولغانلىقىڭىزدىن پەخىرلىنىشىڭىز، ۋۇجۇدىڭىزغا قىزلىق پەزىلەتىنى جەملەپ، سېھرىي كۈچىڭىزنى قېشىڭىز، ھاياتتا ئىنسانلارغا پايدىلىقلا بولىدىغان

كەن، ھەرقانداق ئىشقا ئىجتىھات قىلىپ، ئۆزىڭىزنىڭ ئەرلەرمۇ قىلالمايدىغان ئىشلارنىمۇ قىلالايدىغانلىقىڭىزنى بىلدۈرۈپ قويۇشىڭىز كېرەك، ئۆزىڭىزنىڭ ھەيران قالارلىق نەتىجىلىرىڭىز ئارقىلىق كىشىلەرنى قايىل ۋە مايىل قىلالىسىڭىز، ھەي بەختلىك قىز، سىز بۇ دۇنيادا مەنىلىك ياشىغانلىقىڭ ھەقىقىي پەيزىنى سۈرگەن ھېسابلىنىسىز. ئۇچۇر دەۋرىنىڭ خىيالىدىنمۇ تېز قەدەملىرى ئىشىك ئالدىغىلا كېلىپ قالدى، ئۇ سىزنى ئۆز قەدىمىگە ماسلىشىپ يولغا چىقىشقا تەقەززا قىلماقتا، ھالبۇكى، سىز يەنىلا ئۆگىنىپ قالغان خۇي بىلەن سۆرەلمەيلىك قىلامسىز ياكى ئۇنىڭغا ماسلىشىپ، ئۇچۇر دەۋرىنىڭ ھەرقانداق يۇقىرى شەرتلىرىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىپ ئالغا ئىلگىرىلەپ كېتەلەمسىز؟ مىللىتىمىزنىڭ ئەنئەنىۋى ئەخلاق ـ پەزىلەتلىرىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلىپ، ئۆزىڭىزنىڭ چولپاندەك پارلاپ تۇرغان قىزلىق نازاكىتى ۋە بۇ نازاكەت بەخش ئەتكەن لاتاپەت بىلەن قىزلار دۇنياسىدا يۇز بېرىۋاتقان غەيرىي ئۆزگىرىشلەرگە، ئەخلاق جەھەتتىن بۇزۇلۇشلارغا ئەمەلىيەتتىڭىز ئارقىلىق جەڭ ئېلان قىلالامسىز؟ چۈنكى سىزنىڭ ۋۇجۇدىڭىزدا چەكسىز سېھرىي كۈچ كۆمۈلۈپ يېتىپتۇ، قىزلىق ئەدەپ ـ ئەخلاق گۈللىرى خۇش پۇراق چېچىۋېتىپتۇ، ئازراق تىرىشچانلىق كۆرسەتسىڭىزلا نازاكەت ۋە لاتاپەت بابىدا يېگانە چولپان بولۇپ قالمىسىز، چۈنكى سىز دېگەن بۇ دۇنيانىڭ جۈلاسى!

زامانىمىز قىزلىرىغا نەزەر

بىر ئايال ئايالىلىق سۈپىتىدە جەمئىي مەھرىبانلىقىنىڭ، پاكلىقىنىڭ مۇجەسسىمى، ئىنسان سۈپىتىدە ھاياتلىق ئالەمدىكى نەپىسلىك ھەم جىلۋىدارلىقىنىڭ سىمۋولى، ئانا سۈپىتىدە ئىنسان ئەۋلادىنىڭ ئەڭ ئۇلۇغ ئاپىرىدىگاھى ۋە پەرۋىشكارىدۇر.

تەھقىقكى، پەزىلەتلىك قىزلاردىن پەزىلەتلىك ئانىلار يېتىشىپ

چىقىدۇ. تارىخقا نەزەر سالىدىغان بولساق، بارلىق قەھرىمانلارنى، جەمئىكى سەلتەنەت ساھىبقىرانلىرىنى، دۇنياغا مەشھۇر ئالىم ۋە ئىستېدات ئىگىلىرىنى ئەنە شۇنداق قەلبى يۈكسەك مەسئۇلىيەت ۋە بۇرچ تۇيغۇسى بىلەن تويۇنغان، ھايات مۇساپىسىنى ئۇلۇغ غايە-لەر بىلەن نۇرلاندۇرغان پەزىلەتلىك ئانىلار يېتىشتۈرۈپ چىققان.

«مىللەتنىڭ كېلەچىكى قىز - ئاياللارنىڭ قولىدا»، بۇ قىل سىغمايدىغان ھەقىقەت. ئەنە شۇ قىزلار پەزىلەتلىك ئانىلارنىڭ بىخلىرى، جەسۇر يىگىتلەرنىڭ ھەمنەپەسلىرى، جاھان مەئىشەت-لىرىنىڭ نەپىس بېزەكلىرى. جاھاندا ۋۇجدان - غۇرۇرى بىلەن ھەقىقىي ياشاشتىنمۇ ئارتۇق بەخت بولمىسا كېرەك؟ ئېھتىمال، دىلىدىن ئىمان، ئېتىقاد نۇرلىرى ئۇچۇپ كەتكەن كىشىلەردىنمۇ ئارتۇق پەسكەش، رەزىل، قورقۇنچلۇق كىشىلەر بولمىسا كېرەك. ئىنسانلار دۇنياغا ئاپىرىدە قىلىنغاندا ھايا - نومۇسنىڭ ئوندىن توققۇز ئۇلۇشى ئاياللارغا، بىر ئۇلۇشى ئەرلەرگە بۆلۈپ بېرىلگەن-مىش.

بىلەمسىلەر قىزلار، بىزنىڭ روھىيىتىمىز ئەزەلدىن شەرق ھېكمەتلىرى بىلەن سۇغۇرۇلۇپ، شەرم - ھايا، ئەدەپ - ئەخلاق گۈللىرى بىلەن بېزەلگەن. بۇگۈنكى كۈنگە كەلگەندە روھىي كۆ-رىنىس پاتقىقىغا چۆكۈرلاپ پېتىپ، مەدەنىيەت دالاسىدىكى تە-لەمچىلەرگە ئايلىنىپ قالساق، بىزنىڭ ئەتىمىزنى قايسى يوسۇندا تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولسۇن.

ئەتراپىمىزغا نەزەر سالساق قەلبىمىزنى ئۆرتەيدىغان تولمۇ ئاچچىق رېئاللىق، ئوغۇللارنىڭ «بۇ جەمئىيەتنىڭ قىزلىرىغا ئە-شەنگىلى بولمايدۇ» دېگەن سۆزىنى ئاڭلىغىنىمىزدا، گاڭگىراشلار ئىچىدە تەئەججۇپتىن قېتىپلا قالىمىز. مانا بۇ «بىر تال چۆن بىر قازان ئاشنى بۇلغاپتۇ» دېگەندەك، ئىپپەت - نومۇسنى مودا كىيىنىش، پۇل تېپىشنىڭ دەسمايىسىگە ئايلاندۇرۇۋاتقان، ئۆزىنىڭ قەدىر - قىممىتىنى بىلەلمەيدىغان، ئىززەت - ئابرۇيىنى بىر

چەتكە قايرىپ قويۇپ، ئار ـ نومۇس ئىچىدە يۇرۇشكە رازىكى، ياماڭ يولدىن قايتىپ ياخشى ئادەم بولۇشنى خالىمايدىغان، ئۆزىنىڭ قىلغانلىرى يەتمىگەندەك جەمئىيەتتىكى بىر قىسىم قىزلارغىمۇ ئىبلىس قولىنى ئۇزىتىپ، ئۇلارنىمۇ خۇددى ئۆزىگە ئوخشاش جەمئىيەت، مىللەت، ھەممە يىرگىنىدىغان، ناپاك، ئىنسان قېلىپىدىن چىققان ئادەمىي ھايۋانغا ئايلاندۇرماقتا ھەم ئايلانماقتا...

بۇ ئادەمىي ھايۋانلارنىڭ پەسكەش قىلمىشى جەمئىيىتىمىزدىكى بەزى پاك، غۇبارسىز، مەسۇم قىزلارغا قىلغان ھاقارىتى ئەمەسمۇ؟

قىزلار باتۇرلۇق، قەھرىمانلىق، ۋىجدان ـ غۇرۇر قاتارلىق پەزىلەتلەرنى ھەقىقىي يىگىتلەرنىڭ ئۆلچىمى قىلغان. بۇنىڭ بىلەن يىگىتلەر قىزلارنىڭ كۆڭۈل تەختىگاھىدىن ئورۇن ئېلىش ئۈچۈن مەردلىككە، قەھرىمانلىققا تەلپۈنۈپ، تارىخىمىزنىڭ قەھرىمانلىق سەھىپىسىنى جۇلالاندۇرغان. خوش، بۇگۈنگە كەلگەندە قانداق بولدى؟ بەزى قىزلىرىمىز يىگىتلەرنىڭ ئوغۇل بالىلىقىنى تاماكا چېكىش، ھاراق ئىچىش، ئويۇن ـ تاماشا قىلىش بىلەن ئۆلچەيدىغان بولدى. شۇنىڭ بىلەن بەزى يىگىتلەر ئۆزلىرىنىڭ ئاتالمىش «ئوغۇل بالا» ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىپ قويىدىغان سورۇن ـــ مەيخانا، رېستوران، تانسىخانىلارغا قاتارشىپ، ئۆزىنى جىسمانىي ۋە روھىي جەھەتتىن خورىتىپ، ئەقىل ـ ئىدراك، ۋىجدان ـ غۇرۇرىنى ھەر خىل ئىچىملىك، چېكىملىكلەرنىڭ ئىس ـ تۈتەكلىرى ۋە بەتبۇي پۇراقلىرىغا يەم قىلىپ بەرمەكتە. نەتىجىدە، ھەتتا قاراڭغۇدىنمۇ قورقىدىغان، زەئىپ، روھسىز، ۋىجدانىنى يوقاتقان، ۋاپاسىز تۇرقىدىن بىز «يىگىت» دەيدىغانلار يېتىشىپ چىقماقتا. بۇنىڭ سەۋەبكارى كىم؟ مۇنداق بىر ئۆزگەرمەس قانۇنىيەت بار، ئۇ بولسىمۇ، ئەرلەر ھامان ئاياللارنىڭ ئۆلچىمىدە ياشايدۇ. قىز ـ ئاياللار رېستورانلىشىپ كەتكەن ئەلدە، ئەرلەردىكى شىجائەت، جاسارەت، غۇرۇر ۋە ۋىجدان يوقايدۇ، بۇلارنىڭ ئورنىنى چوشكۇنلۇك، غېرىبلىق

ئىگىلىمەي مۇمكىنمۇ؟

«ئادەمنىڭ قەدىر ـ قىممىتى ئۆزىنى بىلىشتە»، بۇ ناھايىتى توغرا ئېيتىلغان سۆز. بىز ئۆزىمىزنى بىلەلمىگەنلىكىمىزدىن نۇرغۇن نەرسىلەردىن مەھرۇم قالىمىز. لېكىن نېمىگە ئېرىشىپ، نېمىلەرنى يوقاتقانلىقىمىزنىمۇ بىلەلمەيمىز. جاھاندا بۇ خىل رو-ھىي مەھرۇملۇقتىنمۇ ئارتۇق پاجىئە بارمىدۇ؟

ئۆزىنى بىلمەيدىغان، نادان، ھاياسىز قىزلار ۋەجىدىن بارلىق قىزلارنىڭ نامى بۇلغىنىپ، خورلۇق ئاسارىتىدە پاك، بىغۇبار قەل-بى پۈچۈلانسا، ئۇلار ئانا بولىدىغانلىقى ۋەجىدىن بىر قوۋم كىشى-لىرى نادامەت كۆز ياشلىرى بىلەن مەۋجۇتلۇق بوھرانىنى كۆ-تۈۋالسا، بۇنىڭغا يەنە تاقەت قىلىۋېرىش كېرەكمۇ؟ كىشىلەر خو-تۇن ـ قىزلارنىڭ تەبىئىتى بۇزۇلسا، جەمئىيەت بۇزۇلىدۇ، ئەخلاق چېرىكلىشىدۇ، دېيىشىدۇ. بۇ ئەلۋەتتە ئاساسسىز ئېيتىلغان گەپ ئەمەس. ئاياللار ئەبجەش مەدەنىيەتنىڭ قۇربانىغا ئايلانسا، روھىي زەبۇنلۇق ئەۋج ئېلىپ، مىللىي مەدەنىيەت خارابلىككە يۈزلىنىدۇ. ئەرلەرمۇ يۈگەنسىز ئاتتەك يولدىن چىقىپ كىشىلىك ھاياتىدىكى بەخت ـ سائادەتلىك تۇرمۇشىنى بۇزۇشقا باشلايدۇ.

سۆيۈملۈك قىزلار، سەمىگلاردا بولسۇنكى، سىلەرنىڭ قەدىر ـ قىممەتكە، تۈگىمەس سېھرىي لاتاپەتكە ئىگە قىلىدىغىنى تاشقى گۈزەللىك ۋە ماددىي ئۇستۇنلۇك ئەمەس، بەلكى ئىچكى گۈزەللىك، يەنى قەلب گۈزەللىكى ۋە ئەخلاقىي كامىللىقتۇر.

سۆيۈملۈك قىزلار، بىغۇبار پاكلىقىگلارنى، ئالتۇندىنمۇ قىممەت ۋاقىتىگلارنى دۇنيانىڭ ئۆتكۈنچى نېمەتلىرىگە، رېستوران ـ تانسا-خانىلاردىكى بىرەدەملىك كەيپ ـ ساپا، ئەيش ـ ئىشرەت ھۇزۇرىغا تېگىشىۋەتمەگلار، بۇ ئۆزۈگلارنى نابۇت قىلغانلىق بولماي نېمە؟ سىلەر بىر ياخشى كىتابنى نەچچە ئون يۈەنگە ئېلىشقا چىدىمايسى-لەر ـ يۇ، بىرەر گىرىم بۇيۇمنى، بىرەر قۇر كىيىم ـ كېچەكنى نەچچە يۈز يۈەن خەجلەپ سېتىۋېلىشقا رازىسىلەر. دۇنيادا قىلغىلى

بولمايدىغان ئىش يوق، ئادەم ئىزدەنسە، تىرىشسا ھامان ئۆزى ئۈ-
چۈشمەكچى بولغان نەرسىسىگە ئېرىشەلەيدۇ.

قىز - ئايال ئىنسانىيەت ئالىمىنىڭ بۇزغۇنچىلىرى ئەمەس، بەلكى ياراتقۇچىلىرىدۇر! يارالغۇچىنىڭ كامالىتى ئەلۋەتتە ياراتقۇ-
چىنىڭ پاراسىتىگە باغلىق. قېنى، قىزلىرىمىزنىڭ ئەقىل - پاراسىتى زادى قانچىلىك دەرىجىدىكىن؟ مېنىڭچە، بۇنىڭغا رېئال-
لىققىتىن جاۋاب ئىزدەش ئەڭ ئاقىلانىلىك بولسا كېرەك. شۇغىنە-
سى، مەنئۇيىيەت جۇلالىرىنى چاقنىتالىشى مۇمكىن ئەمەس، لېكىن ھەرقانداق بىر ئادەم ئۆزى ئۈستىدە ئوبدان ئويلىنىپ، ئىزدىنىپ، تىرىشچانلىق كۆرسەتسىلا، ئەيش - ئىشرەت، كەيپ - ساپا، چۈش-
كۈنلۈك، غېرىبلىق چاڭگىلىدىن قۇتۇلۇپ، روھىيەت دۇنياسىنىڭ ساپ، نۇرلۇق تاڭلىرىدىن بەھرە ئالالايدىغانلىقى شەكسىزدۇر!

ئېسىڭىزدە بولسۇن دوستۇم، سىز كىشىلىك ھاياتنا سۆيۈشكە ئەمەس، بەلكى سۆيۈلۈشكە موھتاج.

ئويلىنىڭ! ئىزدىنىڭ! تىرىشىڭ!...

قىز - ئاياللارنىڭ ئەڭ قىممەتلىك گۆھىرى — ئىپپەت

ئاياللارغا نىسبەتەن ئەڭ گۈزەل ۋە قەدىرلىك بىرەك ئىپپەتنى ساقلاش، ئايال دېمەك — پاكلىق دېمەكتۇر، ئايال دېمەك — گۈ-
زەللىك دېمەكتۇر، ئايال بولغاچقا ھاياتنا ئاجايىپ گۈزەل، ئاجايىپ رەڭدار سەھىپىلەر ئاپىرىدە بولغان.

ناپاك قىزلارنىڭ پاك - غۇبارسىز، مەسۇم قىزلارغا كەلتۈرگەن ھاقارىتى ئەڭ ئېچىنىشلىق يالدامىسى ئەمەسمۇ؟!

ھەي ئەقىلسىز قىزلار، سىلەر نېمىگە ئېرىشمەكچى بولۇپ يې-
رىم يالىڭاچ كىيىنىۋالىسىلەر؟ سىلەر غەلىتە تۇرقۇڭلاردىن پە-

خىرلىنىپ، گىدىيىپ يۇرۇشكىنىڭلار بىلەن، ئۆزۈڭلارنىڭ ئالۋاستى، نىقابلىق جىن دەپ ئاتىلىپ، بۇزۇق، پەسكەش ئەرلەرنىڭ ئويۇنچۇقىغا ئايلىنىپ قېلىۋاتقىنىڭلارنى بىلەمسىلەر؟ ئاگاھ بو-لۇڭلار! سىلەرنى كۆتۈۋاتقىنى ئېچىنىشلىق تىراگېدىيە، مىللىي روھ، مىللىي ئەنئەنىلەرنىڭ قەبرىگاھى، زالالەت ئالىمىنىڭ چۈش-كۈنلۈك پاتقىقى.

ئىشىنىمەنكى، سىلەر قانداق بولساڭلار، سىلەرنىڭ يىگىتلە-رىڭلار، كەلگۈسىدىكى ئائىلەڭلارمۇ شۇنداق بولغۇسىدۇر. چۈنكى ئەر دۇنيانى لايىھەلىگەن بىلەن ئايال ئەرنى لايىھەلەيدۇ، ئائىلىنى لايىھەلەيدۇ. بۇ يەرگە كەلگەندە مۇنداق بىر مىسالنى قىستۇرۇپ ئۆتكۈم كېلىۋاتىدۇ: مىلادىيە 5 ـ ئەسىردە ياشاپ ئۆتكەن ئۇيغۇر قولاس قەبىلىسىنىڭ بېگى بەگقۇلىبەگ قورقماس، شىجائەتلىك، باھادىر ھەمدە قابىل يولباشچى، مەسئۇلىيەتچان داھىي بولۇپ، شۇ ۋاقىتتىكى سىياسىيىلارنىڭ تاجاۋۇزچىلىقىغا قارشى ئۆز خەلقىنى يېتەكلەپ قەھرىمانلارچە جەڭ قىلغان ھەمدە ئۆز ۋەتەن توپىرىقىغا دۈشمەنلەرنىڭ ئىپلاس ئايىغىنى قەتئىي تەگكۈزمىگەن قەھرىمان جەڭچى ئىكەن. قىز ـ ئايالالار ناخشا قوشاق ئېيتسا، بەگقۇلىنىڭ قەھرىمانلىقىنى ئېغىزدىن چۈشۈرمەيدىكەن، شۇنىڭ بىلەن بەگقۇ-لى ھەققىدە:

ۋاي كەلدى دېگەندە بەگقۇلى ئانا،
بوۋاقنىڭ يىغىسى توختايدۇ شۇئان.
دەيدىكەن ياش قىزلار ناخشا ئېيتقاندا،
يىگىتىم بولسىكەن بەگقۇلىسىمان.

دېگەنگە ئوخشاش قوشاقلار بارلىققا كەلگەن. قىزلار ئەنە شۇنداق باتۇرلۇق، قەھرىمانلىق... قاتارلىق پەزىلەتلەرنى ھەقىقىي يىگىت-لەرنىڭ ئۆلچىمى قىلغان. بۇنىڭ بىلەن يىگىتلەر قىزلارنىڭ كۆ-ڭۈل تەختىگاھىدىن ئورۇن ئېلىش ئۈچۈن مەردلىككە، قەھرىمان-

لىققا تەلپۈنۈپ تارىخىمىزنىڭ قەھرىمانلىق سەھىپىسىنى جۇلالاندۇرغان ئاجايىپ قەيسەر، شىجائەتلىك، مەردۇ ـ مەردانىلەر يېتىشىپ چىققان.

قىز ۋە قىزلىق ئىپپەت توغرىسىدا

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ گۈلى، ئۇنىڭسىز مىللەت بېغى رەيھان پۇرىماس.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ جېنى، ئۇنىڭسىز مىللەت گەۋدىسى نىجادلىققا سىلجىماس.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ غۇرۇرى، ئۇنىڭسىز مىللەت جاھانغا تىك بېقىپ ياشىيالماس.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ كۆيى، ئۇنىڭسىز مىللەت زەپەر ناۋاسىنىڭ تۇزى كەم بولۇر.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ تۇتۇرۇقى، ئۇنىڭسىز مىللەت ئەتىسىنىڭ قازىنى قاينىماس.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ نۇرى، ئۇنىڭسىز مىللەت ئاسمىنىدا سۇبھى بولماس، سۇبھى قەھرىدە چولپان بولماس.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ ساپلىقى، ئۇنىڭسىز مىللەت گېنىدا كامالەت بولماس.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ ئوغۇز سۇتى، ئۇنىڭسىز مىللەت بوغۇنلىرىنىڭ يىلىكى توشماس.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ تەڭشىكى، ئۇنىڭسىز مىللەت زامان پىلىسراتلىرىدىن ئۆتەلمەس.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ ئوزۇقى، ئۇنىڭسىز مىللەت مەنزىلىدە بالاغەت بولماس.

قىز ـــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ بارلىقى، ئۇنىڭسىز مىللەت غۇرۇر كارۋانلىرىنىڭ مەنزىلى بولماس.

قىز ــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ چاقمىقى، ئۇنىڭسىز مىللەت تۇپرىقىغا ھىدايەت يامغۇرى ياغماس.

قىز ــ بالاغەت پەسلىدە مىللەتنىڭ چوغلۇقى، ئۇنىڭسىز مىللەت گۈلىستانىدا ئەرك بۇلبۇللىرى سايرىماس.

قىزلىق ئىپپەت ــ قەدىر ـ قىممەتنىڭ لىباسى، مىللەت قەيامىتىنىڭ دەۋاسى، مەنا قىيامىنىڭ جۇلاسى، غۇرۇر مۇقامىنىڭ ناۋاسى، ئۆزلۈك كولدۇرمىسىنىڭ ساداسى، ئارمان تاشلىرىنىڭ ساباسى، ھۆرلۈك كۈرەشلىرىنىڭ ھۇرراسى.

قىزلىق ئىپپەت ــ ئاتىنىڭ تاغدەك غۇرۇرى، ئانىنىڭ پەخرىلىك تەبەسسۇمى، ئاكىنىڭ مەغرۇر گىدىيىشى، ئىنىنىڭ غەمسىز ئېغىنىشى...

قىزلىق ئىپپەت ــ بىر ئۇرۇقنىڭ شۆھرىتى، بىر مەھەللىنىڭ نومۇسى، بىر يۇرتنىڭ پەخرى، بىر ۋەتەننىڭ تاجى، بىر مىللەتنىڭ كىملىكى.

ئىپپەت ئېگىگە سۇسلاشقان قىز ــ ئۆزلۈك شەمشىرى داتلاشقان قىز، ئەجدات ئۇدۇمىدىن ياتلاشقان قىز، بۇگۈنى نەس قىز، ئەتىسى پەس قىزدۇر.

ئىپپەت ئېگىگە سۇسلاشقان قىز ــ ئاتا يۇرتىگە سانجىلغان خەنجەر، ئانا باغرىنىڭ زەرداپ بۇلىقى ھەم جىمى زالالەتنىڭ زىندان قوۋىقىدۇر!

ئىپپەت زار ـ زار يىغلايدۇ

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان جەمئىيەتنىڭ ئۇچقانداك تېز تەرەققىي قىلىشى، بازار رىقابىتىنىڭ كەسكىنلىشىشى، ئىقتىسادنىڭ يەر شارىلىشىشى، پۇل ئېگىنىڭ كۆچىيىشى، تۇرلۇك مەدەنىيەتلەرنىڭ ئۆزئارا سىڭىشىشى، ئەخلاق ئېكولوگىيەسىنىڭ زور دەرىجىدە بۇلغىنىشى بىلەن تەڭ بىر قىسىم ئۇيغۇر ئەر ـ ئاياللىرىنىڭ

ئەنئەنىۋى قىممەت قارىشى جىددىي خىرىسقا دۇچ كەلدى ۋە ئاستا - ئاستا يىمىرىلىشكە باشلىدى. نەتىجىدە ئارىمىزدا كىچىكىدىن تارتىپ بېقىپ چوڭ قىلغان مېھرىبان ئاتا - ئانىسىدىن، ئۇرۇق - تۇغقان، قان - قېرىنداشلىرىدىن، سۆيۈملۈك يۇرتىدىن، ۋاقتى كەلگەندە نەچچە يىل ئۆي تۇتقان ھالال جۇپتىدىن، تېخى ئاغزىدىن ئانا سۈتى تېمىپ تۇرغان سەبىي بالىلىرىدىن ۋاز كېچىلەيدىغان، شەيتانىنىڭ مۇخلىسلىرى بولمىش بىر تۈركۈم مەسئۇلىيەتسىز، ۋاپاسىز، ھاياسىز، ھايۋان تەبىئەتلىك بىر قىسىم ئەر - ئاياللار پەيدا بولۇشقا باشلىدى.

نەچچە ئەسىرلەردىن بۇيان ئۆزىنىڭ باتۇر - قورقۇمسىزلىقى، ئىشچان - چىدامليقلىقى، مەسئۇلىيەتچان - ۋاپادارلىقى ۋە گۈزەل - پاكىزلىقى، نومۇسچان - ھايالىقلىقى ۋە لۇەن - لاتاپەتلىكلىكى بىلەن جاھان ئەھلىنى ھەيرەتتە قويغان بىر قىسىم ئۇيغۇر ئەر - ئاياللىرى مانا بۈگۈنكى كۈنگە كەلگەندە ئۆزلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقىنى، شەرم - ھايانى ۋە بۈرچ تۇيغۇسىنى بىر چەتكە قايرىپ قويۇپ، كىچىككىنە ھۇزۇر، غەربچە تۇرمۇش ۋە ئەركىن جىنسىي مۇناسىۋەت ئۈچۈن ئەرلىك سالاپىتىنى، ئايالىلىق نازاكىتىنى، جەمئىيەت، ئائىلە، پەرزەنت ئالدىدىكى مەسئۇلىيىتىنى ئۇنتۇپ، ئەرلەر ئۆزىنىڭ قىزىدەك، ھەتتا نەۋرىسىدەك قىزلارنى بىر ئامالالار بىلەن ئالداپ، ئاتالمىش ياشلىق پەيزىنى سۈرىدىغان، شەيتانىنىڭ كەينىگە كىرىپ ھەۋەس، شەھۋەت كوچىسىدا يۇرۇپ، ئاخىرى ئۆمۈرلۈك داغدا قالىدىغان، ئايالى ۋە بالىلىرىنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالىنى توزغاقتەك توزۇتۇپ بىر ئۆمۈر لەنەت ئاستىدا ياشايدىغان؛ ئاياللار بىرنەچچە ۋاراق پۇل ئۈچۈن ھەممە ئىشنى قىلىشتىن باش تارتمايدىغان، تاشقى گۈزەللىكىدىن ئىقتىسادىي قىممەت يارىتىدىغان، ئالتۇندىن قىممەتلىك بولغان، جان تىكىپ قوغدىلىدىغان ئىپپەت - نومۇسنى ياش، مىللەت ئايرىمايلا پۇلى بارلىكى ھەرقانداق ئىشرەتخۇمار ئەرلەرگە ھېچ ئىكە-

كىلەنمەيلا بىر خالتا سامان ئورنىدا سېتىۋېتىلەيدىغان ئاجايىپ «ئىقتىدار» ئىگىلىرىگە ئايلاندى. تېلېۋىزور دەسلەپ پەيدا بولغان يىللاردا ئاتا ـ بالا، ئاكا ـ سىڭىل بىر يەردە ئولتۇرۇپ كۆرۈشتىن خىجىل بولۇشاتتى، تېخى ئۇ چاغدا بىرىلىدىغان فىلىملەر ھازىر ـ قىدەك چاكىنا ئەمەس ئىدى. تەرەققىيات ئىنسانلارغا شۇنداق بىر «توغرا چۈشىنىش» پۈرسىتى ئاتا قىلدىكى، ھازىر ئاتا ـ بالا، ئاكا ـ سىڭىل يانمۇيان ئولتۇرۇشۇپ چەت ئەللىنىڭ چۈشكۈن ئىشق ـ مۇھەببەت تۇرمۇشى تەسۋىرلەنگەن بەزىبىر پەس، بەدەۋى فىلىملە ـ رىنى بىللە كۆرىدىغان ۋە شۇ فىلىملەردىكى ئوبرازلار ئۈستىدە قىزغىن بەس ـ مۇنازىرە يۈرگۈزىدىغان، ئەر ـ ئاياللار كىنولاردىكى ھېلىقى ئىشلارنى دوراپ چەكلەنگەن مېۋىلەرنى قانغۇچە يېيەلەيدە ـ غان، بىر ئەر يالغۇز جېنىغا بىر نەچچە ئايالنى يوشۇرۇن نىكاھىغا ئېلىپ ئايرىم ـ ئايرىم ئۆي تۇتۇپ بېرىدىغان، بىر ئايالنىڭ ئەۋ ـ رىتىگە بىرنەچچە ئادەم كوللېكتىپ ھالدا ئىگىدارچىلىق قىلىدە ـ غان «مەدەنىي» ئىشلار مانا ھازىر ئەتراپىمىزدا يۈز بېرىپ تۇرىدە ـ غان ئادەتتىكى ئىشلارغا ئايلىنىپ قالدى.

نەتىجە شۇنداق خۇلاسىلەندىكى، بۇنداق چېكىدىن ئاشقان نو ـ مۇسسىز قىلمىشلار ئاخىرى ئىنسانلارغا سىغالمىس، سۆزنەك، ئەي ـ دىزدىن ئىبارەت خەتەرلىك كېسەللەرنى سوۋغا قىلدى.

تالاي ئىناق ئەر ـ خوتۇنلار ئاجراشتى، تالاي گۈلدەك ئائىلىلەر ۋەيران بولدى. نۇرغۇنلىغان سەبىي بالىلار ئاتا ـ ئانىسىنىڭ «كۆ ـ ڭۈل خۇشى»نىڭ بىمەنە قۇربانىغا ئايلىنىپ يېتىملىك كوچىسىغا شەپقەتسىزلەرچە ھەيدەپ چىقىرىلدى.

شۇ سەۋەبلىك تالاي كۆزلەردە قان ـ ياش، يۈرەكلەردە ئەلەم ـ خۇن، زەرداب، قەلبلەردە پىغان ـ ھەسرەت، دىللاردا ئاچچىق غە ـ زەپ ـ نەپرەت، تىللاردا لەنەت ـ قارغىش خۇددى يامغۇردىن كې ـ يىنكى سەل كەبى يامراماقتا. تالاي ئادەملەر مەزگىلسىز ھالدا قارا يەر ئاستىغا مەھكۇم بولماقتا، تالاي بىگۇناھ يۈرەكلەر مەڭگۈلۈك

دەردنىڭ چاڭگىللىدا ئېچىنىشلىق ھالدا پۇچۇلانماقتا.

گەرچە بۇ خىلدىكى ئىشلارنى ئۇيغۇر جەمئىيىتىدىكى ئومۇمىيۈزلۈك ئەھۋال دەپ كەتكىلى بولمىسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ غەرب مەدەنىيىتىگە چوقۇنغۇچى ئازغۇنلارنىڭ تۇرمۇشىغا سىڭىپ كىرىشى ۋە تەرەققىي قىلىشى ئىنتايىن تېز بولماقتا.

ئەي ئىنسانلار، غەپلەت ئۇيقۇسىدىن ئويغىنايلى، ھەممىمىز ئاشۇ گۇناھسىز بىچارىلەرنىڭ يامغۇردەك تۆكۈلۈۋاتقان كۆز ياشلىرىغا، ئېزىلگەن باغرىدىن فونتانەدەك ئېتىلىپ چىقىۋاتقان نالە ـ زارلىرىغا، ئاھۇ ـ پىغانلىرىغا ۋە ئاشۇ قاباھەتلىك قىسمەتلەرنى كەلتۈرۈپ چىقارغۇچى ئازغۇنلارنىڭ دەھشەتلىك تىراگېدىيە بىلەن ئاخىرلاشقان رەزىل ھايات سەپىرىگە نەزىرىمىزنى ئاغدۇرايلى. بەلكىم بۇنى كۆرۈپ، ئىرادىمىز بوشىشىپ، ئېتىقادىمىزنى يوقىتىپ، شەيتاننىڭ ئادەمنى مەستخۇش قىلغۇچى دېپىغا ئوسسۇل ئوينىۋاتقان ۋە ئوينىشىغا تەييارلىق قىلىۋاتقانلىرىمىز ئاز ـ تولا بولسىمۇ چۆچۈپ ئۆزىمىزنىڭ توغرا يولىنى تېپىۋالساق ئەجەب ئەمەس.

ئىپپەت يىغلىمىسۇن، توغرىسى، باشقىلارنى ۋە ئۆزىمىزنى خارلىمايلى ھەم ئالتە كۇنلۇك بۇ ئالەمدە خارلانمايلى!

بىزگە قانداق قىزلار كېرەك

بىزگە قانداق قىزلار كېرەك؟ دېگەن بۇ سوئال ئادەمنى سەل قىينايدۇ. چۈنكى نۇرغۇن ئادەم «مەن» دېگەن نۇقتىدىن پىكىر قىلىشقا ئادەتلەنگەن، ئۇلار ماڭا قانداق قىز كېرەك دېگەن سوئالغا ئۇنچە قىينالماي جاۋاب بېرەلەيدۇ. لېكىن بىز دېگەن سوئال ئالدىدا تېڭىرقاپ قالىدۇ، چۈنكى شۇ «مەن» نىڭ قىممەت قارىشى كۆپچىلىككە ۋەكىللىك قىلالامدۇ؟ ۋە ياكى «مەن» نىڭ قىممەت قارىشى بىلەن باشقىلارنىڭ قىممەت قارىشى ئوتتۇرىسىدا ماھىيەتلىك پەرقلەر بارمۇ؟ بۇگۈن بىز كىشىلەرنىڭ قىممەت قاراشلىرى چەكـ

سىز پارچىلىنىۋاتقان بىر دەۋردە ياشاۋاتىمىز، قىسقىنا بىر مەزگىل ئىچىدە قىممەت قاراشلىرىمىز نەچچە قېتىم ئۆزگىرىپ بولدى. يازغۇچى مەتتىمىن هوشۇر بىر ھېكايىسىدە ئېيتقانىدەك «دۆلەت يېڭى قۇرۇلغاندا نامراتلىق مودا بولغان، ھۆكۈمەت بىر قىسىم بايلارنى باستۇرغان ئىدى، بۇگۈن يەنە شۇ ھۆكۈمەت باي بولۇڭ دەۋاتىدۇ. بىر كۈنلىرى زادى باي بولالمىغان بىرنەچچە نامراتنى ئەپچىقىپ ئاتامدۇ نېمە؟» شۇنداق، بۈگۈن ئايرىم ئۇچ خىل قىممەت قارىشىغا ۋەكىللىك قىلىپ ياشايدىغان بىر ئائىلە كىشىلىرىنى ئۈچرىتىش تەس ئەمەس. مىسالى، بوۋىسى بىر خىل قىممەت قارىشى ئىچىدە ياشىسا، دادىسى يەنە بىر خىل قىممەت قارىشى ئىچىدە ياشايدۇ، ئۆزى يەنە بىر خىل قىممەت قارىشىنىڭ ھەلەكچىلىكىدە، بەلكىم نەچچە ياشقا كىرىپ قالغان ئوغلى يەنە بىر خىل قىممەت قارىشىغا ئىگە بولۇپ چوڭ بولۇشى مۇمكىن. بۇلار بىر ئائىلە كىشىلىرى بولغانلىقى ئۈچۈن بۇ پەرقلىق قىممەت قاراشلىرى بەزىدە زىددىيەتلىشىپ قالىدۇ، لېكىن بۇ زىددىيەت قانداشلار ئارا يۈز بەرگەنلىكى ئۈچۈن مەلۇم نۇقتىدا ئۆزئارا مۇ-رەسسە قىلىپ تەڭ مەۋجۇت بولۇشنىڭ ئامالى ھەققىدە ئىزدىنىدۇ ۋە تەڭ مەۋجۇت بولىدۇ. بەزىلەر بۇ ئىشنى نورماللىق، ياش، دەۋر پەرقى كەلتۈرۈپ چىقارغان دەپ قارايدۇ. لېكىن ۋاراسلىق نۇقتا-سىدىن قارىغاندا ئۇچ ئەۋلاد ئادەمنىڭ ئۇچ خىل قىممەت قارىشىدا ياشىشى ئادەمدە بۇ قووۋم كىشىلىرىدە ۋاراسلىق قىلىدىغان، بىر-نەچچە ئەۋلادنى مۇستەھكەم باغلاپ تۇرىدىغان، بۇ قووۋمنى مۇشۇ خىل مۇناسىۋەت ئارقىلىق كۈچكە ئىگە قىلىدىغان نەرسىلەر يوق-مۇ نېمە، دېگەن گۇماننى پەيدا قىلىدۇ. ئەمما، مەسىلىنىڭ ئەڭ خەتەرلىك تەرىپى بۇ ئەمەس. ئالدىنقى بىر ئەۋلاد كىشىلەر بىلەن كېيىنكى بىر ئەۋلاد كىشىلەرنىڭ قىممەت قاراشلىرى پەرقلىنىپ قالماستىن، بىر دەۋردە ياشاۋاتقان بىر ئەۋلاد كىشىلەرنىڭ قىممەت قاراشلىرىمۇ پەرقلىنىپ تۇرىدۇ، بىر مىللەتتىن بولغان تەڭتۇش

بىرنەچچە ئادەم بىر يەرگە كەلگەندە ئۇلارنىڭ قىممەت قاراش نۇقتىسىدىن چاك - چېكىدىن بۆسۈلۈپ، پارچىلىنىپ كەتكەنلىكىنى بايقايسىز. بىر ئۇستەللىك زىياپەتتە بىرنەچچە خىل قىممەت قارىشىنىڭ تەڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى ئۇرۇمچىدەك بىر چوڭ شەھەردە نورمال ھادىسىگە ئايلانغان. بەزىلەر بۇ مەسىلىنى مەدەنىيەتلەرنىڭ ئورتاقلىقى ياكى قىممەت قاراشلىرىنىڭ تەڭ گۇللىنىشى دەپ قارايدۇ. دېمەك، مۇشۇ خىل ئوبيېكتىپ سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن بىز - دە «مەن» نۇقتىسىدىن پىكىر قىلماق ئوڭاي، «بىز» نۇقتىسىدىن پىكىر قىلماق تەس. «بىز» دېگەن ھامان نۇرغۇن «ياق» دەپ ئۆكتەم قوپۇۋاتقان سادالارنى ئاڭلايسىز. چۈنكى سىزنىڭ قىممەت قارىشىڭىز ئۇلارغا يېقىپ كېتىشى ناتايىن.

بىز بىزگە قانداق قىزلار كېرەك؟ دېگەن نۇقتىدىن پىكىر قىلغاندا ھەربىر ئادەم ئۆزىگە قانداق قىزلارنىڭ كېرەكلىكى ھەققىدە ھەر نېمىلەرنى دېيىشى، ئادەم بار يەردە بەزى ئەخلاقلىق، ئەدەپلىك گەپلەرنى دېسىمۇ، يالغۇز يەردە باشقىچىرەك گەپلەرنى دەپ سېلىشىمۇ مۇمكىن.

بەزىلەر قىزلارنىڭ ئوچۇق - يورۇق، ئۆزى بىلەن سورۇنلاردا تەڭ ئولتۇرۇپ، تەڭ ئىچىشىپ بېرەلەيدىغان ياكى قانداقتۇر ئىشلارنى «مەردلىك» بىلەن قىلالايدىغان بولۇشىنى ئارزۇ قىلىدۇ، ياكى ماڭا شۇنداق قىزلار كېرەك دەپ ئويلايدۇ، ياكى ئالدىدىكى قىزلارنىڭ ئالدىدا شەيتانىي مەقسىتىگە يېتىش ئۈچۈن ئەنە شۇنداق قىممەت قارىشىنى بازارغا سالىدۇ. لېكىن شۇنداق قىزلارنى ئارزۇ قىلىۋاتقان ئادەم ئايالىنىڭ، قىزىنىڭ، سىڭلىسىنىڭ شۇنداق قىز بولۇپ قېلىشىنى ئارزۇ قىلماسلىقى مۇمكىن. قىسقىسى، ھەربىر ئادەمنىڭ ئۆزىگە قانداق قىز لازىملىقى ھەققىدە ئۆزىگە خاس قاراشلىرى بار بولۇشى مۇمكىن. ئاننىڭ قىزىغا قويىدىغان تەلىپى بىلەن ئاتىنىڭ، ئاكىنىڭ، ئاچىنىڭ، ئۇستازنىڭ، جەمئىيەت ئەربابلىرىنىڭ تەلىپى ئوتتۇرىسىدا، مۇناسىۋەتنىڭ قا-

رىمۇقارشى ئىككى قۇتۇپىدا تۇرۇۋاتقان ئەر ـ ئاياللارنىڭ ئوتتۇ-رىسىدا مەلۇم پەرقلەرنىڭ بارلىقى ئېنىق.

ئۇنداقتا، بىزگە زادى قانداق قىزلار كېرەك؟ بۇ سوئالغا جاۋاب بېرىش ئۈچۈن ئەڭ ئاۋۋال قىز ياكى ئاياللارنىڭ ھاياتتا تۇتىدىغان ئورنىنى ئېنىقلىۋېلىپ، قىز ـ ئاياللارغا نىسبەتەن ئېنىق تەبىر بېرىشىمىز كېرەك.

مەشھۇر ئالىم، جامائەت ئەربابى ئابدۇقادىر دامۇللا ئەزىزى (1862 ــ 1924) «نەسىھەتى ئامما» دېگەن ئەسىرىدە مۇنداق يازىدۇ: «كىچىك بالىلار نادان، ئانىسىنىڭ تەربىيەسىدىكى چاغدا يامان ئىللەت ۋە بىلىمسىزلىككە گىرىپتار بولسا، كىچىكلىكىدە ئادەت-لەنگەن ئۇ ئىشتىن قۇتۇلدۇرۇش ناھايىتى جاپالىقتۇر. ئەگەر ئاند-سى بىلىملىك ۋە قابىلىيەتلىك بولسا پەرزەنتىنى ياخشى ئەخلاق بىلەن تەربىيە قىلار، ئىسلامىيەتكىمۇ زىيان يەتمەس. بۇنداق با-لىلارنىڭ چوڭ بولغاندا كامالەتكە يەتمىكىمۇ ئاسان بولىدۇ.» (ئۇي-غۇر ئەدەبىيات تارىخى، 4 ـ قىسىم، ئاپتورى نۇرمۇھەممەت زامان، شىنجاڭ مائارىپى نەشرىياتى 1995 ـ يىل نەشرى.)

دېمەك، يۇقىرىقى بايانلاردىن كۆرۈش مۇمكىن، قىز ـ ئاياللار ئەڭ ئاۋۋال يەنە ئانا، ئاننىنىڭ ئۇلۇغلۇقى ھەققىدە تەرىپاتلار نۇر-غۇن: «ئاننىنىڭ بىر قېتىملىق سۆتى ھەققىگە، يەتتە رەت ئاپارماق ھاجەت مەككىگە.» (ئابدۇرېھىم قاسىم) ھەرقانداق بىر قىز ئانا بو-لىدۇ. ئايال كىشى بىر مۇنبەت زېمىن، ئۇنىڭدىكى پۈتۈن دۇنيا كۆكلەيدۇ. دېمەك، قىز ـ ئاياللارنى بۇ سالاھىيەت نۇقتىسىدىن كۆزەتكەندە بىز ئۇنىڭ ئويۇنچى، ئىچەرمەن، ئىدىيەسى «ئېچىلىپ كەتكەن» بولۇشىنى خالىمايمىز. ئانىدىن كۈتىدىغان سۈپىتىمىز مېھرىبانلىق، كەڭ قورساقلىق، پەرزەنتكە بولغان تەڭداشسىز مۇ-ھەببەت. ھەرقانداق بىر ئادەم ئاننىنىڭ ۋۇجۇدىغا تۆرەلگەندىن باشلاپ ئاننىنىڭ تەربىيەسىنى قوبۇل قىلىشقا باشلايدۇ، ئاننىنىڭ روھىدىكى ھەرقانداق نەرسە قان ئارقىلىق بالىنىڭ ۋۇجۇدىغا كۆ-

چىدۇ. ناۋادا ئانىنىڭ كۆڭلىنى ناچار ئىدىيەلەر قاپلاپ كەتكەن بولسا ئۇنى قان ئارقىلىق بالىغا ئۆتمەيدۇ دېيەلمەيمىز، بالا تۇغۇلغاندىن كېيىن ئانا ئۇنىڭغا كېچە - كۈندۈز ھەمراھ بولىدۇ. بۇ جەريانداۋ ئانىدىكى خۇلق قاتارلىقلار بالىغا ئۆتىدۇ. ئانا تەبىئىي ھالدا بالىنىڭ بىرىنچى ئۇستازى بولۇپ قالىدۇ. مانا مۇشۇلارنى تونۇغاندىن كېيىن بىز بىر قىز ئادەتتىكى بىر ئادەم سۈپىتىدە ئەمەس، بىر ئانا، بىر مۇنبەت تۇپراق، ئۇستاز سۈپىتىدە مۇئامىلە قىلىنىشقا تېگىشلىك ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىپ يېتىمىز. ناۋادا ئابدۇقادىر داموللام ئېيتقاندەك ئايالار ساۋاتسىز، ئەخلاقسىز، يامان خۇيلۇق بولسا، ئەلۋەتتە پەرزەنتلىرىمىز كىچىك ۋاقتىدىلا يامان تەسىرگە ئۇچرايدۇ. ئانىدىكى ئىللەتلەر بالىغا ئۆتىدۇ. بىر قىز قانداقمۇ بىلىمسىز بولسۇن، ئەلۋەتتە بۇنىڭ نەتىجىسى بىزگە مەلۇم. كاللىسى جايىدا ھەرقانداق ئادەم بۇ نەتىجىنى قىياس قىلالايدۇ. ئۇنداقتا بىزگە بىلىملىك قىز كېرەك. بىلىم بىلىش دېمەكتۇر، بىلىشنىڭ ماھىيىتى دۇنيانىڭ ماھىيىتىنى، ھەقنىڭ ماھىيىتىنى بىلىش دېمەكتۇر. بىلىملىك قىز ئۆزىنىڭ بۇ دۇنياغا نېمىشقا كەلگەنلىكىنى، مەۋجۇت بولۇشنىڭ ئەھمىيىتىنى، ھاياتنىڭ قىممىتىنى ئەڭ توغرا ھەقىقەتنىڭ روھىغا يېقىن بىلەلىگۈچى دېگەنلىكتۇر. بىزگە ئەخلاقلىق قىز كېرەك. ئەخلاق بىر كەڭ كاتېگورىيە، ئىنسانلار ئەگىشىۋاتقان قىممەت قاراشلىرىنىڭ ئوخشىماسلىقىغا ئاساسەن ئەخلاقىمۇ پەرق بولىدۇ. ئىسلام دىنى نۇقتىسىدىن ئېيتقاندا، چوشقا گۆشى يېيىش چەكلەنگەن. بۇ ماھىيەتتە بىر ئەخلاق. لېكىن بىر خرىستىيان ئۇچۇنچۇ؟ ماركسىزمچى بىر خەنزۇ ئۇچۇنچۇ؟ چوشقا گۆشى يېيىش ئەخلاقسىزلىق كاتېگورىيەسىگە تەۋە ئەمەس. دېمەك، ئەخلاق پەرقلىق بولىدۇ. ئەخلاققا ئاساسەن كېلىپ چىققان تۇرمۇش قاراشلىرىمۇ پەرقلىق بولىدۇ. ئۇنداقتا قىزلىرىمىز قانداق ئەخلاققا ئىگە بولۇش كېرەك؟ شەرم - ھايا ئۇيغۇر قىزلىرىنىڭ ئەڭ چوڭ كۆركى.

لىرىدىن بىرى. شەرم ـ ھايالىق بولۇش كېرەك. نۇزۇگۈم، ئاماسـ
ناساخان، رىزۋانگۈل، سەنەم، لەيلى، شېرىن نۇقتىسىدىن ئېيتـ
قاندا ئۆز ئەركى ئۈچۈن كۈرەش قىلىشقا جۈرئەت قىلالايدىغان،
مۇھەببەتنىڭ پاكلىقىنى ھاياتىدىن ئۈستۈن بىلىدىغان، شۇ ئارقـ
لىق مۇھەببەتنىڭ قىممىتىگە ھەسسىلەپ قىممەت قوشىدىغان بـا
تۇر، ھەقىقەتنىڭ، ھەقنىڭ پەرۋانىسى بولۇشى كېرەك. بۇ خىل
سۈپەتلەر قىزلىرىمىزنىڭ ئانىلىق ئۇلۇغلۇقىنى، مەشۇقلۇق سۆـ
يۈملۈكلۈكىنى، ئىنسانلىق قىممىتىنى ئاشۇرىدۇ. تىرىشچان، پا
كىز بولۇش كېرەك ياكى بىزگە شۇ سۈپەتلەرنى ھازىرلىغان قىزلار
كېرەك.

پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ ئەبۇ ھۇرەيرە رە
زىيەللاھۇ ئەنھۇ رىۋايەت قىلغان بىر ھەدىسىدە «دىيانەتلىك خوتۇنـ
نى ئالغىن، ئاللا سېنى ئۆز پەزلىدىن باي قىلىدۇ» دېيىلگەن.
(سەھىھۇل بۇخارى ۋە قەستالانى شەرھى، مىللەتلەر نەشرىياتى
1981 ـ يىل نەشرى.)

ئۇنداقتا دىيانەت دېگەن نېمە؟ شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى 1999 ـ
يىلى نەشر قىلغان «ئۇيغۇر تىلى»نىڭ ئىزاھلىق لۇغىتىنىڭ 548 ـ
بېتىدە دىيانەت دېگەن سۆز «كىشىلەردە بولۇشقا تېگىشلىك
ۋىجدان، ئىنساب، ئىشەنچ، پاكلىق» دەپ ئىزاھلىنىدۇ. دېمەك،
قىزلىرىمىزنىڭ ۋىجدانلىق، ئىنسابلىق، ئىشەنچلىك، پاك بولۇشى
بىزنىڭ بەختىمىز، تەلىيىمىز. دېمەك، بىزگە قانداق قىزلارنىڭ
كېرەكلىكى مۇشۇ قۇرلاردىن يەنە بىر قېتىم ئاشكارىلاندى. دىيا
نەتلىك خوتۇن ئېلىش ئەۋلادلارنى دىيانەتلىك ئاتىغا ئىگە قىلىش
دېگەنلىك، بۇ ماھىيەتتە دىيانەتلىك ئەۋلادقا ئىگە بولۇش دېگەنـ
لىكتۇر.

«تالاي ئابرۇيلۇق قىزىل يۈزلۈك ئەر، خوتۇنلار تۈپەيلى ئۆزى
بولدى يەر.» (قۇتادغۇبىلىك، ئاپتورى يۈسۈپ خاس ھاجىپ، مىلـ
لەتلەر نەشرىياتى 1984 ـ يىل ئۇيغۇرچە نەشرى.) مانا بۇ بۇيۇك

مۇتەپەككۇر يۈسۈپ خاس هاجىپىنىڭ قىز - ئاياللار ھەققىدىكى ئىخچام كۆزقارىشى. ئۇيغۇرلاردا «ئەرنى ئەر قىلغانمۇ خوتۇن، يەر قىلغانمۇ خوتۇن» دېگەن گەپ بار. دېمەك، ئاياللارنىڭ ساپاسى بىۋاستە ھالدا ئائىلىگە، ئەرلەرگە تاقىلىدۇ. ئەخلاقلىق، نومۇس-چان، دىيانەتلىك، گۈزەل، بىلىملىك قىز - ئاياللار ئائىلىنىڭ، ئەرلەرنىڭ بەختىلا ئەمەس، بەلكى دۇنيانىڭ بەختى.

ئابدۇقادىر دامۇللا شۇ سەۋەبتىن ئاياللارنى ئەرلەرگە قارىغاندا كۆپرەك تەربىيەلەش كېرەكلىكىنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ، لېكىن ئابدۇقادىر دامۇللىنىڭ ئەۋلادى بولغان بىزنىڭ بۇ ھەقتىكى كۆزقارىشىمىز غەلىتە. نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ نەزىرىدە ئاياللارنىڭ ئوقۇشىغا مەبلەغ سېلىشقا ئەرزىمەيدۇ ياكى ئۇلارغا مەبلەغ سېلىشنىڭ قىممىتى ئوغۇل بالىلارنىڭ تەربىيەسىگە مەبلەغ سېلىشتىن تۆۋەن تۇرىدۇ. ئۇلارغا بىر قىزنىڭ ئانا بولۇپ بالىلارنىڭ دەسلەپكى ئۇستازى بولىدىغانلىقى، ئاياللارنىڭ ساپاسىنىڭ بىۋاستە ھالدا جەمئىيەتنىڭ ساپاسىغا تەسىر كۆرسىتىدىغانلىقى ھەقىقەت بولۇپ تۇيۇلمىسا كېرەك. ئالىي مەكتەپ قىز ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئوغۇل ئوقۇغۇچىلارغا قارىغاندا خىزمەت ئورۇنلىرىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشەلمەسلىكى ھەقىقەتەن بىر پاجىئە. جەمئىيەت سەرخىللىرىنىڭ كەلگۈسى ئانىلارغا چىقىش يولى بېرىشتە بېخىللىق قىلىشى بىر ئەلنىڭ نادانلىقىنىڭ ئەڭ چوڭ ئىسپاتى.

بىزگە قانداق قىزلارنىڭ كېرەكلىكىنى بىلىش ئۈچۈن قوللىنىشقا بولىدىغان يەنە بىر ياخشى ئۇسۇل بىزگە كېرەك ئەمەس قىزلارنىڭ قانداقلىقىنى ئايرىپ چىقىش. لېكىن بىز دېگەن ئۇقۇمنىڭ تايانچى چوقۇم بىر ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە، ھەقىقەتكە ئەڭ يېقىن ئەخلاق بولۇشى كېرەك. بىزگە كېرىكى كۆڭۈل ئېچىشمىز ئۈچۈن ئارزۇلىنىدىغان قىزلار ئەمەس، تۇي قىلىش، بالىلار، مىللەتنىڭ ئانىسى بولۇشى ئۈچۈن ئارزۇلىنىدىغان

قىزلاردۇر. بىز لاياقەتلىك ئانا، دىيانەتلىك مەشۇق، گۈزەل، پاكىز، مېھرىبان، بىلىملىك ئاچا ـ سىڭىل... لارغا موھتاج.

قىزلار ئۆي ئىشلىرىغا پىشسۇن

قىزلار كىچىكىدىن باشلاپ ئۆي ئىشلىرىنى قىلىپ ئۆگەنسە، ئۇلارنىڭ ئائىلە تەربىيەسىنىڭ تېخىمۇ ئەتراپلىق بولۇشىدا، ئەخلاقي، ئەقلي جەھەتتىن ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىپ، نەزەر دائىرىسىنىڭ كېڭىيىشىدە، ياخشى ـ ياماننى ۋاقتىدا پەرق ئېتىپ، تۇرمۇش جەھەتتىن پىشىپ يېتىلىشىدە ناھايىتى زور تۇرتكىلىك رول ئويناپلا قالماستىن، ئۇلارنىڭ كېيىنكى تۇرمۇشىنىڭ بەختلىك بولۇشىغىمۇ ئىنتايىن زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. تۇرمۇش كۈشنى ھەر خىل قىيىنچىلىق، جاپا ـ مۇشەققەتلىرى بىلەن سىناپ تۇرىدۇ، ئەمما ئۆي ئىشلىرىغا پىششىق، تۇرمۇش تەجرىبىسى مول، قولى چېۋەر، ئىچى كۆچلۈك قىزلار بۇ تام ـ توسۇقلاردىن ئۆي ئىشلىرىغا پىشمىغان، تۇرمۇش تەجرىبىسى كەمچىل، قولىدىن تاماق ئېتىشمۇ كەلمەي كوچىدىن تاماق يېيىشتىن باشقىنى بىلمەيدىغان تەييارتاپ قىزلارغا نىسبەتەن تەمتىرىمەي، دادىللىق بىلەن ئۆتۈپ كېتەلەيدۇ، ھاياتي كۆچى سىلىشتۇرغۇسىز دەرىجىدە يۇقىرى بولىدۇ. ھالبۇكى، قىزلىرىنى ئون سەككىز ياشقا كىرگۈچە قازان بېشىغا يېقىن يولاتمايدىغان، ئۆي ئىشلىرىنى قىلغۇزماي ئۆگىتىپ قويۇپ، كېيىن قىلغۇزمەن دەپمۇ قىلغۇزالمايدىغان ئاتا ـ ئانىلار مۇشۇ كۈنلەردە خىلىلا كۆپىيىپ قالدى. ئۆينى قانداق تۇتۇشنىمۇ بىلمەيدىغان مۇشۇنداق ئەركە، مودا قىزلىرىمىزنىڭ ئالدى تۇرمۇشلۇق بولدى، ئۆيگە ئىككى مېھمان كېلىپ قالسا، قازان قايىنىتىپ مېھمانلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ چىقىشنى ئۇقمايدىغان، كۈندە نەچچە ۋاق سىرتتىن تاماق يەپ ئالغان مائاشىنى يەتكۈزەلمەي، يا قانداق قىلىشنى بىلمەيدىغانلارنىڭ ئۆيى مۇشۇ تۇپەيلىدىنمۇ بۇ-

زۇلۇشقا يۇز تۇتتى. شۇڭا، قىزلارنىڭ ئۆي ئىشلىرىغا پىششى، تاماق ئېتىشنى ئۆگىنىشى ئىنتايىن زۆرۈر بولۇپ، بۇلارنى بىلمىگەن قىزلارنىڭ تۇرمۇش تەجرىبىسى كەمچىل دەپ كېسىپ ئېيتىش تامامەن مۇمكىن. بىر يېقىن دوستۇمنىڭ كىچىك سىڭلىسى بەكمۇ ئەركە ئىدى، خېلى چوڭ بولۇپ قالغاندىمۇ ئاتا ـ ئانىسى، ئاچا ـ ئاكىلىرى ئۇنى «كىچىك» دەپ نېمىنى دېسە قىلىپ بېرەتتى، ئۆي ئىشلىرىغا ئارىلاشتۇرمايتتى، قازان بېشىغا يېقىنمۇ يولاتمايتتى، بىرەر ئىشنى خاتا قىلىپ قويسا، «كىچىك ئەمەسمۇ، ئۇ دېگەن كىچىك تۇرسا...» دەيتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ قىز ئالىي مەكتەپنى پۈتكۈزگەندىمۇ ئاشۇ «كىچىك» پېتى تۇرىۋەردى. بۇ ئائىلىدىكىلەرنىڭ ھېچقايسىسى بۇ قىزنىڭ مۇشۇ پېتى كېتىۋەرسە كېيىن تۇرمۇشلۇق بولغاندا قىينىلىپ قالىدىغانلىقىنى، ھازىر ياخشىلىق قىلغاندەك تۇرغان بىلەن ئەمەلىيەتتە يامانلىق قىلىۋاتقانلىرىنى بىلمىمىدى. كېيىن بۇ قىز ئۆزى ياخشى كۆرگەن يىگىتى بىلەن توي قىلدى. بىر ـ ئىككى ئاي كۆڭۈللۈك ئۆتتى، ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇلارنىڭ ئارىسىدا سوركىلىش كۆچەيگىلى تۇردى، بۇ سوركىلىش ئاخىر بېرىپ ئۇرۇش ـ تالاشقا ئۆزگەردى. بۇ قىزنىڭ ئانىسىنىڭ ئۆيىگە يامانلاپ كېلىشى كۆپەيگىلى تۇردى. بىر كۈنلەرگە بارغاندا ئۇلارنى ئاجرىشىپ كېتىپتۇ دەپ ئاڭلىدىم، دوستۇمدىن بۇنىڭ سەۋەبىنى سورىدىم. دوستۇم بېشىنى چايقىغان ھالدا ھەسرەتلىك تىنىپ مۇنداق دېدى: «ھەممە سەۋەنلىك سىڭلىمدىن، تېگىنى سوروشتۇرگەندە بىزدىنمۇ كېتىپتۇ. ئايدەك سىڭلىمىزنى ئەركە ئۆگىتىپ، قازان بېشىغا يېقىن يولاتماي ياكى ئۆي ئىشلىرىغا سالماي بەك خاتا قىلغانكەنمىز، سىڭلىم تۇرمۇش ئىشلىرىنى ئالتە ياشلىق قىزلارچىلىكىمۇ بىلمەيدىكەن ئەمەسمۇ. ئەسلىدە ئۇنىڭ تۇرمۇشلۇق بولۇشقا يېشى توشقان بىلەن تۇرمۇش تەجرىبىسى قەتئىي توشمايدىكەن، ئۆيدە بىرنەچچە يىل تاماق ئېتىشنى، ئۆي ئىشلىرىنى قىلىشنى، ئۆي سەرەمجانلاشتۇرۇشنى

ئۆگىتىپ ئاندىن تۇرمۇشقا چىقىرىدىغان ئىشكەنتۇق.» مەن نەمشقا بۇنداق دەيدىغانلىقىنىڭ سەۋەبىنى سورىدىم، دوستۇم تېخىمۇ ئېغىر تىنىپ مۇنداق دېدى: «ئويلاپ باقمامسەن، سىڭلىم توي قىلىپ ئىككى يىلغىچىمۇ تاماق ئېتىشنى ئۆگىنەلمىگەن تۇرسا، ئەر ـ خوتۇن كۈندە سىرتتا تاماق يەۋەرگەن بىلەن تاغمۇ توشمايدۇ ـ دە. ئۇنىڭ ئۈستىگە ھەركىمنىڭ ئۆي تامىقىنى سېغىنىدىغان ۋاقىتلىرى بولىدۇ، بولۇپمۇ ئەرلەرنىڭ ئۆزىنىڭ خوتۇنىنىڭ قولىدىن چىققان تاماقنى يېگۈسى كېلىپ قالىدۇ. بۇنداق چاغلاردا سىڭلىم تاققىدە بىر قاچا ئىسسىق تاماقنى ئېرىنىڭ ئالدىغا قويالمايدۇ ـ دە. بۇ ئىش تەكرارلىنىۋەرگەندىن كېيىن، سىڭلىمنىڭ ئېرى ئۆي تامىقىنى ئوخشىتىپ ئېتىدىغان بىرى بىلەن تېپىشۇۋاپتۇ.» دوستۇم يىغلامسىراپ يەنە مۇنۇلارنى دەپ بەردى: «ئۇ زۇكۇمۇ بىلىسەن، ئۇلار ئىككىسى نەچچە يىل مۇھەببەتلىشىپ ئاندىن توي قىلغانىدى، بىر ـ بىرىنى تولىمۇ ياخشى كۆرەتتى. ئەما، تۇرمۇش يولىدا بىر ـ بىرىنىڭ ئەيىبى ئېچىلىپ قالدى، تۇرمۇش تەجرىبىسى كەمچىل بولغاچقا، ئەيىبلىرىنى ھەرقانچە قىلغان بىلەنمۇ ياپالمىدى. سىڭلىم ئۆي ئىشلىرىنى قىلىشنىمۇ بىلمەيتى. بىر كۈنى بارسام شۇنداق چىرايلىق يېڭى ئۆي شۇنچىلىك مالىمان تۇرۇپتۇ، مەن يىغىشتۇرۇپ بەردىم، مېنىڭمۇ ئۆيۈم، بالىلىرىم بار تۇرسا، ئۆزى قىلالمىسا، ھەر كۈنى بېرىپ يىغىشتۇرۇپ بېرىشكە مېنىڭمۇ چولام تەگمەيدۇ ـ دە. ئېرىنىڭ ئاغىنىلىرى بىرنەچچە قېتىم ئۇنى ئۆيى قالايمىقان ۋە مەينەت تۇرغانلىقىدىن مەسخىرە قىلغان ئوخشايدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ جېدىلى ئۇزۇلمىدى، ئۆزىمىز شۇنداق تەربىيەلەپ قويغاندىكىن بۇ ئائىلىنى ساقلاپ قېلىشقا ئامالىمىز بولمىدى، شۇنىڭ بىلەن ئاخىردا مۇشۇنداق ئىش يۈز بەردى. توۋا، يۈز مىڭ توۋا، يەنە مۇشۇنداق ئىش يۈز بېرىپ قالمىسۇن دەپ بەش ياشلىق قىزىمنى ھازىردىن باشلاپ كۈچى يېتىدىغان ئىشلارغا سېلىشقا، تاماق ئېتەلمىسىمۇ مۇشۇ

ئىشقا مايىل قىلىشقا باشلىدىم دوستۇم. قىز بالا دېگەن تاماقنى ئوخشىتىپ ئېتەلىسە، ئۆينى چىنىدەك تۆتۈشنى بىلسە ئاندىن ئۇ قىز بالىكەن، بولمىسا سەن دەپ باقە، ئۇنىڭ ئوغۇل بالىدىن نېمە پەرقى بار؟ نۇرغۇن ئاتا ـ ئانىلار مۇشۇ نۇقتىنى چۈشەنمەي قىز ـ لىرىنى قازان بېشىغا يېقىن يولاتمايۋاتىدۇ، ئۆي ئىشلىرىنى قىل ـ غۇزمايۋاتىدۇ، ئاخىر سىڭلىمىنىڭ بېشىغا كەلگەن كۈن ئۇلارنىڭ بېشىغىمۇ كەلسە قاتتىق پۇشايمان قىلىدۇ، ئەمما ئۇ چاغدا پۇشاي ـ مان قىلغانىنىڭ نېمە پايدىسى؟ ئەڭ ياخشىسى، ئىشنى قىزلىرىمىز ـ نىڭ كىچىك ۋاقتىدىن باشلىغىنىمىز تۈزۈككەن.» بىر دوستۇمنىڭ «قىز بالا دېگەن تاماقنى ئوخشىتىپ ئېتەلىسە، ئۆينى چىنىدەك تۆتۈشنى بىلسە ئاندىن ئۇ قىز بالىكەن، بولمىسا سەن دەپ باقە، ئۇنىڭ ئوغۇل بالىدىن نېمە پەرقى بار؟» دېگەن سۆزى مېنى ئويلاندۇرۇپ قويدى. ئۇرۇمچىنى مىسالغا ئېلىپ ئېيتساق، مۇشۇ بىر ـ نەچچە يىلدىن بېرى تېز تاماقخانىلار مىسلىسىز كۆپىيىپ كەتتى ھەم ياخشىلىرىنىڭ كېچە ـ كۈندۈز خېرىدارى ئۈزۈلمەيدۇ. بۇ بىر تەرەپتىن، بۇ شەھەردە ئاھالىنىڭ كۆپەيگەنلىكىنىڭ روشەن دەلىلى بولسىمۇ، يەنە بىر تەرەپتىن، ئۆيدە تاماق يەيدىغانلارنىڭ ئازلاپ كەتكەنلىكىدىن، شۇنداقلا ئۆيدە تاماق ئېتىدىغان قىز ـ ئاياللار ـ نىڭ ئازىيىپ كەتكەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ. سۈنئىي يېمەكلىك ـ لەرنىڭ كۆپىيىپ كېتىشى، ئاشخانا تائاملىرىنىڭ ئۆي تائاملىرىدىن ئىنكىگە قارىغاندا تەييار خۇرۇچلارنى كۆپ ئىشلىتىشى ۋە قورۇ ـ غان، ئاچچىق ـ چۈچۈك يېمەكلىكلەرنىڭ كۆپ بولۇشى بىلەن كىشىلەردە كېسەللىكلەرمۇ كۆپىيىپ كەتتى. بۇمۇ تاماق ئېتىشنى بىلمەيدىغان قىزلىرىمىزنىڭ ئازلاپ كېتىشى بىلەن بىۋاستە مۇ ـ ناسىۋەتلىك مەسىلىلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. ئەسلىدە تاماق ئې ـ تىشنى ئۆگىنىشكە تېگىشلىك بولغان قىزلىرىمىزنىڭ تاماق ئەتـ ـمەي بىكار يۈرۈشى، ئاشخانىدىن تەييار تاماق يېيىشى، ئىلگىرىكى ئەنئەنىۋى تۇرمۇشنىڭ، مۇناقىچە ئېيتقاندا تۇرمۇش ئۇسۇلىدىكى

تەڭپۇڭلۇقنىڭ بۇزۇلۇشى بولۇپ، بۇ بۇزۇلۇش نۇرغۇن ھەل قىلـ
غىلى بولمايدىغان چىگىش، يېڭى مەسىلىلەرگە بىۋاستە چېتىلىپ
ئاخىرىنى يىغىشتۇرۇۋالغىلى بولمايدىغان مەسىلىلەرنىڭ كېلىپ
چىقىشىغا سەۋەبچى بولۇشىمۇ مۇمكىن. قازاقىستاندا ئوقۇپ كەلـ
گەن بىر دوكتورنىڭ ئېيتىشىغا قارىغاندا، ئۇ ئوقۇۋاتقان مەزگىلـ
دە ئالمۇتادىكى بىر ئۇيغۇر مەكتىپىگە بارغان ھەمدە ئۇلارنىڭ ئـو
قۇتۇش، تەربىيەلەش ئۇسۇلىنى بىۋاستە كۆزىتكەن. ئۇ يەردىكى
مەكتەپلەردە دەرس بەس ـ مۇنازىرىلەر ئىچىدە داۋاملاشقاندىن
سىرت، چۈشلۈكى بالىلار مۇئەللىملەرنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئۆزلىرى
قول سېلىپ تاماق ئېتىدىكەن. خېمىرنى قانداق يۇغۇرۇش، تـۇز
نى، ياغنى قانچىلىك ئىشلىتىش، تاماق خۇرۇچلىرىنى قانداق تەيـ
يارلاش ۋە تەڭشەشنى مۇشۇ جەريانىدا ئۆگىنىدىكەن. ئۇنىڭدىن باش
قا، كىر يۇيۇشنىمۇ مۇئەللىملىرىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئەتراپلىق
ئۆگىنىپ چىقىدىكەن. يەنە قىزلارغا رېشىلىيە ئىشلەش، ئۆي سە
رەمجانلاشتۇرۇش، تازىلىق قىلىش، كىيىم پېچىش، تىكىش قاتار
لىق ئائىلىدە قىزلار قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى
ئۆگىتىدىكەن. ئوغۇللارغا بولسا ئائىلە ئېلېكتىر سايمانلىرىنى
رېمونت قىلىش، ئائىلىنىڭ ئوغۇللار قىلىدىغان ئىشلىرىنى ئىلـ
مىي ئۇسۇلدا قىلىشتەك ھۈنەرلەرنى ئەتراپلىق ئۆگىتىدىكەن. بـۇ
ئارقىلىق ئۇلارنىڭ كەلگۈسىدە تۇرمۇشقا چىققاندىن كېيىنمۇ بـۇ
تۇرمۇش ئىشلىرىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىپ كېتەلىشىنى كاپالەتكە
ئىگە قىلىدىكەن. مانا بۇ ئۇلارنىڭ ئەمگەك دەرسى ئىكەن. بۇنداق
مەكتەپلەردە ئوقۇپ چىققان قىزلارنىڭ تۇرمۇشلۇق بولغاندا تاماق
ئېتەلمەيدىغانلىرى، كىر يۇيالمايدىغانلىرى ۋە ئۆي سەرەمجانلاش
تۇرالمايدىغانلىرى يوق ئىكەن. ھازىر ياش ئانىلار قىزلىرىغا تاماق
ئېتىشنى، ئۆي ئىشلىرىنى قىلىشنى ئۆگەتمىگەچكە، بىر تۇركۈم
«سىرتتىن تاماق يەيدىغان قىزلار» مەيدانغا كېلىۋاتىدۇ. قىزلارنىڭ
تاماق ئېتىشنى بىلىشنىڭ ھېكمىتى شۇكى، تاماق ئېتىشنى ئۆـ

گىنىش جەريانىدا ئۆزى بىلىپ ـ بىلمەي تاغام مەدەنىيىتىمىزنى ئۆزى قول سېلىپ يارىتالايدۇ؛ قولى چېۋەرلىكىدىن باشقىلارنىڭ (بولۇپمۇ تاغامنى تېتىغۇچىلارنىڭ) ماختىشى ئارقىلىق ئۆز ئەمگىكىنىڭ باشقىلارنىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشكەنلىكىدىن چەكسىز شادلىققا چۆمىدۇ، بۇ سالامەتلىككە بىۋاستە پايدىلىق؛ تاماق ئېتىش جەريانىدىكى ھەربىر ھەرىكەت ۋە مېڭىنى چاقماق تېزلىكىدە ئىشلىتىش قىزلارنىڭ جىسمانىي ۋە روھىي ھەربىر ھەرىكەت پائالىيىتى بولۇپ، بۇ ئادەم ئورگانىزمىنىڭ زەئىپلىشىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى ئىنتايىن ئەپچىل ئۇسۇلدۇر؛ ئۇنىڭدىن باشقىمۇ پايدىلىق تەرەپلىرى كۆپ بولۇپ، ئەڭ مۇھىمى قىزلار تاماق ئېتىشنى بىلىپ ئۆيدە تاماق ئەتكەندە، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئائىلە تۇتۇش مەقسىتىگە يېتكىلى بولىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا ھېكمەتلىرىنى سۆزلەمىسەممۇ ئوقۇرمەنلەرگە ئايانداۇر. دېمەككى، ئۆي ئىشلىرىغا پىشقان، قولى چېۋەر، تاماق ئېتىشكە ئۇستا قىزنىڭ قىزلارغا خاس جۇلا، ئەدەپ ۋە سىپايىلىكتە يېتىلگەن قىز بولىدىغانلىقىغا تولۇق كاپالەت بېرەلەيمەن.

قىزلارنىڭ ۋاقتى ئەڭ قىممەتلىك

ئويلاپ كۆرۈڭ، بىر قىز ئالىي مەكتەپنى پۈتكۈزگەندە يىگىرمە ئۈچ ـ يىگىرمە تۆت ياشقا كىرگەن بولىدۇ، ئىككى ـ ئۈچ يىل خىزمەت قىلغاندىن كېيىن تۇرمۇشلۇق بولىدۇ، يەنە بىر ـ ئىككى يىلدىن كېيىن پەرزەنتلىك بولىدۇ، شۇنىڭ بىلەن ئائىلە بىلەن خىزمەتنىڭ ئېغىر يۈكى يەلكىسىگە يۈكلىنىپ، ئۇھ دېگۈدەك ھالىمۇ قالمايدۇ. مۇشۇنداق شارائىتتا ناھايىتى نۇرغۇن تۇرمۇشلۇق بولغان قىزلار توي قىلغاندىن كېيىن كىتاب ئوقۇش، بىلىم ئىگىلەش، ئالغا ئىنتىلىشلەرنى بىراقلا تاشلاپ، ئائىلە، خىزمەت بىلەنلا بولۇپ كېتىدۇ، مەربىكە، قاتار چايلارنىڭ دائىملىق مېھمىنى

بولۇپ قالىدۇ. بۇنداق ئانىلارنىڭ بالىلىرى يا ياخشى تەربىيەلىنەل-مەيدۇ، ياكى بۇ ئانا بىرەر ئەھمىيەتلىك ئىش قىلالمايدۇ، شۇنداق قىلىپ ھايات بىھۇدىچىلىكى يۈز بېرىپ، ۋاقىت ئىسراپچىلىقى بۇ قاتاردىكى ئىنسانلاردا توختىماي داۋام قىلىپ تۇرىدۇ. مانا مۇشۇ قىسقا ۋاقىتنى ئويلىغىنىمىزدا، يۇقىرى ئۆلچەم، يۇقىرى تەلەپكە يېتىدىغان قىزلارنىڭ قەرلىق ۋاقتى، ھايات ئېڭى ۋە ۋاقىت ئېڭى تۇرغۇزۇپ، ھايات قاينىمىغا، پارلاق ئىستىقبالىغا قاراپ جەسۇرانە ئىلگىرىلەيدىغان ۋاقتى تولىمۇ قىسقا بولىدۇ، شۇڭا قىسقا ۋاقىت-تىكى بۇ ۋاقىت قىزلار ئۈچۈن تولىمۇ قىممەتلىك ھېسابلىنىدۇ، مۇشۇ ۋاقىتتا ئاساس سېلىنغان ھەرقانداق ئىش شۇ قىزنىڭ ئۆ-مۈرلۈك ئىستىقبالىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئىككى قىز بولۇپ، ئۇلار ئالىي مەكتەپنى ئەلا نەتىجە بىلەن تۈگىتىپ باشقا - باشقا شەھەردە خىزمەتكە چىقتى. ئۇلارنىڭ ئىككىلىسىنىڭلا يۈكسەك ئارزۇ - ئارمانلىرى، يەتمەكچى بولغان نىشانلىرى بار ئىدى. ئەم-ما، بىرى خىزمەتكە چىقىپلا خىزمەتداشلىرى ۋە دوستلىرىنىڭ قىزىقتۇرۇشى بىلەن مەقسەتسىز ۋە پىلانسىز ھالدا كۈن ئۆتكۈ-زۈشكە باشلىدى، ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ ئىدارىدە خىزمەتنى ياخشى ئىشلىسە ۋە ماۋاشنى تولۇق ئېلىپ كۈن ئۆتكۈزسە، كۇپايە ئىدى. ئۇنىڭ مەجەزى يېقىشلىق، مۇلايىم، گۈزەل ئەخلاقلىق بولغاچقا، يىگىتلەرنىڭ كۆزىگە ئىسسىق كۆرۈنەتتى، يىگىتلەر ئۇنى قولغا چۈشۈرۈش ئۈچۈن پايپېتەك بولۇشاتتى، ئاخىر ئۇ ئۆزى ياخشى كۆرگەن بىر يىگىت بىلەن توي قىلدى. توي قىلغان كۈندىن باشلاپ تۈگىمەس ئائىلە ئىشلىرى ۋە دوستانە بېرىش - كېلىشلەرنىڭ ئا-يىغى ئۈزۈلمىدى. بىر يىلدىن كېيىن ئوماق بىر ئوغۇل تۇغدى، ئەمدى ئۇنىڭ ئىشلىرى تېخىمۇ كۆپەيدى. ئۇچ يىل ئۆتكەندىن كې-يىن، ئۇ ئىسمى - جىسمىغا لايىق ئولتۇرۇش، قاتار چاي، توي - تۆكۈننىڭ خاس ئادىمىگە ئايلىنىپ قالدى. ئۇ مەكتەپ پۈتكۈزۈپ دەل يەتتە يىل بولغاندا ئالىي مەكتەپتىكى ھېلىقى دوستى بىلەن

ئۇچرىشىپ قالدى. ئۇنىڭ دوستى ناھايىتى جۇشقۇن، روھلۇق ئىدى، گەپ - سۆزلىرىدىن پاساھەت تۆكۈلۈپ تۇراتتى، ئۇ مۇشۇ يەتتە يىل جەريانىدا نەچچە ئون ماقالە يېزىپ ئېلان قىلغان، بىر كىتابنى نەشر قىلدۇرغان، يەنە بىرنەچچە كىتابلىرىنى نەشرىياتقا تاپشۇرغانىدى. ئۇ بۇنى ئاڭلاپ ھەيران قېلىپ: «توي قىلدىڭمۇ؟» دەپ سورىدى. «ھەئە.» «بالاڭ بارمۇ؟» «ئىككى بالام بار.» «ئۇنداقتا قانداق قىلىپ شۇنچىلىك كۆپ ئىشلارنى قىلالىدىڭ؟» دېدى دوستى تېخىمۇ ھەيران بولۇپ. «مەن خىزمەتكە چىققاندىن كېيىن ئالدى بىلەن ئۆزۈمگە ناھايىتى مۇكەممەل بولغان بىر پىلان تۈزۈۋۈلىپ، ۋاقتىمنى ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇردۇم» دېدى دوستى تونۇشتۇرۇپ، «بىر يىلدا قانچىلىك كىتاب ئوقۇپ بولالايدىغانلىقىمنى، نېمىلەرنى يازىدىغانلىقىمنى، تىلدا قانچىلىك بۆسۈش ھاسىل قىلالايدىغانلىقىمنى ئورۇنلاشتۇرۇۋالدىم ۋە مۇشۇ بويىچە پىلانلىق ئىش ئېلىپ باردىم.» «ئۇنداقتا، توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراغلار-غىمۇ قاتناشماپسەن - دە؟» «قاتناشتىم، ھەممە ئىشىم ئەل قاتارى بولۇپ تۇردى، پەقەت بىكاردىن - بىكار ۋاقىت ئىسراپ قىلىدىغان قاتار چاي دېگەن نەرسىگە قاتنىشىپ باقمىدىم. مەن مەرىكىلەرگە ئۆز لايىقىدا قاتنىشىپ ۋاقىت ئۆتكۈزۈۋۈەتكەن بولساممۇ، لېكىن شۇ كۈنى پىلان قىلغان ئىشنى جېنىم چىقىپ كەتسىمۇ شۇ كۈنى قىلىپ بولۇشقا كاپالەتلىك قىلدىم، شۇڭا بۇنداق مەرىكىلەر مېنىڭ پىلانىمغا قىلچە تەسىر كۆرسىتەلمىدى.» «توي قىلغاندىن كېيىنچۇ، قانداق قىلدىڭ؟» «توي قىلىپ تۇرمۇشلۇق بولغاندىن كېيىن يۈكۈم ئېغىرلاشتى، ئەمما يەنىلا پىلانىم بويىچە ئالغا بېسىشنى بىر كۈنمۇ توختىتىپ قويمىدىم. شۇنىڭ بىلەن ئىككى بالام بولغان مۇشۇ كۈندىمۇ ناھايىتى روھلۇق ھالدا ئىشلىرىمنى ئاقتۇرۇپ كېتىۋاتىمەن.» «ھاسىل قىلغان ئەڭ چوڭ تەجرىبەڭ قايسى؟» «قىزلىق ھاياتىڭ قىممەتلىكلىكىنى تونۇپ ئەتراپلىق پىلان تۈزۈش، ھەرقانداق ئىش يۈز بېرىشىدىن قەتئىينەزەر بەل قويۇۋەتمەسلىك،

يەنە ئەڭ مۇھىمى، توي قىلغاندىن كېيىنمۇ ئالغا ئىنتىلىشنى بىر كۈنمۇ توختىتىپ قويماسلىق.» شۇنداقلا ئارمىنى ئارمان پېتىچە قالغان قىز ئۆزىنىڭ زادى قايسى جەھەتتىن كەتكۈزۈپ قويغانلىقىنى سېزىپ، بىھۇدە ئۆتكەن ئۆمرىگە قاتتىق ئۆكۈندى، ئەمما بۇ تولىمۇ كېچىككەن ئۆكۈنۈش ئىدى. لېكىن، بۇنىڭدىن كېيىنكى ئۆمرىدە يەنە پۇشايمان قىلىدىغان ئىشنى قىلسا بولمايتتى. ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇ ئۆزىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى قىلىدىغان ئىشلىرى ئۈستىدە ئەتراپلىق پىلان تۈزۈشكە باشلىدى. قىزلىق ۋاقتىنى، ئانا بولۇشقا تەييارلىنىش باسقۇچىدىكى قىممەتلىك ۋاقتىنى بىكارغا ئۆتكۈزۈش كېيىنكى ئۆمۈرنى بىكارغا ئۆتكۈزۈشكە ئېلىپ بارىدىغان ناھايىتى خەتەرلىك تاللاشتۇر، بۇ تارچۇق يولغا كىرىپ قالغان كىشى ئاسانلىقچە ئۆزىنى تارتىۋالالمايدۇ، ھەرقانچە ئىستىداتى بولغان تەقدىردىمۇ بەربىر ھېچقانچە زور نەتىجە قازىنالمايدۇ. شۇڭا، قىزلارغا ئېيتىپ قويىدىغان ئەڭ مۇھىم سۆزۈم شۇكى، قىزلىق ۋاقتىنىمۇ قىممەتلىك ۋاقىت كېيىنكى چاغلاردا ھېچقاچان نېسىپ بولمايدۇ. شۇڭا، ئۇنى شۇنچىلىك قەدىرلەش ۋە ئاسراش، ئۇنى توغرا يونىلىشكە قاراپ بىر ئىزغا سېلىش ئىنتايىن مۇھىم، ئەقىل ئىشلىتىدىغان مەسىلە، شۇنداقلا چوڭلارنىڭ، ئۇستازلارنىڭ يېتەكلىشى بىلەن ۋاستىلىك ھالدا ھايات تەجرىبىسى ھاسىل قىلىدىغان ھالقىلىق مەسىلىدۇر. مۇشۇ ھالقىلىق مەسىلىنى ھەل قىلالىغان قىز تۇگىمەس گۆھەرنى يېنىدا ساقلىغان ھېسابلىنىدۇ، ئەلۋەتتە.

قىزلار تاللىق باغقا كىرىپ قالغاندا قانداق قىلىشى كېرەك

بىر قىز ئىشتىن سىرتقى ناخشا چولپىنى بولۇپ باھالانغاندىن كېيىن، بىر ئاينىڭ ئىچىدىلا يۈز پارچىدىن ئارتۇق مۇھەببەت خېتى

تى تاپشۇرۇۋاپتۇ. ئۇ بۇ خەتلەرنى شۇنداق قىزغىنلىق بىلەن ئوقۇپ يۈرىكى ئويناپ كېتىپتۇ. ۋەكىللىك خاراكتېردىكى بىر خەتتە: «سىزنىڭ ناخشىڭىز شۇقەدەر گۈزەلكى، ناخشىڭىزنى ئاڭلىسام قەلبىمنى شېرىن تۇيغۇ چۇلغۇۋالغاندەك بولىدۇ. سىزنىڭ گۈزەل تۇرقىڭىزدىن سىزنىڭ چولپان ناخشىچى، ئۆزى ۋە قەلبى گۈزەل بىر قىز ئىكەنلىكىڭىزنى جەزم قىلغىلى بولىدۇ. مەن سىزنى بەك-مۇ ياخشى كۆرىمەن. سىز بىلەن دوستلىشىپ ياخشى دوستلاردىن بولۇپ قالسام دەيمەن، مېنىڭ دېگەنلىرىمگە قوشۇلامسىز؟» دەپ يېزىلغانىكەن. بۇ مۇھەببەت خەتلىرى قىزدا نۇرغۇن گۈزەل تە-سەۋۋۇرلارنى پەيدا قىلغاچقا قىز نېمە قىلىشىنى، قايسى خەتكە نە-مە دەپ جاۋاب بېرىشىنى، كىمنى ئۆزىگە دوست قىلىپ تاللىشىنى بىلەلمەي قاپتۇ.

چىرايلىق ئېچىلغان گۈل تەبىئىي ھالدا تۇمەنلىگەن ھەسەل ھەرىلىرىنى جەلپ قىلىدۇ. ئەي قىز سىز ياش ھەم چىرايلىق، ناخشا ئېيتىشقا ماھىر. شۇڭا نۇرغۇن يىگىتلەرنىڭ سۆيگۈ ئىزھار قىلىپ يازغان خەتلىرىنى تاپشۇرۇۋالىسىز. ئەمدى قانداق قىلە-سىز؟

مېنىڭچە مېڭىڭىز سەگەك، پوزىتسىيەڭىز توغرا ۋە ئېنىق بو-لۇشى كېرەك، بۇ بىرىنچى نۇقتا. بەزى قىزلار نۇرغۇن يىگىتلە-رنىڭ ئۆزىنى ياخشى كۆرۈپ كېلىۋاتقانلىقىغا خۇشال بولۇپ كە-تىپ، ئۆز قىممىتى بىردىنلا ئېشىپ قالغاندەك ھېس قىلىدۇ. بە-زىلىرى ھەتتا مۇھەببەت خەتلىرىنى خەقلەرگە ئاشكارىلاپ، شۇ ئارقىلىق ئۆز قىممىتىنى ئاشۇرماقچى بولىدۇ. يەنە بەزى قىزلار تېخىمۇ كۆپ يىگىتلەرنى ئۆزىگە جەلپ قىلىپ، قوغلىشىدىغانلار قانچە كۆپ بولسا، تاللاش دائىرىسىمۇ شۇنچە كەڭ بولىدۇ، دەپ قارايدۇ. مۇشۇنداق كېتىۋەرسە، ئويلىمىغان يەردىن يىگىتلەر سىز-نىڭ ئىستىلىڭىزنى بىلىۋالغاندىن كېيىن، سىزگە بولغان قىزە-قىشى بىردىنلا سۇسلىشىپ، سىزدىن يىراقلىشىشى، شۇنىڭ بىلەن

سىز يېگانە ئادەم بولۇپ قېلىشىڭىز ھەم لايىق تاللاشنىڭ ياخشى پۇرستىنى قولدىن بېرىپ قويۇشىڭىز مۇمكىن. ياخشىسى ئۇلار-نىڭ ئىچىدىن ياخشىسىنى تاللىشىڭىز، مۇھەببەت ئىزھار قىلغانلارنىڭ ھەممىسىگە ماقۇل دەۋرمەسلىكىڭىز كېرەك. بۇ ئىككىنچى نۇقتا. بەزى قىزلار نۇرغۇن يىگىتلەر بىرىنىڭ كەينىدىن بىرى ئۇزۇلمەي كېلىپ قىزغىن سۆيگۈلىرىنى ئىزھار قىلغاندا، خۇددى تاللىق باغقا كىرىپ قالغاندا كۆزى تورلاشقاندەك ئۇنىمۇ ياخشى، بۇنىمۇ ياخشىكەن دەپ، ئۇنىڭ بىلەن پاراڭلىشىپ، بۇنىڭ بىلەن سەيلە قىلىپ يۈرۈۋېرىدۇ. كىمنى تاللاش كېرەك؟ بىرىگە كۆڭۈل توختىتالماي، ئارىسالدىلىقتا يۈرىدۇ. بۇنداق قىلىش ياخشى ئەمەس. ئۆزىنى قوغلىشۋاتقان يىگىتلەر ئۈستىدە ئەتراپلىق مۇلاھىزە يۈرگۈزۈپ، ئۆزىنىڭ ئەھلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرگەن ھالدا ياخشىلىرىنىڭ ئىچىدىن ياخشىسىنى تاللىۋېلىش كېرەك. مۇقىم بىرنى تاللاشتىن ئاۋۋال ھەممىسى بىلەن ئادەتتىكىچە يولداشلىق مۇناسىۋىتىدە بولۇش، ھەرگىز چەكتىن ھالقىپ كەتمەسلىك كېرەك، بولمىسا ئۇقۇشماسلىق كېلىپ چىقىدۇ. مۇقىم بىرنى تالىغاندىن كېيىن، قالغانلىرىغا دەرھال ئېنىق پوزىتسىيە بىلدۈرۈپ، باشقىلارنىڭ ئۆز ۋاقتىدا يېڭى مۇھەببەتداش تېپىۋېلىشىغا يول قويۇش لازىم. سالماقلىق بىلەن تاللىشىڭىز، ئالدىراقسانلىق قىلماسلىقىڭىز كېرەك. بۇ ئوچىنچى نۇقتا. سۆيگۈ ئىزھار قىلغۇچىلار كۆپ بولۇپ كەتكەندە، نېمە قىلارنى بىلەلمەي ئالدىراقسانلىق بىلەن ئادەم تاللىمايلا، بەلكى ئۆز ئارزۇسىغا ئاساسەن سۆيگۈ ئىزھار قىلغۇچىنى دەڭسەپ كۆرۈپ، ئاندىن تاللاش كېرەك. بەزى قىزلار نۇرغۇن يىگىتلەر ھېلى ئۇنداق، ھېلى بۇنداق شېرىن-شېكەر سۆزلەرنى قىلىپ سۆيگۈ ئىزھار قىلسا ياكى قىزنىڭ رايىغا بېقىپ ياخشىراق بولۇپ، ئادەتتىن تاشقىرى قىزغىنلىق كۆرسىتىپ، ئۇنىڭغا بىرەر كۈنمۇ ئارامىلىق بەرمەسە، دەرھال بىرنى تاللاپ، قالغانلىرىنىڭ دائىم ئاۋارە قىلىشىدىن قۇتۇلماقچى

بولىدۇ. ئىشنىڭ ئاسان بولۇشىنىلا كۆزلەيدىغان بۇ خىل ئۇسۇل ئۆزىگە نىسبەتەن مەسئۇلىيەتسىزلىك بولۇپ، بۇ قىسقا ۋاقىتلىق تىنچلىقنى ئىزدەش ئۇزاق مەزگىللىك ئازاب ئېلىپ كېلىشى مۇمكىن. ئۆمۈرلۈك ھەمراھ تېپىش نەرسە - كېرەك سېتىۋېلىش ئەمەس، بەلكى بىر - بىرىگە كۆڭلى چۈشكەن، خەۋپ - خەتەر، قىيىنچىلىقلاردا يار - يۆلەك بولالايدىغان، بېشى ئاقىرىپ، چىشى قالمىغۇچە بىللە ئۆتەلەيدىغان ئادەمنى تېپىشتىن ئىبارەت. ئالدىراپ - تېنەپ بىر قارارغا كېلىپ لايىق تېپىپ، ئەپلەپ - سەپلەپ ئۆتىدىغان ئەر - خوتۇنلاردىن بولۇش كىشىگە نەقەدەر ئازاب ئېلىپ كېلىدۇ - ھەا بىر قىزغا نۇرغۇن يىگىت مۇھەببەت ئىزھار قىلغاندا، بۇ قىز ئۇلارنىڭ غۇرۇرىغا ھۆرمەت قىلىپ ئاسرىشى كېرەككى، ھەرگىز مەسخىرە قىلىپ ئەخمەق ئەتمەسلىكى لازىم. بىر قىزنى نۇرغۇن يىگىتنىڭ ياخشى كۆرۈپ قېلىشى شۇ قىزنىڭ پەخرى ۋە بەختى. لېكىن ياخشى بىر تەرەپ قىلالمىسا، پاجىئە كېلىپ چىقىدۇ. شۇڭا ھەقىقىي ياخشى كۆرىدىغان يىگىتنى تاللاش كېرەك.

قىزلار، دوستلۇق ۋە ساداقەتمەنلىكتىن ئايرىلماڭ

دوستلۇق قىزلاردا سەممىيلىك ۋە ئاق كۆڭۈللۈك پەزىلىتىنى يېتىلدۈرىدۇ، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ ئۆزىگە ئىشىنىش ۋە ئۆزى دوست بولغان كىشىگە ئىشىنىش، باشقىلارنى چۈشىنىشىگە تۈرتكە بولىدۇ. يەنە بىر تەرەپتىن، قىزلاردىكى چىن دوستلۇق ئۇلارنىڭ ئەخلاق - پەزىلەت جەھەتتە تاكامۇللىشىشىغا تۈرتكە بولىدۇ، ھاياتقا نىسبەتەن تەلەپچانلىقنى كۈچەيتىدۇ؛ يەنە بىر تەرەپتىن، قىزلارنىڭ يالغۇزسىراش، زېرىكىش ھېسسىياتىنى تەلتۆكۈس تۇگىتىپ، ئۇلارنىڭ روھىغا روھ قوشىدۇ، بىر - بىرىگە كۆيۈنۈشى قىزلارغا ئاسانلا تەسىر كۆرسىتىپ، ئۇلارنىڭ شەخسىيەتچىلىك

خاھىشىنى تۆپ يىلتىزىدىن تۆگىتىشىگە تۇرتكە بولىدۇ. قىزلار - نىڭ دوستلۇقى ماھىيەتتە مىجەزى كېلىشمىدىغان بىرنەچچە قىز - نىڭ بىر - بىرىنى قوللاش، بىر - بىرىگە ئىلھام بېرىش، دوستلارچە رىقابەتلىشىش ئارقىلىق، ئۇلارنىڭ ھاياتىي كۆچىنى ئاشۇرۇپ، توختىماي ئالغا ئىنتىلدىغان روھقا ئىگە قىلىدۇ. ئە - مەلىيەتتە ھەقىقىي دوستلۇققا يارىغان قىزلار باشقا ھەرقانداق ئىشقىمۇ يارايدۇ. ئادەم بۇ دۇنيادا يالغۇز ياشىيالمايدۇ، دوست - بۇرادەرلەرسىز بۇ دۇنيانىڭ خۇشاللىقلىرى ۋە خاپىلىقلىرىنى كۆ - تۇرۇپ كېتىش مۇمكىن ئەمەس؛ ياخشى، ساداقەتمەن دوست تۇتقان كىشىنىڭ بەختى ئېچىلغان بولىدۇ، ھەرقانداق بىر ئېغىر يۈكنى دوستلار بىلەن بىرگە كۆتۈرگەندە ئۇ يۈك ھېچقانچە ئېغىر بىلىنمەيدۇ. كەلگۈسىدىكى ئائىلىنىڭ تۈۋرۈكى، پەرزەنتلەرنىڭ پەر - ۋىشچىسى بولغان قىزلارغا نىسبەتەن ئېيتقاندا دوستلىشىش، بۇ - لۇپمۇ ساداقەتمەن دوستلارنى تېپىپ ئارىلىشىش، بىر - بىرىگە ھەمدەم بولۇش، ئىچ سىرلىرىنى ئېيتىشىش، مۇڭدىشىش، بىر - بىرىنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىنى ئۆگىنىش، ئۇلگە ئېلىش، بىر - بى - رىگە ئىشەنچ تۇرغۇزۇش، بىر - بىرى بىلەن دوستانە رىقابەتلىشىش قىزلارنى ناھايىتى روھلاندۇرىدۇ، ھاياتنى جۇشقۇنلۇققا تولدۇرىدۇ، بىرەر قىيىن مەسىلىگە يولۇققاندا ساداقەتمەن دوستلىرى ھە - ۋ قىلىپ بىردەمدىلا ھەل قىلىۋېتىدۇ. مۇڭلىنىپ قالغاندا، بې - شىغا كۈن چۈشكەندە، تۇرمۇشىنىڭ ئېغىر بېسىملىرى يەلكىسىنى باسقاندا، دوستلىرى ئۇنىڭغا مۇڭداش بولالايدۇ، قولىدىن كېلىشى - چە ياردەم بېرەلەيدۇ، ئۇنىڭ غەم تېغى ئەۋزەل، خۇددى سۇ ۋە ھاۋا بولمىسا بىزنىڭ ھاياتىمىز كاپالەتكە ئىگە بولمىغىنىدەك، كىشى - نىڭ دوستى بولمىسىمۇ بۇ ھاياتنى ياشاپ بولۇش ئىنتايىن تەس، شۇنداقلا مۇمكىن ئەمەس دەپ ئېيتساقمۇ تامامەن بولىدۇ. دوستى يوق ياكى كىشىلەرگە ئارىلاشمايدىغان، تەنھا ئادەملەرنىڭ ئەخلاق - پەزىلىتىدىن، خاراكتېرىدىن گۇمانلىنىشقا تامامەن بولىدۇ. مىجەزى

ياخشى، ئەخلاقلىق، چىقىشقاق بولسا چوقۇم ئۇلارنىڭ دوستلىرى بار بولغان، ساداقەت ۋە ھىممەتتە باشقىلارنىڭ دوستلىرىنى بېسىپ چۈشكەن بولاتتى. دانالارنىڭ ئېيتىشىچە، ئۇچ گۈرۇھ كىشىلىرى بىلەن دوستلۇق يولىنى تۇتۇش مەقسەتكە مۇۋاپىقتۇر. بىرىنچىسى، ئىلىم ئەھلى بولۇپ، ئۇلار ئۆز ئۆمۈرلىرىنى ئىلمۇئەدەپ بىلەن ئۆتكۈزگەن ۋە ھاياتنىڭ ئاچچىق ـ چۈچۈكىنى تېتىغان بولىدۇ. ئىككىنچىسى، خۇش تەبىئەتلىك سائادەتمەن كىشىلەر بولۇپ، ئۇلار ئۆز دوستلىرىنىڭ ئەيىبلىرىنى باشقىلاردىن يوشۇرىدۇ ۋە ھېچقاچان ئاشكارىلىمايدۇ. دوستلىرىدىن سادىر بولغان خاتالىقلارىنى خىلۋەت جاي تېپىپ ئۆزلىرىگە ئېيتىدۇ ۋە ئۇلاردىن ئۇزۇت ـ نەسىھەتىنى ئايىمايدۇ. ئۈچىنچىسى، غەرەزسىز ۋە تەمەسىز كىشىلەر بولۇپ، ئۇلارنىڭ دوستلۇقى ھەقىقىي بولىدۇ، بىرەر پايدىنى كۆزلەپ دوستلاشقان بولمايدۇ. ئەي قىزا! بۇ دۇنيادا دوست تۇتماق ئوڭاي، ئەمما ئۇنىڭ ھۆددىسىدىن چىقماق ئىنتايىن مۇشكۈل، دوستلۇق بۇرچىنى ئادا قىلمايدىغان، دوستلۇق ھارۋىسىنى سۆرەيدىغان، ئەخلاقسىز، بىمەنە، لاۋزا، قالاق قىزلار ھەرگىز دوستلۇققا يارىمايدۇ. بىلىڭكى، سىز ھاياتىڭىزنى قانچىلىك سۆيگەن بولسىڭىز، دوستىڭىزنىمۇ شۇنداق سۆيۈشىڭىز، مۇھەببەت باغلىشىڭىز، ياخشى كۆرۈشىڭىز كېرەك. مىننەتسىز، شەخسىيەتسىز بىر خىل ھېسسىيات يۈرىكىدە مەۋج ئۇرالىغان كىشىلەرلا چىن دوستلۇق شارابىدىن بەھرىلىنەلەيدۇ، ئۆزىنىڭ بەختى ئۈچۈن سائادەت ئىشكىنى ئاچالايدۇ. يەنە يامان خۇيلۇق، بەتقىلىق، ئەخلاقسىز، قىلغان ئىشىنى مىننەت قىلىدىغانلارنى ھەرگىز دوست تۇتماڭكى، ئۇلاردىن سىزگە زەرەر يەتسە يېتىدۇكى، ھەرگىز مەنپەئەت يەتمەيدۇ. ھېچقانداق روھىي تەسەللىيسىگە، دوستلۇق لەززىتىگە چۆمۈلمەيسىز. بۇ رىياكار دوستلاردىن ساداقەتمەنلىك كۈتۈش ئەسلا مۇمكىن ئەمەس. ساداقەتمەنلىكتىن ئايرىلغان دوستلۇق قانداق بولىدۇ؟ ئۇنىڭ ھېچقانداق ئاساسى بولمايدۇ، ئاخىر ۋەيران

بولىدۇ. شۇڭا دوست تاللاشقا دىققەت قىلىشىڭىز، مىجەزى چىقىشىدىغان، كۆڭلى يېقىن، قەلبىدە ساداقەتمەنلىك ئۇرۇقلىرى بىخ ئۇرغان، بىلىملىك، ئەخلاقلىق كىشىلەرلا سىزنىڭ دوستىڭىز بولۇشقا لايىقكى، بۇنىڭدىن ئۆزگە كىشىلەر سىزگە دوست بولۇشقا يارىمايدۇ، بۇنى ھېچقاچان يادىڭىزدىن چىقارمىغايسىز. دوستلۇق بۇرچىنى بەجا كەلتۈرۈش دوستلۇق ئۇلىنىڭ تېخىمۇ مۇستەھكەم بولۇشىغا ئاساس بولىدۇ. دوستىڭىزنىڭ دوستىنىمۇ قەدىرلەپ، دۇشمىنىگە قول بەرمەڭ، بۇمۇ يەنىلا دوستىڭىزغا بولغان ساداقەتىڭىز بولۇپ قالىدۇ. دوستتىن كۆرگەن بىرەر پايدىنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىق، ئۇنى يادىدا چىڭ تۇتۇش كېرەك. دوستتىن بىرەر خاتالىق سادىر بولۇپ قالسا سەممىي تۇزىتىش پىكرى بېرىش، كۆڭلىگە ئالماسلىق، ئەپۇ قىلىۋېتىش، ئۆزرە سورىسا دەرھال قوبۇل قىلىش، ئۆتكۈزگەن بۇ خاتالىقنى ئۇنىڭ يۈزىگە سالماسلىق كېرەك. ئەگەر ئۇنداق بولۇپ قالسا دوستىڭىزنىڭ كۆڭلى ئازار يەيدۇ، ئاسانلىقچە كۆڭۈلدىن كۆتۈرۈلۈپ كەتمەيدۇ. دوستىڭىزنىڭ مىجەز ـ خۇلقىنى ياخشى بىلىۋېلىپ، شۇ بويىچە دوستلۇق قىلىشىڭىز بولىدۇ. شۇ نەرسە ئېسىڭىزدە بولسۇنكى، بۇ دۇنيادا قۇسۇرسىز ئادەم بولمىغىنىدەك، قۇسۇرسىز دوستمۇ بولمايدۇ. بۇ قۇسۇر دەل دوستلارنىڭ سەممىي ياردىمى ئارقىلىقلا ئۆز يولىدا تۇزىتىلىپ كېتىدۇ، مانا بۇمۇ دوستلۇق ۋە ساداقەتمەنلىكنىڭ خاسىيىتى بولسا كېرەك. بىر كۇنى بىر تونۇشۇم ئۆزىنىڭ ئون يىللىق بىر دوستىدىن شىكايەت قىلىپ مۇنۇلارنى سۆزلەپ بەردى: ئۇزۇن يىللىق دوستۇم ئىدى، بىر نان تاپساق تەڭ يېيىشىپ، بىر يوتقاندا يېتىپ ـ قوپۇپ دېگۈدەك ياخشى ئۆتكەندۇق. ئۇ قايغۇرسا مەنمۇ قايغۇراتتىم، ئۇ خۇشال بولسا مەنمۇ خۇشال بولاتتىم، ھەر قانداق ئىشقا تەڭ كۆڭۈل بېرەتتۇق، تەڭ قىلاتتۇق، شۇڭا ھەر مۇشكۇل ئىشلارمۇ بىزگە ئاسان تۇيۇلاتتى، بىز قىلالمايدىغان ئىش يوقتەك بىلىنەتتى. بىز بۇنىڭدىن ئون يىل مۇقەددەم مۇشۇنداق

نامراتلىقتا ئۆتۈۋېرىمىزمۇ دەپ، بىر ـ بىرىمىزنى يۆلەپ تىجارەت قىلدۇق، پايدا بولسا تەڭ كۆردۇق، زىيان تارتساقمۇ تەڭ كۆردۇق، ھەممە ئىشىمىز راۋان يۈرۈشۈپ كەتتى. دوستلۇقىمىز بەك چىڭ، ئۇنىڭ ئۈستىگە بىر ـ بىرىمىزگە ساداقەتمەن بولغاچقا، ئىشىمىز ـ دىن چاتاق چىقمايتتى. باي بولدۇق، مال يۆتكەپ سېتىۋەرسەك بولمايتتى، شۇڭا بىرلىكتە مەبلەغ توپلاپ بىر شىركەت قۇردۇق، مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن زاۋۇت قۇردۇق. شۇنىڭ بىلەن بىزنىڭ جاپالىق ئىگىلىك تىكلەش ئىشىمىز باشلىنىپ كەتتى، زاۋۇت قۇرۇلدى، مەھسۇلاتمۇ ئىشلەپچىقىرىلدى، ئەمما مېنىڭ كو ـ نا دوستۇمنىڭ بۇ چاغدا نىيىتى بۇزۇلغىلى تۇردى. قەستەن ئېرى ـ دىن ئاجرىشىپ بىر بالىسىنى يېتىم قىلدى، ھەشەمەتلىك تۇر ـ مۇشقا بېرىلىپ كەتتى. مەن بىرنەچچە قېتىم نەسىھەت قىلسام ئۇ ـ نىمىدى. كېيىن «دوست يىغلىتىپ ئېيتار» دېگەندەك قاتتىق گەپ قىلدىم. شۇ چاغدا ئۇ: «نېمەڭگە چوڭ سۆزلەيسەن؟ ئەينى چاغدا مەن بولمىغان بولسام سەن قىلىنمۇ ئورنىدىن تەۋرىتەلمىگەن بولاتـ تىڭ!» دەپ گۈركىرىدى. ئۇ قىلغان ئىشلىرىنى مىننەت قىلدى، شۇ چاغدىلا بىزنىڭ دوستلۇقىمىزنىڭ بۇزۇلغانلىقىنى ھېس قىلـ ـدىم ۋە مال ـ مۈلۈكنى بۆلۈشۈپ دەرھال باشقا تۇتۇش قىلـ ـدىم، شىركەتنى ئۇنىڭغا تاشلاپ بەردىم. ئۇ ھەشەمەتچىلىك قىلىپ ئۈزۈن ئۆتمەيلا ۋەيران بولۇپ كەتتى. ئەمما، مەن ئۇنىڭغا يەنىلا قىيالمايۋاتىمەن، ئۇنىڭغا يارەم قولۇمنى سۇنايمىكىن دەيمەن. ھالبۇكى، بىزنىڭ ئارىمىز ئاللىقاچان بۇزۇلۇپ كەتكەن، يارەم قىلسامۇ بەربىر قوبۇل قىلمايدۇ ھەم قاتتىق ھار ئالىدۇ، قانداق قىلسام بولار؟ دەپ مەندىن سورىدى. مەنمۇ بۇ سوئالغا ئېنىق جاۋاب بېرەلمىدىم. بۇ دوستلار مال ـ مۈلۈك بۆلۈشۈپ ئارازلاشمىغان بولسا چوقۇم بىرەر يول كۆرسەتكەن بولار ئىدىم، مەن ئامالسىز بېشىمنى چايقىدىم. چۈنكى، ئۇلارنىڭ دوستلۇقى دەل دانالارنىڭ: «دوستلار ئۈچۈن سېخىيلىق يولىنى تۇت، نېمە بولسا ئۇلارغا چاچ.

ئەگەر دوست ئۇچۇن جېنىڭ لازىم بولسا، ئۇنىڭغا جېنىڭنى تەقدىم قىل. ئۇلار بىلەن كۆڭلۈڭنى خۇشال قىل، كېيىنكى خاپىلىقىنىمۇ ئۇنتۇما. قارا، ئېگىز ئاسمان ھەر يېڭى چىققان ئايدىن ئاداۋەت تەلەي يېمىدىمۇ؟!» دەپ ئېيتقىنىدەك بولغانىدى. دوستلۇق ۋە سادا-قەتمەنلىك ئۇيغۇر قىزلىرىنىڭ ئېسىل ئەخلاقى ۋە ئەڭ ئە-تىۋارلاشقا تېگىشلىك تۇرمۇش ئادەتلىرىنىڭ بىرى ئىدى. ئەمما، مۇشۇ ئون - يىگىرمە يىل مابەينىدە بۇ ئېسىل ئەخلاق ئۆز يولىدا جارى قىلدۇرۇلمىدى، شۇنداقلا تۇرمۇش ئادەتلىرىگە زامانىۋى تۇسنىڭ يوپۇرۇلۇپ كېلىشىگە ئەگىشىپ، بۇنداق تۇرمۇش ئادىتى-نىڭ تېمىغىمۇ دەز كەتتى. شۇنىڭ بىلەن قىزلار ئارىسىدا دوست-لۇق شەكىل بولسىمۇ ئۇنىڭغا زور مىقدارىدا شەخسىي مەنپەئەت ئا-رىلىشىپ كەتكەچكە، مەنپەئەت ئالدىدا تۇكنى تەتۇر ئۆرۈيدىغان ئەھۋاللار كۆپ يۈز بەرگەچكە، جەمئىيەتتە «قىزلارنىڭ دوستى يوق» دەيدىغان گەپ خېلىلا ئەۋج ئېلىپ قالدى. بۇنىڭغا مانا مۇ-شۇنداق ساداقەتسىز ۋە غەرەزلىك، مەنپەئەت ئالدىدا دوستلۇقتىن كېچىدىغان «دەرىجىگە توشمايدىغان دوستلۇق» ئارىلىشىپ قالغاچ-قا، غەرەزسىز، دوستى ئۇچۇن ھەممىدىن كېچىدىغان ساداقەتمەن دوستلار ناھايىتى ئاز بولغاچقا، مانا مۇشۇنداق گەپنىڭ تارقىلىشى-غا سەۋەبچى بولغان. راستتىنلا زامانىمىزدا قىزلارنىڭ دوستى يوقمۇ؟ كەسكىن قىلىپ ئېيتقاندا، بۇنداق بولۇشى مۇمكىن ئە-مەس! زامانىمىز قىزلىرىدىكى دوستلۇق پاك ئوبرازى دوستلۇق ۋە ساداقەتمەنلىك ئەقىدىسى يۇرىكىگە سىڭمىگەن، مەنپەئەتنى ھەم-مىدىن ئۈستۈن قويىدىغان بەزى قىزلارنىڭ قولى بىلەن سەل - پەل خىرەلەشكەن بولسىمۇ، ئەمما بۇ خىرەلىك دوستلۇق ۋە سادا-قەتمەنلىككە ھېرىسمەن، قەلبى چىن دوستلۇق ئەقىدىلىرى ۋە رىشتىسى بىلەن باغلانغان گۈزەل ئەخلاقلىق، لاتاپەتلىك، نازاكەت-لىك قىزلىرىمىزنىڭ قولىدا يەنىلا ئۆز ئورنىنى تېپىپ ۋايىغا يې-تىش سەپىرىنى باشلىدى. دوستلۇق گۈللىرى ھەر تەرەپتە پورەك

ئېچىپ، دوستلۇق ئۇچۇن ئۆزىنى بېغىشلىغان نۇرغۇن كىشىلەرنى مەپتۇن قىلىپ كەلمەكتە. بۇ دۇنيادا هاياتلىقنى جۇشقۇنلۇققا تولدۇرغۇچى چىن دوستلۇق ۋە ساداقەتمەنلىك ياشىسۇن. چىن دوستلۇق ۋە ساداقەتمەنلىككە تولغان يۇرەكلەر ياشىسۇن. دوستلۇق ۋە ساداقەتمەنلىك شارابىدىن مەست بولغان، ئۇنىڭ هۇزۇرىنى سۈرۈۋاتقان روهىي ساغلام كىشىلەر ئۆلمىسۇن!

قىز - ئاياللىرىمىزنىڭ پاكلىقى نەدە

قىز - ئاياللارنىڭ يېرىم يالىڭاچلىنىشىنى جازىبدار، گۈزەل بولۇشنىڭ ئىپادىسى دەپ قاراشنىڭ ئەۋج ئېلىشى، هەتتا ئاشنىدارچىلىق، نىكاه بۇزۇقچىلىقلىرىنى هېيىقماي قىلىشقا ئادەتلىنىشى، بەزى قىز - ئاياللىرىمىزنىڭ ئېزىقىپ، ۋۇجۇدىدىن شەهۋەت ئۇچقۇنىدىن باشقىسى تېپىلمايدىغان سامان قورساق «كاتتا» لار، يانچۇقى مىليونلىغان پۇلغا توشسىمۇ، ئىچ - ئىچىدىن مەينەتچىلىك، مەرەزلىك پۇراپ تۇرىدىغان ئاز ساندىكى بايلارنىڭ كۆڭۈل ئېچىش قورالىغا ئايلىنىپ قېلىشلىرى ئادەمنى ئاياللاردا سۈسلىشۇاتقان پاكلىق ئېڭى هەققىدە ئويلىنىشقا مەجبۇر قىلىدۇ. ئادەم دۇنياغا كۆز ئاچقاندا زەررىچە چاغلىق چىركىنلىك، مەرەزلىكتىن خالىي، تولىمۇ بىغۇبارلىق ئىچىدە تۇغۇلىدۇ. ئائىلە، مەكتەپ، جەمئىيەتتە ياشاش، تىرىكچىلىك يولىنى تاللاش جەريانىدا خىلمۇخىل ئىدىيەلەرنىڭ، ئىش - هەرىكەتلەرنىڭ تەسىرىگە ئۇچراپ، بىر بولسا دىيانەتلىك، ئېتىقادلىق، شەرم - هايالىق ئادەم بولۇپ، پاكلىقى بىلەن ئۆزىنىڭ قەدىر - قىممىتىنى تاپىدۇ. بىر بولسا ئوغرىلىق، ئالدامچىلىق، سۈخەنچىلىك، پاهىشۋازلىق، چېقىمچىلىق قىلىپ دۇنيادىكى ئەڭ مەرەز، ئەڭ ئىپلاس ئىشلار بىلەن ئۆزىنى بۇلغاپ، ئەل - جامائەتنىڭ نەزىرىدىن چۈشىدۇ؛ جامائەت لەنەت ئوقۇيدىغان، ئارىغا ئېلىشىنى چەكلەيدىغان، ۋابا كېسىلىدەك

سىلى يۇقۇپ قالىدىغاندەك شۇ كىشىدىن ئۆزىنى تارتىدىغان يىر-
گىنىشلىك ئادەمگە ئايلىنىدۇ. ئادەمنىڭ ئەخلاق - پەزىلىتىنىڭ
ياخشى ياكى يامان، گۈزەل ياكى رەزىل ئىكەنلىكىگە ھۆكۈم قى-
لىشتا، ئۇنىڭ ئىش - ھەرىكىتىگە پاكلىق روھىنىڭ سىڭگەن -
سىڭمىگەنلىكى ئۆلچەم قىلىنىدۇ. چۈنكى، ئالىيجانىاب ئادەمنىڭ
يېتىلىشىدىن ئىيتقاندا، پاكلىق ــ ئادەمنىڭ جېنى، ئىنسان بە-
لەن ھايۋاننى پەرقلەندۈرۈپ تۇرىدىغان تەپەككۇر ساغلاملىقى ئەڭ-
گۈشتەرى، بەخت - سائادەتكە ئېرىشىشنىڭ نىجاتلىق يولىدۇر.
ئۆملۈك، ۋاپادارلىقتىن ئالغاندا، پاكلىق ھەققانىيەتنىڭ پەرۋىشكا-
رى، مېھىر - مۇھەببەتنىڭ چىنلىققا، سۆيۈملۈككە ئىگە بولۇشى-
دىكى «مىكروب» تازىلىغۇچى دورىدۇر. پاكلىقىنى يوقاتقان ئادەمنى
مۇكەممەللىك سىماسىدا تەسەۋۋۇر قىلىش تولىمۇ تەس. چۈنكى
بىر ئادەم ئەڭ ئاۋۋال پاكلىقى ئارقىلىقلا ئۆزىنىڭ ئەتراپىغا بەخت
تۈيغۇسىنى چاچىدىغان نۇرلۇق ئوبرازنى تىكلىيەلەيدۇ. ئايالىلار
ئىنسانىيەت جەمئىيىتىنىڭ مۇھىم ئەزاسى، ئىنسانلارنىڭ ھايات -
ماماتلىق ئالىمىدىكى تولۇقلىنىش مەنبەسى، پەرزەنتلەرنىڭ نىجات-
لىق يۇلتۇزى بولۇپ كەلمەكتە. ئايالىلار شۇنداق ئۇلۇغ ئىنسانىكى،
ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدىدىن ئىنسانىيەتكە، ھاياتقا بولغان مېھىر - مۇ-
ھەببەت بالقىپ تۇرىدۇ. ئۇلار ئەرلەرنىڭ ھاجىتىدىن چىققانلىقى
ئۈچۈنلا ئەرلەرنىڭ يېقىن ئادىمى بولۇپ قالمىغان، ئۇلارنىڭ ئەر-
لەرگە يېقىنلىقى چىن سۆيگۈسى ئارقىلىق ئەرلەرگە ھاياتنىڭ ھە-
قىقىي مەنىسىنى، كىشىلىك مەسئۇلىيەتنىڭ نېمىلىكىنى ھېس
قىلدۇرۇش كۈچىنىڭ كۈچلۈكلۈكىدىن بولغان. ئايالىلارنىڭ ئانىلىق
ئۇلۇغلۇقى تۇغۇمچانلىقىدا ئەمەس، ۋۇجۇدىدىن تۆرەلگەن بىر پار-
چە گۆشنى ئادىمىيلىك ھېسسىياتقا، گۈزەل خۇلقا، ياخشى ھەرە-
كەتلىك ئىنسانغا ئايلاندۇرالىغانلىقى، ئائىلىنىڭ خۇشاللىقى، ئەر-
لەرنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىقى، پەرزەنتلەرنىڭ دىيانەتلىك بولۇشى ئا-
يالاردىن چاقنىغان ۋاپادارلىق، كۆيۈمچانلىق، مۇنەججىملىك، ئىل-

مىي ئىزدىنىش ئېلىمىنتلىرىنىڭ بالاغەتكە يېتىشىدىن كېلىدۇ. پاكلىق ئاياللار گۈزەللىكىنىڭ قۇتۇپ يۇلتۇزى، ئاياللار نازاكەتـ ـنىڭ، ئاياللىق قەدىر ـ قىممىتىنىڭ باھارى، ئاياللىق بۇرچىنىڭ قۇۋۋىتىدۇر. پاكلىق ئاياللارغا نۇرلۇق قەلب، بەخت ـ سائادەت، گۈزەل خۇلق، گۈزەل چىراي ئاتا قىلىدۇ. ناپاكلىق ئاياللارنى جۇـ مۇلاڭما چوققىسىدىن ئۇلۇغ دېڭىزغا تاشلاپ يەر بىلەن يەكسان قىـ لىدۇ. ئۆزى بىلەن ئائىلىسى ۋە جەمئىيەتتىكىلەر ئوتتۇرىسىدا چوڭقۇر ھاڭ، ھالاكەتلىك قىسمەت پەيدا قىلىدۇ. ئۇيغۇر ئاياللىرى ئەزەلدىنلا پاكلىققا ئەھمىيەت بېرىپ، پاكلىقنى مۇقەددەس بىلىپ، پاكلىقىنى باھاسىغا يەتكىلى بولمايدىغان ئەڭگۈشتەر كەبى قوغداپ كەلگەن (بۇنىڭغا نۇزۇگۇم ئوبدان مىسال بولالايدۇ). ئاز ساندىكى قىز ـ ئاياللىرىمىزدا پۇل ئۇچۇن غۇرۇرىنى، ئار ـ نومۇسىنى قايرىپ قويۇش، نىكاھسىز تۇرمۇش كەچۇرۇش، 3 ـ شەخس بولۇپ باشقىلارنىڭ ئائىلىسىگە ھېيىقماي بۆسۇپ كىرىش، دادىسى دېمەيدىـ لىك ئادەملەر بىلەن بىرگە ئولتۇرۇش، نەپ چىقىدىغان ئىش بولسا ئەرلەرنىڭ كەينىدىن لالما ئىتتەك يۇگۇرۇش ئادەتتىكى ئىش بولۇپ قېلىۋاتىدۇ. سانى تولمۇ ئاز بولغان قىز ـ ئاياللىرىمىز ئويـ نىۋالغانغا، جاپا تارتماي كۇن ئۆتكۈزۈۋاتقانغا خۇش بولسا، شۇنداق پەسكەش ئەرلىرىمىز شەھۋانىي نەپسىنى قاندۇرۇپ «پەيزى» قىـ لىۋالغانغا، خىلمۇخىل «مېۋىلەر»گە ئېغىز تەگكۈزۈپ كارامەت يـا ـ شاشىنىڭ يولىنى تېپىۋالغانغا خۇش. بۇنداق ئەرلەرنىڭ بىر تۇغما خۇسۇسىيىتى شۇكى، ئۆزى پاھىشۋاز بولسىمۇ، بۇزۇق قىز ـ ئا ـ ياللار بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى باشقىلاردىن يوشۇرۇپ تۇرىدۇ. قىز ـ ئاياللارنى ئىنەككە كەلتۈرۈپ بولۇپ، قىز ـ ئاياللار ھا ـ جەتمەن بولغاندا شەپقەتسىزلىك بىلەن تاشلىۋېتىدۇ، ئۇلار بىلەن ئائىلە قۇرۇشنى قەتئىي رەت قىلىدۇ. مانا بۇ پاكلىقىنى يوقاتقان سەتەڭلەرگە بۇنداق ئەرلىرىمىزنىڭ قىلىدىغان سوۋغىسى. شۇڭا، قىز ـ ئاياللىرىمىزنىڭ بىردىنبىر چىقىش يولى پاكلىقتۇر! ئا ـ

ياللاردىكى پاكلىق روھىي پاكلىق ۋە تەن پاكلىقىدىن ئىبارەت ئىككى چوڭ پاكلىقنىڭ بىرىكمىسىدىن تەركىب تاپىدۇ. روھىي پاكلىق تەن پاكلىقىغا كاپالەتلىك قىلغۇچى قانۇن، قۇتراپ تۇرغان ھاۋايى ھەۋەسلەرگە جەڭ ئېلان قىلغۇچى قوماندان. روھىي پاكلىق ئاياللارنىڭ بەختكە ئېرىشىشىدىكى تىنچلىق ماكانى. روھ ھەرىكەتكە قوماندانلىق قىلىدۇ. روھقا مۇجەسسەملەنگەن خۇرۇچلارنىڭ سۈپىتى ياخشى بولسا، ھەربىرىكەتنىڭمۇ سۈپىتى كىشىنى قايىل ۋە مايىل قىلغۇدەك خاراكتېرگە ئىگە بولىدۇ. روھقا نىجاسەت يۇقىدىكەن، ھەربىرىكەتتە بۇلغىنىش بولىدۇ، تەن ئۆزىنىڭ كونتروللۇقىنى يوقىتىپ، ھاياسىزلىشىشقا، ھاياۋانلىشىشقا قاراپ ماڭىدۇ ـ دە، رەزىللىك كاتېگورىيەسىگە ئۆزىمۇ بىلمىگەن ھالدا سىڭىپ كىرىپ قالىدۇ. ئاياللاردىكى پاكلىق ئەڭگۈشتەرىگە دەز كېتىشىدىكى سەۋەب روھىي پاكلىق بىلەن تەن پاكلىقىنىڭ بىرىدەكلىككە ئىگە بولماي، ئۆز رولىنى يوقىتىپ قويۇشىدۇر. كىشىلەر تەن پاكلىقىغا تولىمۇ نازۇكلۇق بىلەن مۇئامىلە قىلىدۇ. بىر ئايال مەلۇم بىر ئەرنىڭ نىكاھىدا تۇرۇپ ئېرىگە كۆڭۈل بەرمىسە، لېكىن ئۆزى ياخشى كۆرىدىغان ئەر بىلەن ناشايان ئىشلارنى قىلمىسا، ھېچ كىشى ئۇ ئايالنى ناپاك دېمەيدۇ. چۈنكى، ئۇنىڭ تېنىدە غەيرىي چۈنلەرنىڭ مەرەزلىرى يوق. ئەمما ئۇ ئايال باشقا بىر ئەر بىلەن نىكاھلىنىشنى ئىزدەيدۇ، بۇ روھىي ۋاپاسىزلىق بولۇپ، بۇنداق ۋاپاسىزلىق تەن ۋاپاسىزلىقىغا ئوخشاشلا ئەرلەرگە ئازاب ئېلىپ كېلىدۇ. روھىدا باشقا ئەرگە مايىل بولغان ئايال تۇرمۇشتىكى ئەگرى ـ توقايلىقلار ئىچىدە تەن ۋاپاسىزلىقىنى سادىر قىلمايدۇ، دېگىلى بولمايدۇ. كۆڭلى يوق كىشى تەرىپىدىن ئازار يەپ قالسا، ھەممىدىن ۋاز كېچىشى تۇرغانلا گەپ. روھىي پاكلىق يالغۇز ئەر ـ ئاياللارنىڭ ۋاپادارلىقىدا مۇھىم بولۇپلا قالماستىن، بالا تەربىيىسىدىمۇ ئۆز ئورنىنى تاپىدۇ. روھى ساغلام بولمىغان ئانا پىسخىكا جەھەتتىنمۇ ياخشى يېتىلمەيدۇ. بالىسىنىڭ گەپ ـ سۆزلىرىگە،

ئىش - ھەربكىتىگە ئانىلىق قەلب بىلەن مۇئامىلە قىلىشنى بىلـ
مەيدۇ. تۇرلۇك چەكلىمىلەر ئىچىدە بالىسىنىڭ تەپەككۇرىنى، پۇت -
قولىنى بوغۇپ قويىدۇ. روھىي پاكلىق ئار - نومۇسنى، شەرم -
ھايانى، مەسئۇلىيەت بۇرچ تۇيغۇسىنى، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي
مەسىلىلەرگە تۇتقان پوزىتسىيەسىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بولۇپ،
روھىي ئېلىمىنتلار گۈزەللىك خاراكتېرىنى نامايان قىلالىسا پاكـ
لىققا ئىگە بولىدۇ. ياخشىلىق خاراكتېرى سۈسلاشسا ياكى رەزىلـ
لىك تەرىپى كۈچەيسە، روھىي پاكلىققا قارشى مۇقام تۇۋلايدۇ. ئا-
يالارنىڭ ئائىلىدىكى ئوبرازىنىڭ قانداق خاراكتېرگە ئىگە بو-
لۇۋاتقانلىقى ھەم ئىش - ھەربىرىكە باشچىلىق قىلىۋاتقانلىقىنى
ئۇلارنىڭ روھى ئۇنتۇلۇپ قالسا بولمايدۇ. روھىي پاكلىقى كۈچلۈك
ئايال ھەربىكىتىنى دۇرۇسلۇققا ئىگە قىلالايدۇ. ھەربىكەت دۇرۇس
بولىدىكەن، تەن مەينەتلىكىدىن خالىي بولىدۇ. تەن پاكلىقىنى ئۇ-
لۇغ بىلىشمۇ روھىي پاكلىقنىڭ مۇھىم بىر ئامىلى، بىراق تەنگە
قاراپ ھۆكۈم چىقىرىشنىڭ ئۆزى بىر تەرەپلىمىلىك. روھىي پاك-
لىق جۇلالانسا، تەن ھەر ۋاقىت خېيىم - خەتەر ئىچىدە قالمايدۇ؛
تەن پاكلىقى روھىي پاكلىقنى كۈچەيتىدۇ، نۇرلاندۇرىدۇ. ئاياللار
ئايال، ئانا بولۇش بىلەن تەن ۋە روھىنى بىرلىككە ئىگە قىلىپ
ياشىشى زۆرۈر. بۇ بىرلىك ئەر - ئاياللىق مېھرىنى كۈچەيتىپ،
ئائىلىنىڭ بەربىكىتىنى ئاشۇرىدۇ، بەخت - سائادەتنىڭ چىنلىقىنى
رويابقا چىقىرىدۇ. تەن ۋە روھى باشقا - باشقا ئايال خىيانەتچى،
بۇزغۇنچى، ئۇۋچى كېلىدۇ. ئۇنىڭ كەلگۈسىگە مىكروسكوپ، تە-
لېسكوپ بىلەن ھەرقانچە قارىغاندىمۇ ئازابلىق دۇنيادىن باشقا نەر-
سە ئەمەس. ئاياللار ئانا بولۇش سۈپىتى بىلەن روھىي پاكلىقنىڭ
رولىغا ناھايىتى ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. بالىغا نىسبەتەن روھىي
پاكلىقنىڭ يادروسى — ئانىلىق مېھرىدۇر. گەپ بۇ يادرونىڭ بالە-
غا ئىنسانىيلىق روھ ئاتا قىلالىشىدا، بۇ، سۆيۈملۈك پاكلىق شە-
جەرىسى ياكى رىغان ناخشىلاردىن پۇختا بېسىلغان قەدەملەردىن كې-

لىدۇ. ئاياللار سۆيۈملۈك، پاكلىق ئېڭىغا ئىگە ئاياللار ھەقىقىي سۆيۈملۈك ئاياللاردۇر!

قىزلار ئەنئەنىدە چىك تۇرۇپمۇ دۇنياغا يۈزلەنگىلى بولىدۇ

ھازىر نۇرغۇن ياشلىرىمىز ناھايىتى ئېسىل مىللىي ئەنئەنىلىرىمىزنى دەۋردىن قالغان، كونا، ۋاقىتى ئۆتكەن نەرسىلەر دەپ قارىغاچقا، كىيىنىش، يۈرۈش ـ تۇرۇش، تۇرمۇش ئۇسۇلى، پىسخىكا، قىممەت قارىشى قاتارلىق جەھەتلەردىن تۈپتىن ئۆزگىرىش قىلىش، غەربلىشىش دولقۇنى كۆتۈرۈلۈپ، مەدەنىيەت جەھەتتە چاكىنىلىشىش ئەۋج ئېلىپ كېتىۋاتىدۇ. ئەمەلىيەتتە، ئەنئەنىدە چىك تۇرۇش ئارقىلىقمۇ دۇنياغا يۈزلەنگىلى، دەۋر قەدىمى بىلەن تەڭ ئىلگىرىلىگىلى، زامانىۋىلاشقىلى، ئۆز ـ ئۆزىنى قۇدرەت تاپقۇزۇش مەقسىتىگە يەتكىلى بولىدۇ. بۇ سۆزلىرىمىزنىڭ دەلىلى سۈپىتىدە نۇرغۇن مىسالىلار ئالدىمىزدا تاغدەك دۆۋىلىنىپ يېتىپتۇ. ياپونىيە بۈگۈنكى كۈندىكى ئەڭ تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەرنىڭ بىرى، شۇنداقلا مىللىي ئەنئەنىسى ئىنتايىن كۈچلۈك دۆلەت. سىز ياپونىيەگە بېرىپ قالسىڭىز، ياپون ئاياللىرىنىڭ كەينىگە ياستۇق تېڭىلغان ئازادە تونىنى كىيىپ، چېچىنى تۇرۇپ، شىپىرلاپ ماڭغىنىچە تىنماي ئائىلە ئىشلىرى بىلەن مەشغۇل بولۇۋاتقانلىقىنى، قەدەمدە بىر مۇلايىملىق بىلەن تەزىم قىلىپ، ئېرىغا ھۆرمەت، بالىلىرىغا ھېممەت كۆرسىتىپ، بالىلىرىنى ئەتراپلىق تەربىيەلەۋاتقانلىقىنى كۆرەلەيسىز، بۇنداق كۆرۈنۈشلەر ئۇلارنىڭ كىنولىرىدىمۇ كۆپ كۆزگە چېلىقىدۇ. ئەرلىرىنىڭ بولسا بېلىدىن پوتا باغلىنىدىغان كەڭ تون، پۇتىغا ياغاچ ئاياغ كىيىپ تەمكىن قەدەم ئېلىپ مېڭىۋاتقانلىقىنى، يانغا ئېچىلىدىغان يەڭگىل ئىشىكتىن كىرىپ، سېلىنچا ئۇستىگە قويۇلغان كىچىك شىرە ئالدىدا يۇكۇنۇپ ياكى

باداشقان قۇرۇپ ئولتۇرغانلىقىنى، گەپ ـ سۆزدە، مۇئامىلىدە ياپون مىللىتىگە خاس جەڭگىۋارلىق، جۇشقۇنلۇق چىقىپ تۇرغانلىقىنى، تۇرمۇش ئادىتىنىڭ خاس پۇرىقىنى بىر قاراشتىلا بىلىۋالغىلى بو ـ لىدۇ... شۇنداق بولغاچقا، ياپونلارنى پۈتۈن دۇنيادىكىلەر بىلىدۇ، بىر قاراشتىلا بۇلار ياپونكەن دەپ قالىدۇ. ئۇرۇپ ـ ئادەت، ئەنئەنە ـ دە چىڭ تۇرغاندا ئارقىدا قالىدىغان ئىش بولسا مانا مۇشۇ قويۇق ئۇرۇپ ـ ئادەت دۇنياسىدا ئۆزلىرىنىڭ مىللىي روھىنى يارىتىۋاتقان ياپونلار ئارقىدا قالغان بولسا بولاتتى. ھالبۇكى، ئەمەلىيەتتە ياپو ـ نىيە ئىقتىسادىي كۈچ جەھەتتە دۇنيادىكى ئالدىنقى قاتاردىكى دۆ ـ لەتتۇر. ياپونىيەنىڭ يېنىك سانائەت ۋە ماشىنىسازلىق، كېمىسا ـ لىققا ئوخشاش ئېغىر سانائىتى دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتاردا بو ـ لۇپ، پۈتۈن دۇنيا ئەللىرى ئۇلارنىڭ كۆپلەپ ئىشلەپچىقىرىۋاتقان بۇ مەھسۇلاتلىرىغا ئېھتىياجلىق. مانا مۇشۇ نەتىجىلەرنى ياپونلار ـ نىڭ مىللىي ئەنئەنىسىنى ئۆز جايىدا جارى قىلدۇرغانلىقىدىن، مىللىي روھىنىڭ تۇرتكىسىدە ئۆزلىرىنى ئىلغار پەن ـ تېخنىكا بىلەن قورالاندۇرغانلىقىدىن ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ. ئەنئەنىدە چىڭ تۇرۇپمۇ ئارقىدا قالغان بولسا، دۇنياغا يۈزلىنەلمىگەن بولسا، ياپونلار شۇنداق بولاتتى. ئەمما، ئۇلار ئەنئەنىدە چىڭ تۇرۇپمۇ دۇ ـ ياغا، كەلگۈسىگە يۈزلەنگىلى بولىدىغانلىقىنىڭ ئەڭ شانلىق ئۇ ـ گىسىنى ياراتتى. قايسىبىر ئالىم: «قايسى نەرسىنىڭ خاسلىقى كۆچلۈك بولسا، ئۇنىڭ دۇنياۋىيلىقىمۇ كۆچلۈك بولىدۇ» دەپ ئېيتقانكەن. يەنە ھىندىستان، كورىيە قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ كە ـ نولىرى مەملىكىتىمىزدە كەڭ كۆلەمدە قويۇلۇپ قارشى ئېلىنىشقا ئېرىشمەكتە. بۇنىڭ سەۋەبى نېمە دېگەندە، ئۇلارنىڭ كىنولىرىدا مىللىي خاسلىقىنىڭ، ئۇرۇپ ـ ئادەتنىڭ، قائىدە ـ يوسۇنلارنىڭ نا ـ ھايىتى كۆچلۈك ئىپادىلەنگەنلىكىدە. ئەگەر بۇلاردا ئامېرىكىنىڭ كىگە ئوخشاش ئىلمىي فانتازىيەلىك فىلىملەر ياكى كۆپ مەبلەغ سېلىنغان قورقۇنچلۇق فىلىملەر بولغىنىدا بۇنچىلىك قارشى ئې ـ

لىنىشقا ئېرىشەلمىگەن، بۇنداق فىلىملەرنى كۆرگۈسى كەلگەن كىشىلەر قانداقتۇر كورىيە، ھىندىستانلارنىڭكىنى ئەمەس، ئەلۋەتتە ئامېرىكىنىڭكىنى كۆرگەن بولاتتى. شۇڭا، قىزلىرىمىزمۇ ساپ ئۇيغۇرنىڭ پىسخىكىسى، روھى بىلەن ياشاپ، ئۇيغۇرنىڭ يارىشىملىق كىيىملىرىنى كىيىپ، ئۇيغۇر ئۆرپ ـ ئادىتىگە ھۆرمەت قىلىپ ياشىسا، ئۆزىمىزگە خاس تۇرمۇش ئۇسۇلىنى زامانغا ماسلاشتۇرسا، بۇنىڭ قەيەرى بولمايدىكەن؟ ياۋروپاچە ياسىنىپ، ئۆرپ ـ ئادەتكە دىققەت قىلماي، ياۋروپاچە روھىيەتكە ئەسىرا بولۇپ ياشىسىمۇ ئۇلار بەربىر ياۋروپالىق بولۇپ كېتەلمەيدۇ، ئۇنىڭ يىلتىزى، ئەسلى بەربىر ئۇيغۇر، ئۇيغۇر چوقۇم ئۇيغۇرغا خاس روھىيەت بىلەنلا ئۇيغۇر بولالايدۇ. بۇ نۇقتىنى قىزلىرىمىز ئېنىق چۈشىنىشى، بىر دەملىك ئالدىراڭغۇلۇققا بېرىلىپ كەتمەسلىكى، مۇستەھكەم ئىرادە ۋە تەۋرەنمەس روھ بىلەن مىللىي خاسلىقنى گەۋدىلەندۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىشى، خاسلىق ئارقىلىق ئالاھىدىلىكىنى نامايان قىلىپ، ھەرگىزمۇ «تېشى پال ـ پال، ئىچى غال ـ غال» بولۇپ قالماي، خۇددى لۇتپۇللا مۇتەللىپ يازغاندەك: «بويىاق بىلەن بويىغچە تېشىڭنى، بىلىم بىلەن زىننەتلىگىن ئىچىڭنى» بولۇشى، تاشقى زىننەتلىرىنىڭ ۋە كىيىم ـ كېچەكلىرىنىڭ چىرايلىقلىقىدىن ئەمەس، ئىچىنىڭ بىلىمگە توشقانلىقىدىن، قەلب گۈزەللىكىدىن، ئۆزىگە ئىشىنىش روھىدىن، غەيرەت ـ شىجائىتىدىن، جاسارىتىدىن، قانداق ئىشلارنى قىلالىغانلىقىدىن، قانداق نىشانغا يەتكەنلىكىدىن پەخىرلىنىشى كېرەككى، چاكىنا ئوي ـ خىيال، چاكىنا مەدەنىيەت، چاكىنا قىلىق بىلەن «مەدەنىيەتلىك» بولغانلىقىدىن پەخىرلەنمەسلىكى، ئەكسىچە بىزار بولۇشى، بىزارلىق ئىچىدە ئويلىنىشى، ئويلىنىش ئىچىدە ئىلگىرىلىشى كېرەك. ئەنە، قويۇق ئۆرپ ـ ئادەت بىز نېمىنى تەلەپ قىلساق شۇنى بېرەلەيدۇ، ئۇنىڭدىن نېمىنى ئىزدىسەك شۇنى تاپقىلى بولىدۇ. زامانغا يۈزلەنگىلى، دۇنيا ئەھلىگە ئۆزىمىزنىڭ قەدىمدە شانلىق مەدەنىيەت

ئەنئەنىسى كۆچلۇك ھەم قويۇق بولغان ئۇيغۇر ئىكەنلىكىمىزنى بىلدۇرۇپ قويغىلى، تەرەققىي قىلغىلى، قۇدرەت تاپقىلى بولىدۇ. شۇنداق قىلغاندىلا ئىلغار مەدەنىيەتنىڭ ئىلگىرىلىشىگە ھەقىقىي ۋەكىللىك قىلغىلى، ۋەتەننىڭ كەلگۈسى ئۇچۇن ئۇنۇملۇك تۆھپە قوشقىلى بولىدۇ. مانا بۇ پىكرىمگە سۆيۈملۈك قىزلىرىمىز نېمە دەيدىكىن؟ مەن بىر تۇغقىنىمنىڭ بىر دوستىنى تونۇيتتىم، بۇ قىز ئىلگىرى مەلۇم بىر دارىلمۇئەللىمىننى پۈتكۈزگەنكەن، كېيىن ماۋارىپ ئىنستىتۇتىدا ئىنگلىز تىلىدا بىر يىل بىلىم ئاشۇرغان. ئۇ ئۆزىنىڭ بىلىم ئىگىلەشتىكى قىزغىنلىقى ۋە تىرىشچانلىقى بىلەن تېزلا ئىلگىرىلەپ كەتتى، خەنزۇچە ياكى ئىنگلىزچە سۆزلەشتە بولسۇن ئۇنىڭ ئىلگىرىلىشى ناھايىتى تېز بولدى. مۇشۇنداق سەۋىيەگە يەتكەندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئۇرۇمچىدىن كەتكۈسى كەلمەي، بىرمۇنچە يار ـ يۆلەكلىرى ئارقىلىق مەلۇم بىر مەكتەپتە خىزمەت قىلىپ قالدى. ئۇ بۇ جەريانىدا چەت ئەللىكلەر بىلەن قويۇق ئارىلىشىپ، ئۆزىنىڭ تىل سەۋىيەسىنى خېلىلا ئۆستۈرۈۋالدى. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭ ئۇچىسىدىن ئۇيغۇرغا خاس كىيىملەر سېلىنىپ كەتتى، پۈتۈنلەي غەربچىلىشىپ كەتتى، كاۋبوي ئىشتان ـ چاپان، مۇرىسىدە دائىم ئېسىلىپ تۇرىدىغان بىر سومكا قاچان قارىسىڭىز تۇراتتى. تېخى بۇنىڭغىمۇ قانائەت قىلماي كاۋبوي ئىشتىنىنىڭ تىزلىرىنى يىرتىۋالاتتى، قانداقتۇر كىيىۋالغان جىلىتكىلىرىنىڭ مۇرىلىرى يىرتىق تۇراتتى، قىزلارغا خاس كاستۇم ـ يوپكا كىيمەيتتى، قاتتىق ئىسسىق بولغان كۈنلەردىمۇ ئۆزىنى بىخىستىپ شۇنداق كىيىنىپ يۈرەتتى. ئۇنىڭغا قاراپ باشقىلارنىڭ ئېچى سىقىلىپ كېتەتتى. مەن بىر كۈنى ئۇنىڭدىن نېمىشقا زورلاپ تۇرۇپ مۇشۇنداق كىيىملەرنى كىيىدىغانلىقىنىڭ سەۋەبىنى سوردىم. ئۇنىڭ دەپ بېرىشچە، ئۇ ھازىرقى «زامانىۋىلىقنى چۈشەنمەيدىغان قىزلار» بىلەن ئوخشاش كىيىنىشنى خالىمايدىكەن، ناۋادا شۇنداق كىيىنىپ قالمىدىغان بولسا، ئۇنىڭ «ئىنگ-

لىز تىلىنى بىلمىدىغان زامانىۋى ئاڭغا ئىگە زىيالىي» ئىكەنلىكى گەۋدىلەنمەي قالمىدىكەن، زامانىۋى ئادەم بولالمايدىكەن. ئەمەلىيەتە- تە، بۇ قىزنىڭ چۈشەنچىسىدىكى زامانىۋىلىق تولىمۇ ئاددىي بىر چۈشەنچە ھالىتىدە بولۇپ، ھەرگىزمۇ ماھىيەتكە يېتەلمەيتتى، زامانىۋىلىشىشنىڭ ماھىيىتى نېمە، دېگەن سوئالغىمۇ ئۇ ئوڭلاپ جاۋاب بېرەلمەيتتى. ئانچىكىم ئىنگلىز تىلىنى بىلىش ۋە كىيىم - كېچەكنى غەربچىلەشتۈرۈش ئۇنىڭ نەزىرىدىكى «زامانىۋىلە- شىش» ئىدى. ئەگەر شۇنداق تېزلا زامانىۋىلىشىش دەرىجىسىگە يې- تىدىغان ئىش بولسا، زىيالىيلارنىڭ كۆپ قىسمى ئىنگلىز تىلىنى بىلمىدىغان ياپونلار ۋە ئىنگلىز تىلىنى ئىككىنچى دۆلەت تىلى قىلغان ھىندىستان ۋە پاكىستانلىقلار ئەنئەنىۋى ئازادە كىيىملە- رىنى تاشلاپ، مۇشۇ قىزغا ئوخشاش كىيىنگەن، ئۆزلىرىنىڭ مىل- لىي كىيىملىرىنى كەسكىنلىك بىلەن ئەمەلدىن قالدۇرغان بولاتـ تى. ئەمما، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ياپون ۋە ھىندى ئىكەنلىكىنى بىل- گەچكە، ئىنگلىز تىلىنى ئانا تىلى قاتارىدا كۆرۈپ سۈرەك بىلگەن تەقدىردىمۇ ئۆزلىرىنىڭ مىللىي خاسلىقىنىڭ بەلگىسى بولمىش مىللىي كىيىم - كېچەكلىرىنى رەھىمسىزلىك ۋە كەمسىتىش نە- زىرى بىلەن تاشلىۋەتمىگەن. ئەكسىچە، ئۆزلىرىنىڭ خاسلىقى بە- لەن ئۆز دۆلىتىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى ساقلاپ قېلىشتا چىڭ تۇر- غان. بۇلارغا سېلىشتۇرغاندا ھېلىقى «ئىنگلىز» قىزنىڭ مىللىي ئەنئەنىمىزدىن ۋاز كېچىشى، ئۇنى چۆرۈپ تاشلىشى نېمە دېگەن كۈلكىلىك - ھە!

ئەي قىز، قىممىتىڭىزنى جەمئىيەتتىن تېپىڭ

ئەي قىز! مەيلى سىز يۇقىرى ئورۇنلاردا مەمۇرىي خادىم بولۇپ ئىشلەڭ ياكى ئوقۇتقۇچى ۋە دوختۇر بولۇڭ، ياكى ئوتتۇرا، ئالىي مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى بولۇڭ، ياكى ئىشچى ۋە دېھقان بولۇڭ،

هالال، پاك، توغرا نيەتلىك، گۈزەل ئەخلاقلىق بولالىسىزلا سىزنىڭ جەمئىيەتتە بىر كىشىلىك قىممىتىڭىز بولغان بولىدۇ. ئەمما، سىزدە يۇقىرىقىدەك گۈزەل خاراكتېرلاردىن بىرەرىمۇ يوق بولسا، ئەتىدىن كەچكىچە ئەمەل تەمەسى، ياخشى كۈن كەچۈرۈش تەمەسىدە بولسىڭىز، ئۆزىڭىزنىڭ نومۇسىنى دەسمايە قىلىپ ئۆسىسىڭىز، پۇلغا، راھەت تۇرمۇشقا ئېرىشسىڭىز، باشقىلارنىڭ سىزنى قوبۇل ئىش كېلىدۇ، دەپ ھەرقانچە خۇشامەت قىلىشىدىن قەتئىينەزەر، سىزنىڭ ئادەمىيلىك نۇقتىسىدىن جەمئىيەتتە ھېچقانداق قىممىتىڭىز قالمىغان بولىدۇ. بىز بۇ يەردە ئېيتىۋاتقان بۇ قىممەت گۈزەل ئەخلاقنى ئۆزىگە يېپىنچا قىلغان، پاك قەلبلىك، ھايا، نومۇس، ئىپپەت چەمبىرىكى ئىچىدىكى ئىنسانىي قىممەتتۇر، قىزلارغا خاس مەڭگۈ يوقالماس مەنىۋى ئەڭگۈشتەردۇر. بۇ قىزلىق ئىززەت ـ نومۇسىنى بۇلغاپ دەرىجە ئۆستۈرۈپ ياكى پۇل، ياخشى تۇرمۇش شارائىتىغا ئېرىشىش ئۈچۈن باشقىلارغا يامانلىق، پەسكەشلىك قىلىش ئارقىلىق كەلگەن ساختا قىممەت بولماستىن، ھالال ياشاش ئارقىلىق ئېرىشىلگەن، مىننەتسىز تۆھپە قوشۇش ئارقىلىق قازىنىلغان ئالىي قىممەتتۇر. سىزنىڭ قىممىتىڭىز جەمئىيەتتە قانداق ئادەم بولۇشقا كۆڭۈل بۆلۈش، ئۆزىڭىزنى ھەقىقىي مەنىدىكى ئادەم بولۇشقا يېتەكلەش ۋە ئۆزىڭىزنى ھەقىقىي ئادەم قىلىپ يېتىشتۇرۇشتۇر. ھازىر جەمئىيىتىمىزدە بەزى قىزلار بارکى، ئۇلارنىڭ كۆنبويى قىلىدىغىنى قۇۋلۇق بىلەن شۇملۇق، ئويلايدىغىنى باشقىلارنىڭ ئېشىغا توپا چېچىش، شۇغۇللىنىدىغىنى سامانىنىڭ تېگىدىن سۇ يۇگۈرتۈپ باشقىلارغا زىيان سېلىش، ئەمەل ـ مەنسەپ تەمەسىدە، پۇل، راھەت تۇرمۇش ئۈچۈن ئىپپەت ـ نومۇسىنى ئاياغ ئاستى قىلىدۇرۇش، تەمەگەرلىك كوچىلىرىدا سەرسان بولۇپ، ئۆزىنىڭ رەزىل مەقسىتى يولىدا ھارماي قاتىراش،

ھەسەتخورلۇقنىڭ غىدىقلىشىغا بەرداشلىق بېرەلمەي باشقىلارغا يا-
مانلىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئاھۇ - زارىدىن خۇشاللىق ئىزدەش.
ئۇلار دوست - يارەنلىرىگە ۋاپاسىزلىق قىلىپ، ئۆز مەقسىتىگە
يېتىش ئۈچۈن ۋاسىتە تاللاپ ئولتۇرمايدۇ، ئۇلاردا دوستلۇق ۋە
ساداقەتمەنلىكتىن سۆز ئېچىش-ئەسلا مۇمكىن ئەمەس. ناھايىتى
كۆپ قىزلار ئەمەل - مەنسەپ تەمەسىدە، پۇل، ياخشى تۇرمۇش كە-
چۈرۈشنىڭ تەمەسىدە يۇرۇدىغان بولۇپ كەتتى. ئۇلار قىزلاردىكى
قابىلىيەت ۋە ئىقتىدارنى پۇل - مالنىڭ كۆپ بولۇشى ۋە ئەمەلنىڭ
يۇقىرى بولۇشى بىلەن ئۆلچەيدىغان بولۇپ قالدى. ئۇلار ئەمەل -
مەنسەپنى ۋىجدانىغا، غۇرۇرىغا، ئار - نومۇسىغا، ئىززەت - نەپسە-
نىڭ دەپسەندە بولۇشى بەدىلىگە سېتىۋالىدىغان ھالەتكە يەتتى. ئە-
مەل - مەنسەپ، پۇل - مال، ياخشى تۇرمۇش ئۇلارنىڭ ياشاش مەق-
سىتى ۋە نىشانى، ئۇلار مۇشۇنى جەمئىيەتتىكى قىممەتسىز دەپ
قارايدۇ. ھاياتتا سىزدە ساغلام قىممەت قارىشى شەكىللەنگەندىلا،
ئۆزىڭىزنى ساغلام ئىدىيە، پاك نىيەت، توغرا دۇنيا قاراش يۇزلە-
نىشى بىلەن يېتەكلىيەلەيسىز، ئاق نانچى، ھارام تاماق، قارا نە-
يەت، ئىززەت - نومۇسىنى ساقلىمايدىغان، قىزلىق قىممىتىنى
يوقاتقان بولۇشتىن ساقلىنالايسىز. ئۆتمۈشتە ئۆتكەن شۇنچە كۆپ
ئاياللار نېمىشقا بۇگۈنگىچە مەشھۇر بولالىدى؟ ئۇلارنى نېمە ئۈچۈن
تا ھازىرغىچە بىز يادلاپ تۇرىمىز؟ چۈنكى، ئۇلار ئىنسانىي قەدىر -
قىممەت توغرىسىدا ساغلام تەربىيەنى قوبۇل قىلغان، ئۇلارنىڭ
قەلبىگە گۈزەل ۋە پاك نەقىش چېكىلگەن. بۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۆ-
مۈر بويى ئىنسانىيەت مەدەنىيىتىنىڭ گۈللىنىشى ئۈچۈن تەر
تۆككەن ۋە ھالال، پاك ياشاپ، ئۆزىنىڭ قەدىر - قىممىتىنى جە-
ئىيەتتىن، خەلقتىن تاپقان. شۇڭا، ئۇلارنىڭ نامىنى بىز دائىم
يادلاپ يۇرىمىز، ئېسىل خىسلەتلىرىدىن ئۈلگە ئېلىپ تۇرىمىز.
ھالبۇكى، تارىختا باشقىلارغا ئورا كولايدىغان، قارا نىيەت، ئاقنا-

چى، نومۇسىنى ھاقارەتلەشتىن كەلگەن راھەت تۇرمۇشنى ئۆزىنىڭ قىممىتى ھېسابلايدىغان نۇرغۇن ئاياللار ئۆتكەن، بىز ئۇلاردىن ھېچقاچان ئۇلگە ئالمايمىز. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلاردىن تارىختا ياماڭ ئاتاقلا قالغانكى، بۇ خۇددى يىرتىق كالاچقا قارىمىغىنىمىزدەك، نەزىرىمىزنى تارتالمايدۇ. چۈنكى، دانالار: «قارىغۇ بول، توكۇر بول، ياخشى نام قالدۇر. ياخشى نام قازىنىش چوڭ بايلىققا ئېرىشىشتىن مۇ ئەۋزەل» دەپ ھېكمەت قالدۇرغان ئەمەسمۇ. ئىنسانىي قەدىر - قىممەت چۈشەنچىسى قىزلىرىمىزنىڭ ئېڭىدا تولۇق شەكىللەنگەن بىلا، ئاندىن قىزلىق قەدىر - قىممەت قارىشى شەكىللىنىدۇ ۋە جەمئىيەتتە ھازىر ئېقىپ يۈرگەن ساختا قەدىر - قىممەت چۈشەنچىلىرىگە ئۇنۇملۇك تاقابىل تۇرغىلى، ئۇنى كاللىدىن سىقىپ چىقىرىۋەتكىلى بولىدۇ. ئۆزىڭىزنىڭ تىرىشچانلىقى ئارقىلىق جەمئىيەتتە قىزلىق قىممىتىڭىزنى يارىتالىسىڭىز، سىز ھەقىقىي مەنىدىكى قەدىرلىك قىزغا ئايلانغان بولىسىز. بىر كۈنى بىر تونۇشۇم ماڭا ئۆزى بىلەن بىر ئىدارىدە ئىشلەيدىغان بىر قىزنىڭ يېقىنىدا ئامېرىكىدا ئوقۇپ شۇ يەردە خىزمەت قىلىۋاتقان بىر يىگىت بىلەن توي قىلىپ ئامېرىكىغا چىقىپ كەتكەنلىكىنى، تولىمۇ تەلەيلىكلىكىنى، ئۇنىڭ قىزلىق قىممىتىنىڭ تولىمۇ يۇقىرى ئىكەنلىكىنى شۆلگەيلىرىنى ئېقىتىپ تۇرۇپ سۆزلەپ كەتتى. مەن ئۇنىڭدىن: «شۇ قىزنىڭ ئامېرىكىدا زادى قانچىلىك قىممىتى بارىدۇ؟» دەپ قايتىلاپ سورىدىم. «ئاداش، ئامېرىكا دېگەن دۇنيادىكى ئەڭ قۇدرەتلىك، ئەڭ تەرەققىي قىلغان دۆلەت تۇرسا، ئۇ يەرگە چىقىپ كەتكەن ئادەمنىڭ سېنىڭچە ھېچقانداق قىممىتى بولماسمۇ، ھېچبولمىغاندا بىزدىن بىر يېرى ئارتۇق بولىدۇ ئۇلارنىڭ، ئۇ دېگەن ئامېرىكا ئاداش، ئامېرىكا!» دەپ كۆپۈپ سۆزلەپ كەتتى. «ئامېرىكا بولسا نېمە بوپتۇ؟ ئامېرىكا جەمئىيىتىدە قىممەت يارىتالىسىڭ، شۇ يەردە ئۆزۈڭنىڭ بىر كىشىلىك ئىناۋىتىنى تىكلىيەلىسەڭ ئاز-

دىن قىممىتىگىنى ساقلىغان، قىممىتىگىنى ياراتقان بولسىمۇ، بۇ- مىسا ئۇ يەردە ياشىغانلىقىڭ نېمە ئەھمىيىتى بولسۇن؟» دېدىم مەن، يەنە: «مېنىڭچە ئۇنىڭ يەنىلا مۇشۇ يەردىكى ئۇرۇق - تۇغقانلىرى، دوست - يارەنلىرى تېلېفون ئۇرۇپ، ئەھۋال سوراپ قەدىرىنى قە- لىدۇ، بولمىسا يات ئەلدە تۇرۇپ قىممەت ياراتماقنىڭ مۇشكۈللۈ- كىنى بىر دېمە» دېدىم. ئۇ تونۇشۇم سۆزلىرىمگە تولۇق قايىل بولمىدى، ئەمما مەنمۇ بۇنىڭغا بەكلا ئۆكۈنۈپ كەتمىدىم، چۈنكى ئۇنىڭ قىزلىق قىممەت قارىشى ئەنە شۇنداق يۇزە ئىكەن، كېيىن چۈشىنىپ قالار، دېگەن ئۈمىدتىلا بولۇپ قالدىم. قىزلىق قىممە- تىڭىز قانداقتۇر تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەر ياكى شارائىتى ياخشى يەرلەرگىلا بەخشەندە قىلىۋېتىلگەن نەرسە ئەمەس، ئۇنى جەمئىيەت- تىن تاپسىز، ئۆزىڭىزنىڭ تىرىشچانلىقى ئارقىلىق يارىتىسىز، ئۆز ۋىجدانىڭىزغا يۈز كېلەلىگىنىڭىزدىلا ئاندىن بۇ قىزلىق قە- دىر - قىممەت گۆھىرى قولىڭىزدا بولغان بولىدۇ.

قىزلار ئۆز قەدىر - قىممىتىنى ئۆزى ئاشۇرۇشى كېرەك

بىر ئادەم ئۆزىگە خاس تۇرمۇش ئۇسۇلىغا ئىگە بولغاندىن سىرت، يۇرۇش - تۇرۇش، تاشقى قىياپەت جەھەتتىمۇ باشقىلاردىن پەرقلىنىپ تۇرىدۇ. بولۇپمۇ قىزلار بۇ جەھەتلەرگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلىدۇ، ئۇلار ئۆزىنىڭ قايىل قىلارلىق دەرىجىدىكى ئەۋزەل خاراكتېرى ۋە تاشقى قىياپىتى ئارقىلىقمۇ باشقىلاردا ياخشى تە- سىرات قالدۇرۇپ، ئۆزىنىڭ قەدىر - قىممىتىنى ئاشۇرۇشقا تىرە- شىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن زۆرۈر بولغان ئامىللارغا قۇلاق سېلىڭ:

1. ھەممە ئىش لايىقىدا بولۇشى كېرەك، يەنى ھەرقانداق ئىش - ھەرىكەتتە چەكتىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىك كېرەك. ھەرقانداق ئىشقا دۇچ كەلگەندە سەل سوغۇققان ھەم ئېھتىياتچان بولۇپ، ھەر خىل

سورۇنلاردا ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشى كېرەك. چەكسىز قايغۇ ۋە چەكسىز خۇشاللىق مۇھىتلىرىدىمۇ ئۆزىنى ئۇنتۇپ قالماسلىقى كېرەك. ھەر دائىم ئۆزىنى ئۆزى تەھلىل قىلىپ تۇرۇش، ئۆزىنىڭ كىشىلەردە قانداق تەسىرات قالدۇرغانلىقىنى ئويلاش كېرەك.

2. ھەر ئىشقا ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىنى يېتىلدۇرۇش كېرەك. ھەممىگە تەڭ ئېسىلىۋالمىغان، مۇقىم مەيدانى يوق كىشىلەرنىڭ قەدىر - قىممىتى بولمايدۇ. ھازىرقى كىشىلىك ھاياتنىڭ تاللىشىدا جانلىق، قەتئىي، زېرەك، ئىرادىلىك بولمىسا بولمايدۇ.

3. جاھاننىڭ رەپتارىغا كىرىۋالماسلىق كېرەك. قىزلاردا چوڭ قۇم ئۆزىگە نىسبەتەن تولۇق ئىشەنچ، ئۆزىگە خاس دۇنيا قاراش، قىممەت قاراش ۋە ئېستېتىك قاراش بولۇش كېرەك. باشقىلارنىڭلا رايىغا بېقىپ، ئۇلار نېمىنى قىلسا شۇنى قىلىپ، ئۆز رايىنى باشقىلارنىڭ رايىغا دەسسەتمەسلىك كېرەك.

4. ئەھۋالغا قاراپ ئىش كۆرىدىغان قابىلىيەت بولۇش، ئەمەلىي ئەھۋالغا قاراپ تەدبىر بەلگىلەش ھەم ھەل قىلغۇچ پەيتتە ھۆكۈم چىقىرالايدىغان قابىلىيەت بولۇش كېرەك.

5. ئۆز - ئۆزىنى كۆچەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. ئۆزىنى كەمسىتىدىغان، باشقىلارغا يۆلىنىۋالىدىغان ئىشلارنى تۇڭىتىپ ئۆزىگە قەتئىي ئىشەنچ ئاتا قىلىش كېرەك.

6. قەيسەر ئىرادە بولۇشى كېرەك. بۇ قىزلاردىكى ئۆزىنىڭ قەدىر - قىممىتىنى ئاشۇرۇپ ئۆزىنى قۇدرەت - تاپقۇزۇشنىڭ مۇھىم ئامىلى.

ئەي قىز، سىزنى سۆيىدىغان ئادەمنى قەدىرلەڭ

سىز يىگىت بولۇڭ ياكى قىز بولۇڭ، شۇنى ئېسىڭىزدە چىڭ تۇتۇڭكى، ئۆزىڭىز سۆيىدىغان ياكى سىزنى سۆيىدىغان كىشىلەرنى ئازابلىماڭ.

ئەمەلىيەتتە كۆپىنچە كىشىلەر ئۆزى ئەڭ ياخشى كۆرىدىغان كىشىسىنى كۆپ رەنجىتىپ كۆپ ئازابقا قويىدۇ. بۇنىڭ نېمە ئۈچۈنلۈكى نامەلۇم. بەلكىم، پىسخولوگىيە ئىلمىدىكى يۆلىنىۋېلىش ۋە تايىنىۋېلىش بولۇشى مۇمكىن ياكى ئازابنى يۆتكەش چارىسى بولۇشمۇ مۇمكىن. مەيلى نېمە سەۋەب بولسۇن، ئازابتىن كېيىنكى ئۇمىدسىزلىك، يالغۇزلۇق بوشلۇقىنى ھېچكىمنىڭ تولدۇرالماسلىقىنىڭ مۇمكىنلىكى پىسخولوگىيە ئىلمىدە خېلى بۇرۇنلا مۇئەييەنلەشتۈرۈلگەن.

مەيلى بۇ خىل ئازابلاش قانداق مەنىدە بولسۇن، سىزنىڭ سۆيگۈنىڭىزگە كەلتۈرگەن ئازابنىڭىز باشقىلارنىڭ ھەرقانداق شەكىلدە كەلتۈرگەن ئازابىدىن ئېغىر بولىدۇ. دېمەك، قىزىقارلىقى شۇكى، قارشى تەرەپ سىز سەۋەبلىك ئازابتىن تولغانغاندا، سىز قاتتىق ئۆكۈنۈشتىن تولغىنىپ كېتىۋاتقان بولسىز؛ سۆيگەن كىشىڭىز قانچە ئازابلانسا، سىزمۇ شۇنچە ئازابتا قالىسىز، بەزىدە سىزنىڭ ئازابىڭىز ئۇنىڭدىنمۇ ئېشىپ كېتىشى مۇمكىن. بەزىدە داۋاملىق تۇرده ئازابلاش ئۆز سۆيگۈسىنى مۆلچەرلىيەلمەسلىكتىن ياكى مۇقىملاشتۇرالماسلىقتىن بولۇشى مۇمكىن. ئازابتىن كېيىنكى ئۆكۈنۈش بۇنىڭغا ياردەم بېرىدۇ ۋە ئاستا ـ ئاستا چۈشىنىشكە، قارشى تەرەپنىڭ سۆيگۈسىنىڭ چىنلىقىغا ئىشىنىپ، ئۇنىڭغا بولغان سۆيگۈ ـ مۇھەببىتىنى مۇستەھكەملەيدۇ.

ئازاب قوش بىسلىق پىچاقتۇر، ئۇنى تېزلىك بىلەن چىقىرىپ قارشى تەرەپكە سانجىغىنىڭىزدا، ئۆزىڭىزنىڭمۇ شۇ تەن، شۇ روھىنىڭ بىر قىسمى ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىسىز.

ئازابلانماي ئۆتەي دېسىڭىز قارشى تەرەپنىڭ مۇھەببىتىگە ئىشىنىشنى بىلىڭ. ئۇنى ئازابلىمايمۇ كۆيۈنۈشكە، كۆڭۈل بۆلۈشكە تېخىمۇ كۆپ ھېسداشلىققا، سۆيۈشكە ئېرىشىدىغانلىقىڭىزنى بىلىڭ، سىزنى بەختلىك قىلالايدىغانلىقىغا ئىشىنىڭ، ئۇنىڭغا كۆڭۈل تۆرىڭىزدىن ئورۇن بېرىڭ، ئۇمۇ ھەم شۇنداق قىلىدۇ بەلكىم.

خۇشال ياشاي دېسكىز ئۆزىڭىز ئېرىشكەن ھەربىر خۇشاللىقنى قەدىرلەڭ.

قىزلار يىگىتلەرنىڭ خەتەرلىك تەرىپىنى قانداق بايقىشى كېرەك

پىسخولوگىيە ئالىملىرى تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، قىز - يىگىتلەر مۇھەببەتلىشىۋاتقان مەزگىلدە ئەگەر يىگىت قىزغا تۆۋەندىكىلەر ئىچىدىن بىر تۈرگە بىر تەرەپلىمە قاراشتا بولسا، يىگىتنىڭ مۇھەببىتىدە مەلۇم بىر خىل خەتەرنىڭ يوشۇرۇنغانلىقىنى بايقىغان.

1. قىزلارنىڭ مۇلايىم، ئىتائەتچان بولۇشىنى بىر تەرەپلىمە ياخشى كۆرۈش.

بۇ خىل يىگىتلەر ئادەتتە سەمىمي بولۇپ، قىز دوستىنىڭ خاراكتېرىگە ئالاھىدە ئېتىبار بېرىدۇ. مۇلايىم قىزلارنى كۆڭلىدىكى ئادەمى دەپ بىلىدۇ. بۇنىڭدىكى يوشۇرۇن خەۋپ قىز دوستىنىڭ باشقا يىگىتلەر بىلەن نورمال ئارىلىشىشىغىمۇ يول قويمايدۇ، قىز بۇنىڭغا كۆنمىسە رەنجىيدۇ. شۇنىڭ بىلەن قىز بۇنىڭغا بەرداشلىق بېرەلمەي ئاخىرقى ھېسابتا يىگىت بىلەن ئايرىلىپ كېتىشكە مەجبۇر بولىدۇ.

2. قىزلارنىڭ ئوچۇق مىجەزىنى بىر تەرەپلىمە ياخشى كۆرۈش.

بۇ خىل يىگىتلەر ئادەتتە ئوچۇق كېلىدۇ، شۇڭا ئۇ قىزدىن ئۆزىگە سەمىمي مۇئامىلە قىلىشىنى، ھەممە ئىشتا ئاق كۆڭۈل بولۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئەگەر يىگىت قىز دوستىنى سەمىمي ئەمەس، دەپ تونۇسا شۇ ھامان ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ كېتىدۇ، ئۇ چوشەندۈرۈشنىمۇ تەلەپ قىلمايدۇ.

3. قىزلارنىڭ گۈزەللىكىنى بىر تەرەپلىمە ياخشى كۆرۈش.

بۇ خىل يىگىتلەردە يالغۇز ئىگىلىۋېلىش ئىستىكى يۇقىرى

بولىدۇ، باشقىلاردىن ئېشىپ كېتىشنى ئويلايدۇ. ناۋادا قىز ئۇنىڭ ئارزۇسىغا خىلاپلىق قىلىپ قويسا قاتتىق ئۆچ ئالىدۇ.

4. قىزلارنىڭ ئەقىللىقلىقىنى بىر تەرەپلىمە ياخشى كۆرۈش.

بۇنداق يىگىتلەر مەسئۇلىيەتچان، ئىرادىلىك، پىلانلىق كېلىدۇ. دەسلەپ قىزلار بىلەن ئارىلاشقاندا قىزلارغا يارىدەم قىلىدۇ. بىراق ئىككى تەرەپنىڭ مۇناسىۋىتى قويۇقلاشقاندا، ئەگەر ئەقىل جەھەتتە قىزلار ئۆزىگە يەتمىسە ئۇنىڭ قىزغا بولغان قىزغىنلىقى سوۋۇيدۇ. ھەتتا سەۋرچان بولماسلىقتەك كەيپىيات شەكىللىنىشكە باشلايدۇ ـ دە، ئايرىلىپ كېتىدۇ.

5. قىزلارنىڭ مودا تەرىپىنى بىر تەرەپلىمە ياخشى كۆرۈش.

بۇ خىل يىگىتلەر مودىغا يېتىشىشنى ياخشى كۆرىدۇ، يېڭى نەرسىلەرگە ئالاھىدە قىزىقىدۇ. قىز دوستىنىڭ كىيىم شەكلى، چاچ پاسونى قاتارلىقلارغا ئالاھىدە دىققەت قىلىدۇ ھەم بۇ جەھەتتە پىكىر بېرىشنى ياخشى كۆرىدۇ. ئەمەلىيەتتە، ئۇنداق سىرتقى قىياپەتكە ئەھمىيەت بېرىدىغان يىگىتلەر ناھايىتى شۆھرەتپەرەس بولۇپ، ئەگەر بۇ جەھەتتە قىز ئۇنى رازى قىلالمىسا ئۇ شۇ ھامان قىزدىن ئاغرىنىدۇ.

6. قىزلارنىڭ قابىلىيىتىنى بىر تەرەپلىمە ياخشى كۆرۈش.

بۇ خىل يىگىتلەرنىڭ كۆپىنچىسى كەسپىتە كۆچلۈك، تۇر مۇشتا ئاجىز بولىدۇ، ئۆزىگە ناھايىتى ئىشىنىدۇ. بىراق قىز دوستىغا يۇقىرى پوزىتسىيەدە قارىمايدۇ، ئۇ ئائىلە ئىشلىرى جەھەتتە قىزلارغا يەتمەيدىغانلىقىنى ئېتىراپ قىلىدۇ. بىراق بۇ ئېتىراپ قىلىشتا بىر خىل مەغرۇرلۇق پوزىتسىيەسى بولۇپ، كۆڭلىدە يەنىلا بۇ جەھەتتىكى كەمچىلىكىنى ئېتىراپ قىلغۇسى كەلمەيدۇ. بۇ خىل يىگىتلەر سىزنىڭ تۇرمۇشتا ئۇنىڭغا «قارىغۇچى» بولۇشىڭىزنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئەگەر سىز ئائىلە ئىشلىرىدا ئۇنى قانائەتلەندۈرەلمىسىڭىز، ئۇ سىزنى ئايالىلىق قىممىتىنى يوقاتتى، دەپ سىزنى مەنسىتمەيدۇ ۋە سىزدىن ئاغرىنىدۇ.

قىزلار يىگىتىنى مۇھەببەتكە تويۇندۇرۇۋەتمەسلىكى كېرەك

مۇھەببەتتە ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچراش تۇرمۇشتا كۆپ كۆرۈلىدۇ، دەسلەپتە ئۇنىڭ بىلەن شۇنداقلا ئارىلىشىپ قويۇش نىيىتىدە باردى ـ كەلدى قىلغان بولسىڭىز، كۈنلەرنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئۇنىڭغا ئەسىر بولۇپ قېلىشىڭىز مۇمكىن. ئۇنىڭ سىز ئايرىلالمىغۇدەك چىرايى، ياخشى خىزمىتى ئورنى بولمىسىمۇ ئۇنىڭدىن كېچەلمەيسىز، ئۇنىڭ ئۈچۈن ھەرقانداق بەدەل تۆلەشكە تەييار تۇرىسىز. ئەلۋەتتە بۇنىڭ سەۋەبىنى ئۆزىڭىزمۇ بىلمەيسىز. مۇھەببەت تورىغا چۈشۈپ قالغان قىزنىڭ مۇھەببەتلىك تۇرمۇشى قارشى تەرەپكە بەدەل تۆلەشتىن باشقا نەرسە ئەمەس، تۆلەنگەن ھەم تۆلىنىۋاتقان شۇ بەدەللەر ئاخىردا شۇ قىزنىڭ ئورنىنمۇ تۆۋەنلىتىۋېتىدۇ، قارشى تەرەپ ئۇنىڭ شۇ بەدەلنى تۆلىشى ھەقلىقتەك تۇيغۇغا كېلىدۇ، ئادەت ئاخىردا مەجبۇرىيەتكە ئايلىنىپ قالىدۇ. شۇنى ئويلاپ باقتىڭىزمۇ، سىز تۆلىگەن شۇ بەدەللىرىڭىز ئارقىلىق ئۇنى پەقەت بىر مەزگىللا يېنىڭىزدا ساقلاپ تۇرالىشىڭىز مۇمكىن، چۈنكى ئۇ سىز تۆلىگەن بەدەللەر، قىسقىسى سىزنىڭ مۇھەببىتىڭىزگە تويۇندى، ئەمدى ئۇ يېڭىچە، ئۆزىنى بەدەل تۆلىتىدىغان مۇھەببەتكە ئىنتىلىدۇ. سىزگە تەكلىپىم شۇكى، يىگىتىڭىزگە بارلىق مۇھەببىتىڭىزنى بېرىۋەتمەڭ، مۇھەببەتنىڭ ئاز ـ ئازدىن، چوڭقۇرلىغىنى ياخشى. بۇنداق بولغاندا يىگىتىڭىز سىزنى تاشلاپ كېتەلمەيدۇ، چۈنكى سىز بەرگەن مۇھەببەتكە ئۇ تېخى قانمىدى ـ دە. ئەگەر سىز ئۇنى مۇھەببەتكە تويۇندۇرۇۋەتسىڭىز، ئۇ ئالدى ـ كەينىگە قارىماي كېتىپ قالىدۇ. بۇ چاغدا سىز ھەرقانچە يۇگۇرۇپ مۇ يېتىشەلمەيسىز، مۇھەببەتتە ھەرۋاقىت ئۆزىڭىزگە ئىگە بولالىشىڭىز كېرەك، شۇنداق بولغاندا مۇھەببىتىڭىز ئۇزاق داۋاملىدۇ.

شىدۇ، بولمىسا ئاقىۋەت مەغلۇبىيەت، ئاچچىق ياشلار بىلەن ئاخىرلىشىدۇ، خالاس.

توي قىلىش ھەرگىز ئويىنىشىدىغان ئىش ئەمەس

توي قىلىش ھەرگىزمۇ ئويىنىشىدىغان ئىش ئەمەس. توي قىلىشتىن ئىلگىرى سىز چوقۇم يىگىتىڭىزگە نىسبەتەن بىرقەدەر چوڭقۇر چۈشەنچە ھاسىل قىلىشىڭىز كېرەك. شۇنىڈىلا كەلگۈسى تۇرمۇشىڭىزدىن خاتىرجەم بولالايسىز. ئەگەر سىز يىگىتىڭىزنى ھەقىقىي چۈشىنىشىنى خالىسىڭىز، ئۇنىڭ بىلەن ئالاقە قىلىۋاتقان قىسقىغىنە مەزگىل ئىچىدە ئۇنىڭ ئەخلاقىنى چوقۇم بىۋاستە ۋە ۋاستىلىك ئۇسۇللار ئارقىلىق ياخشى كۆزىتىشىڭىز كېرەك.

1. ئۇنىڭ ئائىلىسىگە پات ـ پات بېرىپ تۇرمۇشقا مۇناسىۋەتلىك مەسىلىلەرنى، ھەتتا ئۇششاق ئىشلارغىچە ئىنچىكىلىك بىلەن كۆزىتىڭ. ئەگەر يىگىتىڭىزنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر شەخسىيەتچى، تەكەببۇر، كىشىگە بايلىق ۋە مەرتىۋىسىگە قاراپ مۇئامىلە قىلىدىغان كىشىلەر بولسا، ئۇنىڭ تۇرمۇش ئۇسۇلى ۋە ئىدىيەسى سىزدىن كۆپ پەرقلەنمىگەن تەقدىردىمۇ، بۇنداق ئادەم بىلەن مۇناسىۋەتنى داۋاملاشتۇرۇش ياكى داۋاملاشتۇرماسلىق توغرىسىدا ئويلىنىشىڭىزغا توغرا كېلىدۇ.

2. كۆزىتىش ئارقىلىق ئاتا ـ ئانىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنىڭ قانداقلىقىنى چۈشىنىپ قالىسىز، يىگىتىڭىزنى كېيىنكى تۇرمۇشىڭىزدا سىزدىن نېمىنى كۈتىدىغانلىقىنى بىلۋالالايسىز. پىسخولوگىيە ئالىملىرى: نۇرغۇن ئەرلەر ئەر ـ خوتۇنلۇق مۇناسىۋىتىنى ئورنىتىشتا روشەن ھالدا ئۆز ئاتا ـ ئانىسىنى ئۆرنەك قىلىشنى ئويلايدۇ. ئەگەر ئاتا ـ ئانىسى ئىناق، كۆڭۈللۈك ئائىلە بەرپا قىلغان بولسا، ئۇمۇ شۇنداق ئائىلە قۇرۇشنى ئارزۇ قىلىدۇ

ھەمدە كەلگۈسىدە ئۇ چوقۇم ياخشى بىر ئەر بولالايدۇ، دەپ كۆر-سەتكەن.

3. ئۇنىڭ دوستلىرى بىلەن كۆپرەك ئارىلاشسىڭىز ئۇلاردىن يىگىتىڭىزنىڭ زادى قانداق ئادەم ئىكەنلىكىنى بىلىۋالالايسىز. يە-نە ئۇنىڭ دوستلىرىغا بولغان مۇئامىلىسىنىمۇ كۆزىتىپ بېقىڭ، سەمىمىي، ئاق كۆڭۈل، كۆڭۈل - كۆكسى كەڭ ئادەم دوستلىرىغا ھەرگىز رەھىمسىزلىك قىلمايدۇ.

4. خىزمەتكە بولغان پوزىتسىيەسىنىمۇ كۆزىتىڭ. بۇ ئارقىلىق ئۇنىڭ ئۆز ئىشىغا پۇختا، تىرىشچان ئادەم ئىكەنلىكىنى ياكى يې-نىك، ئىشنى قولىنىڭ ئۇچىدىلا قىلىدىغان ئادەم ئىكەنلىكىنى بە-لگىلالايسىز. خىزمەتداشلىرىنىڭ يىگىتىڭىزگە قارىتا قانداق پىكرى بارلىقىنى ئاڭلاپ باققىنىڭىزنىمۇ زىيىنى يوق.

5. ئۇنىڭ ئۇشتۇمتۇت يۇز بەرگەن ئىشلارغا قانداق مۇئامىلە قىلىشىغا دىققەت قىلىڭ. مەسىلەن ئالايلۇق، ئىككىڭلار ۋېلىسى-پىتلىك سىرتقا ئويىنغىلى چىققاندا، بىرىڭلارنىڭ ۋېلىسىپىتىدىن چاتاق چىقىپ قالسا، ئاچچىقى كېلىپ ۋېلىسىپىتىنى تىللاپ، ئال-دىراپ - تېنەپ رېمونت قىلامدۇ ياكى سەۋرچانلىق بىلەن پۇختا رېمونت قىلامدۇ، مۇشۇ ئىشتا تۇتقان مۇئامىلىسىدىن ئۇنىڭ مە-جەزىنى بىلىۋالالايسىز. 107

6. ئۇنىڭ ئۆز - ئۆزىنى ئۆزگەرتىشكە ئەھمىيەت بېرىدىغان ياكى بەرمەيدىغانلىقىنى سىناپ كۆرۈڭ. سىز ئۇنىڭدىكى يېتەر-سىزلىكلەرنى يۇز - خاتىرە قىلماي كۆرسىتىپ بېرىپ، ئاندىن ئۇنىڭ ئىنكاسىنى ئاستا كۆزىتىپ بېقىڭ. پىكرىڭىزنى قوبۇل قە-لىپ كەمتەرلىك بىلەن ئۆزگەرتىۋاتقان ياكى ئۆزگەرتمەيۋاتقانلىقە-غا قاراڭ. ئەگەر ئۇ سىزنىڭ تەنقىدىڭىزگە پەرۋا قىلمىسا، بۇنداق ئادەملەر ئۆزۈمنىڭلا توغرا دەپىشىنى ياخشى كۆرىدۇ. ئۇ ھالدا تۇيۇ

قىلغاندىن كېيىن ھەممە ئىشتا ئۇنىڭ رايىغا باقمىسىڭىز، ئوت-تۇراڭلاردا ئاسانلا زىددىيەت كېلىپ چىقىدۇ.

7. ئۇنىڭ كۆڭلىنىڭ ياخشى - يامانلىقىنى كۆزىتىپ بېقىڭ. ئۇنىڭ بىلەن بىللە بولغان مەزگىللىرىڭىزدە، ئۇ چوقۇم سۆز ۋە ھەرىكەتلىرىدە ئۆزىنىڭ ھەقىقىي ماھىيىتىنى ئاشكارىلاپ قويىدۇ. ئۇ ئالدىغا ئويناقشىپ كەلگەن ئاسلاننى تېپىۋېتەمدۇ قانداق؟ ئاپ-تومبۇسقا ئولتۇرغاندا قېرى، ئاجىزلارغا، ئانا ۋە بالىلارغا ئورۇن بوشتىپ بېرەمدۇ - يوق... ئەگەر ئۇنىڭدا كۆيۈمچانلىقىنىڭ كەم-چىل ئىكەنلىكىنى بايقىسىڭىز، ئۇنداقتا ئۇنىڭ سىزنى چىن كۆڭ-لىدىن ياخشى كۆرىدىغان ياكى كۆرمەيدىغانلىقىنى ئويلىنىپ كۆ-رۈشىڭىزگە توغرا كېلىدۇ.

قىزلار توي قىلغاندىن كېيىن بۇنداق ئويلىماسلىقى كېرەك

ئائىلە راستتىنلا مۇھەببەتنىڭ قەبرىگاھىمۇ؟ سىز ياشلىق مۇ-ھەببىتىنى قانغۇچە سۈرگەن كىنوخانا، باغ، سەيلىگاھ، تۇغما-س كوچىلار، كىشىلەر نەزىرىگىمۇ ئېلىشمايدىغان ئەمما سىز ئۈچۈن قەدىرلىك بۇلۇڭ - پۇچقاقلار، ئىشقىلىپ سىزنىڭ تويدىن بۇرۇنقى مۇھەببەتلىك كۈنلىرىڭىز ئۈچۈن يېيىلغان چەكسىزلىكلەر تويدىن كېيىن بىردىنلا يوقاپ كەتكەندەك، ئىلگىرىكى شېرىن كۈنلەر ئەمدى كەلمەسكە كەتكەندەك ھېس قىلىسىز، نېمىلەرگىدۇر ئىچ-ىڭىز پۇشىدۇ، ئىلگىرىكى قاينام ھېسسىياتلىرىڭىز ئاستا - ئاستا يوقىلىۋاتقاندەك تۇيۇلىدۇ.

تۇرمۇشتا بىر قىسىم ئاياللار ئېرىنىڭ توي قىلىپ بىر مەز-گىلدىن كېيىن ئىلگىرىكى ئوتلۇق بېقىشلىرىنىڭ سۇسلىشىۋاتـ-

قانلىقىنى، ئىلگىرى ئاغزىدىن چۈشمەيدىغان گۈزەللىك تەرىپلە-
رىنىڭ يوقىلىۋاتقانلىقىنى، ئۇلار ئۇچىسىغا يېڭى كىيىم ئارتىۋال-
غان كۈنلىرىدىمۇ ئېرىنىڭ بىرەر ئېغىز يارىشىپتۇ دەپ ماختاش-
لىرى ئۈياقتا تۇرسۇن سەپسېلىپمۇ قويمىغانلىقىنى، ھەتتا ئېرى
ئۈچۈن گۈزەللىك ھەدىيە قىلماقچى بولغان بارلىق ياسىنىشلىرى-
نىڭ پەرۋاسىز قېلىۋاتقانلىقىنى ھەمىشە ئۆزى ئۈچۈن بېسىم قە-
لىپ، ئائىلىدە مۇھەببەت قالمىغاندەك ھېس قىلىشىدۇ. ئويلاپ
كۆرۈڭ، بىر ئايال ئۈچۈن ئۆزىنىلا ئويلاپ ئېرىنىڭ قەلب ئارخىپ-
لىرىغا نەزەر سالماسلىق نېمە ئاقىۋەت ئېلىپ كېلىدۇ؟

ئەمەلىيەتتە، مۇھەببەتتىكى تەلەپ ئاياللارغىلا خاس ئەمەس،
ئەرلەرمۇ مۇھەببەتنىڭ كۆيۈنۈشلىرىگە، پەپلەشلىرىگە موھتاج،
سۆيگۈ ۋە نىكاھ ھەرگىز تىنچ كۆل سۈيى ئەمەس، ئۇنىڭمۇ مۇش-
كۈلات داۋانلىرى بولىدۇ، داۋاننى تەنھالىقتا بېسىپ بولمايدۇ. ھە-
قىقىي مۇھەببەت، نىكاھ دەل مۇشۇ داۋاندا سىنىلىدۇ. شۇنداق،
قول ـ قولغا، يۈرەك ـ يۈرەككە تۇتاشقاندىلا نى ـ نى داۋانلار ئار-
قىغا تاشلىنىپ، گۈزەل ھايات ئايىغىمىزدا پەيدا بولىدۇ.

شۇنداق، سىزنىڭچە سۆيگۈ داۋاملىشىشى كېرەك. ئۇنداقتا سىز
تويدىن كېيىن مۇھەببەت ئۈچۈن زېھنىڭىزنىڭ نەچچە پىرسەنتىنى
ئاجراتتىڭىز؟ يارىتىۋاتقان تۆھپە، قىلىۋاتقان سەمىمىيلىكلىرى-
ڭىز ئارىسىدىن ئۇنىڭغا قانچىلىك ئورۇن بەردىڭىز؟ بىلىشىڭىز
كېرەككى، مۇھەببەت ۋە نىكاھ ئەر ـ ئايالنىڭ ئورتاق پەرۋىشىدىن
كۆكلەيدۇ. مۇھەببەت داتلاشماس پولات، ئۆزگەرمەس قېلىپ ئە-
مەس. ئىنسان رېئاللىقنى ئۆزگەرتكۈچى ئىكەن، ئەلۋەتتە سۆيگۈ-
نىڭ بەڭباش ئېقىنلىرىنى تىزگىنلەپ، كۆڭۈل ئېتىزلىرىغا باش-
لىۋېلىش ئۇنچە تەس ئەمەس، چېچەن، پىشقان ئايالار ئەرلەرگە
قانداق مۇئامىلە قىلىشنى ئوبدان بىلىدۇ. ئۇلار ئايالىق شەرم ـ

هايا، ئەلسياقى ياسىنىشلىرى بىلەن ئەرلەر ئالدىدا ئۆز سالاپەت ۋە سېھرىي كۈچىنى ياراتسا، ئىچكى دۇنياسىدا تاۋلىغان چىن ساداقەت، سەمىمىيلىكى بىلەن ئەرلەرنىڭ سۆيگەن جورىسىغا ئايلىنىدۇ، مۇھەببەتنىڭ نېمىلىكىنى بىلمىدىغان ئايال ئۆزىنى يوقىتىپ قويۇشنىڭ ئاقىۋىتىدىن ئايرىلىش ئىكەنلىكىنى ئوبدان بىلىدۇ، شۇڭلاشقا ئۇلار توختىماي ئۆزىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ بارىدۇ، تەربىيەلەيدۇ، ئايالىلارغا خاس ئىدىيە تەلىپۈنۈشلىرى ئۇلارغا هاياتلىق ۋە سېھرىي كۈچ ئاتا قىلىدۇ، نەتىجە ئۇلارنى ئۆزى سۆيگەن ئەرلىرىنىڭ قەدىرلىشىگە، مۇھەببىتىگە نائىل قىلىدۇ، ئۇلارنى قارىغايغا ئوخشاش بەردەملىككە ئايلاندۇرىدۇ.

ئائىلىنىڭ گۈمرانى قەلب گۈمرانلىقى، يەنى مۇھەببەت گۈمرانلىقىدىن باشلىنىدۇ. سېھرىي كۈچكە باي، پىشقان ئايالىلار دىن بولماقچى بولسىڭىز تۇرمۇشنى سۆيۈڭ، تۇرمۇشنى بىلىڭ، كۆپرەك ئۆزىڭىزگە سوئال قويۇڭ، ئايالىلىق خىسلەتلىرىڭىزنى قەدىرلەڭ، ئېرىڭىزنىڭ قەلب دۇنياسىدىن كېلىۋاتقان سادالارغا سەگەكلىك بىلەن قۇلاق سېلىڭ، شۇ چاغدا «ئائىلە مۇھەببەتنىڭ قەبرىگاهى» دېگەن جۈملىنى سەپسەتىگە ئايلاندۇرالايسىز!

سۆيگۇ ۋە ھىجران بايانلىرى

ھاياتلىقنىڭ گۈلى بولغان قىز

ھاياتلىقنىڭ گۈلى بولغان قىز شۇنى بىلىڭكى، بىلمەسلىك ئەيىب ئەمەس، تىرىشماسلىق ئەيىب؛ تىلسىزلىق ئەيىب ئەمەس بىلمىسلىك ئەيىب؛ سەتلىك ئەيىب ئەمەس، نادانلىق ئەيىب؛ تېرە قارىلىق ئەيىب ئەمەس، كۆڭلى قارىلىق ئەيىب؛ ياسىنىش ئەيىب ئەمەس، چاكىنىلىق ئەيىب؛ ياۋاشلىق ئەيىب ئەمەس، ئىقتىدارسىزلىق ئەيىب؛ قەتئىيلىك ئەيىب ئەمەس، جاھىللىق ئەيىب؛ ئۆزىگە ئىشىنىش ئەيىب ئەمەس، شەخسىيەتچىلىك ئەيىب؛ جانلىقلىق ئەيىب ئەمەس، شاللاقلىق ئەيىب؛ سەگەكلىك ئەيىب ئەمەس، گۇمانخورلۇق ئەيىب؛ سۆزمەنلىك ئەيىب ئەمەس، مۇغەمبەرلىك ئەيىب؛ ئەي ھاياتلىقنىڭ گۈلى بولغان قىز، سىز يەنە شۇنى بىلىشىڭىز كېرەككى، بىر قېتىم ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچرىسىڭىز، تۇرمۇشنى چۈشىنىشىڭىز بىر قېتىم چوڭقۇرلىشىدۇ؛ بىر قېتىم خاتالاشسىڭىز، كىشىلىك تۇرمۇش ئېڭىڭىز بىر بالداق يۇقىرى كۆتۈرۈلىدۇ؛ بىر قېتىم بەختسىزلىككە ئۇچرىسىڭىز، دۇنيا توغرىسىدىكى بىلىشىڭىز بىر دەرىجە پىشىپ يېتىلىدۇ؛ بىر قېتىم ئازاب چەكسىڭىز، مۇڭۇپپەقىيەتنىڭ يولىنى بىر قېتىم مۇكەممەللەشتۈرۈڭالسىڭىز. مۇشۇ مەنىدىن ئېيتقاندا، تۇرمۇشىڭىزنى شاد ـ خۇراملىق ئىچىدە ئۆتكۈزۈشنى ئويلىسىڭىز، ئالدى بىلەن مەغلۇبىيەت، بەختسىزلىك، ئوڭۇشسىزلىق ۋە ئازاب ـ ئوقۇبەتكە توغرا قارىشىڭىز كېرەك ھەم ئۆزىڭىزنى ۋە ئۆزگىنىمۇ قەدىرلەشنى بىلىشىڭىز كېرەك. ئىنسانىنىڭ قەدىر ـ قىممىتى ـــ ئۆزىنىمۇ، ئۆزگىنىمۇ قەدىرلەشتە.

ئەي قىز، ئانىڭىز سىزگە مۇنداق دېگەنمۇ

ئەي قىزىم، ئىپپەت ــ ۋىجدانىي پاكلىق، نومۇس، ھايا دېگەن-لىكتۇر. قىزلارنىڭ تەبىئىتىگە خاس پاكىزلىق، ھايا، نەپىسلىك، زىبالىق، ھوشيارلىق كەبى پەزىلەتلەر ئۇلارنىڭ ھۆسنىگە ھۆسن، لاتاپىتىگە لاتاپەت قوشىدۇ. قىزنىڭ ھۆسنى يېرىم بايلىق، ئەقلى بولسا خەزىنە. ئۇلۇغ ئالىم ئىبن سىنا: «ئىنسانىدا مەڭگۈ تۇرىدىغان ھۆسن ۋە لاتاپەت ھايا بىلەن ئىپپەتتۇر، ھاياسىز يۈز جانسىز جەسەت كەبىدۇر» دېگەنىدى. دەرھەقىقەت، ئادەمنى ئۆزىگە تارتىدىغان، ئىسسىق كۆرسىتىدىغان نەرسە ــ قىزلارنىڭ ھايا ۋە ئىپپىتىدۇر. ھايا ۋە ئىپپەتنى ئۆزىدە مۇجەسسەملىگەن قىز ھامانەم ھەقىقىي ئىنسانلىق خاراكتېرىنى يېتىلدۈرەلەيدۇ.

ئەي قىزىم، قىزلارنىڭ ئەڭ گۈزىلى ھايا ۋە ئىپپەت پەردىسىگە ئورالغىنىدۇر. ھەقىقەتەنمۇ قىزلار قەلەم قاش، شەھلا كۆز، ئۇزۇن چاچ، كېلىشكەن، گۈزەل بولسىمۇ شەرم ـ ھايالىق بولمىسا، ئۇلارنى ھېچكىم گۈزەل دېمەيدۇ. ئىپپەتلىك قىز دېگەندە، كۆز ئالدىمىزغا تەبىئىتى مۇلايىم، ئەقىل ـ پاراسەتلىك، ھايالىق، نومۇسچان ئاتا ـ ئانىغا مېھرىبان، قېرىنداشلىرىغا كۆيۈمچان، چوڭ ـ كىچىكلەرگە ئېتىبارلىق قىز نامايان بولىدۇ ۋە بۇنداقلار كۆزىمىزگە چىرايلىق، يېقىملىق كۆرۈنىدۇ. ھايا كىشىلەرنى يامان يولدىن قايتۇرغۇچى ۋە ياخشىلىققا ئۈندىگۈچىدۇر. كىمنىڭ ھاياسى بولمىسا، شۇنىڭ ئۈيىتى بولمايدۇ ۋە بارچە قەبىھ ئىشلارنى قىلىشتىنمۇ يانمايدۇ.

ئەي قىزىم، كىشى خاپا بولۇپ تۇرغان ۋاقىتىدا مەسىلە سورىما، ئەگەر سېنىڭ خاپا بولۇپ تۇرغان ۋاقىتىڭدا بىراۋ مەسىلە سورىسا، سۆزىگە قاراپ جاۋاب بەر، ئەقلىڭ يەتمەس سۆزنى سۆزلىمە، كۆچۈڭ يەتمەس ئىشقا ئېسىلما، ھەر ئىشتا ئوتتۇرا ھالىنى كۆزدە

تۇتۇش كېرەك. جامائەت بار يەردە، مەجلىستە بىرىگە سۆزۈك بىرىلىسا، ئاشكارا سۆزلە، زۆرۈر بولمىسا، پىچىرلاپ سۆزلىشىشنىڭ ھېچ پايدىسى يوق، ھەر تۈرلۈك سۆزنى ئاڭلىساڭ گويا كى ئاجىز لىقتىن كۆچلەنگەندەك ئاڭلىغىن. بۇ سۆزلەر مەيلى كېرەككە كەلسۇن ـ كەلمىسۇن، جېنىڭ، تېنىڭ بىلەن ئاڭلا. چۈنكى، سۆز بىر سەدەپكە ئوخشايدۇ، ئۇ كۆڭۈل دەريا سىدىن چىقىدۇ.

ئەي قىز، سىز ئانا بولغاندا قىزىڭىزغا مۇنداق دەڭ

ئەي قىزىم، تىل بىلەن يۈرەك ياخشى بىلەن يامانلىقنىڭ بۇلىقى. بۇ ئىككىسى ياخشى بولسا ئادەمنىڭ بەختلىك ۋە ياخشى بولىدۇ؛ بۇ ئىككىسى يامان بولسا، ئادەمنىڭ يامانلىق ۋە بەختسىزلىكتىن خالىي بولالمايدۇ.

بۇنداق بولۇشىدىكى سەۋەب: تىل ـــ يۈرەكنىڭ جارچىسى. يۈرەك نېمىنى ئويلىسا، تىل شۇنى سۆزلەيدۇ، كۆڭۈلگە كەلگەننى ئالەمگە ئايان قىلىدۇ. كىشىلەر سۆزگە ئۇستىلىقى بىلەن ماختانسا، سەن سۈكۈت قىلىش بىلەن ماختان، ھەر نەرسىنىڭ دەللىلى بار، ئەقىلنىڭ دەللىلى ـــ پىكىر، پىكىرنىڭ دەللىلى ـــ سۈكۈتتۇر. سەن سۈكۈت قىلىش ئارقىلىق ئۆز مەقسىتىڭگە يېتەلەيسەن، سۆكۈتتىن بىراقلاشساڭ مەغلۇبىيەت سېنى قارشى ئالىدۇ.

بىر ئاننىڭ قىزىغا قىلغان نەسىھەتى

بىر ئانا قىزىنى ئەرگە بەرگەندىن كېيىن مۇنداق نەسىھەت قىلغانىكەن:

ئەي قىزىم! بۇگۈندىن باشلاپ بىزنىڭ قولىمىزدىن كەتتىڭ، باشقا بىر ئادەمگە يارۇ ـ يولداش بولدۇڭ، سەن ئۇچۇن بەخت ـ ئامەت تىلىگۈچى ئاناڭ تەرىپىدىن سۆزلەنگەن ئۇشبۇ نەسىھەتلەرنى

مەھكەم ئېسىڭدە تۇتقايسەن ۋە مۇمكىن بولغاندا پايدىلىنارسەن.

قىزىم، ئېرىڭ دۇنيا سەپىرىدە ئۆزىگە يولداش، قايغۇدا بىللە قايغۇرغۇچى، شادلىقتا بىللە شادلانغۇچى يولداش بولۇش ئۈمىدى بىلەن سېنى قوبۇل قىلدى، ئۇنىڭ ئۈمىدىنى ئەسلا يەردە قويمىغايسەن، ئۇ ھەر ۋاقىت سەندىن رازى بولۇپ ياشىسۇن.

قىزىم، تېز كۈنلەردە ئائىلە قۇرۇشقا كىرىشسەن، ئائىلە قۇرۇشتا ئېتىبارغا ئېلىشقا كېرەك بولغان نۇرغۇن نەرسىلەر بار. ئېرىڭنىڭ يېقىنلىرى، بولۇپمۇ قېيىنئاناڭ، قېيىنئاتاڭنى ھۆرمەت قىل. ئۇلارنى ئۆز ئاناڭ، ئۆز ئاتاڭدەك كۆر. ئۇلارنىڭ بالىلىرىنى تۇغقانلىرىڭ ھېسابلا، قېيىنئانا، قېيىنئاتاڭنىڭ نەسىھەتلىرىگە ئەمەل قىل. مۇشۇ يېڭى تۇغقانلىرىڭنىڭ مىجەز - خۇلقىنى بىلىۋالۇ ۋە شۇنىڭغا قاراپ مۇئامىلە قىل، ئۇلار بىلەن يامانلىشىپ قېلىشتىن ساقلان، چۈنكى ئۇنىڭ ئېغىرلىقى ئېرىڭنىڭ ئۈستىگە چۈشىدۇ. سەندىن ئۆتسە يېقىنلىرىڭنىڭ كۆڭلىدە قالار، ئۇلاردىن ئۆتسە سەندىن قىزغىنار. بۇنىڭ قايغۇسى بىلەن ئېرىڭ تاماقتىن قالار ۋە ئاخىر كېسەل بولۇپ قالار. ئەرلەر ئۆز كەسپىنى ياخشى قىلىش ئۈچۈن كۆڭلىنىڭ شاد، تىنچ بولۇشىغا موھتاجدۇر، ئائىلىدە ئازراق قايغۇ بولسا ئۇلارنىڭ كەسپىگە تەسىر يېتەر.

قىزىم! ئېرىڭدىن ھېچقانداق سىرىڭنى يوشۇرما، ئېرىڭدىن باشقا بىرىگە سىر ئېيتما. باشقىلارنىڭ ئالدىدا ئېرىڭگە قارشى گەپ قىلما، چىرايىڭنى تۇرمە. ئەرلەر خوتۇنلىرى تەرەپتىن بولغان ئەڭ زور كەمچىلىكلەرنى كەچۈرەلەيدۇ، ئەمما باشقىلارنىڭ ئالدىدا ئازراقلا نەرسىنمۇ ئىچىگە سىغدۇرالمايدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن بۇ ھەقتە ئۇلار ئەيىبلىك ئەمەس. ئەگەر يارىماس ئادىتى بولسا، ئۇنى تۇزىتىش ئۈچۈن كۆڭلىنى ئاغرىتمايدىغان ئىش تۇت.

قىزىم، ئېرىڭ ياقتۇرمىغان ئىشلاردىن، كۆڭلىگە كېلىدىغان ئادەتلەردىن يىراق بول. ئۇنىڭ غەزىپىنى كەلتۈرىدىغان ئىشلارنى قىلما، ئېرىڭنىڭ مېلىنى ئاسراپ تۇت، ئىسراپ قىلما.

قىزىم، ئۆيۇڭ تەرتىپلىك، ھەر نەرسە ئۆز جايىدا بولسۇن. بالىلىرىڭنى ئېرىڭگە ئامراق، ئېرىڭنى بالىلىرىڭغا كۆيۈمچان قىلىشقا تىرىش. ئاتىلارنىڭ بالىلار بىلەن ئۆزىنى خۇش قىلىشى ئۇلار بىلەن بىللە بولۇشىغا مۇناسىۋەتلىك. بالىلىرىنى سۆيىدىغان ئەرلەر كۆپ ھاللاردا ئىنسابلىق بولىدۇ ۋە بالىلىرى بىلەن ئۆزىنى خۇشال قىلىپ باشقا مۇناسىۋەتسىز نەرسىلەرگە كۆز سالمايدۇ.

قىزىم، بۇ ئېيتقان سۆزلىرىمنى بەجا كەلتۈرۈش ئەقىللىك، تەربىيەلىك خوتۇنلار ئۈچۈن ئېغىر ئىشلاردىن ئەمەس. ئەقىللىك خوتۇنلار كۈچلۈكلەر كۈچى بىلەن قىلالمىغان ئىشلارنى ئەقلىگە تايىنىپ قىلالايدۇ.

قىزىم، بەزى ۋاقىتلاردا ئەرلەر خوتۇنلىرىغا نىسبەتەن تۆۋەن كۆرۈش خاھىشىدا بولىدۇ. دەل شۇ چاغدا مۇشۇ ۋاقىتنى پۇرسەت بىلىپ ئۇنىڭ توغرا بولمىغان ئەيىبلىرىنى سۆزلۈگۈڭ كېلىدۇ، لېكىن بۇنداق چاغدا بۇ ھەققىدە ئازراق سۆزلە.

قىزىم، ئائىلە ھەر ۋاقىت نېمەت ئەمەستۇر، بەزى چاغلىردا زەھىرى، تىكىنى، نەيزىلىرى بولىدۇ. ئېرىڭ بىلەن ئاراڭغا سوغۇقچىلىق چۈشسە ئېغىر - بېسىقلىق بىلەن سۆزلە، قىزىرىشما، چىرايىڭنى ۋە ئاۋازىڭنى ئۆزگەرتمە، ھۆرمەت قىل، ئۇ ھەرقانچە ئاچچىقلانسىمۇ قارشى سۆز قىلما. ئەڭ ياخشى خوتۇن ئەرلەرنىڭ ئالدىدا ئۆزىنى ئەركىن تۇتۇپ، ئاچچىقىغا ھاي بەرگەن خوتۇندۇر.

قىزىم، بالاڭ بولسا ئۇلارنىڭ تېنىنى ئاسرا، مەكتەپكە بارغۇچە ئەقلىي جەھەتتە تەربىيە قىل، ياخشى قىلىقلارغا ئادەتلەندۈر.

قىزچاق، ئانىڭزنىڭ مىجەزىنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنماڭ

بىز بىر قىسىم قىزلارنىڭ ئانىسىدىن ئاغرىنىپ، ئۇلارنى بەك قۇسۇرچى، زوراۋان، شەخسىي تۇرمۇشىمىزغا چات كىرىۋالىدۇ،

كىچىككىنە ئىشلار ئۇچۇنمۇ ئاچچىقلىنىپ چىچىلىپلا كېتىدۇ، بىزنى پەقەت چۈشەنمەيدۇ، ئۇلار بىلەن پىكىر ئالماشتۇرماق تەس، دەپ ئانىسىدىن ئاغرىنىدىغانلىقىنى ئۇچرىتىپ تۇرىمىز. ئۇلار ئانىسىنىڭ ئالدىدا ئۆزىنى قانداق تۇتۇشنى بىلمەيدۇ. بىز تۆۋەندە قىزلارنىڭ ئانىسى بىلەن ئىناق ئۆتۈشتە دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك بىرقانچە نۇقتىلار ئۇستىدە توختىلىپ ئۆتىمىز.

1. ئانىڭىزنىڭ سىزدىن خاپا بولۇشىدىكى سەۋەبنى بىلىۋېلىشىڭىز كېرەك. نۇرغۇن پىسخولوگلار قىزلارنىڭ يېتىلىشكە قەدەم قويغان مەزگىلى ئۇلارنىڭ ئەڭ خەتەرلىك مەزگىلى، چۈنكى يېتىلگەن قىزلار ئۆزى دۇچ كەلگەن زىددىيەتلەرنى چۈشىنىدۇ، پىشىپ يېتىلمىگەن قىزلارنى باشقىلار ئاسانلىقچە كەچۈرمەيدۇ، ئۇلارمۇ دائىم باشقىلاردىن خاپا بولۇپ يۈرىدۇ، دەپ قارايدۇ. قىزلار بىلەن ئانىلار ئوتتۇرىسىدىكى بەزى توقۇنۇشلار دەل مۇشۇ خىل پىسخولوگىيەلىك سەۋەبكە ئاساسەن كېلىپ چىقىدۇ. شۇڭا، قىزلار ئۆزىنىڭ ئەمدى كىچىك ئەمەسلىكىنى، بەڭباشلىق قىلىشقا بولمايدىغانلىقىنى بىلىشى لازىم.

2. ئانىڭىزنىڭ مىجەزىنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنماڭ. ئانىڭىز بىلەن ئوتتۇراڭلاردىكى توقۇنۇشتا بەزىدە ئانىڭىزنىڭ توغرا بولمىغان بولۇشى مۇمكىن. لېكىن سىز بالىسى بولۇش سۈپىتىڭىز بىلەن ئانىڭىزنىڭ مەلۇم ئادەتلىرىنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنسىڭىز، تېخىمۇ چوڭ توقۇنۇشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىسىز. شۇڭا، ئانىڭىزنىڭ سۆز ـ ھەرىكەتلىرى ئېغىر ئاقىۋەتلەرنى كەلتۈرۈپ چىقارمىسىلا، ئۇنىڭ تۇرمۇش ئۇسۇلىغا ھۆرمەت قىلىسىڭىز بولىدۇ. يەنە بىر جەھەتتىن ئېيتقاندا، ئانىڭىزنىڭ قارارىغا ھۆرمەت قىلغانلىقىڭىز ئانىڭىزنىڭ ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلغانلىقىڭىز ۋە ئۇنى ئېتىراپ قىلغانلىقىڭىز بولىدۇ.

3. ئانىڭىزنىڭ تۇرمۇش ئۇسۇلىدىكى مۇۋاپىق تەرەپلەرنى قوبۇل قىلىشىڭىز كېرەك. ئانىڭىز ئانا بولغانلىقى ئۈچۈن سىزگە قارى-

116

غاندا مول تۇرمۇش تەجرىبىسىگە ئىگە. شۇڭا، ئادەتتە ئۇنىڭ بەزى تۇرمۇش ئۇسۇللىرىنىڭ مۇۋاپىق تەرىپى بولىدۇ، ھەتتا بەزىدە ئا-نىڭزىنىڭ تۇرمۇش ئۇسۇلى پۈتۈنلەي توغرا بولىدۇ. شۇڭا ئانىڭز-نىڭ مۇۋاپىق ئەيىبلەشلىرىنى سەمىمىيلىك بىلەن يۈمشاق پوزىت-سىيەدە تۇرۇپ بىر تەرەپ قىلسىڭىز، كېيىن ئانىڭز ئۆز گېپىدە چىڭ تۇرۇۋالماسلىقى مۇمكىن.

4. خورلۇق ھېسسىياتىدا بولماسلىقىڭىز لازىم. يېشىنىڭ چو-ڭىيىشىغا ئەگىشىپ قىزلارنىڭ غۇرۇرى، شۇنداقلا مۇستەقىللىق ئېڭىمۇ كۈندىن - كۈنگە كۈچىيىپ بارىدۇ. ئۇلار ئۆزى قىلغان ئىشنى باشقىلارنىڭ ئەيىبلىشىنى خالىمايدۇ. شۇڭا، ئۇلارنىڭ مە-لۇم ئىش - ھەرىكەتلىرىگە باشقىلار ئارىلاشسا، ئارىلاشقۇچى ئۆزى-نىڭ يېقىن كىشىسى بولسىمۇ خورلۇق ھېس قىلىدۇ. قىزلار شۇنى بىلىشى لازىمكى، ئانىڭزنىڭ سىزنىڭ ئىشلىرىڭىزغا ئارىلىشىشى ھەرگىزمۇ سىزنى خورلۇققا قويۇش ئۈچۈن ئەمەس. بۇ ئۇنىڭ ئۆ-زىگە ئادەت بولۇپ كەتكەن سىزگە بولغان ھامىيلىقىنىڭ تەبىئىي داۋامىدۇر. شۇڭا، مۇشۇنداق چاغدا قىزلار خورلۇق ھېسسىياتىدا بولۇپ قالماسلىقى لازىم. خورلۇق ھېسسىياتىدا بولۇپ قالماسلى-نىڭ يەنە بىر چارىسى ئانىنىڭ ئەيىبلىشىگە بەكمۇ ئەستايىدىل قاراپ كەتمەي، مەن مەڭگۈ ئانامنىڭ يۇرىكىنىڭ بىر پارچىسى دې-گەندەك ئىبارەت توغرا ھېسسىياتتا بولۇش لازىم.

5. ئانىڭز بىلەن ھەق - ناھەقنى ئايرىمەن دەپ يۇرمەڭ. بەزى قىزلار ئانىسىنىڭ ئەيىبلىشىگە ئۇچرىغاندا ئاچچىقىنى باسالماي، مېنىڭ پىكرىم توغرا تۇرسا، ئانام ماڭا ئۇۋال قىلامدۇ، دەپ ئانىسى بىلەن ھەق - ناھەقنى ئايرىماقچى بولىدۇ. ئەمەلىيەتتە، ئانىلار بە-لەن قىزلار ئوتتۇرىسىدىكى نۇرغۇن توقۇنۇشلار تەبىئىي ھەل بو-لۇپ كېتىدۇ. ئەگەر ھەق - ناھەقنى چوقۇم ئايرىمەن دەيدىكەن، ئۇنداقتا ھەق - ناھەقنى ئايرىش تۇگىمەيدۇ. مۇشۇنداق كېتىۋەر-

گەندە، ئۇنىڭ ئاقىۋىتىنى يېغىشتۇرۇۋالغىلى بولمايدۇ. شۇڭا، قىزلار يۇقىرىقى تەرەپلەرگە دىققەت قىلىشى ئىنتايىن زۆرۈر.

قىزچاق، مۇھەببەتنىڭ مەنىسىنى بىلەمسىز

بىر كۈنى دوستۇمدىن، ئەگەر ساڭا ئۇچ كىشى بىرلا ۋاقىتتا مۇھەببەت ئىزھار قىلسا، بۇلارنىڭ بىرىنچىسى سېنى تاماققا تەكلىپ قىلىشقا، ئىككىنچىسى ساڭا گۈل تەقدىم قىلىشقا، ئۈچىنچىسى سېنى مەدھىيەلەپ شېئىر يېزىشقا ئامراق بولسا، بۇلارنىڭ ئىچىدە قايسىسى بىلەن مۇھەببەتلىشىشنى خالايسەن؟ دەپ سورىدىم.

— ھېچقايسىسى بىلەن مۇھەببەتلىشىشنى خالىمايمەن.

— ئەگەر بۇ ئۈچى بىر ئادەم بولۇپ قالسىچۇ؟

— ئۇنداقتا ئويلىشىپ بېقىشقا بولىدۇ.

— ئەمىسە سېنى بۇ كىشىگە ماقۇل بولدى دەيلى، بۇ كىشى بەلەن بىرگە 10 يىل تۇرمۇش كەچۈرىدۇك دېسەك، كېيىنچە ئۇ ساڭا گۈل سوۋغا قىلىپ، ساڭا ئاتاپ شېئىر يېزىشنى، سېنى دائىم تاماققا تەكلىپ قىلىشنى ئارتۇقچە ھېس قىلىپ، بۇ ئىشلاردىن بەرىنى قىسقارتىشنى ئويلاشسا، سەن ئۇنىڭ قايسى تۇرنى قىسقارتىشنى خالايسەن؟

دوستۇم بىرئاز ئويلىنىپ تۇرۇپ:

— سىرتتا يېمەسەمغۇ بولار، — دېدى.

— يەنە 10 يىل ئۆتۈپ كەتتى دېسەك، ئۇ كىشىگە قېرىلىق يەتتى، دائىم گۈل تەقدىم قىلىش، شېئىر يېزىش ئۇنىڭغا ئېغىر كېلىدىغان بولۇپ قالدى. ئۇ يەنە بىر تۇرنى قىسقارتىشنى ئويلىدى، ئۇنىڭ قايسى تۇرنى قىسقارتىشنى خالايسەن؟ — دەپ سورىدىم.

— ئۇنداقتا شېئىر يازىدىغاندىن ۋاز كېچەي.

ـــ ئۇنداقتا سەن ئىككىنچى كىشىنىڭ تەلىپىنى قوبۇل قىلـ
دىڭ، سەن ئاۋۋال بۇ ئۇچ ئادەمنىڭ تەلىپىنى رەت قىلىمەن دېگەن
بولساڭمۇ، ئاخىردا يەنىلا گۇل تەقدىم قىلىشقا ئامراق كىشىنى
تاللىدىڭ.

مەن ئۇنىڭغا شۇنداق دېدىم ـيۇ، ئويلىنىپ قالدىم.

بۇ ئەسلىدە مۇھەببەتنىڭ كۇچى ئىكەن، بىر كىشىگە نىسبەتەن
سىزدە مۇھەببەت چوڭقۇرلىغانسېرى ئۇنىڭدىن تەلەپ قىلىدىغىنىـ
ڭىز شۇنچە كۆپ بولىدىكەن. ئۆزىدىن باشقا تەرەپلىرىگە پىسەنت
قىلمايدىغان بولىدىكەنسىز.

ھەممىمىزنىڭ مۇھەببەت كەچۈرمىشى بولىدۇ. دانالىرىمىز
ئېيتقاندەك، مۇھەببەت بىر ئىستاكان سۇ. ئويلاپ باقسام مۇھەببەت
چوڭقۇر مەنىلەرگە ئىگە ئىكەن، مۇھەببەتلا مەۋجۇت بولىدىكەن،
كىممۇ باشقا نەرسىلەر بىلەن ھېسابلىشىپ ئولتۇرىدۇ دەيسىز؟

مۇھەببەت ئۈچۈن ھاياتىڭىزنى تەقدىم قىلالامسىز

مۇھەببىتىڭىز ئۈچۈن ئۆزىڭىزنىڭ ھاياتىنى تەقدىم قىلالامـ
سىز؟ مۇھەببەت راستتىنلا بىزنىڭ مۇشۇنداق قىلىشىمىزغا ئەر ـ
زىمدۇ؟

مەن بۇرۇن ئىزچىل ھالدا مۇشۇ مەسىلە ئۈستىدە ئويلانغاـ
تىم. مەن ئۆزۈمنى قۇربان قىلىشنى خالىمايمەن، بەلكىم بەك
شەخسىيەتچىدۇرمەن. مەن ئەتراپىمدىكى بارلىق نەرسىلەرگە قـ
يالمايمەن. مەن تېخى ئۆزۈمنىڭ ھەقىقىي تۇرمۇشىنى باشلىمـ
دىم، قىممەتلىك ھاياتىمدىن ۋاز كېچەلمەيمەن. ئۆز مۇھەببىتىم
ئۈچۈن ئاتا ـ ئانامنى بىر چەتكە قايرىپ قويالمايمەن، ئۇلار ماڭا
مۇھەببەت ئاتا قىلدى. مەيلى خۇشاللىق ئىچىدە يايراي، مەيلى كۆز
يېشى قىلاي، بۇلارنىڭ ھەممىسى مېنىڭ رەڭدار تۇرمۇشۇمنىڭ

بىر قىسمى. مەن ئەركە ئەمەس، ئەممە مەن ئۆزىنى سۆيىدىغان، ئۆزىنى قەدىرلەيدىغان بىر قىز. مۇھەببەتكە تولغان بۇ دۇنيادا، پەقەت بىر ئادەمنىڭ ئازابى ھېچنېمە ئەمەس. ھەربىر ئادەمنىڭ ئۆزىگە خاس ھېكايىسى بارلىقىغا ئىشىنىمەن، پەقەت دېيىشنى خالىمايدۇ، خالاس.

ئەمما بىر دوستۇم بىر قېتىم ماڭا تۇيۇقسىز ئۇنىڭ ئۇچۇن ئۆلۈۋاتقانلىقىنى ئېيتتى، بۇ گەپنى ئاڭلاپ مېنىڭ ناھايىتى ئاچچىقىم كەلدى. ئەگەر مۇھەببەت بىر ئادەمنى بىخۇدلاشتۇرۇپ، بۇ دۇنيادىن ئايرىلىش نىيىتىگە كەلتۈرگەن بولسا ھەمدە ئۇ ئادەم بۇ دۇنيانىڭ باشقا گۈزەللىكلىرىنى كۆرەلمىسە، مېنىڭچە بۇ خىل مۇھەببەت ئۆز ماھىيىتىنى يوقاتقان بولىدۇ.

بىزنىڭ ئارزۇيىمىز بەختلىك بولۇش ئۈچۇن ئەمەسمىدى، تېخىمۇ خۇشال بولۇش ئۈچۇن، بىزگە تەئەللۇق بولغان مۇھەببەتكە ئېرىشىش ئۈچۇن ئەمەسمىدى؟

ئېرىشەلمىگەنلىكىمىزدىن ئۇنى ناھايىتى قالتىس دەپ ئويلىساق بۇ توغرا بولارمۇ؟ بۇ ھەقىقىي مۇھەببەتمىدۇ؟...

مەن ئۇنىڭ ئازابىنىڭ قانچىلىك چوڭقۇرلۇقىنى چۈشەنسەمۇ، لېكىن بۇ ئازابنىڭ قانچىلىك ئۇزاق داۋاملىشىدىغانلىقىنى بىلمەيمەن. بىر يىل... ئىككى يىل... ئۈچ يىل... ياكى مەڭگۈ؟ مېنىڭ كۆرگىنىم ئۇنىڭ روھى چۈشۈپ كەتكەن ھالىتى. مەن دوستۇمغا راستىنلا ئىچ ئاغرىتتىم، مۇھەببەت ئۇچۇن كىم ئازابلانمىغان دەيسىز؟...

ئەمما، ئەگەر بىر ئادەم ئۆزىنى سۆيۈشنى بىلمىسە، باشقىلارنى قانداقمۇ سۆيەلىسۇن؟

ھاياتلىق ۋە مۇھەببەت مەڭگۈلۈك ئۆزگەرمەس تېما. تۇغۇلغاندىن تارتىپ تاكى ئۆلگىچە بولغان بۇ جەريان ھاياتلىق دېيىلىدۇ. بىزنىڭ ھاياتىمىز قىسقا ياكى ئۇزۇن بولسۇن، خۇشاللىق ۋە ئازابلارغا تولغان بولسۇن، ھەممىسى گويا ئېچىلىپ توزىغان گۈل-

دەك، ئېقىپ تۇگىگەن سۇدەكلا ئۆتۈپ كەتتى. لېكىن، بىز چوقۇم بۇ دۇنيادا ياشىيالمغانلىقىمىزدىن پەخىرلىنىشىمىز، هاياتنىڭ نې-مەتلىرىدىن زوق ئېلىشنى ئۆگىنىۋېلىشىمىز كېرەك. هاياتىمىزدا نۇرغۇن ئوڭۇشسىزلىقلار ۋە ئازابلارغا دۇچ كېلىمىز. لېكىن بىز بۇنىڭغا بىلەن هاياتىمىزنى مەنىلىك بولمىدى دەپ قارىساق قانداق بولىدۇ؟

هاياتلىق گۈزەل هەممىمىزدە يۈكسەك مۇھەببەت بار. بىز قانداق بېغىشلاشنى، قانداق بەھرىمەن بولۇشنى ئۆگىنىۋالساق، هاياتىمىز ئۆزىمىز ئويلىغاندىنمۇ بەكرەك گۈزەل هەم مەنىلىك بو-لۇشى تەبىئىي.

بىزگە ياشاش يولى بېرىلدى، بىز خۇشاللىق بىلەن ئۆزىمىزنىڭ تۇرمۇش نىشانىنى توغرا تاللىۋېلىشىمىز، بىزگە ئاتا قىلىنغان نېمەتلەردىن زوق ئېلىشنى بىلىشىمىز كېرەك. گۈللەرنىڭ خۇش-بۇي پۇراقلىرى بىزنى ئۆزىگە جەلپ قىلىدۇ، ئەتىگەنكى قۇياش نۇرى يولىمىزنى يورۇتىدۇ، هايات نەقەدەر گۈزەل...

قىزلار هەددىدىن زىيادە سەمىمىي بولۇپ كەتسە بولمايدۇ

1. نۇرغۇن قىزلار مۇھەببەتلىشىۋاتقان دەسلەپكى ۋاقىتتىلا ئۆزىنىڭ ئۆتمۇشىنى قارشى تەرەپكە قالدۇرماي سۆزلەپ بېرىدۇ. بۇ ئارقىلىق قىزلار بىر تەرەپتىن، روهىي هەم هېسسىيات جەهەتتىن تەسەللى ئىزدىسە، يەنە بىر تەرەپتىن، قارشى تەرەپكە سەمىمىي، ساداقەتمەنلىك بىلەن سۆيگەنلىكىنى ئىسپاتلىمىش ئۈچۈن جەزمەن سەمىمىي بولۇشۇم كېرەك، دەپ قارايدۇ. ئەمەلىيەتتە بۇنداق قىل-مىشلار كۆپ هاللاردا يىگىتكە نىسبەتەن روهىي بېسىم بولۇپ، قىز - يىگىت مۇناسىۋىتىنىڭ يەنە بىر قەدەم ئىلگىرىلىگەن هالدا راۋاجلىنىشىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ.

2. كىشىنى بىزار قىلىدىغان گەپ ـ سۆزلەردىن يىراق تۇرۇڭ. مۇھەببەتلىشىۋاتقىنىڭىزدا، ئۆزىڭىزنى كەمستىشىڭىزنىڭ ياكى ئۆزىڭىزنى مازاق قىلىش يولى بىلەن قارشى تەرەپنىڭ كۆڭلىنى ئاچمەن، ئۇنى خۇش قىلىمەن دەپ يۇرۇشىڭىزنىڭ قىلچە ھاجىتى يوق. بۇنىڭدىن سىرت يەنە ئۇ سىزنى ئۆزىگە شەرتسىز قوبۇل كۆرگەن بولمىسىلا ھەرگىزمۇ ئۆزىڭىزنىڭ شەخسىي غەم ـ قايغۇ ـ ئىزنى پاراڭنىڭ بېشى قىلىۋالماڭ، بولمىغاندا بۇلار ئۇنىڭ ئۈچۈن قۇرۇق سۆزدىن باشقا نەرسە بولۇپ تۇيۇلىدۇ.

3. قارشى تەرەپنى قارىغۇلارچە تەنقىد قىلىۋەرمەڭ. يېڭى مۇھەببەتلىشىۋاتقاندا، يىگىتىڭىز ئالدىدا ئەڭ ياخشىسى شەخسىي ئادەتلىرىڭىز ۋە ياخشى ـ يامان كۆرىدىغان نەرسىلىرىڭىزنى تېما قىلىپ سۆزلەشتىن ئېھتىيات قىلىڭ. بولۇپمۇ قارشى تەرەپنىڭ ياخشى كۆرىدىغان ئادىمى ۋە ئىشلىرى توغرۇلۇق كەلسە ـ كەلمەس سۆزلەپ يۈرمەڭ، بولمىسا قارشى تەرەپنى تېزلا بىزار قىلىپ قويىسىز.

4. ئېقىم مەسىللىرىدىن ئاز ـ تولا ساۋادىڭىز بولسۇن. بەزى قىزلار ئادەتتە بىلىم دائىرىسىنى كېڭەيتىشكە ئانچە بەك ئېتىبار قىلىپ كەتمەيدۇ. شۇڭا يىگىتلەر بىلەن ئارىلىشىشقا باشلىغاندا بىلىمسىزلىكىنى چاندۇرۇپ قويىدۇ. بۇ گەپ ـ سۆزلەرنى جايىدا قوللانماسلىق، كەلسە ـ كەلمەس باھا بېرىش قاتارلىق تەرەپلەردە ئىپادىلىنىدۇ. نەتىجىدە، يىگىتلەرنىڭ قايىللىقىنى، ھۆرمىتىنى قوزغىيالمايدۇ. شۇڭا يىگىتىڭىز ئالدىدا سىزگە ناتونۇش بولغان شەيئىلەر توغرۇلۇق ئازراق سۆزلەڭ.

5. ئەگەر سىز بىر سۆزمەن، چۈڭۇرلاپلا تۇرىدىغان قىز بولسىڭىز، سۆز قىلىش سۈرئىتىڭىزنى ئاستىلىتىڭ ياكى سۆزلەشتىن ئىلگىرى چوڭقۇرراق نەپەس ئېلىۋېلىڭ. مۇشۇنداق بولغاندا ئويلىنىپراق سۆزلىيەلەيسىز ھەمدە بەزى گەپلەرنىڭ تاسادىپىي ئېغىزىڭىزدىن چىقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالالايسىز. بۇنىڭدىن باش-

قا، قارشى تەرەپنىڭ سۆزىنى بېرىلىپ ئاڭلاڭ، مۇشۇنداق قىلسىڭىز سۆزلىگىنىڭىز كېلىپلا تۇرۇشنىڭ ئالدىنى ئالالايسىز.

دەردىمەن قىزنىڭ ھەسرەتلىك ئىقرارى

مەن بىر بەختسىز قىز، بەزىدە ئويلاپ قالىمەن، دۇنيادا مۇنچە دەرد ـ ئەلەملەرنى تارتىپ ياشىغۇچە ئۆلۈپلا تۇگەشسەم بولمامدۇ، دەپ. بىراق، يەنە شۇ بىچارە، ئاغرىقچان ئاتا ـ ئانامغا چىدىمايمەن. ئەگەر ئۇلارنىڭ مېنى قىلغانلىرىنى، ماڭا قانچىلىك كۆيىدىغانلىقىنى دېمىگەن بولسام، ئاللىقاچان بۇ رەھىمسىز دۇنيادىن، ماڭا بۇڭاپالىق قىلغان، مېنى ئالدىغان ئاشۇ كىشىلەردىن ئايرىلغان بولاتتىم...

ھەممىنى قىلغان شۇ قېتىمقى ئۇچرىشىش. ھازىر ئويلىسام شۇ ۋاقىدانسىز، مەسئۇلىيەتسىز ئەبلەخ بىلەن ئۇچراشقانلىقىمغا مىڭلارچە پۇشايمان قىلىمەن، ئۆكۈنىمەن. شۇ قېتىمقى ئۇچرىشىشتىن كېيىن ئۇ مېنى داۋاملىق ئىزدەپ تۇردى ۋە ئۇزاق ئۆتمەي ماڭا مۇھەببەت تەكلىپى قويدى.

توۋا خۇدايىم، قىزلار شېرىن شېكەر گەپلەرنىڭ ئالدىدا خۇددىنى يوقىتىپ قويامدۇ، قانداق؟ مەنمۇ ناھايىتى تېزلا ئۇنىڭ شېرىن سۆزلىرىگە ئىشىنىپ كېتىپتىمەن. شۇنداق قىلىپ ئۇنىڭ بىلەن بىر يىلدەك مۇھەببەتلىشىپ يۈردۇق. بىراق، شۇ كۈنى كەچتە...

ئۇ بىر سالقىن كۈز ئاخشىمى ئىدى.

ـــ كەچ كىرىپ قالدى، شۇڭا بىرەر ياتاقنى ئېلىپ پاراڭلىشىپ ياتايلى، ـــ دېدى ئۇ. «ئالىمەن دەپ شۇنچە ئۇزۇن ئارىلاشقاندىكىن، بىرەر چاتاق چىقماس» دەپ مەنمۇ ماقۇل دەپتىمەن. بىراق «ماقۇل» دېگەن شۇ گېپىمنىڭ ئۆمۈرلۈك پۇشايمانغا قالدۇرىدىغانلىقىنى ئويلىمىغانىكەنمەن. شۇ كۈنى كېچىسى ھاياتىمدىكى ئەڭ قىممەتلىك نەرسەمدىن مەجبۇرىي ئايرىلدىم. بۇ ئىش ئۇزۇن ئۆتمەي يەنە بىر قېتىم تەكرارلاندى، مەن شۇندىلا بويۇمدا قالغانلىقىنى

بىلدىم.

ــ بويۇمدا قاپتۇ، قانداق قىلىمىز؟ ــ دەپ سورىدىم ئۇنىڭ-دىن.

ئەينى ۋاقىتتىكى مەجبۇرىي بىللە بولۇشتىن كېيىن يىغلىغىنىمدا، «خاتىرجەم بولۇڭ، ھامىنى سىزنى ئالمىدىغان تۇرسام» دېگەن بۇ «ئەركەك» نىڭ بۇگۈنكى جاۋابى «بالىنى تېزدىن ئالدۇرۇۋېتىڭ، مەن ھازىر توي قىلىۋالدىم» بولدى. بۇ جاۋابتىن كېيىن ئىلاج-سىز ئۇنىڭ ئائىلىسىگە باردىم، مېنىڭ دەرد ـ ئەلەملىرىمنى ئۇ-نىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ئاڭلايدىغاندەك ئەمەس ئىدى.

ــ بالاڭلارنىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلىمەن، ــ دېدىم ئامالسىز.

ــ ئۇنداق قىلماڭ جېنىم بالام، بالىنى ھازىرچە ئالدۇرۇۋېتىپ تۇرۇڭ، بىز بۇ قىزنى بالىمىزغا ئامالسىز ئېلىپ بەرگەن، ئۇزۇنغا قالماي ئۇنى قويدۇرۇۋېتىپ سىزنى ئەكېلىۋالىمىز، ــ دېدى ئۇلار يۇمشاپ.

ئاھ خۇدا! بۇ ماڭا نېمە كېلىشمەسلىك ئەمدى، نېمانداقمۇ بەختسىز تۇغۇلۇپ قالغاندىمەن. قانداق قىلاي؟ بۇ ئىشنى يا ئاغ-رىنچان ئاتا ـ ئانىغا، دوست ـ يارەنلەرگە دېگىلى بولمىسا... ھە راست، قانۇن ئورۇنلىرىغا بېرىپ باقاي، ئۇلار ياخشىراق بىرەر يول كۆرسىتىپ قالسا ئەجەب ئەمەس. مۇڭاپىق پەيت تېپىپ مەلۇم بىر ئادۇوكاتلىق ئورنىنى ئىزدەپ باردىم. ئۇلار ماڭا «ئەرز قىلىسىڭىز، بالا ھەقىقەتەن ئۇنىڭ بولسا، ئۇ جىنايى ئىشلار بويىچە بىر تەرەپ قىلىنىدۇ. ئىشقىلىپ، ھەر ئېھتىمالغا قارشى ھامىلىنى تېخنىكا-لىق تەكشۈرتۈپ ئىسپات ئېلىپ قويۇڭ» دېگەن تەكلىپنى بەردى. توغرا، بۇنى نېمىشقا بالدۇرراق ئويلىمىغاندىمەن. ئەتىسىلا ھامە-لىنى تەكشۈرتكىلى خېلى نوپۇزلۇق بىر دوختۇرخانىغا باردىم، بىراق بىر دوختۇر:

ــ ھامىلە بەك كىچىككەن، تەكشۈرگىلى بولمايدۇ، ــ دېدى.

ھازىر ئويلىسام شۇ كۈنلەردە ئەقلىمدىن ئېزىپتىكەنمەن.

شۇنداق، ئاتا ـ ئانام، دوستلىرىم ۋە خىزمەتداشلىرىمنىڭ مەندىكى «ئۆزگىرىش» لەرگە بولغان ھەر خىل سوئاللىرى، ھېلىقى «ئەر-كەك» نىڭ بالىنى ئالدۇرۇۋېتىش توغرىسىدىكى شېرىن سۆزلىرى، ۋەدىلىرى، ئاتا ـ ئانىسىنىڭ ماڭا قىلغان ۋەز ـ نەسىھەتلىرى مېنى ھەقىقەتەنمۇ ئەقلىمدىن ئازدۇرغانىدى. «ماقۇل، شۇنچە ئادەم ۋەدە قىلغاندىكىن» دېدىم ئاخىر. شۇنداق قىلىپ بىر ھەپتىلىك رۇخسەت سوراپ، باشقىلاردىن يوشۇرۇنچە دوختۇرخانىدا ياتتىم. شۇ ۋاقىتلاردا ئۇ ماڭا خېلى ياخشى قارىدى. كېيىن بىلدىم، ئەسلىدە ئۇنىڭ بۇ قىلغىنى ئۆتكەلدىن ئۆتۈش ئۈچۈن ئىكەن. ئۇ شۇنىڭدىن باشلاپ مېنى قەتئىي ئىزدىمىدى.

ـــ يوقاپلا كەتتىڭىزغۇ؟ نېمىشقا مېنى ئىزدەپمۇ قويمايسىز؟

ـــ مەن دېگەن خوتۇنى بار ئادەم، ئەڭ ياخشىسى تۇرمۇشۇمنى پاراكەندە قىلما!

ـــ بۇنداق دېمەڭ، سىزنىڭمۇ ئاچا ـ سىڭىللىرىڭىز باردۇ، ئەينى ۋاقىتتا نېمە دېگەن؟ نېمىشقا ماڭا چېقىلغان؟

ـــ ھا... ھا... ھا... دۇنيادا بەز يېمەيدىغان مۇشۇك بار دەمسەن، سەندەك ياخشى بەزنى يېمىگەن مۇشۇك ياخشى مۇشۇك ئەمەس. كېيىنلىكىدىن ئەنسىرىگەن بولساڭ قىزلىق سالدۇرۇۋالساڭلا بولىدىمۇ...

ـــ ئۇستۇڭدىن ئەرز قىلمەن.

ـــ قىل، ئەنە سوت، قولۇڭدا نېمە ئىسپاتىڭ بار؟

شۇنداق، مېنىڭ ھازىر ھېچقانداق ئىسپاتىم يوق، نېمىشقىمۇ ھامىلىنى تېخنىكىلىق تەكشۈرتۈشتە چىڭ تۇرمىغاندىمەن؟ نېمىشقىمۇ ئۇلار ۋەدە بەرگەندە ئىسپات خەت يازدۇرۇۋالمىغاندىمەن؟ نېمىشقىمۇ ئۇلارغا يەنە ئاسانلا ئىشىنىپ كەتكەندىمەن؟ نېمىشقىمۇ ئەينى ۋاقىتتا ئېپېتىمنى ھاياتىم بىلەن قوغدىمىغاندىمەن؟ قېرىنداشلىرىم، بىلىمەن، ھازىر نېمە قىلساممۇ ئورنىغا كەلمەيدۇ. بېشىمدىن ئۆتكەنلەرنى سىلەرگە ئاشكارىلاشتىكى مەقسىتىم زادا-

نىمىز ئاكا ـ ئىنىلىرىمىزگە تەربىيە قىلىش، ئاچا ـ سىڭىللىرىـ مىزغا ئىبرەت قىلىش، خالاس. مەندىن ئىبرەت ئېلىڭلار، ھەر ـ گىزمۇ مەندەك ساددىلىق قىلىپ ئۆمۈر خاتىرەڭلارنى ھەسرەتلىك داغلىماڭلار!... بۇ بىر ھەقىقىي بولغان ۋەقە. قىز بىلەن پاراڭلاش ـ قان شۇ كۈنى ئۇنىڭ ھەسرەتلىك ھېكايىسىنى ئاڭلاپ چوڭقۇر ئوي ـ غا پاتتىم. ئۇ ھېكايىسىنى ئاخىرلاشتۇرغىچە بولغان ئارىلىقتا نەچچە قېتىم يىغىدىن ئۆزىنى تۇتۇۋالالماي قالدى.

يىغلاڭ قىزچاق، قانغۇچە يىغلىۋېلىڭ. ساددىلىقىڭىز، ئىش ئۇقماسلىقىڭىز مانا بۇگۈن سىزنى يىغلاتتى. بەلكىم كۆپرەك يىغ ـ لىسىڭىز، ئېچ ـ باغرىڭىز بوشاپ، دەرد ـ ئەلىمىڭىز يەڭگىللەپ قالار.

ئاخىردا كۆپچىلىككە شۇنى دېگۈم كېلىۋاتىدۇ، مۇھەببەتسىز دۇنيا مەۋجۇت ئەمەس، مۇھەببەت دۇنيانىڭ ئاساسى، ئۇل تېشى. ئاق كۆڭۈللۈك، سەمىمىيلىك، راستچىللىق، ۋاپادارلىق ۋە مەسئۇ ـ لىيەتچانلىقنىڭ ئۆزى ئەنە شۇ مۇھەببەت. شۇڭا مىللەتنىڭ ئانىسى بولمىش ئاچا ـ سىڭىللىرىمىز ئۆزىمىزنى قەدىرلەيلى، ھەرگىزمۇ ئالدىراپ تەقدىرىمىزنى باشقىلارغا باغلاپ قويمايلى. مىللەتنىڭ تۇۋرۇكى، ئىستىقبالى بولغان يىگىتلىرىمىزمۇ مۇھەببەتنىڭ نېـ ـ مىلىكىنى، ئۇنىڭ مەنىسىنى بىلىپ ئاچا ـ سىڭىللىرىمىزغا مەسئۇل بولايلى. ئىنسانىيلىق ۋە مۇھەببەتنىڭ مەنىسى دەل مەس ـ ئۇل بولۇشتۇر.

قىزلار ۋە ئەخلاق مىزانلىرى

مۇھەببەت دوقمۇشلىرىدىن چىرايلىق ئەگىپ ئۆتۈپ كېتىڭ

رومانتىك شېرىن مۇھەببەت ئەمدىلا باشلىنىۋاتقان مەزگىللەر - دە ئىشقا سېلىنغان بەزى ئالاھىدە بىلىنمەيدىغان ئىشقىۋازلىق ھۆ - نەرلىرى سىز بىلەن ئۇنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى سۆيگۈ - مۇھەببەتنى تېخىمۇ شېرىن - شېكەر قىلىۋېتەلىشى مۇمكىن. ئەمما، بۇنداق ھۆنەرلەرنىڭ بەزىلىرى سىزنىڭ مۇھەببەت يولىدا كۆرسەتكەن تە - رىشچانلىقلىرىڭىزنىڭ ھەممىسىنى بىكار قىلىپ، سىزنى ئۆمۈر - لۈك داغدا قويۇشى مۇمكىن.

ئۇنىڭ تۇرمۇشىڭىزغا بەك ئىچكىرىلەپ كىرىپ كېتىشىگە يول قويماڭ

بىز ئۆزىمىزمۇ سەزمىگەن ھالدا مۇھەببەت دىشۋارچىلىقى ئە - چىگە كىرىپ قالغىنىمىزدا، تەبىئىي ھالدىلا ئۆزىمىزنىڭ ھەممە نېمىسىنى، ئالايلۇق ئۆزىمىزنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش ۋە تۇرمۇش سەرگۈزەشتىمىز، ئىچكى سىرلىرىمىز، ھەتتا ھېچكىمگە ئېيتىپ باقمىغان مەخپىيەتلىكلىرىمىزنى ئۇنىڭغا تۆكۈپ بېرىشىمىز، بە - زىدە بولسا بىرقانچە قېتىملىق ئۇچرىشىشلاردىن كېيىن ھەتتا بىر ياستۇقتا باش قويۇپ قېلىشىمىزمۇ مۇمكىن. ئەمەلىيەتتە، ئىچ - باغرىنى بىراقلا يېرىپ بېرىدىغان بۇنداق ئوچۇق - يورۇق - لۇق، قارشى تەرەپتە ھۆرمەت ۋە ئىشىنىش تۇيغۇسى پەيدا قىلمايلا قالماستىن، ئەكسىچە مۇھەببەتتىكى مەغلۇبىيەتنىڭ بېشى بولۇپ

قىلىشى مۇمكىن.

مۇتەخەسسىسلەرنىڭ قارىشىچە، تېخى تازا تونۇشۇپ بولماي تۇ-رۇپلا ئۆز مەخپىيىتىنى باشقا ئەرلەر بىلەن ئورتاقلىشىشنى خالاي-دىغان بۇنداق ئاياللارنى ئەرلەر ئىككى ئادەم ئوتتۇرىسىدىكى مۇنا-سىۋەتنى تېخىمۇ يېقىنلاشتۇرۇش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسە-تىۋاتىدۇ دەپ قارىمايدۇ، بەلكى بۇ ھەرقانداق ئادەم خالىغانچە ۋاراقلىسا بولىدىغان كىتاب ئىكەن دەپ قارايدۇ. بۇنداق چاغدا، سىزنىڭ سۆكۈت قىلىشىڭىز ۋە ئاغزىڭىزنى يۇمۇپ ئولتۇرغىنى-ڭىز بەلكىم سىزنىڭ ئۆپكىڭىزنى قېقىپ بەرگىنىڭىزدىنمۇ ئۇنۇم-لۇكرەك رول ئوينىشى مۇمكىن.

ئۇنىڭدىن باشقا، ئۆزىڭىزنى قارشى تەرەپكە بەك بالدۇر تەقدىم قىلىۋەتمەڭ، تەقۋادار قىياپەتكىمۇ كىرىۋالماڭ، زىيادە تەشەببۇس-كارلىقمۇ قىلماڭ، قولىڭىز كەمىرىڭىزگە سۇنۇلغان ئەنە شۇ پەيت-تە ئەقلىڭىزنى ئىشلىتىڭ ـ دە، ئۆزىڭىزگە ھايا بېرىشنى، نەپىس-ڭىزنى يىغىۋېلىشنى بىلىڭ.

مەخپىي ئەسلەتمە: ئەرلەر تەبىئىي ئۈچىلاردىن بولۇپ، ئۇلار-نىڭ تولىسى سىرلىقراق كۆرۈنىدىغان ئاياللارغا ھېرىسمەن كېلە-دۇ، قىزىقىش ئۇلارنىڭ بەدىنىدىكى دوپامىن (بەدەندە كۆچلۈك ئىشق ـ ھەۋەس ئوتىنى قوزغايدىغان بىر خىل ئېلېمېنت) نىڭ قويۇقلۇق دەرىجىسىنى ئاشۇرىدۇ. يەنە بىر تەرەپتىن، سىزنىڭ گېپىڭىزگە قۇلاق سېلىشنى خالايدىغان ھەم چۈشىنىدىغان بىر ئەرنىڭ سىز ئۈچۈن نېمىدىن دېرەك بېرىدىغىنىنى بىلەمسىز؟

ئۆزىڭىزنى ئۇنىڭغا ئوخشاشلا ئالدىراش كۆرسىتىڭ

سىلەر ئۆزئارا بېرىش ـ كېلىش قىلىشنى ئاللىقاچان باشلە-ۋەتكەن بولساڭلارمۇ، بىراق ئۇنى ھەرگىز ئۇنىڭ بارلىق ۋاقتى ۋە

تۇرمۇشىنى پۈتۈنلەي ئۆز ئىختىيارىمغا ئېلىۋالدىم، دېگەن ھېسسىياتقا كەلتۈرۈپ قويۇشتىن ساقلىنىڭ؛ سىزنىڭ خۇشاللىق، خاپىلىق، ئاچچىق - تاتلىقلىرىڭىزنىڭ ھەممىسى مەن ئۈچۈنلا بولۇۋاتىدۇ، دېگەن تۇيغۇغا كەلتۈرۈپ قويسىڭىز تېخىمۇ بولمايدۇ. ئۆزئارا مۇناسىۋەتتە شۇنداق بىر كەيپىيات ھاسىل قىلىڭكى، ئۇنىڭ بىلەن بولغان ئۇچرىشىشلىرىڭىز ھاۋالىق جايغا بېرىپ سەيلە قىلغاندەك ۋە چىرايلىق مۇھەببەت ھېكايىلىرىنى ئوقۇغاندەك كۆڭۈل ئازادىلىكى ۋە يېنىكلىككە ئىگە بولسۇن. بۇنداق بولغاندا، تۇرمۇشىڭىز يەنىلا ئۆزىڭىزگە مەنسۇپ بولىدۇ. بۇ پىلاننى تېخىمۇ ئوبدان ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بەزى ئۇچرىشىش ۋە تېلېفون ئالاقىسىنى توختىتىپ قويۇڭ، ئاندىن ئۇ ھەدەپ بۇنىڭ سەۋەبىنى سۇرۇشتۇرگىلى تۇرغاندا، ئانچە ئېرەن قىلمىغان ھالدا ئۆزىڭىزنىڭ يېقىنىدىن بۇيانقى بەزى باشقا ئورۇنلاشتۇرۇشلىرىڭىزنى مۇنداقچىلا دەپ قويسىڭىز بولىدۇ.

مەخپىي ئەسلەتمە: ئېسىڭىزدە بولسۇن، ئۇنى ياخشى كۆرۈڭ، ئەمما ئۆزىڭىزنىڭ تۇرمۇش بوشلۇقىڭىزنى قولدىن بېرىپ قويماڭ، ھايات شامىڭىز ئۇنىڭ بىلەن تېخىمۇ يالقۇنجىسىمۇ، ئەمما تىزگىنىڭىزنى ھەرگىز ئۇنىڭغا تۇتقۇزۇپ قويماڭ. سىز ئۇنىڭ ئالدىدا ھازىرقى زامان ئاياللىرىغا خاس بولغان ئىشەنچ ۋە مۇستەقىللىقنى نامايان قىلىڭ. بۇ دەل ئەرلەرنىڭ نەزىرىدىكى جەلپكارلىقنىڭ ئىككى چوڭ ئالاھىدىلىكى ھېسابلىنىدۇ. ئەرلەر ئەركىنلىكتىن مەھرۇم بولۇپ قېلىشتىن بەك قورقىدۇ، ئەمما ئۇ سىزنىڭ ئۆزىگە يۆلىنىۋېلىشقا موھتاج ئەمەسلىكىڭىزنى بايقىغاندا، تىزگىنىنى باشقىلارنىڭ قولىغا تۇتقۇزۇپ قويۇش ئەندىشىسى شۇ ھامان غايىب بولىدۇ - دە، ئۇنىڭ ئورنىنى سىزنىڭ تۇرمۇشىڭىزنىڭ بىر قىسمىغا ئايلىنىشقا ئىنتىلىشتەك بىر خىل جىددىي تەقەززالىق تۇيغۇسى ئالىدۇ. ئەمەلىيەتتە، خۇسۇسىي ماكان بىلەن مۇھەببەتلىك

تۇرمۇشنى ئارىلاشتۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ. بۇ ئىككىسى بىر ـ بىـ رىنى تەڭشەپ تۇرىدۇ.

ئۇنىڭدىن كەلگەن تېلېفون ۋە ئۇچۇرلارغا ئالدىرىمايراق جاۋاب بېرىڭ

يۇرەك پارىڭىزنىڭ جاۋاب تەلەپ قىلىپ ئەۋەتكەن چاقچاقلىرىـ نى تاپشۇرۇپ ئالغىنىڭىزدا يۇرىكىڭىزدىن قوزغالغان ھاياجانىنى بېسىۋالالماسلىقىڭىز مۇمكىن. ئەمما، شۇنداق بولغان تەقدىردىمۇ بەك ئالدىراپ كەتمەي، ئۆزىڭىزنى سەل بېسىۋېلىڭ، ئارغامچىنى ئۇزۇنراق قويۇپ بېرىڭ. «دەيدىگە سېلىش» دېگەن بۇ ئۇسۇل ئاڭـ لىماقتا سەل ۋاقتى ئۆتكەندەك قىلسىمۇ، ئەمما شۇ تاپتا سىز ئۇـ چۇن بۇنىڭ زادىلا كۆتۈلمىگەن زور ئۇنۇمگە ئىگە ئىكەنلىكىدە گەپ يوق. چۈنكى، بۇنداق «سوغۇق مۇئامىلىڭىز» ۋە چوڭقۇر مەنالار يوشۇرۇنغان ئىپادىڭىزنىڭ ئۇنىڭ ئالاھىدە دىققىتىنى ۋە سېغىنـ شىنى قوزغىماسلىقى قەتئىي مۇمكىن ئەمەس، يەنە كېلىپ بۇ ھەتـ تا ئاستا ـ ئاستا ئۇنىڭدا «سىزسىز ھايات ھارام» دېگەن كۈچلۈك ھېسسىياتنى پەيدا قىلىپ قويۇشىمۇ مۇمكىن. ئۇنىڭدىن تېلېفون كەلگەندە، سىز تېلېفونغا سۆز قالدۇرۇپ قويىسىڭىز بولىدۇ. ئۇنىڭـ دىن كەلگەن پوچتا يوللانمىلىرىغىمۇ جىددىي جاۋاب قايتۇرىمەن دەپ ئالدىراپمۇ كەتمەڭ. ئادەتتىكى ئەھۋالدا، بۇلار ئۇنىڭدا تېخىمۇ زور قىزىقىشنىڭ پەيدا بولۇشىغا سەۋەب بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئۇنى سىزنى زادى نېمە ئىشلارنى قىلىۋاتقاندۇ، دەپ ئويلىنىدىغان قىلىشىنىڭمۇ سىزگە ئانچە زىيىنى يوق.

مەخپىي ئەسلەتمە: ئەرلەر مۇھەببەتلىشىش داۋامىدا، خىرىسنىڭ تەمىنى تېتىپ بېقىشقا بەك ھېرىسمەن كېلىدۇ. بەزىدە ناھايىتى ئەرزىمەس بىر تەپسىلات ئارقىلىقلا ئۆزىڭىزنىڭ ھەدەپلا قولغا كىرگۈزۈۋالغىلى بولمايدىغان ئاددىي ئايال ئەمەسلىكىڭىزنى ئىسـ

پاتلىيالايسىز. تېخىمۇ مۇھىمى شۇكى، بۇ ئويۇن ئارقىلىق سىز ئۇنىڭ سىزگە زادى قانچىلىك كۆڭۈل بەرگەنلىكىنى بىلىۋالالايسىز. باشقىچە ئېيتقاندا، سىز ئۇنىڭ دەماللىققا كۆڭۈل بەرگىنىنى ياكى چىن كۆڭلىدىن مۇھەببەت قويۇۋاتقىنىنى بىلىۋالالايسىز.

ئۇنىڭغا ئۆزىڭىزنىڭ يات جىنسلىق دوستلىرىڭىز بارلىقىنىمۇ بىلدۈرۈپ قويۇڭ

نۇرغۇن قىزلار ھەمىشە مۇناق بىر خاتالىقنى سادىر قىلىشتىن خالىي بولالمايدۇ: كۆڭۈلدىكىدەك ئادەمنى تاپقان ھامان بۇرۇنقى قەدىناس دوستلىرىنى ۋە بۇرۇنقى يات جىنسلىق دوستلىرىنى پۈتۈنلەي تاشلىۋېتىدۇ. ئەمەلىيەتتە، ئۇنىڭغا ئۆزىڭىزنىڭ نۇرغۇن ئەرلەر ياقتۇرىدىغان ئايال ئىكەنلىكىڭىزنى بىلدۈرۈپ قويۇش، شۇنداقلا بۇ مۇناسىۋەتنى ئوبدان بىر ياقلىق قىلىش ئىككىڭلارنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى يېقىنچىلىق مۇناسىۋىتىگە زەرەر يەتكۈزمەيدۇ. ئەمەس، بەلكى ئۇنى مەن پەقەت باشقىلاردىن ئېشىپ كېتەلىگىنىمدىلا ئاندىن ئۇنىڭ كۆڭلىنى ئۆزۈمگە تېخىمۇ چىڭ قارىتالايدىكەنمەن، دېگەن ھېسسىياتقا كەلتۈرىدۇ.

تەتقىقاتتىن مەلۇم بولۇشىچە، ئەرلەرنىڭ تەڭدىن تولىسى خىرىسقا دۇچ كەلگەندىلا ئاندىن تولۇق غەيرەتكە كېلەلەيدىكەن. ئەمما ئېسىڭىزدە بولسۇن، يات جىنسلىق دوستلىرىڭىز بىلەن ئالاقىڭىز لايىقىدا بولسۇن، ئىككىڭلارنىڭ مۇناسىۋىتىگە تەسىر يەتمەسلىكى ئۈچۈن، سۆيگىنىڭىزنىڭ يېغىرىغا تەگمەڭ.

مەخپىي ئەسلەتمە: ئۆزىڭىزنىڭ جەزبىسىنى ئۇنىڭغا بىلدۈرۈپ قويۇڭ، شۇ چاغدىلا ئۇ ئاندىن سىزگە تېخىمۇ كۆڭۈل قويىدىغان، شۇنداقلا سىزگە بولغان مۇھەببىتىنى تولۇقى بىلەن ئىپادىلەيدىغان بولىدۇ. ئۆزىڭىز تىرىشمىسىڭىز ئاقىۋىتىنى مۆلچەرلىمەك بەك مۇشكۈل.

مۇھەببەتتە ھەزەر ئەيلەشكە تېگىشلىك ئىشلار

ئەرلەر ئۆز ماشىنىسىغا «كىچىك خوتۇن» ئەتىنمۇ بەك ئامراق كېلىدۇ، ئاياللارنىڭمۇ ئەخمەقلىق قىلىپ ئۇنىڭ ماشىنىسىدىن كۈنلىشى مۇمكىن ئەمەس. ئەمما ئىچىڭىز ھەرقانداق دەردكە توشۇپ كەتكەندىمۇ، ھەرگىز ئۇنىڭ ماشىنىسىنى قوشۇپ چاقچاق قىلماڭ، يەنى جېدەللىشىپ قالغاندا سىزگە مەن مۇھىممۇ، ماشىنىمۇ، دەپ ۋارقىرىماڭ؛ ماشىنىنىڭ ئاچقۇچىنى قەستەن تىقىپ قويۇپ، ئىلاجسىزلىقتىن ئۇنى يالۋۇرتىدىغان ئىشنىمۇ قىلماڭ؛ تېلېفوندا ماشىنا ھادىسىسىگە ئۇچرىدى دېگەن گەپنى قىلىشقا تېخىمۇ بولمايدۇ، ئەلۋەتتە.

ئىككىڭلارنىڭ ئامراقلىق بىلەن چۈشكەن سۈرىتىڭلارنى كومپيۇتېرنىڭ باش بېتىگە كىرگۈزۈپ قويماڭ، ئىككىڭلارغۇ بىر - بىرىڭلارغا ناھايىتى ئامراق، ئەمما ئىككىڭلار بىللە چۈشكەن سۈرەتنى ئۇنىڭ ئالدىدىكى كومپيۇتېرنىڭ باش بېتىگە كىرگۈزۈش - كىرگۈزمەسلىك مەسىلىسىدە ئۇنىڭغا ئازراق تاللاش ئىمكانىيىتى بېرىڭ. بولۇپمۇ ئۇنىڭ ئىشخانىسىدىكى كومپيۇتېرنى ئالساق، بۇنداق قىلىش خىزمەتداشلار ئوتتۇرىسىدا ئەكس تەسىر پەيدا قىلىشى ياكى ئۇنى مەسخىرىگە قويۇشى مۇمكىن، ھەتتا ئۇنىڭ باشلىقلىرىنىڭ ئۇنىڭ كەسپىي ئىقتىدارىدىن گۇمانلىنىشىغا سەۋەب بولۇپ قېلىشىمۇ مۇمكىن. سىز نېمىلا دېگەن بىلەن مانا شۇنداق بىر ئەرزىمەس ئىشنىڭ تېخىمۇ چوڭ ئىشلارغا تەسىر يەتكۈزۈپ قويۇشىنى خالىمايدىغانسىز - ھە!

ئۇنىڭ پۇلىغا بەتەجەللىك قىلماڭ، بۇنى ھەرگىز ئۇنى سىناپ بېقىشنىڭ ياخشى ئۇسۇلى دەپ قاراپ قالماڭ. ئەمەلىيەتتە، ئەگەر ئۇنىڭ سىزگە ئاتاپ سۆزغا - سالام، تاماق، كىنو كۆرۈش، ماگىزىن ئايلىنىش قاتارلىق ئىشلارغا خەجلىگەن پۇلىنىڭ يېغىندىسى

مەلۇم ساندىن ئېشىپ كەتكەندە، ئۇ ئەمدى سەل كەيپسىزلىنىشكە باشلايدۇ. ئەگەر بېرىش ـ كېلىشلەر ئاخىرى سودىغا ئايلىنىپ كەتكۈدەك بولسا، ئۇ دەرھال بۇنداق مۇناسىۋەتتىن ۋاز كېچىدۇ ۋە سىزنى «ئالاقە قىلىشقا بولمايدىغان خېرىدار» قاتارىغا چىقىرىۋېتىدۇ.

مۇھەببەتلىشىۋاتقان قىزلار ئاسان سادىر قىلىدىغان خاتالىقلار

مۇھەببەتلىشىۋاتقان قىزلار ھېسسىيات جەھەتتە پىشىپ يېتىلمىگەن بولغاچقا، بىرەر «يۆلەنچۈك» كە ئېرىشسىلا ئاسانلا خاتالىق سادىر قىلىپ قويىدۇ.

1. ھەددىدىن زىيادە ياسىنىۋېلىش. قىزلار مۇھەببەتلىشىۋاتقان مەزگىلدە ئۆزىنى تەبىئىي، مەردانە، مۇلايىم تۇتۇشى كېرەك. باشقىلارنى جەلپ قىلىمەن دەپ ھەددىدىن زىيادە ياسىنىۋالسىڭىز، قارشى تەرەپكە «تازا بىر ياسانچۇقمۇ نېمە...» دېگەندەك ئەكس تەسىر بېرىپ قويىسىز.

2. دائىم قېنىق گىرىم قىلىۋېلىش. ئەمەلىيەتتە ئەرلەر تەبىئىي چىرايىنى ياخشى كۆرىدۇ، قىزلار سۈس گىرىم قىلسىلا جەلپكارلىقى ئاشىدۇ. ئەكسىچە، چىرايلىق بولمەن دەپ قېنىق گىرىم قىلىۋالغاندا، قارشى تەرەپنىڭ كۆزىگە سىغمايلا قالىدىغان ئەھۋال كۆرۈلىدۇ.

3. تولا گەپ قىلىش. سۆزلىشىش چۈشىنىشنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، مۇھەببەتلىشىۋاتقاندا ئىككى تەرەپنىڭ سۆزلىرى تۈگىمەيدۇ. سىز قارشى تەرەپنىڭ ئۆزىڭىزنى بەكرەك چۈشىنىشى ئۈچۈن دەسلەپكى بىرقانچە قېتىملىق ئۇچرىشىشتىلا ئۆزىڭىزنىڭ بارلىق كەچۈرمىشلىرىنى تىنماي سۆزلەپ، قارشى تەرەپكە «ۋالاقتەگكۇر ئىكەن» دېگەن تەسىراتنى بېرىپ قويۇشىڭىز مۇمكىن. شۇنى بىلە-

لىكى، سۆكۈت، كەم سۆزلۈكمۇ قىزلارنىڭ جەلپكارلىقىنى ئاشۇ-رۇشنىڭ مۇھىم بولغان بىر قىسمىدۇر.

4. بەك ئاز گەپ قىلىش. مۇھەببەتلىشىۋاتقاندا بەزى قىزلار قارشى تەرەپ گەپ قىلسا، ئارزۇ ـ ئارمانلىرىنى سۆزلىسە ئاڭلاپ ئولتۇرىدۇ، ئۆزى بولسا گەپ قىلمايدۇ. بۇ ئېغىر بېسىقلىق قارشى تەرەپكە «مۆرىمەس»، «جىمغۇر»، «مۇھەببىتىمنى قوبۇل قىلمىغان ئوخشايدۇ» دېگەندەك يامان تەسىرلەرنى بېرىدۇ. شۇڭا، قىزلارمۇ قارشى تەرەپكە قارىتا تەشەببۇسكار بولۇشى، سۆئاللارنى سوراپ تۇرۇشى، ئۆز ئارزۇلىرىنى بىلدۈرۈپ قويۇشى كېرەك. بۇ ئارقىلىق ئاردىكى قاتمالليقنى تۈگەتكىلى، چۈشىنىشنى كۈچەيتكىلى، مۇ-ھەببەتنى مۇستەھكەملىگىلى بولىدۇ.

5. قارشى تەرەپ بىلەن ناھايىتى تېزلا يېقىنلىشىپ كېتىش. دەسلەپكى تونۇشقاندا ئارىلىق ساقلىماي، كۆزىتىپ باقماي تېزلا قارشى تەرەپكە يېقىنلىشىش، ئايدىڭ كېچىلەردە بىللە سەيلە قى-لىش مۇھەببەتلىشىۋاتقانلىقىنىڭ ئاساسى بولالىسىمۇ، قارشى تە-رەپ بۇنى «ئۆزىنى ماڭا تېڭىۋاتىدۇ»، «ئاران تۇرۇپتىكەن» دەپ ئويلاپ ئېشىۋېلىشى مۇمكىن. بىر بولسا سىزدىن گۇمانلىنىپ قې-لىپ ئۆز يولىغا مېڭىشى مۇمكىن. شۇڭا قارشى تەرەپكە ئاستا ـ ئاستا يېقىنلىشىش كېرەك. ئۇ سىزنى ھەقىقىي ياخشى كۆرۈپ قالغان بولسا، سىز ئاستا ـ ئاستا يېقىنلاشسىڭىزمۇ سىزنى تاشلاپ كېتىپ قالمايدۇ.

6. قارشى تەرەپكە ناھايىتى تېزلا بېرىلىپ كېتىش. قارشى تە-رەپ بىلەن تونۇشۇپلا ئۇنىڭغا بېرىلىپ كېتىش، شەنبە، يەكشەنبە بىللە بولۇشنى ئارزۇ قىلىش، كىنو ـ تىياتىر، رېستورانلارغا بىرگە بېرىشقا تەكلىپ قىلىپ تۇرۇۋېلىش، قىسقىسى قارشى تە-رەپنى قوغلاش قىزىمىغان تونۇرغا نان ياققاندەك ئاقىۋەتنى كەلتۈ-رۈپ چىقىرىدۇ. شۇڭا قارشى تەرەپكە تېزلا بېرىلىپ، ئۇنى ئالدى-رىتىپ قويماسلىق كېرەك.

7. قارشى تەرەپكە بەك بالدۇر باھا بېرىۋېتىش. مۇھەببەتلەشۇاتقاندا قارشى تەرەپكە بەك بالدۇر باھا بېرىۋېتىش ئاسانلا كۆرۈلمەيدىغان خاتالىق بولۇپ، بۇ خىل باھا توغرا بولسا مۇھەببەت راۋاجلىنىدۇ. خاتا بولسا ئەمەلا شەكىللىنىشكە باشلىغان مۇھەببەت يوقىلىدۇ.

8. باشقىلار بىلەن بەك بالدۇر كۆرۈشتۇرۇپ قويۇش. قارشى تەرەپنى دوستلىرى، ئۇرۇق ـ تۇغقانلىرى، ھەتتا ئاتا ـ ئانىسى بىلەن بەك بالدۇر كۆرۈشتۇرۇش. بۇ ئەھۋال قارشى تەرەپكە سىزنى «ھاياسىز، دامكەش، ئۆزىنى كۆرسەتمىشكە ئامراق ئىكەن» دېگەن تەسىراتنى بېرىپ قويۇشى مۇمكىن.

9. كۇندەشلىكى ناھايىتى كۇچلۇك بولۇش. مۇھەببەتلىشۇاتقاندا قارشى تەرەپنىڭ سىز بىلەن بىرگە بولمىغانلىقى ياكى باشقا بىرى بىلەن تۇرغانلىقىنى كۇندەشلىك دەپ بىلمەڭ.

10. تەسەۋۋۇردىكى مۇھەببەت بىلەن رېئاللىق بىر ـ بىرىگە ماس كەلمەسلىك. مۇھەببەتلىشۇاتقاندا ئەڭ ياخشىسى كۆز ئالدىدىكى رېئاللىقنى چىڭ تۇتۇش، تەسەۋۋۇردىكى مۇھەببەت، كەلگۈسى توغرىسىدىكى ئىشلار ۋە خىياللارنى ئويلىماسلىق كېرەك.

11. ئۆزىنى يوقىتىپ قويۇش. مۇھەببەتلىشۇاتقاندا قارشى تەرەپ بىلەن ئۇچرىشىشنى، ئۇنىڭ ھۆسن ـ جامالىنى كۆرۈشنى تولا ئويلاپ خۇدىگۈزنى يوقىتىپ قويماڭ. بۇنداق بولغاندا قارشى تەرەپ سىزنىڭ مەپتۇنكارلىقىڭىزدىن پايدىلىنىپ كېتىشى مۇمكىن.

12. قارشى تەرەپنى خۇشال قىلىمەن دەپ زورۇقۇپ كېتىش. مۇھەببەتلىشۇاتقاندا قارشى تەرەپكە ياخشى كۆرۈنىمەن، چوڭقۇر مۇھەببىتىگە ئېرىشىمەن، دەپ كىيىملىرىنى يۇيۇپ بېرىش، تامقىنى ئېتىپ بېرىش، ئائىلە ئىشلىرىنى قىلىپ بېرىش قاتارلىق ئىشلارنى قىلىشقا ئالدىراپ كەتمەڭ.

13. قەستەن ياسالمىلىق قىلىش. مۇھەببەتلىشۇاتقاندا سىز

ھەقىقەتەن قارشى تەرەپ بىلەن كۆرۈشۈش، سەيلە قىلىش، بىللە تاماق يېيىش، سۆزلىشىش ئىستىكىدە بولسىڭىز ھەرگىز ھاكاۋۇر-لۇق، ياسالمىلىق قىلماڭ. قانچە تەبىئىي بولسىڭىز شۇنچە ياخشى، چۈنكى ئەركە - ناينىاق، ئۆزىنى دۇنيادا بىر دەپ چاغلايدىغان قىزلار ئەرلەرنى بىزار قىلىدۇ.

14. ئۆز بېشىمچىلىق قىلىش. مۇھەببەتلىشىۋاتقاندا پۈتۈن ئۇچرىشىش ۋە باشقا ئىشلارنىڭ ئۆزىڭىزنىڭ پىكرى بويىچە بولۇ-شىنى ئويلىمىڭ، قارشى تەرەپنىڭ پىكرىگىمۇ ھۆرمەت قىلىڭ.

15. قارشى تەرەپنىڭ پۇلىغىلا كۆڭۈل بۆلۈش. مۇھەببەت ئىن-سانىنىڭ يۈرىكىدىكى ھېس - تۇيغۇ، ئۇ پۇل ئۈستىگە قۇرۇلمايدۇ. شۇڭا مۇھەببەتلىشىۋاتقاندا قارشى تەرەپنىڭ پۇلىنىلا كۆزلىمەس-لىك كېرەك، مال - دۇنيانى كۆزلىگەن كىشىگە قارشى تەرەپ سە-مىمىي بولمايدۇ.

قايسى خىل مۇھەببەت ئىشەنچسىز بولىدۇ

136

1. بىر كۆرۈپ ئاشىق بولۇشقان مۇھەببەتتە خۇشاللىق بىلەن قايغۇ تەڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ.

بىر كۆرۈپ ئاشىق بولۇپ قېلىش مۇھەببەتتىكى بىر خىل مۆ-جىزە. تونۇشۇش، تاللاش ۋە تەلەپ قويۇشنىڭ بىرىكمىسى، شۇنداقلا «مۇھەببەت ئىلھامى» نىڭ تۇيۇقسىز پارتلىشى. بىراق، مۇھەببەتنىڭ تۇيۇقسىز قوزغىلىشى يوشۇرۇن ھالەتتىكى مۇھەب-بەتنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، ئۇ ھەر ئىككى تە-رەپنىڭ پىسخىكىسى ۋە ئىرادىسىدىكى بىرلىكنى ئىپادىلەيدۇ. لې-كىن، ئاشىق بولغۇچى بەلكىم ھېچقانداق ئىدىيەۋى تەييارلىقتا بولمىغان بولۇشى مۇمكىن ياكى كۆپ قېتىم تەسەۋۋۇر قىلىپ بىر كۆرۈپ ئاشىق بولۇشقا تەييارلىق كۆرۈپ قويغان بولۇشىمۇ مۇم-كىن.

بىر كۆرۈپ ئاشىق بولۇشقا كىشىلەرنىڭ بەرگەن باھالىرىمۇ ئوخشاش ئەمەس. هاياتتا بىر كۆرۈپ ئاشىق بولۇشنى توغرا ئەمەس دەپ قارايدىغانلار كۆپ سانلىقنى ئىگىلەيدۇ. ئۇلار مۇنداق قارايدۇ:

(1) بىر كۆرۈپ ئاشىق بولۇشتا مۇھەببەتنىڭ ئەڭ تۈپ ئاساسى بولغان ئۆزئارا تولۇق چۈشىنىش، قەلبىنى بىر - بىرىگە تۇتۇشۇنىڭ چوڭقۇرلۇقى ۋە كەڭ دائىرىلىكى كەمچىل. قارشى تەرەپنى بىرلا كۆرۈپ ئۇنىڭ ئىدىيەسى، خىزمىتى، ئۆگىنىشى، خاراكتېرى، مىجەزى، قىزىقىشى قاتارلىقلارنى تېخى تولۇق چۈشىنىلمىگەن ئەھۋالدا ئالدىراپ مۇھەببەتلەشكەندە ھەر ئىككى تەرەپنىڭ بەختلىك بولۇشى ناتايىن.

(2) بىر كۆرۈپ ئاشىق بولۇش ئادەتتىن تاشقىرى تېزلىكتىكى مۇھەببەت بولۇپ، ئۇ مۇھەببەت پىسخىكىسى تەرەققىياتىنىڭ ئادەتتىكى قانۇنىيەتلىرىگە خىلاپ. مۇھەببەتلىشىش جەريانى ھېسسىياتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش جەريانى، بەك ئالدىراپ كەتكەندە مەقسەتكە يەتكىلى بولمايدۇ.

(3) بىر كۆرۈپ ئاشىق بولغۇچىلارنىڭ ئالاھىدىلىكى شۇكى، ئۇلارنىڭ ھېسسىياتى ئەقىل - ئىدراكىغا قوماندانلىق قىلغانلىقتىن، قارشى تەرەپنىڭ بەزى يېتەرسىزلىكلىرىنى تولۇق كۆرۈپ يېتەلمەيدۇ.

تۇرمۇشتا بىر كۆرۈپ ئاشىق بولغانلارنىڭ مۇھەببىتى مەغلۇبىيەت بىلەن ئاخىرلاشقانلار كۆپ، بىر كۆرۈپ ئاشىق بولۇش سەۋەبىدىن بەختلىك تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتقانلارمۇ يوق ئەمەس.

2. تەرسا كىشىلەر كۆپ هاللاردا ھېسسىياتقا بېرىلىپ كەتمەيدۇ.

ئادەمدە ئازدۇر - كۆپتۇر تەرسالىق بولىدۇ، مەلۇم بىر ئىش تۇرلۇك سەۋەبلەر بىلەن توسقۇنلۇققا ئۇچرىسا، شۇ چەكلىمىنى بۇزۇپ تاشلاش ئۈچۈن باتۇرلۇق كۆرسىتىلىدۇ، بۇ خىل پىسخىكا مۇھەببەتلىشىشتە گەۋدىلىنىدۇ. ئەگەر شۇ توسالغۇ تۇ-

گىسە بۇ خىل مەردانىلىكمۇ ئاستا ـ ئاستا سۇسلىشىدۇ. بۇ خىل پىسخىكا مۇھەببەتتە ئىپادىلەنسە تۇيغۇسى سۇسلاشقاندا، قىزىقىشى قالمىغاندا ئوخشاش پىسخىكا بىلەن مۇھەببەتنى نابۇت قىلىدۇ. شۇڭا، تەرسا كىشىلەرنىڭ مۇھەببىتى ئىشەنچسىز بولىدۇ.

3. قارشى تەرەپتىن كۆچلۈك بولۇش مۇھەببەتنىڭ ئىشەنچلىك بولۇشىدىن دېرەك بەرمەيدۇ.

مۇھەببەت قاينىمىغا چۆمگەن قەلب سەزگۈر ۋە نازۇك بولىدۇ. ئورنى، بىلىمى، ئىقتىسادى قاتارلىق جەھەتلەردە قارشى تەرەپتىن كېيىن تۇرىدىغان كىشىلەر تېخىمۇ شۇنداق بولىدۇ. مۇشۇ سەۋەبتىن كېلىپ چىقىدىغان روھىي بېسىم بەك ئېغىر بولۇپ كەتسە مۇناسىۋەت ئاسانلا يىرىكلىشىپ قالىدۇ ـ دە، مۇھەببەت مۇھەببەت بولماي قالىدۇ. مۇھەببەت ئىككى تەرەپنىڭ روھىي جەھەتتىكى باراۋەرلىكىگە موھتاج. شۇڭا قارشى تەرەپتىن كۆچلۈك بولۇش مۇھەببەتنىڭ ئىشەنچلىك بولۇشىدىن دېرەك بەرمەيدۇ.

4. ئۆزىنىلا ياخشى كۆرىدىغان كىشىنى سۆيۈشكە بولمايدۇ.

قەدىمكى رىم پەيلاسوپى پىلاتون: «سۆيگىنىڭنىڭ ھېچبولمىغاندا قەلبىدە نۇقسان بولماسلىقى كېرەك، ئەگەر جىسمانىي جەھەتتە يېتەرسىزلىكى بولسا بۇ ھېچقانچە ئىش ئەمەس» دېگەن.

ئۆز ـ ئۆزىنى كەچۈرۈشكە ماھىر بولۇش، ئۆز ـ ئۆزىدىن ھۇزۇرلىنىش، پەقەت ئۆزىنىلا ھۆرمەتلەش، باشقىلارنى ئارتۇقچە ئەيىبلەش... قاتارلىقلار ئۆز ـ ئۆزىنى ياخشى كۆرىدىغانلارنىڭ تىپىك ئالاھىدىلىكىدۇر. بۇ خىل ئادەملەر بىلەن ئۇزاق مەزگىل بىرگە بولماقچى بولسىڭىز، سىزنىڭ ھەق ـ ناھەق قارىشىڭىز ئۇنىڭ بىلەن ئوخشاش بولۇشى، ياخشى ـ يامانغا بولغان ھېسسىياتىڭىز ئۇنىڭ بىلەن ئوخشاش بولۇشى، ياخشى كۆرىدىغىنىڭىز، قىزىقىدىغىنىڭىز ئۇنىڭ بىلەن ئوخشاش بولۇشى... كېرەك. سىز مۇشۇنداق قىلسىڭىزمۇ ئۇنى رازى قىلالىشىڭىز ناتايىن، شۇڭا ئۆزىنىلا ياخشى كۆرىدىغان كىشىلەرنىڭ مۇھەببىتى ئىشەنچسىز بولىدۇ.

5. ئاشىق بولغۇچىلار ئۆزىنى تۇتۇۋالمىشى كېرەك.

ئاشىقلىق ــ لامپۇچكىنىڭ سۇدىكى شولىسى، قەغەزگە سىزىلغان ئۆي ـ ئىمارەت؛ خىيالىي سۆيگۈ ــ چېكى يوق بىر يول، سىز ئۇ يولغا ماڭماسلىقىڭىز كېرەك. مەن ئاشىق بولدۇم دەپ ئۆزىڭىزنى تۇتۇۋالماي، ئۇنىڭغا ئۆزىڭىزنى بېغىشلىسىڭىز، ئاخىرى بېرىپ زىيان تارتىدىغىنى سىز بولسىز. شۇڭا ئاشىق بولدۇم دەپ ئالدىراپ ئۆزىنى بېغىشلىۋەتكەن مۇھەببەت ئىشەنچسىز بولىدۇ.

مۇھەببەتلەشكەن چاغلىرىڭىزنى ھەرگىز ئۇنتۇپ قالماڭ

مۇھەببەتلەشكەن چاغلىرىڭىز ئېسىڭىزدىمۇ؟ ئۆزىڭىزنىڭ ئەڭ چىرايلىق تەرىپىنى كۆرسىتىشكە تىرىشىپ، ئەينەكنىڭ ئالدىدا سائەتلەپ ئولتۇراتتىڭىز، ئەڭ يارىشىملىق كىيىملىرىڭىزنى كىيەتتىڭىز، چېچىڭىزنىڭ قانداق پوسۇندا بولۇشىنى ئارزۇ قىلسا شۇ پوسۇندا ياسىتاتتىڭىز، ئۇ نېمىنى ياخشى كۆرسە شۇنى يەيتتىڭىز، تاكسىغا چىقايلى دېسە، ئەرزانراق ئاپتوبۇسقا ئولتۇرايلى دەپ تۇرۇۋالاتتىڭىز، بەتخەجلىك قىلىشنى خالىمايتتىڭىز، ئاتا ـ ئانىسى، دوست ـ بۇرادەرلىرىنى ئىنتايىن ھۆرمەت قىلاتتىڭىز...

توي قىلىش بىلەن مۇھەببەتلىشىش ئىككىسى ئىككى ئىش. ئۇمۇ، سىزمۇ زور دەرىجىدە ئۆزگىرىسىز، بۇرۇن بىر ـ بىرىڭلارغا رەڭلىك كۆزئەينەك ئاستىدىن قارىغان بولساڭلار، توي قىلغاندىن كېيىن لوپا ئەينەكتىن قارايدىغان بولىسىلەر، بۇرۇن ئەڭ چىرايلىق تەرەپنىلا كۆرسەتكەن بولسىڭىز، ئەمدى بۇ سەل تەسكە توختايدىغان بولىدۇ.

لېكىن، شۇنداقتىمۇ ئۆزىڭىزنى يەنىلا ئېرىڭىزنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى سۆيگۈنى دەپ قاراپ، ئۇ ياخشى كۆرىدىغان چاچ پوسۇنىنى لايىھەلەڭ، ئۇ ياخشى كۆرىدىغان رەڭدىكى كىيىملەر-

نى كىيىك.

نىكاھ بىر جۈپ ئايالغا ئوخشايدۇ، پۈتىگىزغا كىيگەندىن كېيىنلا ئاندىن ماس كەلگەن - كەلمىگەنلىكىنى بىلىسىز. ئېرىگىز ياخشى كۆرىدىغان «ئەندىزە» بويىچە بىر جۈپ نىكاھ ئايىغىنى تىكىتۇرۇك، ئايال بوغقۇچىنىك چىك ياكى بوشلۇقى پۈتۈنلەي سىزنىك قولىگىزدا.

ئەرلەرنىك كۆپىنچىسىنىك پۈتى «تەرلەپ تۇرىدۇ»، «نىكاھ ئايىغى» تىكتۇرگەن چېغىگىزدا يۈزلۈكىگە چوقۇم بىر نەچچە كىچىك تۆشۈكچە قىلىشنى ئۇنتۇپ قالماك، شۇندىلا ئېرىگىزنىك پۈتى تېخىمۇ راھەت، تېخىمۇ سالقىن تۇرىدۇ.

چىن مۇھەببەتنىك ماھىيىتى شۇ يەردىكى، ئىنسان ئۆزىنى ئۇنتۇپ، باشقا بىر «مەن» گە سىڭىپ كېتىدۇ، ئۇنتۇلۇش ۋە سىڭىپ كېتىش جەريانىدا ئۇ ئۆزى تەبىئىي ھالىتىنى بايقايدۇ ۋە ئۆز - ئۆزىنى تېپىۋالىدۇ.

ئۆمۈرلۈك ھەمراھ تاللىغاندا

ئەي قىز، سىز شۇنى چۈشىنىڭكى، ئەتراپىڭىزدىكى بەزى يىگىتلەر پەقەت ئادەتتىكىدەك ئارىلىشىشقا ۋە دوست بولۇشقىلا لايىق بولۇپ، توي قىلىشىڭىزغا ئەرزىمەيدىغانلىقىنى بىلەمسىز؟

تۆۋەندە ئۆمۈرلۈك ھەمراھ قىلىپ تاللاشقا ئەرزىمەيدىغان بەش خىل يىگىتنى تونۇشتۇرۇپ ئۆتىمىز.

A. ئېغىزىدا دائىم سىزنى ياخشى كۆرىمەن دەيدىغان، ئەمما سىزنى ئەمىرىگە ئېلىشقا ۋەدە بېرەلمەيدىغان يىگىتلەر

B. باغرى تاش يىگىتلەر

C. قىلغان ئىشىنىڭ ئاقىۋىتىدىن قاچىدىغان يىگىتلەر

D. ئاغزىدىلا گېپى بار، ئەمەلىيەتتى يوق يىگىتلەر

E. ۋاپاسىز يىگىتلەر

ئەگەر تاللاپ قالسىڭىز، نەتىجىسىنى كۆرۈپ بېقىڭ...

A خىلدىكى يىگىتنى تاللىغان بولسىڭىز: سىلەر ئارىلىشىپ خېلى ۋاقىتلارغىچە ئۇ سىزنى ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى تەكىتلەپ، سىز بىلەن توي قىلىش توغرىسىدا ئېغىز ئاچمىسا، بۇ ئۇنىڭ تېخى سىزنى ئۇنچىۋالا ياخشى كۆرۈپ كەتمەيدىغانلىقىنى، ئىدىيە سىدە يەنىلا داۋالغۇش بولۇۋاتقانلىقىنى بىلدۈرىدۇ. شۇڭا بۇنداق يىگىتلەردىن بەك ئۈمىد كۈتۈشكە، ئۇلارنى ساقلاشقا ئەرزىمەيدۇ.

B خىلدىكى يىگىتنى تاللىغان بولسىڭىز: كىشىلىك تۇرمۇشتا ئۆزىڭىز ياخشى كۆرىدىغان ياكى سىزنى ياخشى كۆرىدىغان يىگىتنى تاپماق ئانچە تەس ئەمەس. ئەمما ئۆزئارا ياخشى كۆرۈشىدىغان، بىر - بىرىنى چۈشىنىدىغان ئۆمۈرلۈك ھەمراھنى تېپىش ناھايىتى قىيىن. باغرى تاش يىگىتلەرنىڭ سىزگە كۆڭلى چۈشكەن ھامان ئۇلار ھەرقانداق توسالغۇلارغا قارىماي سىزنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىدۇ، سىزدىن كۆڭلى قالغان ۋاقىتتىمۇ ئوخشاشلا قىلچە ئىككىلەنمەيلا سىزنى تاشلىۋېتىدۇ، ئۇلار ئىشنى كەسكىن قىلىدۇ، ئەمما ئىشنىڭ ئاقىۋىتىنى ئويلاشمايدۇ. بۇنداق يىگىتلەرنى ئۆزىڭىزگە ئۆمۈرلۈك ھەمراھ قىلىپ تاللىسىڭىز سىزدە مەڭگۈ بىخەتەرلىك تۇيغۇسى بولمايدۇ. 141

C خىلدىكى يىگىتنى تاللىغان بولسىڭىز: يىگىتلەردە چوقۇم قىلغان ئىشىنىڭ ئاقىۋىتىگە مەسئۇل بولىدىغان جۈرئەت بولۇشى كېرەك. بەزى يىگىتلەر ئۆزىنىڭ قىلغان ئىشىدىن قاچىدۇ، بۇ بىر خىل شەخسىيەتچىلىكنىڭ ئىپادىسى. يىگىتلەردە مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسى كۈچلۈك بولغاندىلا، ئاندىن ئۇ يىگىت ھەقىقىي ئۆمۈرلۈك ھەمراھ بولالايدۇ.

D خىلدىكى يىگىتنى تاللىغان بولسىڭىز: ئادەملەرنىڭ قابىلىيىتى ئوخشاش بولمايدۇ، ئەمما ئىشنى چوقۇم كۆڭۈل قويۇپ قىلغاندىلا، ئاندىن بىر ئىشنى باشقا ئېلىپ چىققىلى بولىدۇ. كىشى

لىك تۇرمۇش مۇساپىسى ناھايىتى ئۇزۇن مۇساپە، ئۇنى ئۆزگەرتىـ
مەن دەيدىكەنسىز، داۋاملىق تىرىشىشقا توغرا كېلىدۇ. شۇڭا، سىز
كېيىنكى تۇرمۇشىڭىزدا سىز بىلەن تەڭ كۆرەش قىلالايدىغان بىر
يىگىتنى تېپىشىڭىز كېرەك. ئېغىزىدىلا گېپى بار، ئەمما ئەمەلـ
يىتى يوق يىگىتلەر ئائىلە باشلىقلىق ۋەزىپىسىنىڭ ھۆددىسىدىن
چىقالمايدۇ.

E خىلدىكى يىگىتنى تاللىغان بولسىڭىز: ئاتا ـ ئانىسىغا كۆـ
يۈنمەيدىغان يىگىتلەرنىڭ ئۆز ئائىلىسىگە، خوتۇن ـ بالىلىرىغا
كۆيۈنۈشى ناتايىن. بۇنداق يىگىتلەرنىڭ كۆپىنچىسى شەخسىيەتـ
چى، توڭ كېلىدۇ. مۇھەببەت بىلەن قېرىنداشلىق مېھىر ـ شەپـ
قەت، كىشىلەر ئارىسىدىكى ئەڭ ئىللىق، شۇنداقلا ئەڭ سەممىي
ھېسسىياتتۇر. ئەگەر سىز ئۆزىڭىزگە ئۆمۈرلۈك ھەمراھ قىلىپ
تاللىغان يىگىتتە بۇ خىل ھېسسىيات كەمچىل بولسا، ئۇنداقتا ئۇـ
نىڭ بىلەن بىرگە ئۆتۈش ناھايىتى خەتەرلىك.

قايسى يىگىتنى تاللايسىز

ئەي قىز، ئەگەر سىز شۇنداق پۇرسەت كېلىپ بەش يىگىتتىن
بىرنى تاللاش پۇرسىتى كەلسە قايسىنى تاللايسىز؟ شۇ ئېسىڭىزدە
بولسۇنكى، بۇ ئوغۇللارنىڭ ھەممىسى شۇنچىلىك سادىق، سىزنى
جېنىدىنمۇ ئارتۇق ياخشى كۆرىدۇ، لېكىن مىجەزى ھەر خىل. قەـ
نى تاللاشنى باشلاڭ!

بىرىنچى يىگىت ــ شۇنچىلىك ئېغىر بېسىق، سىز نېمە دېـ
سىڭىز ماقۇل دەيدۇ، سىزنى قەتئىي خاپا قىلىشنى خالىمايدۇ،
ئىنتايىن ئەخلاقلىق، قائىدە ـ يوسۇنلۇق. ئەگەر ئۇنىڭ بىلەن توي
قىلىسىڭىز، سىزگە ئۆي ئىشلىرىنى قىلىشىپ بېرىشىدە گەپ يوق.

ئىككىنچى يىگىت ــ شۇنچىلىك باي. ئۇ ھەر كۈنى ئۆزىنىڭ
ئىشلىرىنى قىلىش بىلەن ئالدىراش. ئەگەر ئۇنىڭ بىلەن توي

قىلسىڭىز، سىزنى باشقۇرۇپ يۈرىدىغانغا ۋاقتى يوق، ئۆزىڭىز نېمىنى خالىسىڭىز شۇنى قىلىسىز، ئۆي ئىشلىرىنىمۇ ئۆي خىزمەتچىلىرى قىلىدۇ، ئولتۇرۇشىڭىز ئېسىل داچا، ئېسىل ماشىنا، كىيىشلىرىڭىز ئېسىل كىيىم، تاقاشلىرىڭىز قىممەت باھالىق زىبۇ - زىننەت بولىدۇ.

ئۇچىنچى يېگىت ــ شۇنچىلىك كېلىشكەن، كىيىم - كېچەكنى بولدى دېمەيلا قويۇڭ، خۇددى كىنو چولپانلىرىدەك ياراشتۇرۇپ كىيىدۇ. چاچ پاسونىمۇ شۇنداق چىرايلىق، ئۇنىڭ بىلەن بىلە بىرەر سورۇنغا بارسىڭىز پۈتۈن قىزلار سىلەرگە ھەۋەس قىلىپ قاراپ قالىدۇ، ئەگەر ئۇ سىزنى تاتلىق بىرنى سۆيۈپ قويىدىغان بولسا شۇ زامان بارلىقىڭىزنى ئۇنىڭغا ئاتىۋەتكىڭىز كېلىدۇ، ئۇ ئوغۇل شۇنداق پوچى ھېچكىمگە ئۆزىنى تەڭ قىلمايدۇ.

تۆتىنچى يېگىت ــ شۇنداق بىر ئوغۇلكى، قەھرىمۇ، زەھىرىمۇ بار، خۇشاللىقى تۈتسا سىزگە قىلىپ بەرمەيدىغان ئىشى قالمايدۇ، ھەرقانچە ئورۇنسىز تەلەپلىرىگىمۇ قوشۇلىدۇ، قىسقىسى سىزنى بېشىغا ئېلىپ كۆتۈرىدۇ؛ ئاچچىقى كەلسە، بولدى ساراڭنىڭ ئۆزى، ئادەم بار - يوق دېمەي ئاممىۋى سورۇن، چوڭ كوچىلاردىمۇ سىزنى ئۇرۇپ كېتىشتىن يانمايدۇ.

بەشىنچى يېگىت ــ پۇل تېپىشقا شۇنداق ماھىر. سىز ئۇنىڭ بىلەن مۇھەببەتلىشىۋاتقان ۋاقتىتا سىزگە پۇلنى ئايىماي خەجلەيدۇ، بۇ ۋاقىتتا كۈنلىرىڭىز بەكمۇ رومانتىك. ئەگەر سىز ئۇنىڭ بىلەن توي قىلسىڭىز، سىزدىن سودا - سېتىققا بەرگەن پۇلىڭىزمۇ ھېسابىنى بىردىنبىر ئالىدۇ. تاپقان پۇللىرىنى كەلگۈسىدە بالىلىرى ئۈچۈن ئىشلىتىمەن دەپ توخۇ تۇخۇمىنى يىغقاندەك يىغىدۇ.

قېنى، گۈزەل قىزچاق، سىز بۇ بەش يېگىتنىڭ قايسىنى ئۆزىڭىزگە ئۆمۈرلۈك ھەمراھ قىلىپ تاللايسىز؟ سىز شۇنى ئۇنتۇماڭكى، بۇ بەش يېگىتنىڭ ھەممىسى سىزنى شۇنداق ياخشى كۆرىدۇ.

تۇرمۇش قۇرۇشتىن بۇرۇن بىلىشكە تېگىشلىك بەش مىزان

1. مۇھەببەت ــ بىر ئۆمۈر مۇكەممەللەشتۈرۈشكە موھتاج سەنئەت. نىكاھ ئىككى ئادەمنىڭ ئىشى، شۇڭا ئىككى ئادەمنىڭ ئورتاق تىرىشچ قوغدىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. ھەمراھىڭىز بالىڭىزدىنمۇ مۇھىم، ھەمراھىڭىزنى بەختلىك قىلىش نىكاھلىق تۇرمۇشىڭىزدىكى ئەڭ مۇھىم مەجبۇرىيەت. چۈنكى، بالا چوڭ بولۇغاندىن كېيىن ئۇچۇپ كېتىدۇ.

2. بىزدە ئىككى قۇلاق بار، ئەمما ئېغىز پەقەت بىر. شۇڭا، بىز باشقىلارنىڭ پىكرىنى كۆپرەك ئاڭلاپ، ئورۇنسىز گەپلەرنى ئازراق قىلغىنىمىز تۈزۈك.

3. مۇرەسسە قىلىش ۋە قايىل بولۇشنى ئۆگىنىڭ. ئەر ـ خوتۇن ئارىسىدا يېڭىش ـ يېڭىلىش بولمايدۇ. ئەر ـ خوتۇنلۇقتا قارشى تەرەپنى ئەڭ ئازابلايدىغان سۆز مۇنداق: سەن بىلەن بىللە ياشاپ زىيان تارتتىم، چۈنكى سەن ماڭا ماس كەلمەيسەن.

4. ئەر ـ خوتۇننىڭ قىزىرىشچ قېلىشى يامان ئىش ئەمەس. نۇرغۇن ئادەم ئامراق ئەر ـ خوتۇن ئارىسىدا «سەن ـ پەن» دېيىشچ قالىدىغان ئىشلار بولماسلىقى كېرەك دەپ قارايدۇ. شۇڭا ئازراقلا جېدەل چىقسا، ئۇلار نىكاھىمىز كىرىزىسقا يۈزلەندى دەپ قارايدۇ. ئەمەلىيەتتە، «سەن ـ پەن» دېيىشچ قېلىش ئىختىلاپتىن پەيدا بولىدىغان بىر خىل شەكىل، خالاس.

5. مۇنداق تۆت جۈملە سۆزنى ئۆزىڭىزگە ئەسكەرتىپ تۇرۇڭ: بىرى، ئۆيىڭىزدىكىلەرگە دوستلىرىڭىزغا مۇئامىلە قىلغاندەك مۇئامىلە قىلىڭ، دوستلىرىڭىزغا ئۆيىڭىزدىكىلەرگە مۇئامىلە قىلغاندەك مۇئامىلە قىلىڭ؛ ئىككىنچى، ئەر ـ خوتۇن ئارىسىدا قەرزدارلىق مۇناسىۋىتى يوق، شۇڭا جورىڭىز تۆلىگەن بەدىلگە

رەھمەت ئېيتىڭ؛ ئۇچىنچى، جورىگىزنى «سارىڭ» دەپ تىللىماڭ؛ تۆتىنچى، ھەمراھىگىزنىڭ «كەمچىلىكى» نى باشقىلارنىڭ «ئارتۇق-چىلىقى» بىلەن سېلىشتۇرماڭ.

سوۋغات بۇيۇملىرىنىڭ مەنىسىنى بىلىپ قويۇڭ

شارپا — سىزنى مەڭگۈ سۆيىمەن.
گۈل — قەلبىگىزنىڭ ئەڭ چوڭقۇر جايلىرىدا ساقلىشىگىزنى ئۆتۈنىمەن.
كىتاب — ئىنتايىن ئەقىللىك ئىكەنلىكىگىزگە ئىشىنىمەن.
كۈنلۈك — مەن ھەرقانداق چاغدا سىزنى قوغدايمەن.
چاچ قىسقۇچ — مەن سىزنىڭ نەتىجە قازىنالايدىغانلىقىگىزغا ئىشىنىمەن.
ئەينەك — مېنى ئۇنتۇپ قالماڭ.
زەنجىر — قېشىمدا تۇرۇشىگىزنى ئۈمىد قىلىمەن.
ئاچقۇچ، يانفون ئاسقۇچلىرى — سىزگە تەلەي يار بولسۇن.
ئالبوم — سۆيگۈمىزنى قەلبىمىزنىڭ ئەڭ چوڭقۇر جايلىرىدا ساقلايلى.
قەلەم — سىزنى مەڭگۈ ئۇنتۇمايمەن.

قىزلار ئۆتەلمەيدىغان سىناق

بۇرۇن بىر ماگىزىن ئېچىلغانىكەن، ئاياللار بۇ ماگىزىندىن ئۆزىگە ئەر تاللىۋالسا بولىدىكەن.
كىرىش ئېغىزىغا «بۇ ماگىزىنغا كىرسىگىز بولىدۇ» دېگەندىن باشقا، ماگىزىننىڭ تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملىرى يېزىلىپتۇ.
1. سىز پەقەت بىر قېتىملا كىرسىگىز بولىدۇ.
2. بۇ ماگىزىن 6 قەۋەت، قەۋەت سانى ئاشسا ئەرلەرنىڭ سۈپەتىمۇ يۇقىرىلايدۇ.

3. سىز مەلۇم قەۋەتتىن خالىغانچە ئەر تاللىۋالسىڭىز بولىدۇ ياكى يۇقىرى ئۆرلەڭ.

4. يۇقىرىغا چىققاندىن كېيىن تۆۋەنگە چۈشۈشكە بولمايدۇ.

بىر قىز بۇ ئېلاننى كۆرگەندىن كېيىن ماگىزىنغا كىرىپ ئۆزىگە ھەمراھ تاپماقچى بوپتۇ ـ دە، ماگىزىنغا كىرىپتۇ. قىز 1 ـ قەۋەتتىكى ئەرلەرنىڭ «خىزمىتى بار ئەرلەر» ئىكەنلىكىنى ئۇقۇپ، دەرھال 2 ـ قەۋەتكە مېڭىپتۇ. 2 ـ قەۋەتتىكى ئەرلەرنىڭمۇ «خىزمىتى بار ھەمدە بالىنى ياخشى كۆرىدىغان ئەرلەر» ئىكەنلىكىنى ئۇقۇپ، دەرھال 3 ـ قەۋەتكە قاراپ مېڭىپتۇ. 3 ـ قەۋەتتىكى ئەرلەرنىڭمۇ «خىزمىتى بارلىقى، بالىنى ياخشى كۆرىدىغانلىقى، ئىنتايىن كېلىشكەن» لىكىنى ئۇقۇپ، ئۇ قىز «ئەجەب ياخشى» دەپ ئويلاپتۇ. بىراق يەنىلا 4 ـ قەۋەتكە چىققۇسى كېلىپ مېڭىپتۇ. 4 ـ قەۋەتكە چىقىپ 4 ـ قەۋەتتىكى ئەرلەرنىڭمۇ «خىزمىتى بارلىقىنى، بالىنى ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى، ئىنتايىن كېلىشكەنلىكىنى، ئائىلىگە بەك كۆڭۈل بۆلىدىغان» لىقىنى ئۇقۇپ، «ئەجەب ياخشى بولدى، مېنىڭ ئىزدىگىنىمنىڭ ئۆزىكەن» دەپ ئويلاپتۇ ـ يۇ، تۇرۇپ كېتىپ، 5 ـ قەۋەتكە قاراپ مېڭىپتۇ. قىز 5 ـ قەۋەتتىكى ئەرلەرنىڭ «خىزمىتى بارلىقى، بالىنى ياخشى كۆرىدىغانلىقى، ئىنتايىن كېلىشكەنلىكى، ئائىلىگە بەك كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقى، ئىنتايىن رومانتىك ئىكەنلىكى» نى ئۇقۇپ، بۇ قەۋەتتىن بىر ئەر تاللاپ ئۆزىگە ھەمراھ قىلماقچى بوپتۇ. شۇنداقتىمۇ قىز يەنىلا چىدىماي، 6 ـ قەۋەتكە مېڭىپتۇ.

ئالدىدىكى بەش قەۋەتلەردە كۆرگەن ئەرلەردىنمۇ ياخشىراق ئەر تېپىش ئارزۇسىدا 6 ـ قەۋەتكە چىققان قىز مۇنداق بىر مەزمۇننى كۆرۈپتۇ: «سىز 314560 ـ بولۇپ بۇ يەرگە چىققان قىز، بۇ قەۋەتتە ئەرلەر يوق، قەدەم تەشرىپ قىلغىنىڭىزغا رەھمەت.»

قىزلار سورىسا بولمايدىغان سوئاللار

يىگىتلەر قىزلارنىڭ ئۆز خىياللىرىغا بۆسۈپ كىرىشىدىن بەك ئەنسىرەيدۇ ھەمدە قىزلارنى رەنجىتىشنىمۇ خالىمايدۇ. بۇ سوئالغا جاۋاب بەرسە تېخى، جاۋاب بەرمىسە تېخى، يىگىتلەر ناھايىتى ئۇ-زاق سال ئەھۋالدا قالىدۇ. شۇڭا قىزلار بۇ سوئالنى سوراپ ئۆزىنى رەنجىتكىچە، يىگىتلەرنىڭ ئەركىن خىيالىغا دەخلە قىلمىغىنى ياخشى. بۇ سوئال «بۇگۈن نېمە كۈن ئىكەنلىكى ئېسىڭىزدىمۇ؟»

بۇ سوئال چوقۇم يىگىتىڭىزنى جىددىيلەشتۈرۈپ قويىدۇ، شۇ-نىڭ بىلەن ئۇ: بۇگۈن ئىككىمىزنىڭ تونۇشقان كۈنى بولغىيمىدى؟ تۇنجى كۆرۈشكەن كۈنىمىز بولغىيمىدى؟ ۋە ياكى... دېگەندەكلەرنى ئويلاۋېرىپ، ئۆز - ئۆزىدىن «شۇنچە مۇھىم كۈننى ئۇنتۇلۇپ قال-غىنىمنى، ئەمدىزە ئۇ تازا كايىدىغان بولدى، ئىككىمىزنىڭ ئوتتۇ-رىسىدىكى مۇھەببەتنى قەدىرلىمەيدىكەنسىز دەرمۇ تېخى» دەپ سوراشقا باشلايدۇ. يەنە بەزى قىزلار تېخى مۇنداق سوئالنىڭ ئارقا-دىنلا مۇنداق سورايدۇ: «ئۇ كۈنى مېنىڭ نېمە كىيگەنلىكىم ئېسىڭىزدىمۇ؟» مۇنداق سوراش تېخىمۇ چاتاق. قىزلار، سىزلەرگە ئېيى-تىپ قويايكى، ئوغۇللار سىز بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنىڭ ئۇ-زۇكسىز تەرەققىياتىغا ئەھمىيەت بېرىدۇ، ھەرگىزمۇ ئاللىقانداق-تۇر ئۇ كۈن، بۇ كۈن دېگەنلەرنى ئېسىدە ساقلاپ يۈرمەيدۇ.

«ئۇ قىز چىرايلىقمىكەن؟» ئوغۇللار بۇ سوئالدىن بەك قورقا-دۇ، ئۇنىڭ كۆڭلىگە ئايانكى، سىزنىڭ بۇ سوئالىڭىز ئەمەلىيەتتە ئۇنىڭدىن «ئۇ قىز مەندىن چىرايلىقمىكەن؟» دەپ سورىغىنىڭىز-دۇر. يىگىتلەر يالغان سۆزلىسە چېنىپ قېلىشتىن، راستىنى دېسە سىزلەردىن ئايرىلىپ قېلىشتىن ئەندىشە قىلىدۇ. شۇڭا ئامالسىز «سۆيۈملۈكۈم، مۇنداق ئەخمىقانە سوئاللارنى سوراپ نېمە قىلىسىز، مېنىڭ كۆڭلۈمدە پەقەت سىزلا بار» دېيىشكە مەجبۇر بولىدۇ.

«كەلگۈسىمىز توغرىسىدا نېمىلەرنى ئويلىدىڭىز؟» بۇ قىسقىغىنە سوئالدىن يىگىتىڭىز «مۇناسىۋىتىمىز پىشىپ يېتىلىپ قالغانمىدۇ؟» دەپ ئويلاپ قالىدۇ ھەمدە «قاچانغىچە مۇشۇنداق يۇرۇۋېرىمىز؟ تېزراق ئوچۇق ۋەدە بەرمەمسىز؟» دەپ سورىغاندەك تۇيۇلىدۇ ـ دە، ناھايىتى زور بېسىم ھېس قىلىپ، توي قىلىش، پەرزەنت كۆرۈشنى ئويلايدۇ، بىردىنلا ئۆزىنى بىراقلا چوڭ بولۇپ كەتكەندەك، زىممىسىگە ئېغىر يۈك يۈكلەنگەندەك تۇيۇلىدۇ. بۇ يىگىتلەرنىڭ بەك ئەنسىرەيدىغان ئىشى.

ئويلاپ باقساق، مۇنداق سوئاللار قىزلارنىڭ ئاغزىدىن ناھايىتى ئاسانلا چىقىدۇ، ئەمما ئىككىيلەنىڭ مۇناسىۋىتى تېخى پىشىپ يېتىلمىگەن، كەلگۈسى ئىشلار توغرۇلۇق تېخى ئويلاشمىغان مەزگىلدە مۇنداق سوئاللار سورالسا، ئوغۇللارغا ئەكسىچە تەسىر بېرىپ قېلىشى مۇمكىن. شۇڭلاشقا، قىزلار يىگىتلىرىدىن سوئال سورىغاندا ئېھتىياتچان بولۇشى كېرەك.

ئۆزىڭىزنىڭ تۇرمۇشىنى بەختلىك دەپ قارامسىز

قىز ـ ئاياللار ئۆزىنى بەختلىك قىلىشنى ئۆگىنىۋېلىشى كېرەك. ھەرقانداق بىر قىز ـ ئايال كۆڭلىدىكى ئادەمنى بىلەن مەڭگۈ بەختلىك بولۇشنى ئويلايدۇ. ئەلۋەتتە سىزنى سۆيىدىغان شۇ ئەرمۇ سىزنىڭ ئۆزى بىلەن بىر ئۆمۈر بەخت ئىچىدە ئۆتۈپ كېتىشىڭىزنى ئارزۇ قىلىدۇ. لېكىن ۋاقتى كەلگەندە ئۇلارنىڭ سىزگە ئاتا قىلغان بەختنى ئىنتايىن چەكلىك بولۇپ، سىز ھېس قىلغاندەكدەك گۈزەل، رومانتىك تۇرمۇشىڭىزدىن بارا ـ بارا يىراقلىشىشقا باشلايدۇ. بۇنداق ئەھۋالدا نۇرغۇن ئاياللار چۈشكۈنلىشىدۇ. ئېرىدىن، تۇرمۇشىدىن زارلىنىدۇ. ئەمەلىيەتتە بۇنداق زارلىنىشلار سىزگە ھېچقانداق پايدا ئېلىپ كېلەلمەيدۇ. ئەكسىچە ئېرىڭىزنىڭ نارازىلىقىنى، ھەتتا ئۆچمەنلىكىنى قوزغاپ قويىسىز.

بەلكىم سىز ئائىلىڭىزنىڭ پۈتۈنلۈكى، بەختى ئۈچۈن ئېرىڭىزدىن بەكرەك تىرىشچانلىق كۆرسىتىۋاتقانسىز. شۇ سەۋەبتىن بۇلار سىزگە ۋاقىتسىز ھارغىنلىق ئېلىپ كېلىپ، تۇرمۇشىڭىزدىن زېرىكىش ھېس قىلىۋاتقانسىز. لېكىن شۇ ئېسىڭىزدە بولسۇنكى، بۇنداق ئەھۋالدا ھەرگىزمۇ ئېرىڭىزنىڭ كۆزىگە كىرىۋالماڭ.

ئەمەلىيەتتە ئەرلەر نۇرغۇن ئىشلاردا بىپەرۋا بولۇپ، ئاياللاردەك چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىشنى خالىمايدۇ. شۇڭا ئەڭ مۇھىمى، سىز ئۆزىڭىزدىكى بەختنى يېڭىلاپ تۇرۇڭ. ئائىلىڭىزدىكى كۆڭۈللۈك ئىشلارنى ئويلاپ، ئۆزىڭىزنى خۇشال تۇتۇڭ.

بىر ئادەمنىڭ يەنە بىر ئادەمگە بېرىدىغىنى چەكلىك بولىدۇ، شۇڭا ئاياللار ئامال بار ئېرىدىن كۆپ نەرسە تەلەپ قىلماسلىقى كېرەك. ئېرىڭىزدىن تەلەپ قىلىدىغىنىڭىز قانچىكى كۆپ بولغىنى سېرى، ئۇ ئائىلىدىن بىزار بولۇشقا باشلايدۇ، ھەتتا سىرتقا قاراپ قېلىشىمۇ مۇمكىن. شۇنىڭ ئۈچۈن سىز ئۆزىڭىزنى ھەر ۋاقىت بەخت ئىچىدە تۇرۇۋاتقاندەك خۇشال تۇتۇڭ.

كېلىن - قېينىئانا مۇناسىۋىتىدە بىلىۋېلىشقا تېگىشلىك قائىدىلەر

كېلىن بىلىۋېلىشقا تېگىشلىك ئىشلار

قېينىئانىسىنى ھۆرمەتلەش، قېينىئانىسىنى ئۆز ئانىسىدەك كۆرۈش. كۆڭۈل - كۆڭسى كەڭ بولۇش، ئۇششاق - چۈششەك ئىش ئۈچۈن يۈزتۇرانە ئېيتىشماسلىق.

تۇرمۇشتا ئېتىبار بېرىش، روھىي جەھەتتىن خاتىرجەم قىلىش، دائىم قېينىئانىسى بىلەن سۆھبەتلىشىپ پىكىر ئالماشتۇرۇش ئارقىلىق ئىدىيەلەرنى سىڭدۈرۈش، لېكىن ئۈسۈلىغا دىققەت قىلىش لازىم. گەپ تالاشماسلىق، قولۇم - قوشنىلار ئالدىدا قېـ

يىنئانىسى بىلەن گەپ تالاشماسلىق ۋە قېيىنئانىسىنىڭ يامان گەپىنى قىلماسلىق. ئائىلىدىكىلەر بىلەن ياخشى مۇناسىۋەتتە بو-لۇش. قېيىنئانىسى ۋە باشقىلار بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى ياخ-شىلاش ھەققىدە ئېرى بىلەن ئۆزئارا تەجرىبە ئالماشتۇرۇش.

قېيىنئانا بىلىۋېلىشقا تېگىشلىك ئىشلار

كېلىننى ئاسراش، ئۆزىنىڭ مەرتىۋىسىنى كۆز - كۆز قىلماس-لىق، كېلىننى يات كۆرمەي ئۆز ئائىلىسىنىڭ ئادىمى دەپ قاراش.

كېلىنىنىڭ ھازىرقى كۈنى بىلەن ئۆزىنىڭ كېلىنلىك دەۋرىنى سېلىشتۇرۇپ، كېلىننى ئەيىبلەپ يۈقىرى تەلەپ قويماسلىق. ئوغ-لى بىلەن كېلىننى تەڭ كۆرۈش. ئوغلى بىلەن كېلىنىنىڭ ھەممە ئىشنى ئارىلىشىۋالماسلىق، كېلىنىنىڭ تۈغمىغانلىقى ياكى قىز تۇغقانلىقىنى كەمسىتمەسلىك. كېلىنى بىلەن ئوغلىنى يارەملە-شىپ چامى يېتىدىغان ئائىلە ئىشلىرىنى ئۈستىگە ئېلىش. نەۋرە-لىرىگە ئاتا - ئانىلارنى ھۆرمەتلەش ھەققىدە تەربىيە بېرىش. ئۆز-ئارا كۆڭۈل بۆلۈپ، چۈشىنىش ھاسىل قىلىپ، كىچىك ئىشلارنى كۆڭلىدە ساقلىماسلىق.

قېيىنئانا بىلەن كېلىن مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش

بۇ مەسىلە نىكاھ، ئائىلە مۇناسىۋىتىدىكى ئەڭ ئىنچىكە، ئەڭ نازۇك مەسىلە بولۇپ، كىچىك ئائىلىنىڭ ئىناقلىقى، مۇقىملىقى، مەۋجۇتلۇقىغا بىۋاستە تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا بۇ مۇناسىۋەتنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش تولىمۇ مۇھىم. سىز ئائىلەمنى بەختلىك قىلىپ قۇرۇپ چىقمەن دەيدىكەنسىز، قېيىنئانىڭىز بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىڭىزدە چوقۇم تۆۋەندىكى تەرەپلەرگە دىققەت قىلىڭ.

1. ئۆزىڭىزنى باشقىلار بىلەن سېلىشتۇرماڭ. يەنى پالانچىنىڭ

قېينىئانىسى تويدا ئۇنداق قىلىپ بېرىپتۇ، ئۇنىڭدىن مېنىڭ نە-رىم كەم، ماڭىمۇ قىلىپ بېرىشى كېرەك... دەپ قۇرۇق جېدەل قىلماڭ، قايسى ئاتا ـ ئانىنىڭ قولىدىن كەلسە بالىسىغا قىلىپ بەرگۈسى كەلمەيدۇ.

2. قېينىئانىڭىزنى ئۆز ئانىڭىزدەك كۆرۈڭ. بۇنداق قىلىشىڭىز ئەڭ ئاۋۋال ئۇنى «ئانا» دەپ چاقىرىشتىن باشلانىدۇ. ئۆيىنى باشقىلار تۈتمايدۇ، سىز تۈتىسىز. باشقىلار نېمە دېسە دېسۇن، هەر-قانداق ۋاقىت، هەرقانداق سورۇندا «قېينىئانام» دېمەي «ئانام» دەپ گەپ قىلىڭ.

3. قېينىئانىڭىزنى باشقىلارغا يامانلاپ بەرمەڭ. كىشىلىك تۇر-مۇش مۇرەككەپ، چۈشىنىشمەسلىك، ئۇقۇشماسلىق، زىددىيەتلەر يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. بۇنداق ئەھۋالدا سىز هەرگىزمۇ قېينىئانىڭىز-نى ئۆيىڭىزدىكىلەرگە ۋە باشقىلارغا يامانلاپ بەرمەڭ. ئۆيىدىكىلە-رىڭىزگە يامانلاپ بەرسىڭىز قۇدىلار مۇناسىۋىتىگە تەسىر يەتكۈزە-سىز. باشقىلارغا يامانلاپ بەرسىڭىز تېخىمۇ چاتاق. چۈنكى ئادەم-نىڭ دوستى بولىدۇ، دۈشمىنى بولىدۇ، سىزنىڭ شۇ سۆزلىرىڭىز قېينىئانىڭىزنىڭ قۇلىقىغا يېتىپ قېلىشى مۇمكىن. ئۆز قورسا-قىغا پاتمىغان سىر باشقىلارنىڭكىگە قاندىقمۇ پاتسۇن؟ ئەڭ ياخ-شىسى مەسىلىنى ئېرىڭىز بىلەن بىرلىكتە هەل قىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىڭ.

4. يىلدا بىر قېتىم كېلىدىغان خانىم ـ قىزلار بايرىمىدا قېـ-ينىئانىڭىزغا سوۋغا تەقدىم قىلىڭ. ناۋادا ئىقتىسادىتا قىينالسا-ڭىز، بىز ئۇيغۇرلاردا «بۇغداي نېنىڭ بولمىسا، بۇغداي سۆزۈڭ يوقمىدى؟» دەيدىغان سۆز بار، بىر تال ئاتكىرىتكىغا كۆڭۈل سۆز-لىرىڭىزنى يېزىپ تەقدىم قىلسىڭىزمۇ بولىدىغۇ.

5. ۋاقتىڭىز بولسىلا قولىڭىزدىن كېلىشىچە چوڭ ئۆيىنىڭ ئىشلىرىغا يارەملىشىڭ، سىزدىن ناهايىتى ئازراقلا كۈچ كېتىدۇ.

6. ئېرىڭىز هەرقانچە سەۋەنلىك ئۆتكۈزسىمۇ قېينىئانىڭىز

ئالدىدا ئەيىبلىمەك، ئىشقا بۇيرۇماك. «قاغا بالام ئاپپاق، كەرپە بالام يۇمشاق» دەپ ئاڭلىغان بولغىيتتىڭىز؟!

7. «ياخشى گەپ تاشنى يارار، يامان گەپ باشنى» دېگەن سۆز ھەرۋاقىت ئىسىڭىزدە بولسۇن.

قېيىنئانىڭىز بىلەن ياخشى ئۆتەي دېسىڭىز

1. قېيىنئانىڭىز ئالدىدا ئېرىڭىز بىلەن يېقىنچىلىق قىلماك. گەرچە سىز بۇ خىل ئالاقە ئۇسۇلىغا ئۆگىنىپ قالغان بولسىڭىز-مۇ، بىراق قېيىنئانىڭىزنىڭ ئالدىدا بۇنداق قىلسىڭىز، ئۇنىڭغا بولغان ھۆرمەتسىزلىك بولىدۇ.

2. قېيىنئانىڭىزنىڭ ئۆيىگە مۇناسىۋەتلىك ئىشلار بولغاندا ئېرىڭىزنىڭ رايىغا بېقىڭ، بولۇپمۇ پۇل مەسىلىسىدە بەك بېخىللىق قىلىپ كەتمەڭ. مەسىلەن، قېيىنئانىڭىز ئاغرىپ قالغاندا، پۇل چىقىرىپ ياردەم قىلىڭ. ئايال بولۇش سۈپىتىڭىز بىلەن سىز ئوتتۇرىغا چىقسىڭىز، قېيىنئانىڭىز سىزگە تېخىمۇ ئامراق بولىدۇ، ئېرىڭىز سىزدىن مىننەتدار بولىدۇ.

3. قېيىنئانىڭىز ئالدىدا ئېرىڭىزنى باشقۇرماڭ. ئەگەر قېيىنئاتىڭىز ياكى قېيىنئانىڭىز ئۆيىڭىزگە كەلگەندە سىز ئېرىڭىزنى ئىشقا بۇيرۇسىڭىز، ئۇلار ئوغلىنى جاپا تارتىۋېتىپتۇ دەپ ئويلاپ قالىدۇ. شۇڭا سىز ئۇلار يوق چاغدا ئېرىڭىزنى قانداق باشقۇرسىڭىز مەيلى، ئەمما ئۇلارنىڭ ئالدىدا دىققەت قىلىڭ.

4. ئۆز ئاپىڭىزغا نەرسە سېتىۋالغاندا، قېيىنئانىڭىزغىمۇ ئوخشاش سېتىۋېلىڭ. قېيىنئانىڭىزنىڭ تۇرمۇشىدىكى ھەربىر ئىشنى ئىنچىكە كۆزىتىپ، ئۇنىڭ ئارزۇسىنى قاندۇرۇڭ، ئادەتتىكى كىچىككىنە كۆيۈنۈشلەرمۇ ئۇلارنى قاتتىق تەسىرلەندۈرەلەيدۇ.

5. قېيىنئانىڭىزنىڭ «ۋاتىلداشلىرىغا» قۇلاق سېلىپ قويۇڭ. ئەگەر ئۇنىڭ بىلەن بىرگە تۇرسىڭىز ئۇنىڭغا يېقىنچىلىق قىلىپ،

ئۆز ئاپىكىزدەك كۆيۈنۈڭ، بەزى چاغلاردا ئۇ «ۋاتىلداپ» سۆزلەپ قالسىمۇ، تەڭ تۇرماي جىمجىت ئاڭلاپ قويۇڭ.

قىزلار توي قىلغاندىن كېيىن مۇنداق ئۇچ خىل خاتا قاراشتا بولماسلىقى كېرەك

بىرىنچى خىل خاتا قاراش: ئۇنىڭ ئائىلىسىگە ئەمەس، ئۇنىڭغا ياتلىق بولدۇم دەپ قاراش.

نۇرغۇن قىزلار مۇنداق مەسىلىلەرگە دۇچ كەلگەن: مۇھەببەتلىشىۋاتقان مەزگىلدە ئۇنىڭ ئائىلە ئەھۋالىنى ئازدۇر - كۆپتۇر چۈشەنسىمۇ، ئۇنىڭ ئائىلىسىگە ئەمەس، ئۇنىڭغا ياتلىق بولىمەن دېگەن قاراش تۇيۇلى، بۇ نۇقتىغا ئېتىبارسىز قارىغانلىقتىن، ئۇنىڭ ئائىلىسى بىلەن ھېچقانداق مۇناسىۋىتىم يوق دەيدىغان قاراش شەكىللىنىپ قالغان. بۇ خىل قاراش قارىماققا تولىمۇ ئورۇنلۇقتەك كۆرۈنىدۇ. بىراق، شۇنى بىلىشىڭىز كېرەككى، بىر ئادەمنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش مۇھىتى ئۇنىڭ تۇرمۇشىغا مۇئەييەن دەرىجىدە تەسىر كۆرسىتىدۇ، ئائىلە ئادىتى بىر ئادەمنىڭ ئېڭىغا ئەڭ چوڭقۇر تەسىر قىلىدىغان ئۆمۈرلۈك ئادەتتۇر. ئادەم كىچىكىدە شەكىللەندۈرگەن ئادەتلىرىنى ھاياتلىق داۋامىدا ئۆزگەرتەلىشى تولىمۇ تەس. شۇڭا، بىرىگە ياتلىق بولۇش ھەرگىز ئۇنىڭغىلا ياتلىق بولۇش بولماستىن، بەلكى ئۇنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش مۇھىتىدا قالدۇرغان ئىزنالىرى ۋە ئۇنىڭ بارلىقىغا ياتلىق بولۇشتىن دېرەك بېرىدۇ.

ئىككىنچى خىل خاتا قاراش: ئۇ ماڭا شۇنداق ئامراق، مېنى شۇقەدەر سۆيىدۇ، شۇڭا توي قىلغاندىن كېيىن چوقۇم ئۆزگەرتىشىنى قوبۇل قىلىدۇ دەپ قاراش.

ئوخشىمىغان مۇھىتتا ئۆسۈپ يېتىلگەن، ئوخشىمىغان تەپەككۇر، ئوخشىمىغان تۇرمۇش ئادىتىگە ئىگە ئىككى ئادەم بىرگە

تۇرمۇش كەچۈرگەندە، ئىنچىكە مەسىلىلەردە بەزىبىر زىددىيەتلەر - نىڭ كېلىپ چىقىشى مۇقەررەر. گەرچە بۇ زىددىيەتلەر تىلغا ئالغۇچىلىكى يوق ئۇششاق ئىشلار بولسىمۇ، بىراق نىكاھنىڭ مۇستەھكەملىكىگە مۇئەييەن دەرىجىدە تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا ئىنچىكە مەسىلىلەردە چىڭ تۇرۇۋېلىش ئۇنىڭ ئىدىيەۋى قارىشىدىكى تەرسالىقىنىڭ ئىنكاسىدۇر. بەزى خانىم - قىزلار بۇ نۇقتىنى چۈشەنمىگەنلىكتىن، تۇرلۇك ئامالالارنى قوللىنىپ ئېرىنى ئۆز-گەرتمەكچى بولىدۇ - دە، ئەر - ئايال ئوتتۇرىسىدا تىركىشىش باشلىنىپ، ئائىلە ئىس - تۈتەكسىز جەڭ مەيدانىغا ئايلىنىپ قالىدۇ. ئاخىردا ئىلاجسىز مەغلۇپ بولىدىغىنى يەنىلا خانىم - قىزلار بولىدۇ. خانىم - قىزلار شۇنداللا بىر ئەرنى ئۆزگەرتىشنىڭ ئاسمانغا چىقىشتىنمۇ تەسلىكىنى، ئۇنى ئۆزگەرتمەن دېيىشنىڭ بەھۇدە ئاۋارىچىلىك ئىكەنلىكىنى، ئۇنىڭ ئۆزگەرتىشنى قوبۇل قىلىش - قىلماسلىقى ھەرگىزمۇ ئۆزىنى سۆيۈش - سۆيمەسلىكى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ تۇرمۇش ئىزناسىزلىرى ۋە ئادەتلىرى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى چۈشىنىپ يېتىدۇ. شۇڭا ئۇنىڭغا ياتلىق بولۇشتا چوقۇم ئۇنىڭ كەلمىشىنى بىلىشىڭىز، نەزىرىڭىزنى ئۇنىڭدىن ئۇنىڭ كەلمىشىگە يەنى ئۇنىڭ ئائىلە ئارقا كۆرۈنۈشىگە قارىتىشىڭىز كېرەك. شۇنداللا ئۇنىڭ تويدىن كېيىنكى ھەرىكىتى ۋە كەلگۈسى تەرەققىيات ئەھۋالىنى كۆرۈپ يېتەلەيسىز.

ئۇچىنچى خىل خاتا قاراش: توي قىلغان ئىكەنمىز ئېرىم چوقۇم ئائىلىمىزگىلا مەنسۇپ بولۇش كېرەك دەپ قاراش.

بىلىشىڭىز كېرەككى، ئېرىڭىز ھەرگىزمۇ خۇسۇسىي مۈلكىڭىز ئەمەس، ئۇ ئائىلەڭلەرگە مەنسۇپ بولۇش بىلەن بىرگە ئاتا - ئانىسى، تۇغقانلىرى، دوستلىرىغىمۇ مەنسۇپ، شۇڭا ئۇ ئۇلارغىمۇ مېھرىنى بېرىشى كېرەك. شۇنداق بولغانىكەن سىزنىڭ مېھىر - مۇھەببىتىڭىزمۇ ماس ھالدا ئۇلارغىمۇ بېغىشلىنىشى كېرەك. شۇڭا بىر ئەرنى ياقتۇرۇپ قېلىپ، ئۇنىڭ بىلەن توي قىلماقچى

بولغىنىڭىزدا، يالغۇز ئۇنىڭ بىلەنلا ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ تۇرمۇش ئادەتلىرى، ئائىلە، جەمئىيەت ئارقا كۆرۈنۈشى بىلەنمۇ توي قىلىدىغىنىڭىزغا قارىتا روھىي تەييارلىقىڭىز بولۇشى كېرەك. بىلىشىڭىز كېرەككى، سىزنىڭ يۈزلەنمەكچى بولغىنىڭىز ھەرگىزمۇ يېگانە ھالدا ئېرىڭىزلا بولماستىن، بەلكى ئۇنىڭ ئائىلە مۇھىتى ۋە ئىجتىمائىي ئالاقىسىدىكى بىر توپ كىشىلەردۇر.

تەسىرلىك سۆيگۈ - مۇھەببەت ھېكايىلىرى

بىر ئوچۇم قۇم ۋە ياتلىق بولۇش ئالدىدىكى قىز

ياتلىق بولۇش ئالدىدىكى قىز ئانىسىدىن سورىدى:

ــ ئانا تويدىن كېيىن مۇھەببىتىمنى قانداق قوغدىشىم كېرەك؟

ئانىسى قىزىغا ئىللىق كۈلۈمسىرەپ تۇرۇپ يەرگە ئېڭىشتى - دە، يەردىن بىر ئوچۇم قۇمنى ئېلىپ قىزىغا كۆرسەتتى. قۇم ئانىسىنىڭ ئوچۇمىدا تۆكۈلمەي لىقىدە تۇراتتى. شۇ چاغدا ئانىسى ئوچۇمدىكى قۇمنى كۈچەپ سىقتى. شۇئان قۇملار بارماقلىرىنىڭ ئارىسىدىن سىقىلىپ چىقىپ يەرگە چېچىلدى. ئانىسى قولىنى ئاچقاندا قولىدىكى قۇم ئاز قالغانىدى. قۇمدىمۇ بايىقى ئەركىن هالەت يوقىلىپ بېسىلىپ كەتكەنىدى.

قىز ئانىسىنىڭ نېمە دېمەكچى بولغىنىنى دەرهال چۈشەندى - دە، بېشىنى لىڭشىتتى. ئەمەلىيەتتە ئانىنىڭ قىزىغا ئېيتماقچى بولغىنىمۇ شۇ ئىدى.

مۇھەببەتنى مەقسەتلىك هالدا چىڭ تۇتۇشنىڭ هاجىتى يوق. ئۇنى قانچە چىڭ تۇتقانچە، ئاسانلا ئۆزىنى ۋە پىرىنسىپىنى يوقىتىپ قويىدۇ. ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ساقلاشقا تېگىشلىك ئەپۇ قىلىش ۋە چۈشىنىش يوقىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن مۇھەببەتمۇ قىلچە گۈزەللىكى بولمىغان شەكىلگە كىرىپ قالىدۇ.

مۇھەببەت ۋە ئازاب

مۇھەببەت بىلەن ئازاب بىر ئانىدىن تۇغۇلغان قوشكىزەكلەردىن بولۇپ، نەگىلا بارسا بىر ـ بىرىدىن ئايرىلمايدىكەن، ئۇلار ۋايىغا يېتىپ ئىنسانلار ئارىسىغا قوشۇلغاندىن كېيىن كىشىلەر مۇھەببەتنى قىزغىن قارشى ئاپتۇ، بىراق ئازابتىن ئۆزىنى ئېلىپ قېچىپتۇ، بۇنىڭدىن ئازابنىڭ كۆڭلى بەكمۇ يېرىم بولۇپتۇ. بىر كۈنى ئازاب بىلەن مۇھەببەت بىر تويغا بارماقچى بولۇپتۇ، ئازاب مۇھەببەتكە: «نەگىلا بارساق كىشىلەر سېنى قىزغىن قارشى ئالىدۇ، ماڭا بولسا سوغۇق مۇئامىلە قىلىدۇ. بۇگۈن سەن ماڭا چىرايىڭنى بېرىپ تۇرساڭ!» دەپتۇ.

مۇھەببەت ئىككىلەنمەيلا چىرايىنى بېرىپ تۇرۇپتۇ، ئەمما تويدىن كەلگەندىن كېيىن، ئازاب مۇھەببەتنىڭ چىرايىنى قايتۇرۇپ بەرگىلى ئۇنىماپتۇ. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن كىشىلەر مۇھەببەت بىلەن ئازابنى ئالماشتۇرۇپ قويىدىغان بولۇپ قاپتۇ. شۇڭا كۆپىنچە كىشىلەرنىڭ مۇھەببەت دەپ قىلغان ئەقىدىسى ئازابنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىكەن. ئەكسىچە، قەلبى دۇنيانىڭ غەم ـ قايغۇسى بىلەن تولغاندا بولسا مۇھەببەت ئۆزىنىڭ ئىللىقلىقى بىلەن كىشىلەرنىڭ قەلبىنى ئىللىتىدىكەن. ئەمەلىي تۇرمۇشتىمۇ كىشىلەر مۇھەببەتىلەشكەندە چىرايىغا قاراپلا ئۆزىگە بىر تالاي ئازابلارنى تېپىۋالىدۇ. ئەمما بەزى كىشىلەر مۇھەببەتكە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ چىرايىغا ئەمەس قەلبىگە سىنچىلاپ قارايدۇ، ئۇنىڭدىن ھەقىقىي مۇھەببەتنى بايقىۋالالايدۇ. چىراي گۈزەللىكى بىر نىقاب، قەلب گۈزەللىكى بولسا ئۇنىڭ ئارقىسىدىكى ھەقىقىي مۇھەببەتلىك دۇنياسىدۇر!

يېگانە قىز

بۇرۇنقى زاماندا بىر قىز مۇھەببەتتىن قاتتىق ئۈمىدسىزلەنگەن ئىدى. بىر كۈنى ئۇ ئورمانلىقتا كېتىپ بېرىپ ئىككى بۇلبۇل چۈجىسىنى تېپىۋالدى، ئۇ بۇ ئىككى بۇلبۇل چۈجىسىنى ئۆيىگە ئېلىپ كېتىپ قەپەسكە سولاپ، كۆڭۈل قويۇپ باقتى، قىزنىڭ غەمخورلۇقى بىلەن بۇ ئىككى بۇلبۇل چۈجىسى تېز چوڭ بولدى. ھەر كۈنى سەھەردە ئۇلار قىزغا ناھايىتى يېقىملىق ئاھاڭلاردا سايراپ بېرەتتى. قىزمۇ بارغانسېرى بۇ بۇلبۇللارغا ئىچەرىكىپ كەتتى ھەمدە ئۇلارنىڭ مەڭگۈ ئۆزىگە مۇشۇنداق يېقىملىق سايراپ بېرىشىنى ئۈمىد قىلاتتى.

بىر كۈنى قىز بۇلبۇللارنى ئۆزىگە كۆنۈپ قالدى دەپ ئويلاپ قەپەسنىڭ ئىشىكىنى ئاچتى، بۇلبۇلنىڭ سەل قاۋۇلراقى قەپەسـ
تىن ئۇچۇپ چىقتى، قىز بۇنى كۆرۈپ تەمتىرەپ كېتىپ دەررۇ 158
بۇلبۇلنى دەرھال چاڭگاللاپ تۇتۇۋالدى. قىز ئۇ بۇلبۇلنىڭ ئۇچۇپ كېتىشىدىن، ئۇنى ئەمدى مەڭگۈ كۆرەلمەسلىكىدىن تەشۋىشلـ
نىپ، ئۇنى تەلۋىلەرچە چاڭگاللىۋالدى، يۈرىكىدە بولسا ئۇنى تۇـ
تۇۋالغىنىدىن شادلىنىۋاتاتتى. توساتتىنلا قىز بۇلبۇلنىڭ جىمىپ قالغىنىنى سەزدى، ئۇ بۇلبۇلنى چاڭگاللىغان بارماقلىرىنى ئاستا ئېچىۋىدى، بۇلبۇلنىڭ ئۇنىڭ بارماقلىرى ئارىسىدا ئۆلۈپ قالغـ
نىنى كۆردى. قىز ئۆزىنىڭ بۇلبۇلنى ياخشى كۆرگىنىدىن ئەكـ
سىچە ئۇنى ئۆلتۈرۈپ قويغىنىدىن قاتتىق ئۆكۈندى. دەل شۇ چاغدا ئۇ يەنە بىر بۇلبۇلنىڭمۇ قەپەسنىڭ ئىشىكىگە ئۇچۇپ كېـ
لىپ قونغىنىنى كۆردى. قىز بۇلبۇلنىڭ ئەركىنلىككە نەقەدەر تەشنا بولۇۋاتقانلىقىنى سەزدى، بۇلبۇل شۇ دەقىقىلەردە كۆك ئاسـ
مانغا بوينىنى سوزۇپ تەلمۇرۇۋاتقانىدى، ئۇ بۇلبۇلنى ئاستا ئېلىپ ھاۋاغا قويۇپ بەردى...

بۇلبۇل ئاسماندا بىر... ئىككى... ئۇچ قېتىملاپ چۆرگىلەپ ئۇچۇشقا باشلىدى. قىز بۇلبۇلنىڭ بۇ دەقىقىلەردىكى خۇشاللىقىنى سەزدى، ئۇنىڭ يۈرەكلىرىمۇ ئەمدى ئۇ بۇلبۇلنى يوقىتىپ قويۇشتىن غەم يېمەيۋاتاتتى. قىز بۇلبۇلنىڭ خۇشاللىقىغا ئېرىشىشىنى ئۈمىد قىلماقتا ئىدى. تۈيۇقسىز بۇلبۇل قىزغا قاراپ ئۇچۇپ كەلدى ۋە ئۇنىڭ يەلكىسىگە يېنىككىنە قوندى ـ دە، قىز ئەزەلدىن ئاڭلاپ باقمىغان يېقىملىق ئاھاڭلاردا سايراپ كەتتى...

ئاجرىشىش ئالدىدىكى ھېسسىيات

بىر كۈنى كەچقۇرۇن، ئاجرىشىش ئالدىدا تۇرغان بىر جۈپلەر سۆھبەتلەشتى.

ئايالنىڭ ئالغىنى....

ئايال يىغىدىن قىزىرىپ ئىششىپ كەتكەن كۆزلىرىنى ئەرگە تىكىپ بايا يېزىپ تەييارلاپ قويغان قەغەزنى ئەرگە سۇندى:

ئۇستەل چىرىغى ـــ مەن ئالغان؛

كىتاب جازىسى ـــ مەن ئالغان؛

رەسىم رامكىسى ـــ مەن ئالغان؛

سائەت ـــ مەن ئالغان؛

ئورۇندۇق ـــ مەن ئالغان؛

يۇقىرىقى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئەكىتىمەن.

ئەرنىڭ ئالغىنى...

ئەر قەغەزدىكىنى كۆردى ئىختىيارسىز كۆزلىرىدە ياش لىغىر-لىدى. ئۇ قولىغا قەلەم ئېلىپ، قەغەزگە بىر نەرسىلەرنى يېزىپ ئايالىغا سۇندى:

يوتقان ـ كۆرپە ـــ ھەقسىز؛

كىيىم ئىشكاپى ـــ ھەقسىز؛

چايدان ـــ ھەقسىز؛

تېلېفون ـــ ھەقسىز؛

سىزگە سوۋغا قىلغان كىيىملەر ــ ھەقسىز؛
سىزگە سوۋغا قىلغان گۈللەر ــ ھەقسىز؛
سىزگە يازغان 200 پارچە خەت ــ ھەقسىز؛
سانسىز قېتىم ئالغىلى بېرىش، ئاپىرىپ قويۇش، قۇچاقلاش، سۆيۈش ــ ھەقسىز؛
ھەمراھ بولۇش، ھالىڭىزدىن خەۋەر ئېلىش، كۈتۈش ــ ھەقسىز؛
يۇقىرىقىلارنىڭ ھەممىسى ھەقسىز، كۆتۈرۈپ كەتسىڭىز بولىدۇ، سىزگە خۇشاللىقتا، خاپىلىقتا بىرگە بولغىنىمۇ ــ ھەقسىز؛
ھەممىسىنى قوشۇپ كەلسەك، سىزگە بولغان چىن مۇھەببىتىمۇ ــ ھەقسىز؛
بىزنىڭ...
ئايالنىڭ ئەمدىلا توختىغان ياشلىرى قايتىدىن تاشتى. ئۇ بۇرۇنىنى تارتىپ، بېشىنى كۆتۈرۈپ ئەرگە قارىدى:
ــ شۇڭا يازغانلىرىڭىزنىڭ ھەممىسىنى ئەكېتىمەن، سىزنى مۇ... سىزنىمۇ قوشۇپ ئەكېتىمەن.
ئەر گەپ قىلماستىن يۇگۈرۈپ بېرىپ ئايالىنى باغرىغا باستى، خۇشاللىقتىن قىنى ـ قىنىغا پاتماي:
ــ مېنى ئەكېتىڭ، پۈتۈن ھاياتىم سىزگە مەنسۇپ بولسۇن، ــ دېدى.
شۇنداق، مۇھەببەتنى ھېسابلىغىلى بولمايدۇ. ئاغرىنىشلىرىڭىزنى چۆرۈپ تاشلاپ بىر ـ بىرىمىزنى مەھكەم قۇچاقلىساقلا مانا مۇشۇنىڭ ئۆزى مۇھەببەت.

ئازاب ۋە سۆيگۈ

مەن ئانچە يىراق بولمىغان كۆل بويىغا كەلدىم، كۆلنىڭ مەنزىرىسى شۇنچىلىك چىرايلىق ئىدى. سۇغا چۈشكەن قۇياش نۇرى

سۇس شامالدا يېنىك تەۋرىنىۋاتقان سۇ بىلەن تەڭ چايقىلىپ خۇددى كېچە ئاسمىنىدىكى يۇلتۇزلاردەك جىمىرلايتتى.

قىرغاقتىكى مەجنۇنتاللار ئېگىلىپ كۆلگە سايە تاشلاپ تۇراتتى.

ــ كاككۇك، كاككۇك!

بىردىنلا كاككۇك سايراپ كەتتى. شۇ ھامان كىملەردىندۇر ئاڭلىغان كاككۇك قونغان دەرەخنى كاككۇكقا سەزدۇرمەي ئۇچ قېتىم ئايلىنىپ تىلىكىنى ئېيتسا مۇرادىغا يېتىدۇ، دېگەن سۆزلەر ئېسىمگە كەلدى. گەرچە بۇنداق قىلىشنىڭ ئاجايىپ بىر مۆجىزە يارىتالمايدىغانلىقىنى ئېنىق بىلسەمۇ، يەنىلا ئاستا دەرەخنى ئايلىنىشقا باشلىدىم. نېمە ئۈچۈن شۇنداق قىلىمەن؟ كاككۇكمۇ ئاشىق ـ مەشۇقلارنىڭ بىرى بولغانلىقى ئۈچۈنمۇ؟ بۇ گەپنى كىم توقۇغان بولغىيتتى، يالغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇپ ئىشىنىمىز ـ ھە! مەن ساناپ تۇرۇپ دەرەخنىڭ ئۇچ قېتىم ئايلىنىپ توختىدىم ۋە ئاستا پىچىرلىدىم:

ــ ئەي خۇدا، مېنىڭمۇ ئىشقىمنى ئۇنىڭ دىلىغا سال، ئۇنىڭ بىلەن بىر ئۆمۈر بىللە ياشىغۇم بار، ــ مەن تىلەكلىرىمنى دەپ بولۇپ، كاككۇكنىڭ ئۈچۈپ كەتكەن، ئۈچۈپ كەتمىگەنلىكىنى بىلىش ئۈچۈن شاخلارغا قارىدىم، ۋاي خۇدايىم، مەن نېمىلەرنى دېدىم، شاختا كاككۇك ئەمەس سەن ئولتۇراتتىڭ، مەن داڭ قېتىپ قالدىم.

سۈتتەك ئايدىڭ، بۇگۈن ئاخشام شۇنداق گۈزەلمۇ ياكى يېنىمدا سەن بولغاچقا ماڭا شۇنداق كۆرۈندىمۇ؟ بۇنى بىلمەيمەن. ئەمما شۇ ماڭا ئايانكى، بۇ گۈزەل ئاخشام ماڭا شادلىقتىن كۆپرەك قايغۇ ئېلىپ كېلىدۇ.

بەلكىم بۇ ئايرىلىش ئۈچۈن كۆرۈشۈشمۇ بولۇپ قالار. ياق، ياق، ھەرگىز ئۇنداق بولمىسۇن! مەن بۇ ئازابلىق ئويلاردىن ئۆزۈمنى شۇنچە قاچۇرساممۇ، لېكىن كۆز ئالدىمدىكى بۇ رېئاللىق مېنى

قىينىماقتا، مەن نېمە بولدۇم؟ مەن نېمە بولدۇم، سەن ئالدىمدا تۇرساڭ يەنە سېنى ئويلىغىنىم نېمىسى؟ مەن خىياللاردىن باش كۆتۈرۈپ ساڭا قارىدىم. سېنىڭمۇ ئازابقا تولغان شۇ كۆزلىرىڭ يۇ-رىكىمگە پىچاق سانجىلغاندەك بىر ئاغرىقنى باشلاپ كىردى. مەن بۇ ئازابلىق ئاغرىققا بەرداشلىق بېرەلمەي ئۇنسىز ئىڭراپ تاشلا-دىم، يۇرىكىم ماڭا ئىلتىجا قىلىۋاتاتتى، بۇگۈن ئۆتۈپ كەتسە ئۇنى يەنە قاچان كۆرەلەيسەن؟ ھەممە سۆزلىرىڭنى دەۋال، بولمىسا كې-يىن پۇشايماندا قالىسەن!

مېنىڭ كىچىككىنە يۇرىكىم بۇ ئالەمچە ئازابنى پەقەتلا سىغ-دۇرالمىدىدە، ئۆزۈمنى باغرىغا تاشلىدىم.

ــ ئەمدى بىز ئايرىلىپ كېتەيلى، مەن سىزنى ئۇنتۇپ كېتە-مەن، ــ بۇ سۆزلەر ئازابلىق ياشلىرىم بىلەن تەڭ ئېتىلىپ چىقتى.

شۇ چاغدا مېنىڭ قانچىلىك ئازابلانغانلىقىمنى بىلەمسەن؟ دۇنـ-يادا بۇنىڭدىن ئارتۇق ئازاب بارمۇ ـ يوق، ھەرگىز يوق. مەن شۇ ئازابقا چىداپ ساڭا ئۇنتۇش ۋەدىسى بەرگەن بولساممۇ ئەمەل قىلالمىدىم. ھەر كۈنى ئاخشىمى كۈندىلىك خاتىرەمنىڭ ئاپپاق بەتلىرىنى ساڭا بولغان ئوتلۇق سېغىنىشىم بىلەن بويالا چىقـ-مەن، خۇددى ئۆز ۋاقتىدا قەلبىمنىڭ ئاپپاق بېتىگە سىمايىڭ چې-كىلگەندەك. ھەر سەھەر تۇنجى بولۇپ سەن بىلەن سالاملىشىمەن. كۈنلىرىم سەن بىلەن قەلبىمدە سىردىشىپ ئۆتىمەن.

باشقا دوستلىرىم شېرىن مۇھەببەت قاينىمىغا غەرق بولسا، مەن خىيال دەريالىرىدا سەن بىلەن ئۆزۈپ يۈردۈم، ھىجراننىڭ شۇنچە-لىك ئازابلىق، سېغىنىشنىڭ شۇ قەدەر شېرىنلىكى، مېنىڭ كـ-چىككىنە يۇرىكىمنى ئاجايىپ تاۋلىدىكى، سېنى ئويلىمىغان بىرەر سېكۇنت، بىرەر دەقىقە بولسىدى، سېنى ئۇنتۇپ كېتەلىشىمگە ئىشەنگەن بولاتتىم. ئەپسۇس، مېنىڭ ئەپسۇس! مەن تا ھازىرغىچە مۇھەببەتنىڭ سىرلىق كوچىلىرىدا قايسى بىر ئىشكىتىن سېنى چىقار دەپ تەلمۈرۈپ يۈرمەكتىمەن. چۈشىنەمسەن؟ ھىجران ئازابى

تارتىۋاتقان ئادەم باشقىلارنىڭ ۋىسال شادلىقىنى كۆرگەندە گەرچە باشقىلار ئۈچۈن خۇش بولسىمۇ، ئۆزىنىڭ ئازابى ھەسسىلەپ كۈچەيدىكەن. ئاشىق ـ مەشۇقلاردا بولىدىغان تاتلىق ھېسسىيات مەندە يوق، ھەتتا شادلىقنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنىمۇ بىلمەيمەن، مېنىڭ بىلىدىغىنىم ھىجران ئازابى خالاس.

رەھىمسىز رېئاللىق مېنىڭ مۇھەببەتلىك تاتلىق چۈشلەرنىڭ ئىلكىدىن چىقىشىمنى، رېئاللىققا تېزراق قايتىشىمنى كۈتمەكتە، ياق مەجبۇرلىماقتا. كىشىلەر «مۇھەببەت ئىككى يۈرەكنىڭ سوقۇلۇشىدىن چاچرىغان ئۇچقۇن» دېيىشىدۇ. مەن بۇ ھېكمەتنىڭ توغرىلىقىنى ئەمدىلا ھېس قىلىۋاتىمەن. ھەقىقەتەن شۇنداقكەن، مەن بىردىنلا ئۆز ـ ئۆزۈمنى قىينىۋاتقاندەك تۇيغۇغا كېلىپ قالدىم. بۇنداق دېسەم بەلكىم ئاشۇرۇۋەتكەنلىك بولار، لېكىن بۇ يۈرەك سۆزۈم. سېنى سۆيگىنىم راست، ھېلىھەم سۆيىمەن. بىراق، مەن بۇ ئاخىرى چىقمايدىغان مۇھەببەتنى ئويلاپ ئولتۇرۇۋەرسەم چېكى يوق ھىجران چۆللەردە مەڭگۈ چاڭقاپ ئۆتىدىغانلىقىمنى تونۇپ يەتتىم. مۇھەببەت ئۇلۇغ، بىراق، مېنىڭ جىمجىت ئولتۇرۇپ سېنى سېغىنىشىم ھەرگىزمۇ مۇھەببەتنى ئۇلۇغلىغانلىق ئەمەسكەن. مەن ھىجران چۆلىدە تېڭىرقاپ تۇرىۋەرمەسلىكىم، ئوڭۇشسىزلىقلارنى يېڭىپ ياشىشىم، ياشىغاندىمۇ قەيسەرلىك بىلەن ياشىشىم كېرەككەن. مەن شۇنى چوڭقۇر چۈشەندىم، ئەمدى ھەرگىزمۇ ئۆزۈمنى ساڭا باغلىۋالمايمەن. ھاياتنىڭ ئاپپاق بەتلىرىگە ھېكمەت ئۇنچىلىرىنى تىزىش ئۈچۈن تىرىشىمەن. بۇ بەلكىم مېنىڭ توغرا تاللىشىمدۇر، ئامان بول، ماڭا بەخت تىلە.

مەخپىي نومۇردىكى مۇھەببەت

بۇ «مەخپىي نومۇردىكى مۇھەببەت» ئالىي مەكتەپتە ئوقۇيدىغان بىر ئىستۇدېنت قىزنىڭ ھېكايىسى. قىز ئەمدىلا ئالىي مەكتەپكە

كىرگەندە دادىسى ئۇنىڭغا بىر بانكا كارتىسى بېرىپ، ئۇ-نىڭ بىر مەۋسۈملۇق خىراجەتلىرىنى كارتىدا ئامانەت قويىدى. مەك-تەپكە مېڭىشىنىڭ ئالدىنقى كۈنى كەچتە كارتىنىڭ مەخپىي نومۇ-رىنى ئېيتىپ بەردى ھەمدە مەخپىي نومۇرنى ئېسىدە چىڭ تۇتۇش-نى، ھەرگىزمۇ قالايمىقان خاتىرىلىمەسلىكنى، ئۇنداق بولمايدە-كەن، مەخپىي نومۇرنى باشقىلارنىڭ بىلىپ قالىدىغانلىقىنى جې-كىلىدى. ئۇ چاغدا ئۇنىڭ روھىي ھالىتى كۆتۈرەڭگۈ، كۆڭلى بەكلا خۇشال بولغاچقا، دادىسىنىڭ سۆزلىرى پەقەت قۇلىقىغا كىرمىدى. ئۇ مەكتەپكە بارغاندىن كېيىن 6000 يۈەن ئوقۇش پۇلىنى تاپشۇ-رۇش ئۈچۈن كارتىنى ئاپتوماتىك پۇل ئېلىش ماشىنىسىغا سالدى. لېكىن ھەرقانچە قىلىپمۇ مەخپىي نومۇرنى ئەسكە ئالالمىدى. ئا-مالسىزلىقتىن دادىسىغا تېلېفون بېرىپ، مەخپىي نومۇرنى سورە-دى. دادىسى سەۋرچانلىق بىلەن مەخپىي نومۇرنى بىرقانچە قېتىم تەكرارلىدى ھەمدە ئۇنىڭ ئەستە ساقلىشىغا قولايلىق بولۇشى ئۈ-چۈن، «مەخپىي نومۇر ئاناڭنىڭ تۇغۇلغان كۈنى، ئېسىڭدە چىڭ ساقلا جۇمۇ» دەپ ئەسكەرتتى. بىر مەزگىل ئۆتكەندىن كېيىن ئۇ پۇل ئالماقچى بولدى، لېكىن مەخپىي نومۇرنى يەنىلا ئېسىگە ئالال-مىدى. ئۇ بۇ بىر گۇرۇپپا سانلارنىڭ ئانىسىنىڭ تۇغۇلغان كۈنى ئىكەنلىكىنى بىلگەچكە دادىسىدىن سوراشقا خىجىل بولدى، ئاند-سىدىن سوراشقا تېخىمۇ خىجىل بولدى، پۇلىنى ئېلىشقا ئامالى بولمىغاچقا ساۋاقداشلىرىدىن پۇل ئۆتنە ئېلىپ خەجلىدى. يازلىق تەتىلدە ئۆيگە قايتقاندا دادىسى ئۇنىڭدىن پۇلنى قانداق خەجلىگەن-لىكىنى سورىۋىدى، ئۇ يىغلاپ كەتتى. دادىسى ئۇنى ئەيىبلىمەستىن ھېچقىسى يوق، دەپ ئۇنىڭغا تەسەللى بەردى. لېكىن ئۇ بىر ئاز خاپا بولۇپ، دادىسىدىن نېمىشقا ئۆزىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى مەخ-پىي نومۇر قىلمىغانلىقىنى سورىدى. دادىسى:

— سېنى قوغداش ئۈچۈن تۇغۇلغان كۈنۈڭنى مەخپىي نومۇر قىلمىدىم. ئادەتتە كىشىلەر بانكا كارتىسى بىلەن كىملىكىنى بىللە

ئېلىپ يۈرىدۇ. بۇنداق بولغاندا ئەگەر ئىككىلىسى بىرلا ۋاقىتتا ئوغرىلانسا ئاقىۋىتىنى پەرەز قىلغىلى بولمايدۇ، ــ دېدى.

يازلىق تەتىلدىن كېيىن قىز مەكتەپكە قايتىپ كەتتى. شۇنىڭ-دىن باشلاپ ئۇ ئانىسىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى ئەسته تۇتۇۋالدى. ئا-نىسىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىدە ئانىسىغا چىرايلىق تەبرىك كارتىسى ئەۋەتكەنىدى، ئاتا ــ ئانىسى قەۋەتلا خۇش بولۇپ كەتتى. ئۇزاق ئۆتمەيلا ئۇنىڭ يۈرتىدىن ئاتا ــ ئانىسىنىڭ بىر قېتىملىق قاتناش ۋەقەسىدە ۋاپات بولغانلىق توغرىسىدىكى شۇم خەۋەر كەلدى. بەخت-لىك كۈنلەر ئاخىرلاشتى. ئۇ يۈرتىغا قايتىپ بېرىپ، ئاتا ــ ئانە-سىنىڭ جەسىتى ئالدىدا هوشىدىن كېتىپ يىقىلدى. ئۇرۇق ــ تۇغقان، دوست ــ بۇرادەرلىرىنىڭ ياردىمىدە ئۇ ئاتا ــ ئانىسىنىڭ ئاخىرەتلىك ئىشلىرىنى تۈگىتىپ، ئاتا ــ ئانىسىدىن مىراس قالغان نەرسە ــ كېرەكلەرنى رەتلەۋاتقاندا بىر ئامانەت كارتىسىنى بايقە-دى، قىزنىڭ كۆڭلى بۇزۇلۇپ يىغلاپ كەتتى. ئاتا ــ ئانىسى ئىلە-گىرى ئۇلارنىڭ ئۆيىدە يەنە بىر كارتا بارلىقىنى، كارتىدا ئۇنىڭ تۆت يىللىق ئوقۇش ۋە تۇرمۇشىغا لازىملىق خىراجەتلىرىنىڭ ئاما-نەت قويۇلغانلىقىنى ئېيتقانىدى. ئۇ بۇ پۇلنىڭ ئاتا ــ ئانىسىنىڭ كۆپ يىللىق قان ــ تەرى بەدىلىگە كەلگەنلىكىنى بىلەتتى. قىز كارتىنى ئېلىپ مەكتەپكە قايتىپ كەتتى. كۈنلىرى يىغا ــ زار ئىچىدە ئۆتتى، لېكىن ئۇ ئاتا ــ ئانىسىنى شۇنچىلىك سېغىنىسە-مۇ، كۆڭلى قاتتىق يېرىم بولسىمۇ يەنىلا ياشىشى كېرەك ئىدى. ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ كۆيۈنۈشى ۋە ساۋاقداشلىرىنىڭ ياردىمىدە ئۇ-نىڭ روهىي كەيپىياتى ئاستا ــ ئاستا ياخشىلاندى. ئۇ ئۆزىنىڭ كارتىسىدىكى پۇلنى ئىشلىتىپ بولۇپ، ئاتا ــ ئانىسى مىراس قال-دۇرغان كارتىنى ئاپتوماتىك پۇل ئېلىش ماشىنىسىغا سېلىپ، مەخپىي نومۇرنى كىرگۈزۈش ئورنىغا ئانىسىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى كىرگۈزۈۋېدى، ئېكراندا «خاتا» دېگەن ئۇچۇر كۆرۈندى. دادىسىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى كىرگۈزۈۋېدى، يەنىلا «خاتا» دېگەن ئۇچۇر كۆ-

رۇندى. قىز كارتىنى چىقىرىۋالدى. ئۇ بەكمۇ جىددىيلىشىپ «كار-تىنىڭ مەخپىي نومۇرى زادى قايسى سان بولغىيتى؟» دەپ ئويلىدى. ئۆيدىن ئايرىلىشتىن ئىلگىرى ئۇ ئاتا - ئانىسى مىراس قالدۇرغان بارلىق نەرسىلەرنى ئاختۇرۇپمۇ مەخپىي نومۇرغا مۇناسىۋەتلىك ھېچقانداق ئۇچۇرنى بايقىمىغانىدى. ئۇ كارتىنى يەنە بىر قېتىم ئاپتوماتىك پۇل ئېلىش ماشىنىسىغا سېلىپ، ئۆزىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى كىرگۈزۈۋېدى، ئېكراندا «ئالماقچى بولغان پۇلنىڭ سوممىسىنى كىرگۈزۈڭ» دېگەن ئۇچۇر كۆرۈندى. قىزنىڭ كۆزلىرىدىن تارىلاپ ياش قۇيۇلۇپ كەتتى. ئاتا - ئانىسى كارتىنىڭ مەخپىي نومۇرى قىلغان سان ئەلۋەتتە ئۇلار ئەڭ ئاسان ئەستە ساقلىيالايدىغان ھەم ئۇلار ئەڭ ئامراق سان ئىدى. ئۇ پۇلنى ئېلىپ بولغاندىن كېيىن مەخپىي نومۇرنى ئاتا - ئانىسىنىڭ ئالەمدىن ئۆتكەن كۈنىگە ئۆزگەرتىۋەتتى.

مۇھەببەتتىكى ئالتە ھەپتە، ئالتە ئاي ۋە ئالتە يىل

ئۇچرىشىش داۋامىدا:

ئالتە ھەپتىدىن كېيىن ــ سىزنى سۆيىمەن!

سىزنى سۆيىمەن!

سىزنى سۆيىمەن!

ئالتە ئايدىن كېيىن ــ مەن ئەلۋەتتە سىزنى سۆيىمەن!

ئالتە يىلدىن كېيىن ــ ۋاي خۇدايىم، سىزنى سۆيىمەن دېمىگەن بولسام سىز بىلەن توي قىلىپ ساراڭمىدىم!...

ئىشتىن چۈشكەندە:

ئالتە ھەپتىدىن كېيىن ــ سۆيۈملۈكۈم مەن قايتىپ كەلدىم!

ئالتە ئايدىن كېيىن ــ مەن قايتىپ كەلدىم!

ئالتە يىلدىن كېيىن ــ ئاپاڭ بۇگۈن نېمە تاماق ئەتتى!

سوۋغات:

ئالتە ھەپتىدىن كېيىن ــ سۆيۈملۈكۈم بۇ ئۇزۇكنى ياقتۇرۇ-شىكىزنى تولىمۇ ئارزۇ قىلىمەن!

ئالتە ئايدىن كېيىن ــ سىزگە بىر رەسىم ئېلىپ كەلدىم، بۇ رەسىم بىزنىڭ مېھمانخانا ئۆيىمىزگە تولىمۇ ماس كېلىدىكەن!

ئالتە يىلدىن كېيىن ــ بۇ پۇلغا ئۆزىڭىز بىر نەرسە سېتىۋالارسىز!

تېلېفون جىرىڭلىغاندا:

ئالتە ھەپتىدىن كېيىن ــ سۆيۈملۈكۈم، سىزنى ئىزدەيدىكەن!

ئالتە ئايدىن كېيىن ــ مەڭ تېلېفونىڭىز!

ئالتە يىلدىن كېيىن ــ تېلېفون كەلدى!

كەچلىك تاماق:

ئالتە ھەپتىدىن كېيىن ــ بۇنداق مەززىلىك تاماقنى ئەزەلدىن يەپ باقماپتىمەن!

ئالتە ئايدىن كېيىن ــ كەچتە نېمە تاماق يەيمىز؟

ئالتە يىلدىن كېيىن ــ يەنە مۇشۇنى يەمدۇق؟

كەچۈرۈم سورىماق:

ئالتە ھەپتىدىن كېيىن ــ ئەنسىرىمەڭ تاتلىقىم، ئەمدى ھەر-گىز چىشىڭىزغا تەگمەيمەن!

ئالتە ئايدىن كېيىن ــ دىققەت قىلىڭ، ئەمدى ھەرگىز بۇنداق قىلمىڭ!

ئالتە يىلدىن كېيىن ــ بايا دېگەنلىرىمنى چۈشەندىڭىزمۇ؟

يېڭى كىيىم:

ئالتە ھەپتىدىن كېيىن ــ پاھ! بۇ كىيىمنى كىيىپ پەرىشتە-گىلا ئوخشاپ قالدىڭىز!

ئالتە ئايدىن كېيىن ــ يەنە يېڭى كىيىم سېتىۋالدىڭىزمۇ؟

ئالتە يىلدىن كېيىن ــ قانچە پۇلغا ئالدىڭىز؟

تېلېۋىزور:

ئالتە ھەپتىدىن كېيىن ــ سۆيۈملۈكۈم بۇگۈن كەچتە قايسى

پىروگراممىنى كۆرىمىز؟

ئالتە ئايدىن كېيىن ــ مەن مۇشۇ فىلىمغا ئامراق!

ئالتە يىلدىن كېيىن ــ مەن تەنتەربىيە قانۇنلىنى كۆرىمەن، كۆرگىنىز كەلمىسە كىرىپ ئۇخلاڭ!

دەم ئېلىش ئېلانى:

ئالتە ھەپتىدىن كېيىن ــ قانىقا بېرىپ ئىككى ھەپتىلىك دەم ئېلىپ كېلەيلى ياكى سىز بېرىشنى خالىغان جايغا بېرىپ كېلەيلى، قانداق؟

ئالتە ئايدىن كېيىن ــ ھۆددىگە ئېلىنغان ماشىنىغا ئولتۇرۇپ كەڭ سايغا بېرىپ كەلسەك نېمىشقا بولمايدىكەن؟

ئالتە يىلدىن كېيىن ــ سايامۇ؟! ئۆيدە ئولتۇرغانىنىڭ نېرى يامان؟

مېھمان ـ شەپقەت مۇھەببەتتىن ئۈستۈن

يېشى سەكسەنگە بېرىپ قالغان بىر جۈپ ئەر ـ خوتۇن كېسەل-چان بولۇپ قالغاندى. بىراق ئىككىيلەن بىر ـ بىرىنى بەكمۇ ھۆرمەتلەيتتى. ئۇلارنىڭ قولتۇقلىشىپ يۈرگىنىنى كۆرگەندە ياشلار ئۇلارغا ھەۋەسلەنمەي قالمايتتى.

بىر كۈنى بىر توپ ياش ئۇلارنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئىككىيلەن-نىڭ مۇھەببەت سىرىنى ئېيتىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى. بوۋاي:

ــ ئۆي تۇتقىنىمىزغا نەچچە ئون يىل بوپتۇ. ماڭا ئەڭ تەسىر قىلغىنى ئۆزئارا ھۆرمەت ۋە يول قويۇش. مۇھەببەتنى كۆپ ئويلا-مايمەن. ئويلىغان تەقدىردىمۇ ئۇ پەقەت مېھىر ـ شەپقەت، خالاس، ــ دېدى.

مېھىر ـ شەپقەت مۇھەببەتتىن ئۈستۈن تۇرىدۇ. نىكاھ روما-نىڭ ئىش بولمىسا كېرەك. ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئىككى ئا-دەمنىڭ چىن يۈرىكىدىكى مۇھەببەت سۇسلىشىشقا، مېھىر ـ شەپ-

قەت كۆچىمىشكە باشلايدۇ. قول تۇتۇشۇپ ئۆتكەن هاياتتا ئۆزئارا مىننەتدارلىق ۋە غەمخورلۇق هەممىدىن قىممەتلىك ئەمەسمۇ؟

سېستىرا قىزغا كەلگەن خەت

بۇگۈن سېستىرالار بايرىمى كۈنى ئىدى. ئىككى يىلدىن بۇيان دوختۇرخانىنىڭ ئايالار بۆلۈمىدە ئىشلەۋاتقان روشەنگۈل مۇشۇنداق بىر قۇتلۇق كۈندە ئۆزىگە نۆۋەتچىلىك كېلىپ قالغىنىغا خېلى ئۆكۈندى. شۇنداقتىمۇ ئۇ باشقا نۆۋەتچى سېستىرالار بىلەن ياتاقتىكى كېسەللەرنىڭ ئەتىگەنلىك ئاسما ئوكۇلىرىنى ئېسىپ بولۇپ ئىشخانىغا كىرىپ «ئۇھ» دەپ تۇرۇۋىدى، دوختۇرخانىنىڭ خەت ـ چەكلىرىنى باشقۇرىدىغان خادىمى بىر دەستە گۈل بىلەن بىر پارچە خەتنى كۆتۈرۈپ كىردى.

ـــ سىزگە كەلگەنكەن، ـــ دېدى خەت ـ چەك باشقۇرغۇچى ئۇرالغان گۈل بىلەن خەتنى روشەنگۈلگە بېرىپ.

گۈل، بۇ ماي ئايلىرىدىكى سەھەردە ئېچىلغان قىزىلگۈل بولۇپ، گۈپۈلدەپ پۇراپ تۇرغاچقا ئىشخانا ئىچى بىردەمدىلا گۈل پۇرىقىغا تولدى.

ـــ ۋاھ، ـــ دېدى بىر سېستىرا قىزىلگۈلنى پۇراپ تۇرۇپ، ـــ ساڭا كۆيۈپ ـ پىشىپ يۈرگەندىن بىرى بايرىمىڭنى مۇبارەكلەپتۇ ـ دە؟

ـــ خەتمۇ بارکەن تېخى، ـــ دېدى بىرى.

ـــ خەتنى ئاچە ئوقۇيلى، يىگىتىڭ مۇھەببىتىنى قانداق ئىزهار قىلىدىكىن؟

ـــ شەخسكە يېزىلغان مۇھەببەت خەتلىرىنى باشقىلارنىڭ ئوقۇشى دېگەن ئەدەپسىزلىك بولىدۇ، ـــ دېدى روشەنگۈل قولىدىكى خەتنىڭ ئۈياق ـ بۇيىقىغا قاراپ.

ـــ ھېلىقى مۇختەرجان سېنى تاشلىۋەتكىنىگە پۇشايمان قىلىپ خەت يازدىمۇ ـ يا؟ ـــ دېدى يەنە بىر سېستىرا پىخىلداپ كۈلۈپ.

روشەنگۈل ئۆزىنى كۆرسىتىشكە، ماختىنىشقا ئامراق قىز بولغاچقا، خىزمەتدىشىنىڭ سۆزى ئۇنىڭ كۆڭلىگە كەلدى. شۇڭا ئۇ:

ـــ ئۇنداق دېسەڭلار خەتنى ئاچاي، ئاندىن بىر نېمە دەيلى، ـــ دېدى قىزىرىپ تۇرۇپ.

كونۇبرتنىڭ ئاغزى ئېچىلدى. ئىشخانىدىكى تۆت سېستىرا روشەنگۈل بىلەن بىرلىكتە خەتكە كۆز تىكتى. خەت مەخسۇس گۈللەر بىلەن نەقىشلەنگەن سالام خەت قەغىزىگە ئىنتايىن چىرايلىق قىلىپ يېزىلغانىدى.

قەدىرلىكىم روشەنگۈل، سىزنى شۇنداق ئاتىشىمغا رۇخسەت قىلىسىڭىز. مەن دوختۇرخانىڭلاردىن چىقىش ئالدىدا شۇنى بىلدىمكى، مەن قاتناش ھادىسىسىگە ئۇچراپ ھايات ـ ماماتلىق ئېلىشىشىدا، سىلەر ئاق خالاتلىق پەرىشتىلەر ئەزرائىل بىلەن بىر كېچە ـ كۈندۈز قاتتىق ئېلىشىپ مېنى ھاياتلىق ئالىمىگە قايتۇرۇپ كېلىپسىلەر. مەن ئاستا ـ ئاستا ھوشۇمغا كېلىپ كۆزۈمنى غۇۋا ئاچقىنىمدا بىر ئاقلىقنى كۆردۈم. شۇ چاغدا مەن ئاپاق قار بىلەن قاپلانغان قارلىق دالىدا يېتىپ قالغاندەكمۇ دەپ ئويلىدىم. ئاستىم ۋە ئۈستۈمدىكى يۇمشاق كۆرپە ـ يوتقانلار مېنى دەرھال ئۇ خىيالدىن ياندۇردى. مەن بىر ئىللىق قۇچاقتا ياتقان ئوخشايمەن دەپ ئويلىدىم. شۇ چاغدا بۇرنۇمغا دورا ـ ئوكۇللارنىڭ ھىدى ئۇرۇلدى. شۇ چاغدا مەن ئۆزۈمنىڭ دوختۇرخانىدا ئىكەنلىكىمنى جەزملەشتۇردۇم ـ دە، كۆزۈمنى چوڭ ئاچتىم. شۇ چاغدا ئاپاق ياتاقتا، ئاپاق يوتقان ـ كۆرپە ئىچىدە، ئاپاق خالات كىيگەن سېستىرا قىزنىڭ ماڭا قاراپ تۇرغانلىقىنى كۆردۈم. سىز ماڭا قاراپ، مېنىڭ قەلبىمدىن مەڭگۈ ئۆچمەيدىغان شۇنداق چىرايلىق،

شۇنداق تاتلىق، شۇنداق تارتمىلىق كۆلۈمسىرىدىگىز. ئاھ، روشەن-گۈل سىزنىڭ قىيقىزىل لەۋلىرىگىزنىڭ ئىچىدە ئاپپاق ئۇنچىدەك چىشلىرىگىز بارىكەن ئەمەسمۇ؟

روشەنگۈل، سىز مېنىڭ كۆزۈمنى ئاچقىنىمنى كۆرۈپ ئاپپاق قوللىرىگىز بىلەن پېشانەمنى ئاۋايلاپ تۇتتىگىز. سىزنىڭ ئاشۇ ئاپپاق قوللىرىگىز شۇنداق يۇمشاق، شۇنداق ھارارەتلىك ئىدى. پېشانەمگە سىزنىڭ قولىگىز ئەمەس، بەلكى بىر چوغ يېقىلغانىدەك بولدى. سىز ماڭا قاراپ كۆلۈمسىرىدىگىز، ئېغىز ئاق كۆمۈشتەك، قارىچۇقى قۇمچاقتىنمۇ قارا بولغان كۆزلىرىگىزدىن چاقنىغان شادلىق ئۇچقۇنىنىڭ ھارارىتى يۈرىكىمگە بېرىپ يەتتى. قۇياش نۇرى پۈتۈن جاھاننى يورۇتقانىدەك سىزنىڭ كۆزلىرىگىزدىن چاقنىغان نۇر مېنىڭ پۈتۈن جىسمىمنى ئىللىتتى.

مەن شۇ چاغدا ئۆزۈمنۇ بىلمىگەن ھالدا ئاستا پىچىرلىدىم: «سىز پەرىشتىمۇ؟» سىز كۈلۈپ تۇرۇپ: «ياق، مەن پەرىشتە ئەمەس، مەن سېھىترا، سىزنىڭ پەرۋىشكارىگىز» دەپ جاۋاب بەردىگىز. شۇ چاغدا مەن «ياق، سىز ئاق خالاتلىق پەرىشتە ئىكەنسىز، سىز مېنىڭ ھاياتىمنى ساقلاپ قالغۇچى، سىز مېنىڭ ھاياتىم» دەپ-دىم ـ دە، يوتقاندىن قولۇمنى چىقىرىپ قولىگىزنى مەھكەم تۇ-تۇۋالدىم. شۇ چاغدا سىز باھاردىكى تاڭ سەھەردە ئېچىلغان قىزىل-گۈلدەك قىزىرىپ كەتتىگىز. مەنمۇ مىدىرلاپ كەتكەچكە بېشىم ۋە بەدىنىمدىكى يارا قاتتىق ئاغرىپ «ۋايجان!» دېگەن بىر سۆز تېشىمىغا چىقىپ كەتتى. مەن ئاغرىققا چىدىماي كۆزۈمنى چىڭ يۇمۇۋالدىم. بىرئازدىن كېيىن ئاغرىقمۇ پەسەيدى. يۈرىكىم بولسا سىز ئۈچۈن ئۇنسىز ناخشا ئېيتىشقا باشلىدى.

ئاق خالاتلىق پەرىشتە،
ئورنۇڭ بولسۇن ئەرشتە.

ئۆتەر كېچە ـ كۈندۈزۈڭ،
كېسەللەرنى پەرۋىشتە.

سىز ۋە سىزدەك ئاق خالاتلىق پەرىشتىلەرنىڭ كۆڭۈل قويۇپ كۈتۈشى بىلەن مېنىڭ سالامەتلىكىم تېزلا ئەسلىگە كەلدى. سىز ھەر كۈنى ياتاققا كىرىپ مېنى ۋە باشقىلارنى يوقلايتتىڭىز. كۈندىلەرنىڭ ئۆتۈشى بىلەن مەن سىزگە ئامراق بولۇپ قالدىم. سىزنى كۆرگۈم، سىز بىلەن ئۇزاق ـ ئۇزاق مۇڭداشقىم كېلىپ تۇراتتى. مېنىڭ سىزنى ياخشى كۆرۈپ قالغانلىقىم ئېنىق ئىدى. بىراق مەن بۇ ئوتلۇق مۇھەببەتمىنى سىزگە بىلدۈرۈپ بولغۇچە يارام ساقىيىپ ياتاقتىن چىقىپ كېتىپ قالدىم.

روشەنگۈل، شۇ ياتاقتىن چىقىپ كەتكەن كۈندىن باشلاپ مەن سىزنىڭ ئىسمىڭىزنى يادلاپ كەلدىم. باشقىلاردىن ئۇقسام سىز دوختۇرخانا بويىچە مۇنەۋۋەر سېستىرا، ئۆگىنىش ئۇلگىسى ئىكەنسىز. بىمارلارنىڭ پەرىشتىسى ئىكەنسىز. بۈگۈن مەن دۇنيادىكى بارلىق سېستىرالارنىڭ بايرام كۈنىنى تاللاپ سىزگە بىر دەستە گۈل بىلەن بۇ كۆڭۈل ئىزھارىمنى ئەۋەتتىم. بايرىمىڭىز مۇبارەك بولسۇن! شادلىققا تولغان قەلبىڭىزدىن ماڭا مەڭگۈلۈك ئورۇن بېرەرسىزمۇ؟ جاۋابىڭىزغا ئىنتىزارمەن، مەن شۇ تاپتا دوختۇرخانا دەرۋازىسىنىڭ يېنىدا سىزنى ساقلاپ تۇرۇۋاتىمەن، چىقسىڭىز سىزنى بىر كۆرۈۋالسام!

سىزنىڭ مەڭگۈلۈك ئاشىقىڭىز

تۆت سېستىرا خەتنى ئوقۇپ بولۇپ تۇرۇپ قېلىشتى. روشەنگۈلنىڭ يۈرىكىنىڭ بىر يەرلىرى ئېچىشىپلا كەتتى. خەتنى تۇتقان

قولىمۇ بىلىنەر ـ بىلىنمەس تىترىدى. بۇ خەتنىڭ ئۆزىگە كەلمە-گىنىدىن كۆڭلى يېرىم بولدى. ئالدىدىكى شىرە ئۈستىگە قويۇلغان قىزىلگۈل يەنىلا پۈراق چېچىپ تۇراتتى.

روشەنگۈلنىڭ ئارقىسىدا تۇرۇپ بۇ خەتنى ئوقۇغان باشقا ئۇچ سىبىترا، خەتتە تەرىپلەنگەن تاشقى كېسەللەر بۆلۈمىدىكى روشەنگۈلنى ئەسكە ئېلىشىپ بىردىنلا كۈلۈۋېتىشتى. ئۇ روشەنگۈل ئۆتكەن ھەپتە توي قىلغان بولۇپ تېخى خىزمەتكە چۈشمىگەنىدى.

قىزلار مەڭگۈ گۈزەل بولسۇن

قىزلارنى زىلۋالاشتۇرىدىغان ئۇچ خىل ئۇسۇل

1. دۇفۇ يېسىڭىز ساغرىڭىزنىڭ يۇمىلاقلىقى ئۆزگەرمەيدۇ

بىلمەسلىكىڭىز مۇمكىن، ساغرا قامىتىڭىزنىڭ يوشۇرۇن دۇشمىنى، ئەگەر ساغرىڭىز ھەم چىڭ، ھەم تولغان بولسا، بېلىڭىز تەبىئىي ھالدا ئىنچىكە كۆرۈنۈش بىلەن بىرگە پۈتىڭىزمۇ كىشىلەرگە ئۆزۈندەك بىلىنىدۇ. ساغرىڭىزنىڭ يۇمىلاق ھالەتتە تۇرۇشى قامىتىڭىزگە زىبالىق بېغىشلايدۇ. ئەگەر ساغرىڭىز بوش، ئېلاستىكلىقى بولمىسا، ئۇ ھالدا بېلىڭىزنىڭ ئاستى گۈزەللىكىنى يوقىتىدۇ. بەدەننىڭ تۆۋەنكى يېرىمىنىڭ نىسبىتىمۇ كىشىدە تەڭپۇڭلۇقنى يوقاتقانلىق تۇيغۇسىنى پەيدا قىلىدۇ.

ئەتىگەندىن كەچكىچە ئىشخانىدا ئولتۇرۇپ خىزمەت قىلىدىغانلارنىڭ بەدەن چېنىقتۇرۇشى تۇراقسىز بولغاچقا، ياغ پەيدىنپەي بەدەننىڭ تۆۋەن قىسمىغا يىغىلىۋالىدۇ، شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ساغرىسى ئوڭايلا ساڭگىلاپ كېتىدۇ. كۈندىلىك تۇرمۇشىمىزدىكى نامۇۋاپىق غىزالىنىشمۇ ساغرىنىڭ ساڭگىلاپ قېلىشىنىڭ ئەڭ مۇھىم سەۋەبى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. شۇنى بىلىشىمىز كېرەككى، ئەگەر ھايۋانات يېغىنى ھەددىدىن زىيادە ئىستېمال قىلغاندا، ياغ بەلنىڭ تۆۋەن قىسمىغا يىغىلىپ، ساغرىنى تېخىمۇ ساڭگىلىتىۋېتىدۇ.

ساغرىنىڭ ساڭگىلاپ كېتىشىنىڭ سەۋەبىنى بىلگەن ئىكەنمىز، بىز ئىشنى ئالدى بىلەن ئۇچ ۋاقىلىق تاماقتىن باشلاپ، ئۆسۈملۈك ياغلىرىنى ياكى تەركىبىدە ئۆسۈملۈك ئاقسىلى بار يېمەكلىكلەرنى كۆپرەك ئىستېمال قىلىشقا دىققەت قىلىشىمىز كې-

رەك. ئالايلۇق، دۇڤۇ ساغرىنىڭ ساڭگىلاپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان ئەڭ ياخشى يېمەكلىك ھېسابلىنىدۇ.

دۇڤۇ ھەر خىل ئۇسۇلدا پىشۇرۇلىدۇ، ئۇنى ياغدا پىشۇرۇشقەمۇ، دۇملەپ ۋە قاينىتىپ پىشۇرۇشقىمۇ بولىدۇ. ئۇنىڭدا يەنە سالات ياساشقىمۇ بولىدۇ، ۋەھاكازالار. دۇڤۇنىڭ تۇرىمۇ ئىنتايىن كۆپ، ئەنئەنىۋى پۇرچاق سۇتى، دۇڤۇ قېتىقى، دۇڤۇ قېقى قاتارلىقلاردىن باشقا، ھازىر دۇڤۇنىڭ يېڭى تۇرلىرى بارلىققا كېلىۋاتىدۇ. ئالايلۇق، تەملىك دۇڤۇ ماروژنىسى لاكتوزا (شۇت شېكىرى)نى ئىستېمال قىلىشقا بولمايدىغان كىشىلەرگە ناھايىتى ماس كېلىدۇ.

2. ئولتۇرۇش ھالىتىنى تەڭشەش ئارقىلىق ئورۇقلاش

ئورۇقلاش كىشىلەرنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكىدەك ئۇنداق قىيىنمۇ ئەمەس. كىشىلەر ئولتۇرۇش ھالىتىنى توغرىلاپ، قورسىقىنى ئىچىگە تارتىپ، كۆكرىكىنى كېرىپ ئولتۇرسا قورساققا يىغىلىپ قالغان ياغ ئازىيىدۇ.

بۇنداق ئاسان ئورۇقلاش ئۇسۇلى پۇت ـ قوللىرى ئىنچىكە، ئېغىرلىقى نورمال، بەل ئايلانمىسى ساغرا ئايلانمىسىدىن چوڭ بولغان، ياغ قورساق قىسمىغا يىغىلىۋالغان كىشىلەرگە ماس كېلىدۇ. بۇنداق سېمىز كىشىلەر يىل بويى ئولتۇرۇپ خىزمەت قىلىدىغان كىشىلەر ئارىسىدا كۆپ ئۇچرايدۇ. ئۇلار ئۇستەل ئالدىدا ئۇزۇن مۇددەت مۆكچىيىپ ئولتۇرۇپ، پۈتۈن زېھنىنى يېغىپ خىزمەت قىلغاچقا، ۋاقىت ئۇزارغانسېرى بېلى يوغان، قورسىقى تومپىيىپ چىققان، خۇددى ئالمىغا ئوخشايدىغان بەدەن شەكلىنى «تەنتەنىلىك ھالدا ئوتتۇرىغا چىقىرىدۇ».

مۇتەخەسسىسلەرنىڭ كۆزىتىشىچە، مەيلى ئۆرە تۇرۇڭ ياكى ئولتۇرۇڭ، تۇرقىڭىز توغرا بولمىسا، كۈچ بەدەنگە تەكشى تارقالمىسا، مۇسكۇللىرىڭىزنىڭ «ئازابى ۋە شادلىقى» تەڭپۇڭ بولمىسا، بەدىنىڭىزنىڭ بەزى جايلىرىغا ياغ يىغىلىپ قالىدۇ. ئالايلۇق، بەدەـ

ىنىڭىزنىڭ ئېغىرلىقىنى داۋاملىق بىر پۇتنىڭىزغا چۈشۈرۈپ ئادەتـ
لەنسىڭىز، ۋاقىت ئۇزارغانسېرى مەزكۇر پۇتنىڭىز يوغىناپ كېتىـ
دۇ. تەتقىقاتلارغا ئاساسلانغاندا، قورساقتىكى ياغ ھۈجەيرىلىرى
باشقا ئورۇنلاردىكىگە قارىغاندا كۆپ بولىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار
يۇرەك، جىگەرگە يېقىن بولغاچقا، قانغا ئاسان سىڭىپ كىرىپ،
ئارتېرىيە دىۋارىدا تىنىپ قالىدۇ ـ دە، ئارتېرىيە بوتقىسىمان قېـ
تىشىش كېسىللىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. شۇڭلاشقا، بەل
ئايلانمىسى ساغرا ئايلانمىسىدىن كىچىك ئەمەسلىكىنى بايقىغان
ھامان، قارىماققا ئۇنچىلىك سېمىز دەك كۆرۈنمىگەن ياكى بەدەن
ئېغىرلىقى «ئۆلچەمدىن ئېشىپ» كەتمىگەن تەقدىردىمۇ، قورساقنى
يىغىلىپ قالغان ياغنى ئىمكانقەدەر ئازايتىپ، يامان ئاقىۋەتنىڭ
ئالدىنى ئېلىش كېرەك.

بەختىمىزگە يارىشا، بۇنداق «كەسپىي سېمىزلىك» ئانچە جاھىل
ئەمەس. مۇتەخەسسىسلەرنىڭ قارىشىچە، پەقەت ئولتۇرۇش ھالىتىـ
نى تەڭشەپ، ئۇزۇنىڭىزنىڭ كۆكرەكنى كېرىپ، قورساقنى ئىچىگە
تارتىپ، بەلنى تىك تۇتۇپ خۇددى تام سائەتنىڭ مايانىكىدەك تۇز
ئولتۇرۇشقا دائىم ئاگاھلاندۇرۇپ تۇرسىڭىز، گەرچە ئىزچىل
داۋاملاشتۇرالمىغان تەقدىردىمۇ، خىيالىڭىزغا كەلگەن ھامان ئولـ
تۇرۇش قىياپىتىڭىزنى تۇزەتسىڭىز، قورسىقىڭىزغا يىغىلىۋالغان
ئىككى جىڭ ياكى ئۇنىڭدىن ئارتۇق ياغنى ئازايتقىلى بولىدىكەن.
ئەگەر ھەر كۈنى بىر سائەت، ھەر ھەپتىدە 4 ~ 5 قېتىم يۈرەك،
ئۆپكە پائالىيىتىگە ۋە مۇسكۇللارنىڭ قىسقىرىشىغا تۇرتكە بولىدىـ
غان ئوتتۇراھال تېزلىكتە پىيادە مېڭىش، ئاستا يۈگۈرۈش،
ساغلاملىق گىمناستىكىسى قاتارلىق ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىـ
نىپ، ياغلارنىڭ يىغىلۇبلىشىنى تېخىمۇ ياخشى چەكلەپ، ياغ
سەرپىياتىنى كۆپەيتسىڭىز، ساغلاملىقىڭىز، ئۆلچەملىك بەدەن
شەكلىڭىز تېز ئەسلىگە كېلىدۇ.

بىر كۈندە ئالتە خىل ئىش ئەملىيلەشسە، قىزلار گۈزەل ھەم ساغلام بولىدۇ

1. ئەتىگەندە ۋە كەچتە ئىككى پىيالە قايناق سۇ ئىچىش.

2. بىر تابلىتكا بىرىكمە ۋىتامىن ئىچىش. ئەگەر يېشى 30 ياشتىن ئاشقان بولسا، قېرىشنى كېچىكتۈرۈش ئۈچۈن ۋىتامىن C، E نى چوقۇم تولۇقلاش لازىم.

3. ئاچچىقسۇ ئىچىش. ھەر كۈنى ئۈچ ۋاق تاماقتا ئاچچىقسۇ ئىستېمال قىلىنسا، قان تومۇر قېتىشىشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ.

4. بىر پىيالە قېتىق ئىچىش. سۈتنىڭ كالتسىي تولۇقلاش ئۈنۈمى ھەرقانداق بىر يېمەكلىكتىن ئۈستۈن تۇرىدۇ، بولۇپمۇ ئادەم بەدىنى قېتىقنى ئاسان قوبۇل قىلىدۇ. شۇڭا، قىزلار كۈندە بىر ـ ئىككى پىيالە قېتىق ئىچىشكە كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

5. بىر بوتۇلكا مىنېرال سۇ ئىشلىتىش. يۇزنى پاكىز يۇيۇپ بولغاندىن كېيىن، سۈغا بىر پارچە پاكىز داكىنى چىلاپ، ئاندىن يۈزگە يېپىش، داكا قۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، يەنە داكىنى ھۆللەپ شۇ يوسۇندا قايتا داۋاملاشتۇرۇش كېرەك. بۇ يۈزگە بىر قېتىملىق مىكرو ئېلېمېنت ئوزۇقلۇقى تولۇقلىغانغا باراۋەر بولىدۇ.

6. بىر دانە پەمىدۇر يېيىش. مېۋە ـ چېۋە ۋە كۆكتاتلار ئاردىسىدا پەمىدۇرنىڭ ۋىتامىن تەركىبى ئەڭ يۇقىرى. كۈندە بىر دانە پەمىدۇر يەپ بەرسە، بىر كۈندە ئېھتىياجلىق بولغان ۋىتامىن C نى تولۇقلىغىلى بولىدۇ.

خانىم - قىزلارنىڭ ئۇخلىشىدىكى سالامەتلىككە زىيانلىق تۆت ھالەت

1. گىرىم بىلەن ئۇخلاش

بىر قىسىم ئاياللار بولۇپمۇ ياش ئاياللار ئۇخلاشتىن بۇرۇن يۈزىدىكى گىرىمنى يۇيۇۋەتمەيدۇ. بۇنداق قىلغاندا تېرىدىكى گىرىم بۇيۇملىرىنىڭ قالدۇقلىرى تېرە تۆشۈكچىلىرىنى توسۇۋېلىپ، تېرىنىڭ ئاجرىلىپ چىقىشىغا توسقۇنلۇق قىلىدۇ. بۇ دانمخورەك پەيدا قىلىپلا قالماستىن، بەلكى ۋاقىتىنىڭ ئۆزىرىشى بىلەن تېرىگە تەسىر يەتكۈزۈپ تېرىنىڭ قېرىشىنى تېزلىتىدۇ.

2. لىپتىك بىلەن ئۇخلاش

لىپتىك ئەمچەكنى قوغداش رولىنى ئۆتىسىمۇ، ئەمما ئاخشىمى لىپتىك بىلەن ئۇخلىغاندا ئەمچەك راكى قاتارلىق جىددىي خاراكتېرلىك كېسەللىكلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. تەتقىقاتتىن ئىسپاتلىنىشچە، لىپتىك تاقايدىغان ۋاقتى 12 سائەتتىن ئېشىپ كەتكەن ئاياللارنىڭ ئەمچەك راكىغا گىرىپتار بولۇش نىسبىتى لىپتىكنى ئاز تاقىدىغانلارنىڭكىگە قارىغاندا 20 ھەسسە كۆپ بولىدىكەن. مۇتەخەسسىسلەرنىڭ قارىشىچە، لىپتىك بىلەن ئۇخلىغاندا ئەمچەك ئۇزاق ۋاقىت بېسىمغا ئۇچرىغانلىقتىن، لىمفانىڭ ئايلىنىشى توسقۇنلۇققا ئۇچراپ، زىيانلىق ماددىلارنىڭ ئەمچەكتە توختاپ قېلىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىكەن.

3. زىننەت بۇيۇملىرى بىلەن ئۇخلاش

بەزى ئاياللار ئۇخلىغاندا زىننەت بۇيۇملىرىنى ئېلىۋەتمەيدۇ، ئەمەلىيەتتە بۇ ئىنتايىن خەتەرلىك. بەزى زىننەت بۇيۇملىرى مېتال بولۇپ، ئۇزاق ۋاقىت تېرە بىلەن تېگىشىپ تۇرسا، ئۆزلۈكىدىن ئاستا خاراكتېرلىك زەھەرلىنىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، كېچىسى نۇر تارقىتىش رولى بولغان بەزى زىننەت بۇيۇملىرى رادىياتسىيە پەيدا قىلىدۇ. بۇ خىلدىكى زىننەت بۇيۇملىرىنىڭ

مىقدارى گەرچە ئاز بولسىمۇ، ئەمما ئۇزاق ۋاقىت تېرە بىلەن ئۇچرىشىپ تۇرسا، ياماق ئاقىۋەتلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، بۇ- نىڭدىن سىرت، زىننەت بۇيۇملىرى بىلەن ئۆخلىغاندا ئورگانىزمـ- دىكى قانىنىڭ ئايلىنىشى توسقۇنلۇققا ئۇچرايدۇ.

4. ھاراق ئىچىپ ئۇخلاش

تېببىي تەتقىقاتتا ئىسپاتلىنىشچە، ئۇخلاشتىن بۇرۇن ھاراق ئىچكەندە نەپەس توختاپ قېلىش ئەھۋاللىرى يۈز بېرىدىكەن. ئا- دەتتە ھەر قېتىملىق نەپەس توختاپ قېلىش ھەر كۈنى ئىككى قې- تىمدىن ھەر قېتىمدا 10 سېكۇنت ئەتراپىدا بولىدىكەن. بۇ ئۇزاق ۋاقىت داۋاملاشسا ئادەم ئوڭايلا يۈرەك كېسىلىگە گىرىپتار بولـ- دىكەن.

خانىم ـ قىزلارنىڭ سالامەتلىكىگە پايدىسىز كىيىم ـ كېچەكلەر

مۇتەخەسسىسلەر خانىم ـ قىزلارنىڭ گۈزەللىكى ۋە سالامەتلـ- كى ئۈچۈن تۆۋەندىكىدەك كىيىم ـ كېچەكلەرنى كىيمەسلىكنى تەۋسىيە قىلدى.

1. بەك تار ئىچ كىيىم. بەزىبىر فىگۇرىسى تازا كېلىشمىگەن خانىم ـ قىزلار گۈزەللىك قوغلىشىپ، بەك تار، بەدىنىگە چاپ چاپلىشىپ تۇرىدىغان ئىچ كىيىملەرنى كىيىپ، بەدىنىدىكى نۇق- سانلارنى ياپماقچى بولىدۇ. لېكىن، بۇ خىل ئىچ كىيىملەرنى كىي- گەندە ئادەم بىئاراملىق ھېس قىلىپلا قالماي، قانىنىڭ نورمال ئاي- لىنىشىغا تەسىر يېتىپ، ھاۋا ئۆتۈشمەي، ھەر خىل يالۇغلارنى پەيدا قىلىدۇ. يەنە بەزى خانىم ـ قىزلار بەنداش كىيىپ فىگۇرلۇق بولماقچى بولىدۇ. بەنداش ئاددىيسى ئادەمنىڭ ئىچىنى سىقىپ، يۈ- رەك سېلىشنى تېزلىتىپ، باش قېيىش، نەپەس يېتىشمەسلىكتەك

ئالامەتلەرنى پەيدا قىلىدۇ، ئېغىرراق بولغاندا يۈرەك كېسەللىكلىرىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

2. بەك چىك باغىرداق (لىپتىك). ئەگەر خانىم - قىزلار ئۇزاق ۋاقىت بەك چىك باغىرداق تاقىسا، سۆت بېزى ۋە قان ئايلىنىشقا تەسىر يېتىدۇ ھەم تەر قاتارلىق زەھەرلىك ماددىلار سۆت بېزىگە كىرىپ، سۆت بېزى راكىنى پەيدا قىلىدۇ.

3. ئېگىز پاشنىلىق ئاياغ كىيىم. خانىم - قىزلار ئۇزاق ۋاقىت بەك ئېگىز پاشنىلىق ئاياغ كىيىم كىيسە، پۈت كېسەللىكلىرىنى پەيدا قىلىدۇ، بولۇپمۇ ئۆسۈش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتقان قىزلار ئېگىز پاشنىلىق ئاياغ كىيىم كىيسە، نورمال ئۆسۈپ يېتىلىشىگە تەسىر يېتىدۇ.

4. نىلون پايپاق. خانىم - قىزلار ئۇزاق ۋاقىت نىلون پايپاق كىيسە، پايپاق تەركىبىدىكى خىمىيەلىك بىرىكمىلەر تېرىگە تەسىر قىلىپ، تېرە كېسەللىكلىرىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

قىزلاردىكى گۈزەل قىياپەت شەكلى

قىزلارنىڭ يۈرۈش - تۇرۇشىدىن قانچىلىك تەربىيە كۆرگەنلىكىنى بىلىۋالغىلى بولىدۇ. كۈندىلىك تۇرمۇشىمىزدا قىزلار يۈرۈش - تۇرۇشىغا ئانچە ئېتىبار بەرمىگەچكە قىياپىتىنىڭ گۈزەل بولغان - بولمىغانلىقىنى ھېس قىلالمايدۇ. لېكىن بۇنىڭدىن ئەنسىرەش ھاجەتسىز. پەقەت يۈرۈش - تۇرۇشقا دىققەت قىلىپ، ئۆزگەرتىشكە كۆڭۈل بۆلسىلا، كۆزلىگەن مەقسەتكە يەتكىلى بولىدۇ.

1. ئۆرە تۇرۇشتىكى ئۇچ مۇھىم ھالقا

ئۆرە تۇرغاندا، پۈتنىڭ ئارقا تەرىپى يېقىن تۇرۇشى، ئالدى تە-

رىپى بىر مۇشت پاتقۇدەك ئارىلىق قالدۇرۇلۇشى، تىز تۇز بولۇشى؛ قورساقنى ئىچىگە تارتىپ تۇرۇش؛ ئىككى بىلەك تەبىئىي ھالدا تۆۋەنگە ساڭگىلاپ تۇرۇشى، باشنى كۆتۈرۈپ ئۇدۇل قاراش كېرەك.

2. ئولتۇرۇشتىكى سىپايىلىك

ئولتۇرۇش ئۆرە تۇرۇش، مېڭىشتىن ئانچە پەرقلەنمەيدۇ. ئولتۇرغاندىمۇ ئوخشاشلا بەلنى تۈز تۇتۇش، باشنى كۆتۈرۈش لازىم. روھلۇق ئولتۇرغاندىن باشقا ئەركىن ـ ئازادە بولۇشقا دىققەت قىلىش كېرەك. ئولتۇرغان ۋاقىتتا بەدىنىڭىز ئورۇندۇقتا بولغاچقا، قىيابەتنى ئاسان توغرىلاپ تۇرغىلى بولىدۇ. بەزى قىزلار ئورۇندۇقنىڭ ئېگىز ـ پەسلىكىگە سەل قارايدۇ. ئورۇندۇقتا خۇددى يۇمشاق لاتا قونچاققا ئوخشاش ھەددىدىن زىيادە ئەركىن ئولتۇرۇۋالىدۇ. ئولتۇرغاندا دۇمبە ۋە بەل قىيابەتنى توغرا بولۇپلا قالماستىن، ئىككى پۇتى جۈپلىنىشى كېرەك. مانا بۇ قىزلارنىڭ ئەدەپلىك سىياپە قىيابەتىدۇر.

3. تىز ۋە يېنىك قەدەم ئېلىش

مېڭىش قىيابەتىمۇ ئولتۇرۇشقا ئوخشاشلا مۇھىم. توغرا بولمىغان مېڭىش قىيابەتى سالامەتلىككە زىيانلىق بولۇپلا قالماي، يەنە ئوبرازىڭىزغىمۇ تەسىر يەتكۈزىدۇ. ماڭغاندا بەدەننى تۇز تۇتۇپ، باشنى كۆتۈرۈپ، يېنىك قەدەم تاشلاپ تىز ۋە رىتىملىق مېڭىش، بەدەننىڭ يۇقىرى قىسمى كۆپ ھەركەتلەنمەسلىك. ھەركەت بەلگە مەركەزلىشىشى كېرەك. شۇڭا بۇ خىل ئۆلچەملىك مېڭىش ئۇسۇلى بەلنى ھەركەتلەندۈرۈپ مېڭىش دەپمۇ ئاتىلىدۇ. يېنىك، تىز مېڭىش كىشىلەرگە ھاياتىي كۈچكە تولغاندەك تۇيغۇ بېرىدۇ ھەمدە سىزگە ئازادىلىك بەخش ئېتىدۇ. ئۇدۇل قاراپ ماڭغاندا، بەدەن تەبىئىيلا ئالدىغا ئېگىلىپ قالىدۇ.

قىزلارنىڭ جەلپ قىلىشتىكى ئالاھىدىلىكلىرى

جەلپ قىلىش كۈچىگە ئىگە خانىم ـ قىزلاردا مۇنداق شەرتلەر ھازىرلانغان بولىدۇ:

1. ئەدەپلىك بولىدۇ. ھەرقانداق سورۇندا كىشىلەرگە ئەدەپلىك مۇئامىلە قىلىدۇ. يۈرۈش ـ تۇرۇشتا لاتاپەتلىك، سىپايە بولىدۇ. ئوچۇق ـ يورۇق، خۇشچاقچاق، كەڭ قورساق بولىدۇ. بولۇپمۇ تەنقىدنى قوبۇل قىلىش جاسارىتىگە ئىگە بولىدۇ.

2. باشقىلارنىڭ ئىشىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلىدۇ ۋە قىزغىن پوزىتسىيەدە بولىدۇ.

3. بىلىمى ئەتراپلىق، سۆزى ئورۇنلۇق بولىدۇ.

4. راستچىل، كەڭ قورساق، ئادىل بولىدۇ. كىشىنى بىئارام قىلىدىغان ئىشلارنى، يەنى باشقىلارنىڭ ئەتەي دېقىتىنى تارتىپ پاپىپاسلاش؛ ئادەم بار يەردە قاتتىق يۆتىلىش، چۈشكۈرۈش، كېكىرىش، ئاغزىنى چاكىلدىتىش؛ تىياتىرخانىلاردا، كىنوخانىلاردا پاراڭ سېلىپ، باشقىلارنىڭ كىنو، تىياتىر كۆرۈشىگە دەخلى يەتكۈزۈش؛ ھە دېسىلا بولمىغۇر گەپلەرنى قىلىش؛ باشقىلارنىڭ كەينىگە كىرىۋېلىش، جامائەت ئالدىدا بىر ـ بىرىگە مۇھەببەت ئىزھار قىلىش؛ كىيىم ـ كېچەكلىرى رەتسىز، يۈز ـ كۆزلىرى پاسكىنا، تىرناقلىرى ئۆسۈك، تېنى پۇراش؛ تاماق ئۈستىدە ھەرىكىتى قوپال بولۇش، تائاملارنى تۆكۈۋېتىش؛ پوزىتسىيەسى قوپال بولۇش، پوچىلىق قىلىش؛ شەيئىلەرگە قارىتا تۇخۇمدىن تۇك ئۈندۈرۈش پوزىتسىيەسىدە بولۇش؛ ھاراقنى ھەددىدىن زىيادە كۆپ ئىچىۋېلىپ جېدەل چىقىرىش، گەپ ـ سۆزدە يېڭىلىپ قالسا، ئۇرۇشۇپ جېدەل چىقىرىش؛ باشقا كىشىلەرنىڭ ئىشلىرىغا ھەددىدىن ئارتۇق ھەۋەس قىلىش، يىپىدىن يېڭنىسىغىچە سۈرۈشتە قىلىش؛ گەپ دېتىغا ياقمىسلا تېرىكىش، ھە دېسىلا كايىش؛ جانلىق بول-

ماسلىق؛ ئىش قىلغاندا بىپەرۋالىق قىلىش قاتارلىق ئىشلارنى قىلمايدۇ.

خانىم ـ قىزلار ئۆزۈقلۇق ئارقىلىق ئورۇقلاشنى قانداق قىلغاندا تەبىئىي داۋاملاشتۇرالايدۇ

1. ئورۇقلىماقچى بولغان خانىم ـ قىزلار سېمىزلىكنىڭ، ئوزۇقلۇقنىڭ ئېشىپ كېتىشىنىڭ بەدەنگە يامان ئاقىۋىتى ئەكىلىدىغانلىقىنى چۈشىنىپ يېتىشى، شۇنداقلا تاماقنى نورمال ئازايتىپ ئورۇقلاشنىڭ بەدەنگە ئەكس تەسىر بەرمەيدىغانلىقىنى بىلىپ، قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش كېرەك.

2. دائىم ياقتۇرۇپ ئىستېمال قىلىدىغان يېمەكلىكلەرنى بىراقلا تاشلىۋەتمەي، ئاستا ـ ئاستا ئازايتىپ ئىستېمال قىلغاندا بەك تەس بىلىنمەيدۇ. بولۇپمۇ تاماقنى ئاز ئىستېمال قىلغاندا، چوقۇم قانۇنىيەتلىك ئازايتىش ھەم ۋاقىتنى توغرا كونترول قىلىش كېرەك.

3. ئورۇقلاش باسقۇچىدا، كەچلىك ھەر خىل سورۇنلارغا ئاز بېرىش، ھاراق ـ شاراپ ئىچمەسلىك، قالايمىقان يېمەكلىكنى كۆپ يەپ ئورۇقلاش پىلانىنى بۇزماسلىق لازىم.

4. ئوزۇقلۇقنى ئازايتىش ئارقىلىق ئورۇقلاش ئۇزۇن مۇددەتلىك پىلان بولۇپ، مەقسەتكە يەتكەندىن كېيىنمۇ داۋاملىق تاماقنى كونترول قىلىش كېرەك.

خانىم ـ قىزلارنىڭ سەمرىپ كېتىشىنى ئالدىن پەرەز قىلغىلى بولىدۇ

ئادەم مەلۇم بىر خىل كېسەلگە گىرىپتار بولغاندا، بەدەنده نورمال بولمىغان ئالامەتلەر پەيدا بولىدۇ. بەزىلىرى ئېنىق بولسا، يەنە

بەزىلىرى ئانچە ئېنىق بولماي، كېسەل ئېغىرلاشقاندا بىراقلا ئاشكارىلىنىدۇ. ئالامەتلەر ئاشكارىلانغاندا ئادەم ئۆزىنىڭ بېشىدىلا مەلۇم بىر خىل كېسەل بېشارىتىگە ئانچە دىققەت قىلمىغانلىقىنى ھېس قىلىدۇ. ئورۇقلاشمۇ ئوخشاش، نۇرغۇنلىغان ئادەملەرگە نىسبەتەن سېمىزلىك بىر خىل ئاستا خاراكتېرلىك بولۇپ، ئۆزىنىڭ قاچاندىن بېرى سەمرىپ قالغانلىقىنى ھېس قىلالمايدۇ. شۇڭا، خانىم ـ قىزلار تۆۋەندىكىدەك ئالامەتلەرگە دىققەت قىلىشى كېرەك: (1) ئوڭاي چارچاش؛ (2) ھۆرۈنلىش؛ (3) ئۇيقۇغا خۇمار بولۇش؛ (4) ئىشتىھاسى ياخشى بولۇپ كېتىش. ھېچقانداق كېسەلگە گىرىپتار بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا يۇقىرىقى تۆت خىل ئەھۋالنى كۆزىتىپ، سەمرىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك.

ھۆسن تۈزەشنىڭ مەخپىي رېتسېپلىرى

1. يېڭى سەۋزىنى يۇمشاق ئېزىپ، سۈيىنى ئەتىگەن ـ ئاخشاملاردا يۇزگە سۈركەپ، قۇرۇغاندىن كېيىن ئۆسۈملۈك مېيى سۈركەلگەن قولياغلىق بىلەن يۇزگە يەڭگىل ئۇرۇپ بەرسە ۋە ھەر كۈنى بىر ئىستاكان سەۋزە سۈيى ئىچىپ بەرسە، يۈزدىكى سەپكۈن تۆگەپ، تېرە ئاقىرىپ پارقىرايدۇ.

2. ئەگەر تېرىكىز قارا، يېرىكرەك بولسا، پەمىدۇرنى ئۇششاق چاناپ، قوشۇقتا ئېزىپ شىرنىسىنى ھەسەلگە ئارىلاشتۇرۇپ، يۈز ۋە قولغا سۈركەپ 20 مىنۇتتىن كېيىن يۇيۇۋەتسىگىز ۋە كۈندە بىر نەچچە قېتىم داۋاملاشتۇرۇپ بەرسىگىز تېرىكىز ئاستا ـ ئاستا ئاقىرىدۇ. ئورۇق، رەڭگى سېرىق قىزلار ھەر كۈنى بىر ئىستاكان پەمىدۇر سۈيى ئىچىپ بەرسە تېرىسى بارا ـ بارا قىزىرىدۇ.

3. تېرىسى قۇرغاق ئادەملەر ھەر كۈنى ئەتىگەندە يۈز يۇيۇشتىن ئىلگىرى تەرخەمەك سۈيىنى چىقىرىپ يۈزگە سۈركەپ بەرسە ۋە

ئۇنى ئۇزاق مۇددەت داۋاملاشتۇرسا يۇزدىكى داغ بارا ـ بارا سۇسلاپ قورۇقلار تۇگەيدۇ.

4. تاۋۇز شاپىقىنى يۇزگە سۇركەپ بىرنەچچە مىنۇتتىن كېيىن يۇيۇۋېتىپ ئازراق ماي سۇركەپ بەرسە يۇز تېرىسى ئاقىرىدۇ.

5. ئاناناس (بولو) سۇيىنى يۇزگە داۋاملىق سۇركەپ بەرسە تېرە يۇمشاق بولىدۇ ۋە ھەر خىل يارا چىقىشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ.

6. تۇخۇم ئېقىنى يۇزگە سۇركەپ بىر كېچە تۇرغۇزغاندىن كېيىن يۇيۇۋەتسە يۇز تېرىسىنى سىلىقلاشتۇرىدۇ ۋە قورۇق چۈشۈشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ.

خانىم ـ قىزلار سەمىگە

دۇنيادا گۈزەللىكنى ياقتۇرمايدىغان بىرمۇ ئايال بولمىسا كېرەك. گۈزەللىكتىن ئىبارەت بۇ ئۇقۇم ناھايىتى كۆپ تەرەپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بولۇپ، كىشىلەر ئۇنىڭدىن ئۆزىگە خاس بىر خىل بەدىئىي زوق ۋە روھىي ئوزۇق ئالىدۇ. گۈزەللىك ئادەمنى جۇشقۇن كۆتۈرەڭگۈ روھقا ئىگە قىلىپ، گۈزەل تۇرمۇشقا، قىزغىن ھاياتقا ئىنتىلدۇرىدۇ، كىشىلەر قەلبىنى ياشارتىدۇ. ئەمما گۈزەللىكنى سۆيىدىغانلارنىڭ گۈزەللىكنى بىلىشى، گۈزەللىكنى بىلگەنلەرنىڭ گۈزەل بولۇپ كېتەلىشى ناتايىن. ئەگەر سىز گۈزەل خانىم ـ قىزلاردىن بولاي دېسىڭىز تۆۋەندىكى ئىللەتلەردىن ساقلىنىڭ.

1. رەتسىز كىيىنىش، ئۇستىبېشىنى تۈزەپ يۈرمەسلىك، ئۈزۈنىڭ ياش قۇرامى، رەڭگى، فىگۇرىغا قارىماي، كىيىمنىڭ رەختى، رەڭگى، پاسونىدا مودا قوغلىشىش، جۇغى كىچىك ئاياللار كەڭ كىيىملەرنى كىيىۋېلىش، سېمىز ئاياللارنىڭ توغرا سىزىقلىق، چوڭ چاقماقلىق رەختلەردىن تىكىلگەن كىيىملەرنى كىيىۋېلىپ تېخى

مۇ سېمىز كۆرۈنۈش، ئورۇق قىزلار قارا رەڭلىك كىيىملەرنى كىيىۋېلىپ، تېخىمۇ ئورۇق كۆرۈنۈش، ئۇخلاش كىيىمى ۋە ساپما كەش بىلەن سىرتقا چىقىش.

2. ئۆزىنىڭ كۆكرەك، بەل، بىلەك، پۇتلىرىنىڭ گۈزەللىكىگە ئەھمىيەت بەرمەسلىك، يول يۈرگەندە، ئولتۇرۇپ ـ قوپقاندا، باشقىلارنىڭ ئالدىدا قوپال ھەرىكەتلەرنى قىلىش، بۇرۇننى كوچىلاش، ئاغزىنى قولى بىلەن توسۇۋالماي ئەسنەش.

3. تولا گەپ قىلىش، قوپال سۆزلەش، كىشىلەرنىڭ غۇرۇرىغا تېگىدىغان سۆزلەرنى قىلىش، قەستەن ئەركىلەش، ئاغزى ئىتتىكلىك قىلىش، باشقىلارغا گەپ بەرمەسلىك.

4. قېنىق گىرىم قىلىش، تەبىئىي يارىشىملىق قېشىنى تۇم ياكى ئىنچىكە قىلىپ تېرىپ، قاپقارا قاشلىق سىزىۋېلىش.

قىزلار ۋە مۇھەببەت ھەققىدە ھېكمەتلەر

قىز - يىگىتلەر ھەققىدە

▲ قىزلارغا سىزنى سۆيىمەن دەپ كەلگەن ئەركەكتىن، سىزنى نىكاھىمغا ئالىمەن دەپ كەلگىنى ھەقىقىي ئەركەك.

▲ ئىشق چىراينى ئۆلچەم قىلغان بولسا، بەزى ھۆسن - جامالغا ئىگە قىزلىرىمىز ئەرسىز قالماستى.

▲ ئوغۇل بۇزۇلسا كاززاپ بولۇر، قىز بۇزۇلسا ئالدامچى بولۇر.

▲ قىزنىڭ گۈزەللىكى ئۇنىڭ سىرلىقلىقىدا. ئوغۇلنىڭ قاۋۇللۇقى ئۇنىڭ ۋىجدانلىقلىقىدا.

▲ ئوغلۇڭ بۇزۇلسا مېلىڭدىن ئايرىلىسەن، قىزىڭ بۇزۇلسا يۈرتۇڭدىن ئايرىلىسەن.

▲ قىز - يىگىتلىرىمىزدە مۇنداق ئۇچ خىل نەرسە سۇسلاشماقتا، ئۇلار بولسا:

1. مەڭگۈدىكى قىزىللىق؛ 2. كۆڭلىدىكى ئاقلىق؛ 3. چاچلىرىدىكى قارىلىق.

▲ ئوغۇللىرىمىزدا مۇنداق ئۇچ خىل نەرسە سۇسلاشماقتا:

1. كۆچلۈك ئېتىقاد؛ 2. ئائىلە ۋە جەمئىيەتكە بولغان كۈچلۈك مەسئۇلىيەتچانلىق؛ 3. مۇھەببەت ۋە نەپرەت ئۇچقۇنى.

▲ قىزلار تىرىكلىكتە ئۆزىنىڭ تەقدىر تونىنى ئۆزى پىچىدۇ، ئۆلگەندىن كېيىن ئۇلارنىڭ كېپەنىنى باشقىلار پىچىدۇ!

▲ قىزلار ئاق كۆڭۈل بولغانلىقى ئۈچۈن ئاسان ئالدىنىدۇ، سەمىمىي بولغانلىقى ئۈچۈن زىيانغا ئۇچرايدۇ، كۆڭۈلچەك بولغانلىقى ئۈچۈن بوزەك بولىدۇ، نادان بولغانلىقى ئۈچۈن خورلىنىدۇ!

▲ قىزلار يولدىن چىقىپ كەتتى دەپ تىللىدۇق، بىراق پۇل تېپىپ يولدىن چىقمىغان ئەردىن قانچىسى بار؟

▲ قاچانكى ئەركەكلەر ھەقىقىي ئەركەكلىكىگە قايتىدىكەن، شۇ چاغدا قىزلار ھەقىقىي قىزلىقىغا قايتىپ جاھان تۇزۇلىدۇ!

▲ قىزلارنىڭ تەقدىرى يىغا بىلەن چەمبەرچاس باغلانغان! باراۋەر، كۆڭۈللۈك تۇرمۇشقا ئىنتىلىش قىزلارنىڭ تۇپكى ئارزۇسى!

▲ ئادەم ئەسلىدە ناھايىتى ئەقىللىك. ئەمما، ئۇلار مۇھەببەتلەشكەندىلا ئەقلىنى يوقىتىدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاشلا، بىر ئادەم كۆندەشلىكى قوزغالغاندىمۇ ئەقلىنى يوقىتىدۇ.

▲ يوشۇرۇن مۇھەببەت ئايرىلىش كۈنى ئاشكارا بولىدۇ. ھەر قانداق ھىجران سۆزى ئاشقىلارنى ئۆلتۈرسە، ۋىسال بېشارىتى يەنە ئۇلارنىڭ ئۆلگەن جىسمىغا جان كىرگۈزىدۇ.

▲ سۆيگۈگە ئېرىشكەن كىشى ئۆلۈمنى ئويلىمايدۇ. جاھاندا ھەرقانداق ئادەمنىڭ بىر ئاپىتى بولىدۇ، مۇھەببەت ئەھلىنىڭ ئاپىتى ھىجراندۇر.

قىزلار ھەققىدە مەشھۇر كىشىلەرنىڭ ئېيتقانلىرى

▲ قىزلارنى بىرىنچى قېتىم گۈلگە ئوخشاتسىڭىز بۇ دانالىق، ئىككىنچى قېتىم گۈلگە ئوخشاتسىڭىز بۇ ئەخمەقلىق.

—— بالزاك

▲ قىزلار ئۈچۈن ساھىبجامالالىق ئەرلەردىكى ئەقىل ـ پاراسەتكە ئوخشاشلا ئىنتايىن مۇھىم.

—— چېتىر فىيلىد

▲ قىزلارنىڭ چىرايلىق بولۇشى تويلۇق مالنىڭ يېرىمىنى تەل قىلغانغا تەڭ.

ـــ دېرىكسىس

▲ ناۋادا بىرەر قىزغا گۈزەللىكنىڭ قەدىر ـ قىممىتى يوق، كىيىم ـ كېچەكنىڭ جەلپ قىلىش كۈچى يوق دېيىلسە، بۇ نەقەدەر بىمەنىلىك ـ ھەؤ گۈزەللىك قەدىر ـ قىممەتكە ئىگە.

ـــ شى. سىمىت

▲ قىزلارنىڭ ھەقىقىي زىبۇ ـ زىننىتى كىيىم ـ كېچەك ئەمەس، بەلكى گۈزەل ئەخلاق.

ـــ سوقرات

▲ يىگىتلەرنىڭ ئەڭ كۆڭۈل بۆلىدىغىنى قىزلارنىڭ گۈزەللىكى بىلەن ئەقىللىك بولۇشى.

ـــ مۇنېرناسۇف

▲ سۈكۈت قىلىش قىزلارنىڭ ئەڭ ياخشى زىبۇ ـ زىننىتى.

ـــ يۇھان لېر

▲ قىزلارنىڭ مۇلايىملىقى ـــ نازۇكلۇقى، ئىتائەتمەنلىكى، ياۋاشلىقى، مېھرىبانلىقى، چەكسىز مۇھەببىتى، بېقىنىدىلىقى ۋە مۇڭاپىق ھالدىكى ناز ـ كەرەشمىسىدە ئىپادىلىنىدۇ.

ـــ دېنسۇن

▲ قىزلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك ئادەمنىڭ ئىچى بىلەن تېشى ئوخشاشلا گۈزەل بولىدۇ دەپ قاراپ سىرتقى قىياپەتكە ئىشىنىپ كېلىدۇ.

ـــ بالزاك

▲ قىزلار ئاددىي ـ ساددا، پاكىز، رەتلىك كىيىنىسە كۈيايەپەزىلىتى ياخشى بولسىلا ياسىنىش نەھاجەت.

ـــ ئو جىڭشى

▲ قىزلارنىڭ گۈزەل ھۆسنى ئۆزىنى چوڭ تۇتۇشقا دەسمايە

بولالايدۇ. ئەمما مۇھەببەت شادلىقىغا كېپىللىك قىلالمايدۇ.

ـــ ماخامان

▲ پەرداز چىرايىڭىزنى تۆزىگەن بىلەن پەزىلىتىڭىزنى تۆزدۈرەلمەيدۇ.

ـــ سەن ماڭ

▲ ھەقىقىي گۈزەللىك قىز بىلەن يىگىتتە دەقىقە ئىچىدە چۈشىنىش ھاسىل قىلىپ، يەنە دەقىقە ئىچىدە ئۇلاردا ھەممىدىن ئۈستۈن تۇرىدىغان بىر خىل ھېسسىيات پەيدا قىلىدۇ. روھىي جەھەتتىكى بۇنداق ئۆزگىرىشنى بىز مۇھەببەت دەيمىز.

ـــ جىبران

▲ گۈزەللىك ھەممە يەردە ئارزۇلىنىدىغان مېھماندۇر.

ـــ گىيۈتى

▲ قىزلاردىكى ھۆسن ۋە لاتاپەت ھايا بىلەن ئىپپەتتۇر. ھايا-سىز يۈز جانسىز جەسەتكە ئوخشايدۇ.

ـــ ئىبن سىنا

▲ قىزلار سۆيگۈدە ئاقىلانە ۋە تەلەپچان بولغىنى ياخشى. مۇھەببەت قاياق ھېس ـ تۇيغۇ، ئەمما ئۇنىڭغا ئەقىل، دىت غوجايىنلىق قىلغىنى ياخشى.

ـــ سۇخۇلۇمىنسكى

سۆيگۈ ھەققىدە

▲ سۆيۈش ۋە سۆيۈلۈش نېمىدېگەن بۈيۈك بەخت.

ـــ چېخوپ

▲ سۆيگۈ مىسلىسىز قۇدرەتكە ئىگە. دۇنيادا ئۇنىڭ غېمىگە ئۇچراشتىن ئېغىرراق جازا يوق. ئۇنىڭدىن بەھرىمەن بولۇشتىن ئارتۇق بەختمۇ يوق.

ـــ شېكسپىر

▲ سۆيگۇ ئۆزىدە ئىنسانىنىڭ ھەممە ياخشى پەزىلەتلىرىنى جۇجەسسەملەشتۇرىدۇ.

— بالزاك

▲ ھەقىقىي سۆيۈش ئۆزى ھەققىدە ئويلاشنى ئۇنتۇشتۇر.

— رۇسسۇ

▲ ساختا سۆيگۇ نەپرەتتىنمۇ يامان.

— پىلىنى

▲ ئانچە سۆيمىگەن ئادەملا ئۆز مۇھەببىتىنى ئىزھلاپ بېرەلەيدۇ.

— پېترارکا

▲ سۆيگۇ ـ مۇھەببەت ھەققىدە ھەممىگە جار سالغان ئادەم — ئىشقى يوق ئادەم.

— شېكسپىر

▲ سۆيۈش — ئۆز سۆيگۈنىنىڭ ھاياتى بىلەن ياشاش دېمەكتۇر.

— لىف. تولستوي

▲ ئىشق قايغۇغا ئايلانغاندا، ئاشقىنى ساداقەتمەن قىلىدۇ.

— سەككاكى

▲ ئىشق ئەھلى بولغان كىشىلەر بىھۇدە گەپ ـ سۆزلەرگە قۇلاق سالمايدۇ.

— موللا سىدىق يەركەندى

▲ جاپادىن قاچقان ئاشىق ئەمەس.

— موللا ئەلەم شەھيار

▲ مەشۇق ئۆز ئاشىقىنى جان بىلەن سىنايدۇ. ئىشىق يولىدا جان بېرەلىگەن كىشىلا ھەقىقىي ئاشىق ھېسابلىنىدۇ.

— مۇھەممەدئىمىن خىرقىتى

▲ ھېچ كىشى مۇشەققەت چەكمەي يار ۋەسلىگە يېتەلمەيدۇ.

— نۆبەتچى

▲ ھەسەل بىلەن شاراپ ھىجران بىلەن ۋىسالغا ئوخشىشىدۇ. ئۇنى تېتىپ كۆرمىگەن كىشى قايسى تاتلىق، قايسى ئاچچىق، بۇنى نەدىن بىلسۇن؟

— ئەلىشىر نەۋائى

▲ مۇھەببەت ئەھلى بولمىغان كۆپ كىشىلەر مۇھەببەت دەۋاسى قىلىدۇ. ئەمەلىيەتتە ئۇلار مۇھەببەتتىن بەكمۇ يىراق.

— ئابدۇقادىر داموللام

▲ ئىنسان گۈزەللىكىنىڭ نېگىزى ئۇنىڭ چىرايلىق خۇلقىدۇر.

— خورشىد

▲ شېرىن سۆزلۈك ۋە مۇلايىملىق بالانى قايتۇرۇشقا قادىر.

— بەرخۇدار ئىبن مەھمۇد

▲ بىر قول ئىككى ئىشنى قىلالماس زىنھار، بىر دىلغا سىغماىدۇ ھەرگىز ئىككى يار.

— ئابدۇراخمان جامىي

▲ سۆيگۈ ھايات يولىنى تەكشى قىلالمىسىمۇ، سەپەرنى مەنزىلىك قىلىدۇ.

— روبىرت

▲ سۆيگۈگە غەرق بولغان ئادەم خۇددى ۋارونكىغا ئوخشىشىدۇ — قەلبى لىق، كاللىسى قۇرۇق.

— خېربىرىت

▲ سۆيگۈدىن مۇنداق بىر ھېكمەتنى يەكۈنلىدىم: ئېرىشىشتىن بۇرۇن ئىلتىماس، ئېرىشكەندىن كېيىن بۇيرۇق.

— شېكسپىر

▲ قىزنىڭ سۆيگۈنى شېئىر، چوكانىنىڭ سۆيگۈنى پەلسەپە.

— چاڭ گۇچۇەن

▲ كەمچىلىكىڭىزنى بىلمەسلىكتىن ئەنسىرىمەڭ، بىر قېتىم

مۇھەببەتلىشىپ ئايرىلغاندا قارشى تەرەپ كەمچىلىكىڭىزنى بىر - بىرلەپ ساناپ بېرىدۇ.

— تۇ شۇگاك

▲ بىر ئادەمنى قىسمەن سۆيسىڭىز سۆيمىگەنگە باراۋەر.

— جونسون روك

▲ سۆيگۈدە ئويغاق تۇرغۇچى مەڭگۇ سۆيەلمەيدۇ.

— ۋېلىد

▲ ھەقىقىي سۆيگۈدە توختاۋسىز سوراق، ئاگاھلاندۇرۇش، تەڭىرقاش ھەم ئىچ ئاغرىتىش بولمايدۇ. بەلكى، بىللە مېڭىش بولىدۇ.

— نىچشى

▲ كىشىلەرنىڭ ئىگىلىشى تەس بولغىنى سۆيۈش ماھارىتى ئەمەس، سۆيۈلۈش ماھارىتى.

— دائۇدېت

▲ سۆيگۈ گۈلدۇرماملىق يامغۇرغا ئوخشىشىدۇ. تېز كېلىپ، تېز كېتىدۇ. قالغىنى نەمخۇش ھاۋا.

— ژاك شياۋبۇ

▲ سۆيگۈ كەپتەرگە ئوخشىشىدۇ. بەك چىڭ تۇتسىڭىز ئۆلۈپ قالىدۇ، بوش تۇتسىڭىز ئۇچۇپ كېتىدۇ.

— شې مۇرۇك

▲ بىراۋنى سۆيگەن ئىكەنسىز، قايتا باشقىلارغا سېلىشتۇرماڭ.

— شې مۇرۇك

▲ مۇھەببەتتە قەلبتىكى ئىختىيارىڭ بولىدۇ. ئۇنى ياخشى بولغانلىقى ئۈچۈن سۆيمەي، بەلكى مەن ئۇنى سۆيگەنلىكىم ئۈچۈن ئۇ ياخشى.

— بىكون

▲ سۆيگۈ — ئازابنى كاپالەت بېرىپ ئارىيەت ئالغان بەختتۇر.

— بىكون

▲ ئازابنى ھېس قىلمىغان سۆيگۈ ھەقىقىي سۆيگۈ ئەمەس، بەختنى ھېس قىلمىغان نىكاھ نادامەتلىك نىكاھتۇر.

— بىكون

▲ سۆيگۈ قارىغۇ، نىكاھ ئۇنىڭ كۆزىنى ئاچىدۇ.

— ئىبسېن

▲ ياشلار بىغەم، سۆيگۈدىن بەھرە ئالىدۇ. ئوتتۇرا ياشتا ئاچ كۆز، سۆيگۈ ئىستەيدۇ. قېرىغاندا تىنچ ھالدا سۆيگۈنى ئەسلەيدۇ.

— ئىبسېن

▲ سۆيگۈ پاناھگاھ ئەمەس. پاناھلىنىمەن دېسىڭىز ھەيدەپ چىقىرىلىسىز.

— پىكاسۇ

▲ ھەقىقىي سۆيگۈ ئەر ئارقىلىق دۇنيانى كۆزىتىدۇ. ساختا سۆيگۈ ئەر ئۇچۇن دۇنيادىن كېچىدۇ.

— پىكاسۇ

▲ سۆيگۈ بىر خىل تۇيغۇ، ئۇنى باشتىن كەچۈرگەنلەر تولا. ئەمما، ھۇزۇرلانغانلار بەك ئاز.

— جۇ گۇپىڭ

▲ سۆيگۈ خۇددى دېڭىز ساھىلىدىكى قۇلۇلە قېپى، ئەڭ چوڭ، ئەڭ چىرايلىقىنى تەرمەي، ئۆزىڭىز ئەڭ ياقتۇرغىنىنى تېرىڭ ـ دە، بۇ ساھىلغا ئىككىنچىلەپ بارماڭ.

— جۇ گۇپىڭ

▲ سۆيگۈ ئىككى كىشىنىڭ بىر ـ بىرىگە تىكىلىشى ئەمەس، ئىككى كىشىنىڭ بىر نىشانغا تىكىلىشىدۇر.

— جۇ گۇپىڭ

▲ سۆيگۈ ۋاقىتنى ئۇنتۇلدۇرىدۇ، ۋاقىتمۇ سۆيگۈنى ئۇنتۇل-

دۇرىدۇ.

— جۇ گۇپىڭ

▲ سۆيگۇ كۇلۇمسىرەشتىن باشلىنىپ، سۆيۈشتە يېتىلىپ، كۆز ياش بىلەن ئاخىرلىشىدۇ.

— جۇ گۇپىڭ

▲ سۆيگۇ ياپراقتا ئوخشىشىدۇ، سىز بىلمىگەندە ياپيېشىل بولىدۇ، تاقەت قىلسىڭىز بىخ چىقىرىدۇ.

— ئېمىرسۇن

▲ سۆيگۇ ئاچارچىلىقتىن ئەمەس، بەلكى ھەزىم قىلىشىنىڭ ناچارلىقىدىن ئۆلىدۇ.

— جۇ دېيۈك

▲ مۇھەببەت سېغىز كەمپۈت چاينىغان دەسلەپكى ۋاقىت، نىكاھ بولسا ئاخىرقى ۋاقىت.

— جۇ دېيۈك

195

▲ سۆيگۈ سۆرەتكە ئوخشىشىدۇ. سۆرەتنى يۇيۇش ئۈچۈن قاراڭغۇ ئۆي كېرەك.

— جۇ دېيۈك

▲ سۆيگۇ خۇددى شاياتۇنغا ئوخشاش ئەرلەرگە يالغانچىلىقنى، ئاياللارغا بولسا يالغان نازاكەتنى ئۆگىتىدۇ.

— جۇ دېيۈك

▲ سۆيگۇ ۋە ئۇرۇشتا ئادالەتلىك ياكى ئادالەتسىزلىك دېگەن گەپ بولمايدۇ.

— جۇ دېيۈك

▲ ئالەمدە سۆيگىنىڭنىڭ چىرايىدىن گۈزەلرەك چىراي، ئۇ - نىڭ ئاۋازىدىنمۇ يېقىملىقراق مۇزىكا يوق.

— لابىرىۇبىر

▲ ئاشىق ـ مەشۇقلارنىڭ بىر ـ بىرلىرى بىلەن ئۇچراشقاندا

مۇتلەق زېرىكمەسلىكنىڭ سەۋەبى شۇكى، ئۇلار ئۆزۈكسىز رەۋىشتە ئۆزلىرى ھەققىدە سۆزلىشىدۇ.

— لاۋشفۇكو

▲ ھەممە ئاۋازلار ئىچىدە ئەڭ تاتلىقى — بىر سۆيگەن ئايالنىڭ ئاۋازىدۇر.

— لايىرىۋېر

▲ سۆيگۈ خۇددى ئوتقا ئوخشاش تىنىم تاپمايدۇ. ئۇمىدسىزلىك ياكى قورقۇش ھالىتىگە چۈشكەن ھامان ئۆچىدۇ.

— لاۋشفۇكو

▲ سۆيۈش — بىر - بىرىگە قاراش ئەمەس، بەلكى بىرلىشىپ بىر تەرەپكە قاراش دېمەكتۇر.

— ئەكزۇپېرى

▲ دوستلۇق، يولداشلىق، ئىنتىلىشلىرىنىڭ ئومۇملىقىدىن مەھرۇم بولغان سۆيگۈ نادانلارچە سۆيگۈ. 196

— ئوستۇۋېسكى

▲ نۇرغۇن قىزلار يىگىت قەلبىنى ئۆتنە ئالالايدۇ. ماھىيىتى ئاز ساندىكى قىزلار يىگىت قەلبىنى ئىگىلىيەلەيدۇ.

— جىبران

▲ سۆيگۈ چېچەك كېسەللىكىگە ئوخشايدۇ. قانچە كېچىكىپ چىقسا شۇنچە خەۋپلىك.

— د. جىرلۇد

▲ ئىشق ئۆچمەس بىر مەشئەلدۇر، ئۇنىڭدىن ئالەم نۇرلىنىدۇ.

— ئەلىشىر نەۋايى

▲ قېرىغاندا مۇھەببەتسىز ياشىغان ئادەم ياشلىقىدىمۇ سۆيگۈنى بىلمىگەن ئادەمدۇر، چۈنكى مۇھەببەت ياش تاللىمايدۇ.

— جون بول

▲ بىر كۆرۈپلا تۇغۇلغان مۇھەببەتنىڭ داۋاسىنى تېپىش

بەكمۇ قىيىن.

ـــ لابىرىۇبىر

▲ سۆيگۇدىن كېيىن ھېچنەرسىنى كۆرمەيمىز.

ـــ لۇئى. ۋىكا

▲ ئىززەت ـ ھۆرمەتسىز سۆيگۇ ئۇزاققا بارمايدۇ، يۇكسەك-لىككە كۆتۈرۈلمەيدۇ.

ـــ ئا. دىيۇما

▲ ۋاپاسىز مۇھەببەتمۇ، دوستلۇقمۇ، ھىممەتمۇ بولمايدۇ.

ـــ ژ. ئاندىسۇن

▲ ئەگەر كىمكى بىۋاپادۇر، ئاڭا كۆڭۈل باغلاش خاتادۇر.

ـــ ئەلىشىر نەۋايى

▲ سۆيگۇسىز هايات هايات ئەمەس. سۆيگۇسىز هايات ئۆتكۈزۈش مۇنداقلا هايات ئۆتكۈزۈشتۇر. سۆيگۇسىز ياشاش مۇمكىن ئەمەس. دەل شۇنىڭ ئۈچۈنمۇ ئادەمگە يۇرەك بېرىلگەن.

197

ـــ گوركى

▲ سۆيگۇ ـــ بۇيۇك سۆز. ئۇنى تۇغۇلۇش گارمونىيەسى تەلەپ قىلىدۇ. ئۇنىڭسىز هايات يوق ۋە بولۇشىمۇ مۇمكىن ئەمەس.

ـــ ئا. گىرتسىن

▲ سۆيگۇ ئىنسان قەلبىدىكى هايات بەخش ئوتتۇر. شۇ تۇيغۇ سەۋەبىدىن ئادەم ۋە ھەممە نەرسە هايات ۋە گۈزەللىك بىلەن يۇغۇرۇلىدۇ.

ـــ شېۋ چىنكو

▲ سۆيگۇ ـــ ياشاش ئارزۇسىدۇر.

ـــ گوركى

▲ پەقەت سۆيگەن كىشىلا ئىنسان دېگەن نامغا مۇناسىپ.

ـــ ئا.بىلوك

▲ ئەڭ ئەقىللىك ئەر سۆيگۇ ۋاقتىدا ئەخمەققە ئايلىنىدۇ؛ ئەڭ

تەنتەك قىز بولسا سۆيۈشكە مۇيەسسەر بولغاندا ئەقىللىك بولۇپ قالىدۇ.

ـــ م.ساقىر

▲ ھېچقانداق نەرسە ئەر يۈرىكىنى سۆيگۈ تۈيغۇسىدەك كۈچلۈك رام قىلىپ يۇمشىتالمايدۇ.

ـــ گ. سېكىنىۋچ

▲ سۆيگۈ شۇنداق بىر ئۇلۇغ تۈيغۇكى، ئۇ ئاجايىپ ياخشىلىقلارنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرىدۇ، يېڭى ئادەملەرنى بەرپا قىلىدۇ، ئەڭ يۇكسەك ئىنسانىي بايلىقلارنى يارىتىدۇ.

ـــ ماكارىنكو

▲ سۆيگۈ خۇددى چۈشكۈرۈشكە ئوخشايدۇ، چۈشكۈرىمەن دېگەندە چۈشكۈرەلمەيسىز، كۈتمىگەندە چۈشكۈرىسىز.

ـــ بىرىنىڭ سۆيگۈ مەكتۇبىدىن

▲ سۆيگۈ بىزنىڭ ئىككىنچى قېتىم تۇغۇلىشىمىز.

ـــ بىرىنىڭ سۆيگۈ مەكتۇبىدىن

مۇھەببەت ھەققىدە

▲ مۇھەببەتنىڭ كۆزى يوق، ئەمما نىكاھ ئۇنىڭغا بىر جۈپ كۆز ئاتا قىلغان.

▲ بەزىدە ئۆزى ئەڭ ياخشى كۆرىدىغان نەرسىدىن ۋاز كېچىش ئادەمنى بەختكە باشلاپ بارىدۇ.

▲ مۇھەببەتنى مۇھەببەتلا ئۇنتۇلدۇرالايدۇ، ۋاقىت بولسا جاراھەتنى ساقايتالايدۇ.

▲ بىر كىشىنىڭ ھەقىقىي مۇھەببىتىگە ئېرىشەلىگەن كىشى ئەڭ بەختلىك، بىر كىشىنى چىن دىلىدىن سۆيەلىگەن كىشى تېخىمۇ بەختلىك.

▲ مۇھەببەت بىر مۇڭلۇق ناخشا، ئەمما ئۇنى ئېيتىماق ئۇنچە

ئاسان ئەمەس.

▲ سېنىڭ ئەقىدەڭ سېنى ياخشى كۆرمەيدىغانلار تەرىپىدىن خارلىنىپ قالسا سەن ھەرگىز ئەپسۇسلانما، چۈنكى سەندە ئەقىدىلا بولىدىكەن، سەن چوقۇم بەخت تاپالايسەن.

▲ زىمىستاندىن قاقشىغان ئادەمنىڭ باھاردىن ھۇزۇرلىنىشقا ھېچقانداق ھەققى يوق.

▲ قوغلىشىپ ئېرىشكەن مۇھەببەت گۈزەلدۇر، تەبىئىي ئېرىشكەن مۇھەببەت تېخىمۇ گۈزەلدۇر.

▲ سۆيۈلگەن چېغىڭىزدا باشقىلارنى سۆيۈپلا قالماي، تېخىمۇ سۆيۈملۈك بولۇڭ.

▲ مۇھەببەتتىكى ئەخمەقلىق ھامان تاتلىق بولىدۇ.

▲ يىگىتلەر قىزلارنىڭ كۆزىگە قاراپ گۈزەللىك ئىزدىسە، قىزلار يىگىتلەرنىڭ كۆزىگە قاراپ ۋاپادارلىق ئىزدەيدۇ.

▲ يىگىتلەر قىزلارنىڭ تۇنجى سۆيگۈنى بولۇشنى ئويلايدۇ، قىزلار بولسا ئۆمۈرلۈك سۆيگۈنى بولۇشنى ئويلايدۇ.

▲ يىگىتلەر قىزلارنى يىراقلارغا كېتىش ئارقىلىق سىنايدۇ، قىزلار بولسا دېيىشكەن جايغا ۋاقتىدا بارماي سىنايدۇ.

سۆيگۈ ـ مۇھەببەت ئۇنچىلىرى

▲ ئىشق ـــ ئىنسان بالىلىرىنىڭ كۆزىنى نۇرلاندۇرىدىغان نۇرلۇق يۇلتۇز. ئىنسانىيەت تاج ـ تەختىنى زىننەتلەيدىغان گۆھەردۇر. ئۇ بىر قۇياشتۇركى، غەمكىن كۆڭۈللەر بايۋاقانى ئۇنىڭ بىلەن گۈلشەن؛ ئۇ پارلاپ تۇرغان تولۇن ئايدۇركى، زۇلمەت كېچىلەر ئۇنىڭ بىلەن روشەن.

ـــ ئەلىشىر نەۋائى

▲ سۆيگۈ ـ مۇھەببەت ئەڭ نازۇك مايىسىنىڭ تاشتەك يەرنى،

قىيالار باغرىنى يېرىپ، بىخ سۈرۈپ چىقىشىغا ئوخشايدۇ. قايسى خەنجەر، قايسى گۈرزە، قايسى نەيزە سۆيگۈ ـ مۇھەببەت كۈچىگە تەڭ كېلەلىگەن؟ ھېچ نەرسە ئۇنىڭغا تەڭ كېلەلمەيدۇ.

ـــ گ. تۇرا

▲ تەربىيە كۆرگەن بىر كىشى كۆڭۈللۈك نىكاھقا ئېرىشىمەن دەيدىكەن، ئالدى بىلەن ئىككى تەرەپ پۈتۈنلەي باراۋەر ھېسسىياتقا ئىگە بولۇشى، بىر ـ بىرىنىڭ ئەركىنلىكىگە ئارىلاشماسلىقى، ئىككى تەرەپنىڭ جىسمانىي ۋە روھىي جەھەتتىكى ئەڭ مۇكەممەل يېقىن دوستلۇقىنى ساقلىشى، قىممەت قارىشى يېقىن بولۇشى لازىم.

▲ مەڭگۈلۈك ھەمراھ تېپىش ئۇچۇن كۆپرەك ئويلىنىش كېرەك. ھېسسىياتقا بېرىلىپ قايمۇقۇپ قالماسلىق لازىم. مەھبۇبىلەرنىڭ كۆزقارىشى توي قىلغاندىن كېيىنلا ئۆزگىرىدۇ. بۇنىڭغا سىزمۇ ئىشەنمەي قالىسىز. ئالدى بىلەن بۇنى ئويلاشمىسىڭىز ئۆمۇرلۈك ئازابقا قالىسىز.

▲ قىزىڭىزنى بىر ياخشى ئەرگە بەرسىڭىز، بىر ياخشى ئوغۇلغا ئىگە بولىسىز؛ ئۇنداق بولمىسا بىر قىزىڭىزدىن ئايرىلغان بولىسىز.

قىزلار ۋە سۆيگۈ ھەققىدە ماقال ـ تەمسىللەر

▲ يارنىڭ سۈرىتىگە قارىما، خۇلقىغا قارا.
▲ ياخشى يارنى يامان كۈندە سىنا.
▲ سۆيمەك ئاسان، كۆيمەك تەس.
▲ ئاشىقنىڭ بىلەن بولساڭ كەپىمۇ جەننەتتىن قېلىشمايدۇ.
▲ چىراي كۆيدۈرەر، خۇلق سۆيدۈرەر.
▲ چىرايلىق قىز يۇرتنىڭ چىرىغى.

▲ سوقۇر بولسىمۇ تۈز چىرايلىق، چوقۇر بولسىمۇ قىز چىرايلىق.
▲ قىز بالا ئۆي زىننىتى.
▲ قىزنىڭ كۆزى قىزىلدا.
▲ ئۆستەڭ يارىشقى تال، قىزنىڭ يارىشقى خال.
▲ قىزنىڭ سۆيگىنىگە ئىشەنمە، كۆيگىنىگە ئىشەن.

پايدىلانغان ماتېرىياللار

«ئىشق ـ مۇھەببەت پەلسەپىسى»، قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى، 2003 ـ يىلى 1 ـ نەشرى.
«ئاياللار دۇنياسى»، قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى، 2003 ـ يىلى 1 ـ نەشرى.
«ئۆزىڭىزنى ئۇنتۇڭ»، شىنجاڭ سەھىيە نەشرىياتى، 2008 ـ يىلى 1 ـ نەشرى.
«بەختىڭىز جۇلالانسۇن»، شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى، 2010 ـ يىلى 1 ـ نەشرى.
«ئاياللار ھەققىدە ھېكمەتلەر»، شىنجاڭ ياشلار ـ ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى، 2002 ـ يىلى 1 ـ نەشرى.
«1001 ھېكمەت»، شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت، فوتو سۈرەت نەشرىياتى، شىنجاڭ ئېلېكترون ئۇن ـ سىن نەشرىياتى، 2010 ـ يىلى 1 ـ نەشرى.
«پاراسەتنامە» شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى، 2010 ـ يىلى 1 ـ نەشرى.
«خانىم ـ قىزلا نازاكىتىنىڭ سىرى» شىنجاڭ ياشلار ـ ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى، 2010 ـ يىلى 1 ـ نەشرى.
«ئەي قىز ئاگاھ بولۇڭ»، «قىزلار دەستۇرى»، «خانىم ـ قىزلارغا 100 مەسلىھەت»، «خانىم ـ قىزلارغا 200 مەسلىھەت»، «قىزلار مەخپىيىتى»، «بالدۇر بىلىشكە تېگىشلىك ئىشلار»، «شىنجاڭ ئاياللىرى»، «شىنجاڭ ياشلىرى»، «ھاياتلىق»، «تەرمەلەر» ژۇرناللىرىنىڭ مۇناسىۋەتلىك سانلىرى. «شىنجاڭ گېزىتى»، «شىنجاڭ قانۇنچىلىق گېزىتى»، «ئۇرۇمچى كەچلىك گېزىتى»،

«تەڭرىتاغ»، «ئىز»، «ۋارسلار»، «ئەپچىلەم»، «يۇرتىمىز»، «بىلگە-يار»، «گۈلدىيار»، «سۇبھى»، «تىز چىن»، «ئىزدىنىش»، «ياشلىما»، «كەلگۈسى»، «رولچى»، «شاخلان»، «زەم ـ زەم»، «ئىلى ئالمىزار»، «ئۇيغۇر لىنىيە» قاتارلىق تور بەتلىرىدىن ئېلىنغان ھېكمەت، ماقالە ـ ئەسەرلەر.

策　　划：伊布拉音·色满
组　　稿：阿布来提·居马土谱热克
　　阿不都许库尔·伊敏
责任编辑：热娜·巴克
责任校对：阿丽亚·买买提
封面设计：吾不力卡斯木·艾买提
板式设计：阿依努沙·吾布力
制　　版：麦尔甫·吾布力

健康快车系列人生指南丛书

女人与爱情（维吾尔文）

吾布力阿西木·卡斯木　编

新疆人民出版总社
新疆科学技术出版社出版发行
（乌鲁木齐市延安路255号　邮编：830049）
新疆新华书店经销　新疆力诺商务印务有限责任公司印刷
880mm×1230mm　32开本　6.875印张
2013年2月第1版　2013年2月第1次印刷

ISBN978-7-5466-1303-1　（民文）　定价：24.00元

مۇقاۋىسىنى لايىھەلىگۈچى : ئوبۇلقاسىم ئەمەت

- ھايات ھەقىقەتلىرى
- تۇرمۇش ھاسلاتلىرى
- يىگىتلەر ۋە مۇھەببەت
- قىزلار ۋە سۆيگۈ
- ئەرلەر ھەققىدە پاراڭلار
- ئاياللار ھەققىدە پاراڭلار
- ئاتا ـ ئانا ۋە بالا تەربىيەلەش
- ئادەم ۋە كېسەللىك

ISBN 978-7-5466-1303-1
9 787546 613031 >
定价:24.00 元